

“ระยະ-ທາງລາຈທ່າງໂກລ

ແຕ່ທັງໃຈໄມ້ເລຍທ່າງກັ້ນ”

ວອນສັກສິດ ສິຣິຍະຈິນິວິດນະ

ນາຍກັບ ສິດ-ກາຈິນ

ທ. ບໍລິຫານໂຮງໝໍ ຮະຍະ-ທາງລາຈ

โครงการศึกษากระบวนการผลิตละครเวที
เรื่อง ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง

นาย ชินพงษ์	ผะอบเหล็ก
นาย ณัฐนันท์	โพธิ์ชัย
นาย นฤเบศ	ก๊อตเล็ก
นางสาว บุญสิตา	เดชณรงค์พิทักษ์
นางสาว ณปภัช	ฐิตะกานิน
นาย ภราดล	ยงคุณาวุฒิ
นาย วงสวัสต์	สุริยะชัยวัฒน์

สาขาศิลปการแสดง
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2568

โครงการศึกษากระบวนการผลิตละครเวที
เรื่อง ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง

นาย ชินพงษ์	ผะอบเหล็ก
นาย ณัฐนันท์	โพธิ์ชัย
นาย นฤเบศ	กัลดเล็ก
นางสาว บุญสิตา	เดชณรงค์พิทักษ์
นางสาว ณปภัช	ฐิตะกวิน
นาย ภราดล	ยงคุณาวุฒิ
นาย วงสวัสต์	สุริยะชัยวัฒน์

ศิลปะการแสดงนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต

สาขาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปีการศึกษา 2568

ศิลปะการแสดงนิพนธ์

โครงการศึกษากระบวนการผลิตละครเวที

เรื่อง ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง

ของ

1. นายชินพงษ์	ผะอบเหล็ก	รหัสประจำตัว	65110010220
2. นายณัฐนันท์	โพธิ์ชัย	รหัสประจำตัว	65110010223
3. นายนฤเบศ	กลัดเล็ก	รหัสประจำตัว	65110010227
4. นางสาวบุญสิตา	เดชณรงค์พิทักษ์	รหัสประจำตัว	65110010228
5. นางสาวณปภัช	ฐิตะกวิน	รหัสประจำตัว	65110010249
6. นายภราดล	ยงคุณาวุฒิ	รหัสประจำตัว	65110010263
7. นายวงส์สวัสดิ์	สุริยะชัยวัฒน์	รหัสประจำตัว	65110010266

ศิลปะการแสดงนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต

สาขาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....
หัวหน้าสาขาวิชาศิลปะการแสดง

.....
อาจารย์ที่ปรึกษา

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2 ข้อมูลสัมพัทธ์	
2.1 ข้อมูลด้านการกำกับการแสดง ละครเวทีเรื่อง ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง	3
2.1.1 ข้อมูลสัมพัทธ์เกี่ยวกับบทละครเรื่อง ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง	
2.1.1.1 ประวัติผู้แต่งบทละครต้นฉบับเรื่อง Dear Jack, Dear Louise	3
2.1.1.2 ประวัติความเป็นมาของบทละครเวทีเรื่อง ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง	4
2.1.2 ความหมายของผู้กำกับการแสดง	4
2.1.3 บทบาทและหน้าที่ของผู้กำกับการแสดง	4
2.1.4 แนวคิดและทฤษฎีในการกำกับการแสดงเรื่อง ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง	5
2.1.4.1 การตีความตัวละครภายใต้กรอบของสังคม (Social Constraints vs. Individual Desire)	5
2.1.4.2 แนวคิดพื้นที่ที่สาม (The Third Space) และการซ้อนทับของพื้นที่ส่วนตัว	6
2.1.4.3 จังหวะแห่งความเชื่องช้าเพื่อเยียวยาความรักที่ไหลลื่น (Slowness as a Cure for Liquid Love)	6
2.1.4.4 ละครพูดและการสื่อสารผ่านพื้นที่ทางจิตวิทยา (Psychological Space)	7
2.2 ข้อมูลสัมพัทธ์ด้านการแสดง เรื่อง ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง	7
2.2.1 บทบาทหน้าที่ของนักแสดง	
2.2.2 เครื่องมือของนักแสดง	7
2.2.3 ทฤษฎีการแสดง	10
2.3 ข้อมูลสัมพัทธ์ด้านการออกแบบฉากเพื่อการแสดงเรื่อง ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง	13
2.3.1 การซ้อนทับของพื้นที่และระดับความสูง-ต่ำในการออกแบบฉาก	13
2.3.2 พื้นที่ก้ำกึ่ง (Liminal Space) หรือ พื้นที่โนแมนแลนด์ (No Man's Land)	14

2.4 ข้อมูลสัมพันธ์เกี่ยวกับด้านการออกแบบอุปกรณ์ประกอบฉาก เรื่อง ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง	15
2.4.1 แนวคิดและทฤษฎีในการออกแบบอุปกรณ์ประกอบฉากละครเรื่อง ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง (In The Distance of Missing You)	15
2.5 ข้อมูลสัมพันธ์เกี่ยวกับด้านการออกแบบเครื่องแต่งกาย เรื่อง ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง	18
2.5.1 ทฤษฎีฤดูกาล (Seasonality) กับการเปลี่ยนผ่านของอารมณ์ เวลา และ อิทธิพล จากชุดผลงานดอกบัวของ Claude Monet	18
2.5.2 ทฤษฎีพัฒนาการตัวละคร (Character Development) ผ่านเครื่องแต่งกาย	19
2.5.3 ทฤษฎีสีและจิตวิทยาของสี (Color Theory & Color Psychology)	19-20
2.6 ข้อมูลสัมพันธ์เกี่ยวกับด้านการออกแบบแสงและเทคนิคพิเศษ เรื่อง ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง	22
2.6.1 แนวคิดและทฤษฎีในการนำเสนอการออกแบบแสงและเทคนิคพิเศษละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง	22
2.6.2 องค์ประกอบในการนำเสนอแสงบนเวที	23
2.6.3 องค์ประกอบในการนำเสนอแสงจากสิ่งประดิษฐ์	24
บทที่ 3 การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงาน	25
3.1 การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการกำกับการแสดง	25
3.1.1 การคัดเลือกบทละคร	25
3.1.2 ขั้นตอนการกำกับการแสดง (Pre-Production)	39
3.2 การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการแสดง	51
3.2.1 การพัฒนาการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงครั้งที่ 1 (30%)	51
3.2.2 การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงครั้งที่ 2 (50%)	59
3.2.3 การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงครั้งที่ 3 (70%)	62
3.2.4 การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงครั้งที่ 4 (100%)	65
3.2.5 ผลการแสดง	71
3.3 การพัฒนาและการสร้างสรรค์การออกแบบฉาก	73
3.3.1 ขั้นตอนการทำงานก่อนการแสดง (Pre-Production)	73
3.3.2 ผลงานการออกแบบเพื่อการแสดง (Production)	74
3.3.3 ขั้นตอนการทำงานหลังการแสดง (Post-production)	81
3.3.4 ปัญหาและแนวทางการแก้ไข	87
3.3.5 ขั้นตอนการทำงานหลังการแสดง (Prst-Production)	88
3.4 การพัฒนาและการสร้างสรรคผลงานดานการออกแบบอุปกรณ์ประกอบฉาก	88
3.4.1 ขั้นตอนการทำงานก่อนการแสดง (Pre-Production)	90

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.4.2 ผลงานการออกแบบเพื่อการแสดง (Production)	98
3.4.3 ขั้นตอนการทำงานหลังการแสดง (Post-Production)	100
3.5 การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกาย	101
3.5.1 การศึกษาบทละครดั้งเดิม	101
3.5.2 กระบวนการเตรียมตัวก่อนการแสดง (Pre-Production)	105
3.5.3 ผลของการออกแบบเครื่องแต่งกาย(Post-Production)	126
3.5.4 ขั้นตอนการทำงานหลังการแสดง (Post-Production)	130
3.6 การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบแสงและเทคนิคพิเศษ	130
3.6.1 ขั้นตอนการทำงานก่อนการแสดง (Pre-Production)	130
3.6.2 ผลงานการออกแบบเพื่อการแสดง (Production)	143
3.6.3 ขั้นตอนการทำงานหลังการแสดง (Post-Production)	149
บทที่ 4 สรุปผลการศึกษาค้นคว้าและสร้างสรรค์ผลงาน	150
4.1 สรุปผลการศึกษากระบวนการของการสร้างสรรค์ผลงานละครเวทีเรื่อง ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง	150
4.1.1 สรุปผลการศึกษาด้านการกำกับการแสดง	150
4.1.2 ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและสร้างสรรค์ด้านการแสดง	151
4.1.3 ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและสร้างสรรค์ด้านการ ออกแบบเพื่อการแสดง	154
4.1.4 สรุปผลการศึกษาด้านการออกแบบอุปกรณ์ประกอบฉาก	155
4.1.5 สรุปผลการศึกษาด้านการออกแบบเครื่องแต่งกาย	155
4.1.6 สรุปผลการศึกษาด้านการออกแบบแสงและเทคนิคพิเศษ	156
4.1.7 ข้อเสนอแนะ	158
ภาคผนวก	194
ภาคผนวก ก บทละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง	194
บรรณานุกรม	256
ภาคผนวก ข เอกสารประกอบการประชาสัมพันธ์	258
ภาคผนวก ค ภาพบรรยากาศการฝึกซ้อมและขั้นตอนการทำงาน	262
ภาคผนวก ง ภาพการแสดงจริง	267
ภาคผนวก จ วิดีโอการแสดงละครเวทีเรื่อง	271

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 : รูปทรงเรขาคณิต	17
ภาพที่ 3.1 สมาชิกในโปรดักชั่นทั้งฝ่ายการกำกับแสดงและฝ่ายการออกแบบเพื่อการแสดง	39
ภาพที่ 3.2 ภาพบรรยากาศการซ้อมแบบวางบทครั้งแรก	41
ภาพที่ 3.3 ภาพการเข้าใช้พื้นที่เวทีจริงและบอร์ดซาวนด์แพลน (Sound Plant) ขณะ 50%	42
ภาพที่ 3.4 ภาพการเข้าใช้พื้นที่เวทีจริงและบอร์ดซาวนด์แพลน (Sound Plant) ขณะ 100%	42
ภาพที่ 3.5 ภาพบรรยากาศการซ้อมเพื่อส่งความคืบหน้า 30%	43
ภาพที่ 3.6 ภาพบรรยากาศการส่งความคืบหน้า 30%	44
ภาพที่ 3.7 ภาพบรรยากาศการส่งความคืบหน้า 50%	45
ภาพที่ 3.8 ภาพบรรยากาศการส่งความคืบหน้า 50%	46
ภาพที่ 3.9 ภาพบรรยากาศการซ้อมเพื่อส่งความคืบหน้า 70%	47
ภาพที่ 3.10 ภาพบรรยากาศการส่งความคืบหน้า 70%	48
ภาพที่ 3.11 ภาพบรรยากาศการซ้อมเพื่อส่งความคืบหน้า 100%	49
ภาพที่ 3.12 ภาพบรรยากาศการแสดงจริง	50
ภาพที่ 3.13 ภาพบรรยากาศของทีมงานทุกคนในช่วงขอบคุณหลังการแสดงจริง	50
ภาพที่ 3.14 ภาพบรรยากาศของนักแสดงที่อยู่ในกระบวนการเวิร์กช็อป (Work shop)	58
ภาพที่ 3.15 ภาพบรรยากาศของนักแสดงในช่วงการทดลองการแสดง	62
ภาพที่ 3.16 ภาพบรรยากาศของนักแสดงในช่วงการทดลองการแสดง	65
ภาพที่ 3.17 ภาพบรรยากาศของนักแสดงในช่วงการทดลองการแสดง	70
ภาพที่ 3.18 : ภาพรีเสิร์ช การส่ง 30%	76
ภาพที่ 3.19 : ภาพการจัดเวทีในเทศกาลปล่อยผี	77
ภาพที่ 3.20 : ภาพส่งสไลด์ 70%	79
ภาพที่ 3.21 : ภาพส่งสไลด์ 100%	80
ภาพที่ 3.22 : ภาพโมเดล และ โมเดลที่ลงสีแล้ว	84
ภาพที่ 3.23 : ภาพพื้นจำลองของเวทีรูปหัวใจ	81-82
ภาพที่ 3.24 : ภาพรายละเอียดของฉากที่ส่งช่าง	82
ภาพที่ 3.25 : ภาพขณะติดตั้งฉาก	83
ภาพที่ 3.26 : ภาพขณะตัดฟิวเจอร์บอร์ดให้เท่ากับไม้ระแนง	83
ภาพที่ 3.27 : ภาพขณะติดตั้งระแนง	84
ภาพที่ 3.28 : ภาพขณะผสมสีและทาสีเวที	84
ภาพที่ 3.29 : ภาพเวทีที่ทาสีพื้นเสร็จแล้ว	85
ภาพที่ 3.30 : ภาพขณะเก็บรายละเอียดเงาและภาพหลังเก็บรายละเอียดเสร็จเรียบร้อย	85

สารบัญภาพ(ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 3.31 : ภาพมุมด้านบน ที่เห็นลายเส้นบรรทัดและช่องจดหมาย	86
ภาพที่ 3.32: ภาพขณะกำลังทาสารเคลือบ	87
ภาพที่ 3.33 : ภาพเวทีหลังซ้อมและเก็บรายละเอียดแล้ว	88
ภาพที่ 3.34 : ภาพจากการศึกษาและตีความบทละครดั้งเดิม	89
ภาพที่ 3.35 : ภาพจากการศึกษาและคัดเลือกอุปกรณ์ประกอบฉาก	92
ภาพที่ 3.36 : แนวคิดและการจำลองการจัดวางอุปกรณ์ประกอบฉาก	96
ภาพที่ 3.37 : กระบวนการหาซื้อ ซ่อมแซมและต่อเติมอุปกรณ์ประกอบฉาก	97
ภาพที่ 3.38 : list อุปกรณ์ประกอบฉาก	98
ภาพที่ 3.39 : ภาพอุปกรณ์ประกอบฉากหลังถูกจัดวางบนเวทีภาพที่ 3.40 : ภาพขณะทำการแสดง	99
ภาพที่ 3.40 : ภาพขณะทำการแสดง	100
ภาพที่ 3.41 : ภาพขณะรื้อถอนฉากและอุปกรณ์ประกอบฉาก	101
ภาพที่ 3.42 : ภาพจากการศึกษาและตีความบทละครดั้งเดิมเกี่ยวกับเครื่องแต่งกาย	102
ภาพที่ 3.43 : การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายครั้งที่ 1 (30%)	105-106
ภาพที่ 3.44 : การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายครั้งที่ 2 (50%)	107
ภาพที่ 3.45 : เทศกาลปล่อยผี (50%) จอมและลินดา	107
ภาพที่ 3.46 : เทศกาลปล่อยผี (50%) ลินดากับเสื้อคลุมอาบน้ำชาติ	107
ภาพที่ 3.47 : เทศกาลปล่อยผี (50%) ลินดากับเสื้อคลุมฉากร้องเพลง	108
ภาพที่ 3.48 : เทศกาลปล่อยผี (50%) ลินดาฉากร้องเพลงกับกระโปรงเทคนิค quick change	108
ภาพที่ 3.49 : การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายครั้งที่ 3 (70%) ช่วงต้นเรื่อง	110
ภาพที่ 3.50 : การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายครั้งที่ 3 (70%) ช่วงปลายเรื่อง	110
ภาพที่ 3.51 : การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายครั้งที่ 3 (70%) ตอนจบ	111
ภาพที่ 3.52 : การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายครั้งที่ 3 (70%) ของจอม	111
ภาพที่ 3.53 : การทดลองจัดวางชุด 1	112
ภาพที่ 3.54 : การทดลองจัดวางชุด 2	112
ภาพที่ 3.55 : การทดลองจัดวางชุด 3	112
ภาพที่ 3.56 : การทดลองจัดวางชุด 4	113
ภาพที่ 3.57 : การทดลองจัดวางชุด 5	113

สารบัญภาพ(ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 3.58 : การทดลองจัดวางชุด 6	113
ภาพที่ 3.59 : การหาของอุปกรณ์ของตัวละคร จอม	114
ภาพที่ 3.60 : การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกาย ครั้งที่ 4 (100%) ฉาก 1-2	115
ภาพที่ 3.61 : การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายครั้งที่ 4 (100%) ฉาก3-5	115
ภาพที่ 3.62 : การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายครั้งที่ 4 (100%) ภาพรวมลินดา	116
ภาพที่ 3.63 : การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายครั้งที่ 4 (100%) ภาพรวมจอม	116
ภาพที่ 3.64 : พัฒนาสเกตช์(sketch) แบบเครื่องแต่งกาย สำหรับฉากที่ 1	117
ภาพที่ 3.65 : พัฒนาสเกตช์(sketch) แบบเครื่องแต่งกาย สำหรับฉากที่ 2	118
ภาพที่ 3.66 : พัฒนาสเกตช์(sketch) แบบเครื่องแต่งกาย สำหรับฉากที่ 3	118
ภาพที่ 3.67 : พัฒนาสเกตช์(sketch) แบบเครื่องแต่งกาย สำหรับฉากที่ 4	119
ภาพที่ 3.68 : พัฒนาสเกตช์(sketch) แบบเครื่องแต่งกาย สำหรับฉากที่ 5	119
ภาพที่ 3.69 : การเลือกและค้นหาวาสุดสำหรับเครื่องแต่งกาย	120
ภาพที่ 3.70 : การทดลองทำกระโปรงวงกลมด้วยผ้าดิบ	121
ภาพที่ 3.71 : การทำแพทเทิร์นเสื้อผาลินดา	122
ภาพที่ 3.72 : ตัดเย็บผ้าจริง	122
ภาพที่ 3.73 : ผลงานการขึ้นผ้าจริงชุดที่ 1	122
ภาพที่ 3.74 : การลองเดรปปิง (draping)	123
ภาพที่ 3.75 : หาของประดับตกแต่งเพิ่มเติมที่ เจริญรัฐ กับอาจารย์	123
ภาพที่ 3.76 : หาเครื่องแบบทหารเพิ่มเติมสำหรับ จอม	124
ภาพที่ 3.77 : การทดลองหาผ้าที่และสีที่เหมาะสมสำหรับแต่ละชุด	124
ภาพที่ 3.78: เทคนิคเก็บชายกระโปรงด้วยการลนไฟ	125
ภาพที่ 3.79 : ชุดจริงบางส่วน	125
ภาพที่ 3.80 : ภาพการแสดงจริง ฉากที่ 1	128
ภาพที่ 3.81 : ภาพการแสดงจริง ฉากที่ 2	128
ภาพที่ 3.82 : ภาพการแสดงจริงของ จอม	129
ภาพที่ 3.83 : ภาพการแสดงจริง ฉากที่ 2 (ข้างหลังภาพ)	129
ภาพที่ 3.84 : ภาพการแสดงจริง ฉากจบ	129

สารบัญภาพ(ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 3.85 การศึกษาบทธละครดั้งเดิม	131
ภาพที่ 3.86 : สไลด์การอัปเดตความคืบหน้า 30%	132
ภาพที่ 3.87 : เทศกาลปล่อยผี	133
ภาพที่ 3.88 : สไลด์ส่งความคืบหน้า 70 ออกแบบองค์ประกอบแสง	135
ภาพที่ 3.89 : แพลนไฟ capture 2025 student edition	138
ภาพที่ 3.90 : ติดตั้งไฟหิ้งหอย	140
ภาพที่ 3.91 : ทดลองใช้โคมไฟบ้านลินดา	140
ภาพที่ 3.92 : โปรแกรม abobe ใช้ในการตัดต่อมีเดีย	141
ภาพที่ 3.93 : ภาพการใช้ไฟเทคนิคและการใช้มีเดียใน scene	142
ภาพที่ 3.94 : การวางแผนกับผู้ช่วยและจัดการระบบมีเดีย	143
ภาพที่ 3.95 : การออกแบบและสร้างสรรค์ผลงานมีเดียของผู้ช่วย	144
ภาพที่ 3.96 : การติดตั้งอุปกรณ์เทคนิคพิเศษ	145
ภาพที่ 3.97 : การจักระบบอุปกรณ์ไฟเทคนิค	145
ภาพที่ 3.98 : การจักระบบอุปกรณ์ไฟละครเวที แขนงไฟรอบการแสดงจริง	146
ภาพที่ 3.99 : การตรวจสอบและแก้ไขซ่อมแซมอุปกรณ์	146
ภาพที่ 3.100 : รอบการแสดงจริง(1)	147
ภาพที่ 3.101 : รอบการแสดงจริง(2)	148
ภาพที่ 3.102 : ภาพการเก็บอุปกรณ์หลังการแสดงจริง	149
ภาพที่ 3.103 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง (1)	158
ภาพที่ 3.104 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง (2)	159
ภาพที่ 3.105 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง (3)	160
ภาพที่ 3.106 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง (4)	161
ภาพที่ 3.107 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง (5)	162
ภาพที่ 3.108 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง (6)	163
ภาพที่ 3.109 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง (7)	164
ภาพที่ 3.110 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง (8)	165
ภาพที่ 3.11 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง (9)	166
ภาพที่ 3.112 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง (10)	167
ภาพที่ 3.113 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง (11)	168
ภาพที่ 3.114 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง (12)	169
ภาพที่ 3.115 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง (13)	170
ภาพที่ 3.116 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง (14)	171

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1: ตารางการเปรียบเทียบบดละคร	28
ตารางที่ 3.2 โครงเรื่อง	32
ตารางที่ 3.3 ลักษณะตัวละคร	36
ตารางที่ 3.4 ตารางแสดงความสัมพันธ์ของตัวละครจักรกฤษณ์ เจริญสุข กับตัวละครอื่นๆ	54
ตารางที่ 3.5 ตารางแสดงความสัมพันธ์ของตัวละครลินดา ไสภาวดี กับตัวละครอื่นๆ	56
ตารางที่ 3.6 ตารางแสดงปัญหาและแนวทางการแก้ไขครั้งที่ 1 (30%) ของตัวละครจักรกฤษณ์ เจริญสุข	57
ตารางที่ 3.7 ตารางแสดงปัญหาและแนวทางการแก้ไขครั้งที่ 1 (30%) ของตัวละครลินดา ไสภาวดี	57-58
ตารางที่ 3.8 ตารางแสดงปัญหาและแนวทางการแก้ไขครั้งที่ 2 (50%) ของตัวละครจักรกฤษณ์ เจริญสุข	60
ตารางที่ 3.9 ตารางแสดงปัญหาและแนวทางการแก้ไขครั้งที่ 2 (50%) ของตัวละคร ลินดา ไสภาวดี	61
ตารางที่ 3.10 ตารางแสดงปัญหาและแนวทางการแก้ไขครั้งที่ 3 (70%) ของตัวละครจักรกฤษณ์ เจริญสุข	63-64
ตารางที่ 3.11 ตารางแสดงปัญหาและแนวทางการแก้ไขครั้งที่ 3 (70%) ของตัวละครลินดา	64
ตารางที่ 3.12 ตารางแสดงปัญหาและแนวทางการแก้ไขครั้งที่ 4 (100%) ของตัวละครจักรกฤษณ์ เจริญสุข	67-68
ตารางที่ 3.13 ตารางแสดงปัญหาและแนวทางการแก้ไขครั้งที่ 2 (50%) ของตัวละคร ลินดา ไสภาวดี	68-69
ตารางที่ 3.14 ตารางแสดงปัญหาและแนวทางการแก้ไขด้านการออกแบบฉากครั้งที่ 1(30%)	74
ตารางที่ 3.15 ตารางแสดงปัญหาและแนวทางการแก้ไขด้านการออกแบบฉากออกแบบฉากครั้งที่ 2 (50%)	77
ตารางที่ 3.16 ตารางแสดงปัญหาและแนวทางการแก้ไขด้านการออกแบบฉากออกแบบฉากครั้งที่ 3 (70%)	78
ตารางที่ 3.17 ตารางแสดงปัญหาและแนวทางการแก้ไขด้านการออกแบบฉากครั้งที่ 3 (70%)	80
ตารางที่ 3.18 ปัญหาและแนวทางการแก้ไขของการออกแบบฉาก	88
ตารางที่ 3.19 ตารางลักษณะตัวละคร	91
ตารางที่ 3.19 ปัญหาและแนวทางการแก้ไขของการออกแบบอุปกรณ์ประกอบฉากครั้งที่ 1	92
ตารางที่ 3.20 ปัญหาและแนวทางการแก้ไขของการออกแบบอุปกรณ์ประกอบฉากครั้งที่ 2	94
ตารางที่ 3.21 : ตารางปัญหาและแนวทางการแก้ไขเครื่องแต่งกาย 50%	109
ตารางที่ 3.22 : ตารางปัญหาและแนวทางการแก้ไข (70%) ของเครื่องแต่งกาย	114
ตารางที่ 3.23 : ตารางปัญหาและแนวทางการแก้ไข (100%) ของเครื่องแต่งกาย	126
ตารางที่ 3.24 ตารางปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการออกแบบแสงครั้งที่ 1 50 %	134
ตารางที่ 3.25 : ตารางการวางแผนไฟแต่ละฉาก	136-138
ตารางที่ 3.26 ตารางปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการออกแบบแสงครั้งที่ 2 70 %	139

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคปัจจุบัน เทคโนโลยีกลายเป็นอวัยวะชิ้นสำคัญที่เราแทบขาดไม่ได้ โดยเฉพาะสมาร์ทโฟน (Smartphone) ที่รวบรวมทุกความจำเป็นในชีวิตเอาไว้จนทุกอย่างดูง่ายและรวดเร็วเพียงปลายนิ้วสัมผัส แต่ในความสะดวกสบายที่เพิ่มขึ้นนั้น “คุณค่า” ของ “ความสัมพันธ์” กลับดูเหมือนจะสวนทางกัน มนุษย์เริ่มคุ้นชินกับการสื่อสารที่ฉาบฉวยและละเลยความพิถีพิถัน ดังที่ ซิกมันด์ บาวมัน (Zygmunt Bauman, 2003, น.12) ได้ตั้งข้อสังเกตว่า “ในโลกของการเชื่อมต่อจุดดึงดูดที่สำคัญที่สุดกลับกลายเป็นความง่ายในการตัดความสัมพันธ์และความสะดวกในการทอดทิ้งมันไป” ความง่ายนี้เองที่เปลี่ยนการ ‘เชื่อมโยงใจให้กลายเป็นเพียงการ ‘เชื่อมต่อ’ ที่เปราะบางและแตกหักได้ตลอดเวลา

นอกจากนี้ เมื่อความเร็วแปรเปลี่ยนเป็นบรรทัดฐานใหม่ของการใช้ชีวิต เราจึงหลงลืมเสน่ห์ของการ “รอคอย” สอดคล้องกับแนวคิดของ เซอร์รี่ เทอร์เคิล (Sherry Turkle, 2011, น. 15-16) ที่อธิบายว่าการสนทนาแบบเผชิญหน้าในอดีตนั้นจะดำเนินไปอย่างค่อยเป็นค่อยไปซึ่งกระบวนการที่เชื่องช้านี้เองที่ทำให้มนุษย์รู้จักความอดทนและการเรียนรู้ที่จะทำความเข้าใจฝ่ายตรงข้ามอย่างลึกซึ้ง แต่เมื่อเราเปลี่ยนมาสื่อสารผ่านอุปกรณ์ดิจิทัลที่ตอบสนองความต้องการได้ทันทีเรากลับเรียนรู้พฤติกรรมที่ต่างออกไปคือความ “รีบร้อน” และการมองข้ามความรู้สึกที่แฝงอยู่ในถ้อยคำจนทำให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันนั้นเบาบางลงและกลายเป็นการสื่อสารที่มุ่งเน้นเพียงผลลัพธ์มากกว่า “ความรู้สึก”

ด้วยเหตุนี้ ผู้ศึกษาจึงเกิดความสนใจที่จะย้อนกลับไปสำรวจความหมายของ “ระยะทาง” และ “การรอคอย” ในยุคสมัยที่การติดต่อสื่อสารต้องอาศัยความพยายามอย่างสูงผ่านการหีบยกบทละครเรื่อง “Dear Jack, Dear Louise” ของ เคน ลูดวิก (Ken Ludwig) ที่บอกเล่าเรื่องราวของคนสองคนในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง ผู้ซึ่งรู้จักและรักกันผ่านจดหมายแม้ไม่เคยพบหน้า โดยผู้ศึกษาได้ปรับบริบท (Adaptation) สู่ผลงานในชื่อ "In the Distance of Missing You ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง" เพื่อให้เข้าถึงผู้ชมชาวไทยมากยิ่งขึ้นผ่านเรื่องราวของแพทย์ทหารไทยในกองพล “เสือดำ” ท่ามกลางสมรภูมิสงครามเวียดนามซึ่งช่วยชี้ให้เห็นถึงความหมายของการรอคอยจดหมายแต่ละฉบับที่ต้องเดินทางนับสัปดาห์หรือนับเดือนท่ามกลางความไม่แน่นอนของชีวิตมนุษย์ในสภาวะสงคราม

การเลือกปรับบทสงครามเวียดนามมาถ่ายทอดนั้นไม่ใช่เพียงการเปลี่ยนสถานที่หรือเวลาแต่ผู้ศึกษาต้องการใช้ “ระยะทาง” เป็นเครื่องพิสูจน์ถึงความมั่นคงของมนุษย์ในวันที่จดหมายถูกเขียนขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่กดดันมันจึงไม่ได้ทำหน้าที่เพียงส่งข่าวสาร แต่เป็นพื้นที่แห่งการถกเถียงการทรงความคิด ความกังวลความซื่อสัตย์และความเปราะบางของชีวิตซึ่งในทางตรงกันข้ามความยากลำบากเหล่านี้กลับ

บทำให้สายสัมพันธ์แข็งแกร่งขึ้น แม้ตัวละครจะไม่ได้เห็นหน้ากันด้วยสายตาแต่ตัวตนของอีกฝ่ายกลับปรากฏชัดเจนขึ้นในดวงใจผู้ศึกษาเชื่อว่าความแข็งแกร่งของการรอคอยคือกุญแจสำคัญที่จะช่วยเยียวยาความเปราะบางของความสัมพันธ์ในหัวใจของคนยุคปัจจุบัน และทำให้เรากลับมาเห็นคุณค่าของ “ระยะคิดถึง” นี้อีกครั้ง

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อศึกษากระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะการแสดงในรูปแบบละครเวที
ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง (In The Distance of Missing You)

1.2.2 เพื่อศึกษาค้นคว้าหาแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงในรูปแบบของละครเวที
เรื่อง ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง (In The Distance of Missing You)

1.3 ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า

1.3.1 นายภราดร ยงคุณาวุฒิศึกษากระบวนการขั้นตอนในการกำกับการแสดงละครเวทีเรื่อง
เรื่อง ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง

1.3.2 นายวงสวัสดิ์ สุริยะชัยวัฒน์ ศึกษากระบวนการและขั้นตอนในการแสดงละครเวที
เรื่อง ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง ตัวละคร จอม จักรกฤษณ์ เจริญสุข

1.3.3นางสาว ณภัชฐิ ตะกวิน ศึกษากระบวนการและขั้นตอนในการแสดงละครเวทีเรื่อง
ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง ตัวละคร หลิน ลินดา โสภาวดี

1.3.4 นาย นฤเบศ กลัดเล็กศึกษากระบวนการและขั้นตอนในการออกแบบฉาก
ในละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง

1.3.5 นางสาว บุญสิตา เดชณรงค์พิทักษ์ศึกษากระบวนการและขั้นตอนในการออกแบบ
อุปกรณ์ประกอบฉากเพื่อใช้ประกอบละครเวทีเรื่อง
ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง

1.3.6 นาย ชินพงษ์ ฆะอบเหล็กศึกษากระบวนการและขั้นตอนในการออกแบบเครื่องแต่งกาย
เพื่อใช้ประกอบละครเวทีเรื่อง ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง

1.3.7 นาย ณัฐนันท์ โพธิ์ชัย ศึกษากระบวนการและเทคนิคการใช้แสงเพื่อประกอบละครเวที
เรื่อง ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ได้ทราบกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะการแสดงในรูปแบบละครเวที ป.ล.
โปรดอยู่ในระยะคิดถึง (In The Distance of Missing You)

1.4.2 ได้ทราบแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงในรูปแบบของละครเวที เรื่อง ป.ล.
โปรดอยู่ในระยะคิดถึง (In The Distance of Missing You)

บทที่ 2

ข้อมูลสัมพันธ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาคำว่าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้ นำเสนอข้อมูลตามหัวข้อเพื่อให้การค้นคว้าชัดเจนยิ่งขึ้นดังต่อไปนี้

- 2.1 ข้อมูลสัมพันธด้านการกำกับการแสดง
- 2.2 ข้อมูลสัมพันธด้านการแสดง
- 2.3 ข้อมูลสัมพันธด้านการออกแบบฉากเพื่อการแสดง
- 2.4 ข้อมูลสัมพันธด้านการออกแบบอุปกรณ์ประกอบฉากเพื่อการแสดง
- 2.5 ข้อมูลสัมพันธด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง
- 2.6 ข้อมูลสัมพันธด้านการออกแบบแสงเพื่อการแสดง

2.1 ข้อมูลด้านการกำกับการแสดง

2.1.1 ข้อมูลสัมพันธเกี่ยวกับบทละครเรื่อง ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง

2.1.1.1 ประวัติผู้แต่งบทละครต้นฉบับเรื่อง Dear Jack, Dear Louise

เคน ลุดวิก (Ken Ludwig) เป็นนักเขียนบทละครและผู้กำกับชาวอเมริกัน เจ้าของรางวัลโทนีอวอร์ด (Tony Awards) และ ลอวเรนซ์ โอลิวเอร์ อวอร์ด (Laurence Olivier Awards) เขาจบการศึกษาด้านกฎหมายจากฮาร์วาร์ด (Harvard) และด้านวรรณคดีจากเคมบริจ (Cambridge) ซึ่งทำให้งานของเขามีโครงสร้างที่แข็งแรง ลุดวิกมีชื่อเสียงอย่างมากจากบทละครแนวตลกและโรแมนติกคอมเมดี้ที่มีจังหวะแม่นยำ

สำหรับเรื่อง Dear Jack, Dear Louise ถือเป็นหนึ่งในผลงานที่สะท้อนความเป็นมนุษย์มากที่สุดของเนื่องจากเขาได้รับแรงบันดาลใจและเขียนขึ้นมาจากจดหมายฉบับจริงของพ่อและแม่ของเขาเองในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 เพื่อถ่ายทอดความงดงามของการสื่อสารที่ต้องอาศัยความศรัทธาและการรอคอยเป็นที่ตั้ง

2.1.1.2 ประวัติความเป็นมาของบทละครเวทีเรื่อง ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง

แรงบันดาลใจของละครเวทีเรื่องนี้ เกิดจากการตั้งผสมผสานระหว่างความสนใจบทละครเรื่อง Dear Jack, Dear Louise และการคำถามถึงความสัมพันธ์ในยุคปัจจุบันที่เชื่อมต่อกันแต่ก็ตัดขาดกันได้ไว จนทำให้เราหลงลืมเสน่ห์ของการ “รอคอย” ผู้ศึกษาจึงเลือกย้อนเวลากลับไปในช่วง พ.ศ. 2510–2513 ท่ามกลางบรรยากาศของสงครามเวียดนาม เพื่อเล่าเรื่องราวความรักผ่านจดหมายติดต่อกันระหว่าง “จอม” ทหารในกองพลเสือดำ และ “หลิน” หญิงสาวที่กำลังดิ้นรนทำตามความฝันในเมืองหลวง โดยหยิบยกข้อจำกัดด้านระยะทางและการสื่อสารในยุคนั้นมาถ่ายทอดบนเวที เพื่อพิสูจน์ให้ผู้ชมเห็นว่า ท่ามกลางความเจ็บและความห่างไกล ยิ่งตัวคนอยู่ไกลกันมากเท่าไร ความคิดถึงในใจกลับยิ่งชัดเจนขึ้นเท่านั้น

2.1.2 ความหมายของผู้กำกับการแสดง

แพทริซ พาวิส (Patrice Pavis) นักทฤษฎีการละครคนสำคัญได้ทำการกำหนดนิยามความหมายของการกำกับการแสดงไว้ในหนังสือ Dictionary of the Theatre: Terms, Concepts, and Analysis (1998) โดยปรากฏอยู่ในหัวข้อ "Mise-en-scène" (การจัดวางองค์ประกอบบนเวที) หน้าที่ 230 (บรรทัดที่ 5-10) ความว่า:

"การกำกับการแสดงไม่ใช่เพียงการนำบทประพันธ์มาถ่ายทอดแต่คือการสร้างระบบสัญลักษณ์ใหม่บนเวที ซึ่งเป็นการประสานรวมกันระหว่างตัวบท (Text) กับการแสดงออกทางกายภาพ (Performance) เพื่อสร้างความหมายที่เฉพาะตัวขึ้นมา" กล่าวโดยสรุปสำหรับงานชิ้นนี้ ผู้กำกับการแสดงคือ "ผู้ออกแบบระบบความสัมพันธ์" ที่เปลี่ยนตัวอักษรในจดหมายให้กลายเป็นสถานะทางจิตวิทยาที่ผู้ชมสัมผัสได้จริงผ่านทุกองค์ประกอบศิลปะบนเวที

2.1.3 บทบาทและหน้าที่ของผู้กำกับการแสดง

ผู้กำกับการแสดงไม่ได้ทำหน้าที่แค่ตีความบทอยู่บนกระดาษแต่มีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจท่ามกลางเงื่อนไขที่ซับซ้อนของโรงละครยุคใหม่ทั้งเรื่องข้อจำกัดของพื้นที่อุปกรณ์ทางเทคนิคที่มีความเฉพาะตัวมากขึ้นรวมถึงการต้องรับผิดชอบต่อตำแหน่งใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาหน้างานผู้กำกับจึงต้องทำงานด้วยความ "มั่นใจ" และเลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้แก่ทั้งส่วนรวมและตัวงานสร้างสรรค์เองโดยต้องมีการวางแผนที่รอบด้านเพื่อให้สมาชิกในโปรดักชันมองเห็นภาพเดียวกันและทำงานให้ลุล่วงตามที่เราได้เลือกทางเดินไว้เพื่อให้เห็นภาพภาระหน้าที่ที่ชัดเจนขึ้น ผู้ศึกษาได้ยึดตามหลักการทำงานของ ดังกมล ณ ป้อมเพชร์ (2553, หน้า 7) ที่ได้สรุปหน้าที่ของผู้กำกับการแสดงไว้เป็นขั้นตอน ดังนี้:

- (1) การเลือกเรื่อง: ทำงานร่วมกับฝ่ายอำนวยการผลิตเพื่อคัดสรรบทละครที่เหมาะสม
- (2) การวิเคราะห์และตีความบท: เพื่อกำหนดทิศทางในการกำกับโดยอาจร่วมมือกับผู้เขียนบทหรือที่ปรึกษาเชิงวิชาการ (Dramaturg)
- (3) การกำหนดแนวทางนำเสนอ: สร้างภาพรวม (Concept) ที่ชัดเจนในการเล่าเรื่อง
- (4) การทำงานร่วมกับนักแสดง: เชื่อมโยงนักแสดงเข้ากับตัวละครเพื่อสร้าง "ความจริง" บนเวที และแก้ปัญหาเรื่องการแสดง
- (5) การสร้างเอกภาพในงาน: ประสานงานกับทุกฝ่ายในระยะเวลาซ้อมต่าง ๆ เพื่อให้สารที่จะสื่อออกไปสัมฤทธิ์ผลเป็นหนึ่งเดียว
- (6) การจัดแสดงและสรุปงาน: รับฟังคำวิจารณ์เพื่อนำมาสะท้อนผลและพัฒนางานในลำดับต่อไป

กล่าวโดยสรุปในมุมมองของผู้ศึกษาหน้าที่ของผู้กำกับคือการเป็น "ศูนย์กลางความสบายใจ" ให้กับนักแสดงและทีมงานทุกฝ่าย ในขณะที่เดียวกันก็ต้องมีทักษะในการ "ขีดเส้นทิศทาง" (Vision) ของตนเองให้คมชัดพอที่ทีมออกแบบและนักแสดงจะเดินตามได้โดยไม่หลงทางการกำกับจึงไม่ใช่แค่เรื่องของศิลปะเพียงอย่างเดียวแต่ยังต้องอาศัยทักษะการจัดการการสื่อสารและภาวะผู้นำที่เข้มแข็งเพราะละครเวทีคืองานที่เกิดจากการหลอมรวมพลังของมนุษย์หลายคนเข้าด้วยกัน นั่นเอง

2.1.4 แนวคิดและทฤษฎีในการกำกับการแสดงเรื่อง ป.ล. โปรตอยูในระยะคิดถึง

ผู้ศึกษาได้วางรากฐานการกำกับโดยอิงจากประเด็นความขัดแย้งของตัวละครและสังคม ดังนี้

2.1.4.1 การตีความตัวละครภายใต้กรอบของสังคม (Social Constraints vs. Individual Desire)

การตีความและการขับเคลื่อนตัวละครบนเวที จำเป็นต้องอาศัยความเข้าใจในเรื่องความขัดแย้งระหว่างสถานการณ์แวดล้อมหรือกรอบของสังคมที่กดทับ กับ ความปรารถนาและเป้าหมายภายในอันแรงกล้าของตัวละคร (Stanislavski, 1936, หน้า 48–52) ผู้กำกับจึงต้องวางพื้นฐานให้ตัวละครทั้งสองตกอยู่ใน "กรง" ของสังคมที่ต่างกัน โดยจอม คือผลผลิตของความคาดหวังที่ต้องเป็นทหารตามพ่อและเป็นหมอเพื่อแม่ ส่วน หลิน คือหญิงสาวที่ปฏิเสธกรอบเดิมเพื่อหนีมาตามความฝันในกรุงเทพฯ การเจอกันผ่านจดหมายจึงไม่ใช่แค่การรักกัน แต่คือการหา "พื้นที่ปลอดภัย" ที่พวกเขาจะได้เป็นตัวของตัวเองและสื่อสารกันอย่างเปิดเผยเป็นผลที่สุด

2.1.4.2 แนวคิดพื้นที่ที่สาม (The Third Space) และการซ้อนทับของพื้นที่ ส่วนตัว

จากประโยคที่ว่า “พื้นที่ที่สามไม่ใช่ทั้งพื้นที่ทางกายภาพของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่เป็นพื้นที่กึ่งกลางเชิงจินตภาพที่ถูกสร้างขึ้นใหม่ ผ่านการปฏิสัมพันธ์และหลอมรวมความรู้สึกของตัวละครที่อยู่ห่างไกลกัน” (Bhabha, 1994, หน้า 36–39) ผู้ศึกษาจึงใช้แนวคิด พื้นที่ที่สาม (The Third Space) เพื่ออธิบายสภาวะที่จอมและหลินสร้าง "โลกใบใหม่" ขึ้นมาผ่านตัวอักษร ซึ่งเป็นพื้นที่อิสระที่ไม่อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ของสมรภูมิหรือจารีตสังคัมเดิม โดยมีแนวทางการกำกับดังนี้: พื้นที่ลูกผสม (Hybrid Space): พื้นที่ลูกผสมบนเวทีละครเกิดขึ้นจากการคาบเกี่ยวและซ้อนทับกันอย่างลงตัว ระหว่างพื้นที่ทางกายภาพจริงของฉาก กับพื้นที่เชิงนามธรรมหรือสื่อกลางที่ใช้ในการเชื่อมต่อความสัมพันธ์ของตัวละคร (de Souza e Silva, 2006, หน้า 262–265) จดหมายสำหรับเรื่องนี้จึงทำหน้าที่เป็นพื้นที่กลางที่อนุญาตให้ "หอมทหาร" และ "นักร้องไนท์คลับ" ถอดหัวโขนทางสังคัมออก เพื่อสื่อสารกันด้วยตัวตนที่แท้จริง (Authentic Self) อย่างเป็นทางการเป็นผล การทลายพรมแดนเชิงจินตภาพ: โลกภายในและความถวิลหาอันยิ่งใหญ่ของมนุษย์ มีพลังเชิงสัจภาวะที่สามารถขยายตัวจนกระทั่งทลายพรมแดน ขอบเขต หรือข้อจำกัดทางกายภาพของพื้นที่เวทีได้ (Bachelard, 1994, หน้า 183–185) ในเชิงการกำกับ พื้นที่นี้จึงขยายขอบเขตตามระดับความลึกซึ้งของความสัมพันธ์ ยิ่งความคิดถึงเพิ่มขึ้น เส้นแบ่งพื้นที่บนเวทีจะยิ่งพร่าเลือน จนตัวละครสามารถก้าวล้ำ (Invasion) เข้าไปอยู่ในพื้นที่ส่วนตัวของอีกฝ่ายได้ เพื่อพิสูจน์ว่าพรมแดนของสงครามและหน้าที่ถูกทำลายลงด้วยอำนาจของการระลึกถึง ความใกล้ชิดในระยะห่าง: พื้นที่ที่สามช่วยขับเน้นว่า แม้ร่างกายจะถูกแยกขาดด้วยระยะทาง แต่ในพื้นที่แห่งจินตนาการนี้ ทั้งคู่กลับมีความใกล้ชิดและเป็นเจ้าของความสุขร่วมกันได้อย่างสมบูรณ์

2.1.4.3 จังหวะแห่งความเชื่องช้าเพื่อเยียวยาความรักที่ไหลลื่น (Slowness as a Cure for Liquid Love)

ผู้ศึกษาใช้แนวคิดของ ซิกมันต์ บาวมัน (Zygmunt Bauman) เรื่องความสัมพันธ์ที่เปราะบาง มาเป็นโจทย์ในการกำกับ โดยใช้ จังหวะที่เชื่องช้า (Slow Tempo) และการให้ความสำคัญกับทุกกลายมือชื่อ เพื่อฝึกให้ผู้ชมรู้จักการ "รอคอย" และสัมผัสถึงความพิถีพิถันของการสื่อสารที่เป็นชั่วคราวข้ามกับการส่งข้อความดิจิทัลที่ฉาบฉวย

2.1.4.4 ละครพูดและการสื่อสารผ่านพื้นที่ทางจิตวิทยา (Psychological Space)

การจัดวางองค์ประกอบศิลป์บนเวทีและการกำกับการแสดง (Mise-en-scène) ทำหน้าที่สำคัญในการแปรเปลี่ยนพื้นที่ทางกายภาพให้กลายเป็นพื้นที่ทางจิตวิทยา เพื่อถ่ายทอดโลกภายในและสภาวะจิตใจของตัวละครให้ผู้ชมรับรู้ (Pavis, 1998, หน้า 230) ผู้ศึกษาจึงใส่ใจคงความเป็นละครพูดอย่างเข้มข้น โดยใช้เสียงเป็นสะพานเชื่อมพื้นที่ที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ แพทริซ พาวิส ที่ว่าพื้นที่ละครสร้างขึ้นจากกระบวนการสื่อสาร เสียงอ่านจดหมายจะทำหน้าที่สร้างการ "ซ้อนทับ" (Overlap) ของห้วงอารมณ์ จนทำให้ตัวตนของอีกฝ่ายดังกึกก้องและปรากฏชัดเจนขึ้นในดวงใจของตัวละครและผู้ชมไปพร้อมกัน

2.2 ข้อมูลสัมพัทธ์ด้านการแสดง

2.2.1 บทบาทหน้าที่ของนักแสดง

นักแสดงละครเวทีมีหน้าที่ถ่ายทอดตัวละครและเรื่องราวให้มีชีวิตบนเวทีต่อหน้าผู้ชม โดยต้องทำความเข้าใจตัวละครอย่างลึกซึ้ง ทั้งนิสัย แรงจูงใจ และความสัมพันธ์ เพื่อให้การแสดงมีความสมจริงและน่าเชื่อถือพร้อมทั้งใช้เสียงสีหน้าและภาษากายอย่างชัดเจนกว่าการแสดงรูปแบบอื่นเนื่องจากต้องสื่อสารให้ผู้ชมจำนวนมากรับรู้ได้พร้อมกันในพื้นที่เดียว

นอกจากนี้ นักแสดงละครเวที่ยังต้องมีสมาธิและการควบคุมตนเองสูง สามารถแสดงต่อเนื่อง โดยไม่มีการตัดต่อรวมถึงทำงานร่วมกับนักแสดงและทีมงานอย่างมีจังหวะและความแม่นยำ อีกทั้งต้องมีวินัยในการซ้อมและเตรียมตัวเพื่อให้การแสดงเป็นไปอย่างราบรื่นและสามารถสร้างอารมณ์ร่วมให้ผู้ชมได้ตลอดทั้งการแสดง

2.2.2 เครื่องมือของนักแสดง

เครื่องมือของนักแสดงประกอบด้วยร่างกาย เสียง และจินตนาการซึ่งใช้ในการถ่ายทอดตัวละครและอารมณ์ไปยังผู้ชมในเรื่องป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึงที่มีการเล่าเรื่องผ่านจดหมายนักแสดงต้องใช้เสียงและจินตนาการเป็นหลักในการสื่อสารความคิดถึงและความสัมพันธ์ของตัวละครที่อยู่ห่างไกลพร้อมทั้งใช้ภาษากายช่วยเสริมอารมณ์ให้ชัดเจนยิ่งขึ้นเครื่องมือของนักแสดงคือสิ่งที่ช่วยสร้างความสมจริงให้ตัวละครและทำให้ผู้ชมเข้าถึงความรู้สึกของเรื่องราวได้อย่างลึกซึ้ง

2.2.2.1 ร่างกาย (Body)

การใช้ร่างกายเป็นองค์ประกอบสำคัญในการแสดงละครเวทีเนื่องจากเป็นเครื่องมือที่ช่วยสื่อสารอารมณ์ ความรู้สึกและความสัมพันธ์ของตัวละครไปยังผู้ชมได้อย่างชัดเจน ในเรื่อง ป.ล.โปรตุเกสอยู่ในระยะคิดถึง ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจจาก Dear Jack, Dear Louise นักแสดงต้องใช้ร่างกายในการถ่ายทอด “ระยะห่าง” และ “ความคิดถึง” แม้ตัวละครจะไม่ได้อยู่ร่วมพื้นที่เดียวกันบนเวที การเคลื่อนไหว ท่าทาง การหยุดนิ่งหรือแม้แต่ระยะห่างระหว่างตัวละครล้วนมีความหมายและช่วยเสริมให้ผู้ชมเข้าใจอารมณ์ของเรื่องได้ลึกซึ้ง

แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาทางด้านนาฏศิลป์และการละครของ สุรพล วิรุฬห์รักษ์ ที่เน้นว่าร่างกายเป็นสื่อหลักในการแสดงออกเชิงศิลปะนักแสดงต้องฝึกการควบคุมร่างกายให้สามารถสื่อความหมายได้อย่างมีจังหวะและมีพลัง รวมถึง พิเชษฐ กลั่นชื่น ที่ให้ความสำคัญกับการใช้ร่างกายในการสร้างความหมายใหม่ บนเวที ดังนั้นการใช้ร่างกายอย่างมีสติและมีเป้าหมายจะช่วยให้นักแสดงสามารถถ่ายทอดเรื่องราว ความรัก และความคิดถึงได้อย่างมีประสิทธิภาพและน่าประทับใจ (สุรพล วิรุฬห์รักษ์, 2554) นาฏศิลป์ไทย (พิเชษฐ กลั่นชื่น, 2558) แนวคิดการแสดงร่วมสมัย.

2.2.2.2 เสียง (Voice)

การใช้เสียงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการแสดงละครเวทีเนื่องจากเป็นเครื่องมือหลักที่ช่วยถ่ายทอดอารมณ์ ความคิด และความรู้สึกของตัวละครไปยังผู้ชมอย่างชัดเจน ในเรื่อง ป.ล.โปรตุเกสอยู่ในระยะคิดถึง ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจจาก Dear Jack, Dear Louise นักแสดงต้องใช้เสียงในการสื่อสารความสัมพันธ์ของตัวละครที่ดำเนินผ่าน “จดหมาย” เป็นหลัก จึงจำเป็นต้องควบคุมน้ำเสียง จังหวะ และระดับอารมณ์ให้สอดคล้องกับเนื้อหา เพื่อถ่ายทอดความคิดถึง ความห่างไกล และความผูกพันให้ผู้ชมรับรู้ได้อย่างลึกซึ้ง แม้ตัวละครจะไม่ได้อยู่ร่วมฉากกันตลอดเวลา

แนวคิดการใช้เสียงในการแสดงสามารถเชื่อมโยงกับหลักการของ สุรพล วิรุฬห์รักษ์ ที่กล่าวถึงความสำคัญของการใช้เสียงในงานนาฏศิลป์และการแสดงว่าเสียงเป็นสื่อกลางที่ช่วยสร้างอารมณ์และความหมายให้กับการแสดง นักแสดง ประสิทธิภาพ (สุรพล วิรุฬห์รักษ์, 2547)

2.2.2.3 ความรู้สึกและอารมณ์ (Feeling & Emotional)

ความรู้สึกและอารมณ์เป็นหัวใจสำคัญของการแสดงที่ช่วยให้ตัวละครมีชีวิตและสามารถเชื่อมโยงกับผู้ชมได้อย่างลึกซึ้ง โดยนักแสดงต้องสามารถเข้าถึงอารมณ์ภายในของตัวละครและถ่ายทอดออกมาอย่างจริงใจ ผ่านทั้งน้ำเสียง สีหน้า และภาษากาย การแสดงที่มีพลังทางอารมณ์จะทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกร่วมและเข้าใจตัวละครได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่งในบริบทของการแสดงเรื่อง “ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง” ที่ได้รับแรงบันดาลใจจาก Dear Jack, Dear Louise อารมณ์ของความคิดถึง ความห่างไกล และความผูกพันที่ค่อย ๆ ก่อตัวกลายเป็นแกนสำคัญที่นักแสดงต้องถ่ายทอดผ่าน ความละเอียดอ่อนทางความรู้สึก โดยอาศัยการสื่อสารที่จริงและต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเชื่อมโยงระหว่างตัวละครและผู้ชมให้เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติ (สุรพล วิรุฬห์รักษ์, 2553; นพมาศ แวหงส์, 2549)

2.2.2.4 การใช้ความคิดจินตนาการ (Imagination)

การใช้ความคิดจินตนาการเป็นหัวใจสำคัญของการแสดงโดยเฉพาะในละครเวทีที่นักแสดงต้องสร้างโลกของตัวละครขึ้นผ่านการสื่อสารโดยตรงกับผู้ชม ในเรื่อง ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจจาก Dear Jack, Dear Louise ของ Ken Ludwig นักแสดงจำเป็นต้องใช้จินตนาการในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของตัวละครที่ไม่ได้อยู่ร่วมพื้นที่เดียวกัน แต่สื่อสารผ่าน “จดหมาย” เป็นหลัก จึงต้องถ่ายทอดความรู้สึกคิดถึง ความหวัง และความผูกพันให้ผู้ชมเชื่อได้ แม้ไม่มีเหตุการณ์ร่วมบนเวทีตลอดเวลา

แนวคิดนี้สอดคล้องกับทฤษฎีการแสดงของ Konstantin Stanislavski ที่เน้นการใช้ “จินตนาการ” เพื่อสร้างความจริงภายใน (inner truth) ของตัวละคร นักแสดงต้องตั้งคำถามว่า “ถ้าฉันเป็นตัวละครนี้ ฉันจะรู้สึกอย่างไร” และใช้ประสบการณ์หรือความรู้สึกส่วนตัวมาผสมกับสถานการณ์สมมติ เพื่อให้การแสดงมีความลึกซึ้งและจริงใจ ดังนั้น การใช้จินตนาการจึงไม่ใช่เพียงการคิดภาพ แต่เป็นให้ตัวละคร สามารถสื่อสารอารมณ์ ไปถึงผู้ชมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Stanislavski, K. 1936) An actor prepares.

2.2.3 ทฤษฎีการแสดง

ทฤษฎีการแสดงในเรื่อง พล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง นักแสดงเลือกใช้กระบวนการในการพัฒนาทักษะแนวคิดและทฤษฎี 3 แนวคิด ดังนี้

2.2.3.1 คอนสแตนติน สตานิสลอฟสกี (Konstantin Stanislavski)

ผู้กำกับ นักแสดง และครูการแสดงชาวรัสเซีย ผู้ก่อตั้งระบบการแสดงที่เรียกว่า “Stanislavski System” ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการแสดงสมัยใหม่ โดยมุ่งเน้นความสมจริง (realism) และการเข้าถึง “ความจริงภายใน” ของตัวละครผ่านการทำงานร่วมกันของร่างกายและจิตใจ

ในแง่จำนวน “ทฤษฎี” ของเขาไม่ได้มีการกำหนดเป็นตัวเลขตายตัวเพราะเป็นระบบที่พัฒนาอย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยงกันเป็นองค์รวม แต่สามารถสรุปเป็นแนวคิดหลัก ๆ 2 ทฤษฎีที่ใช้กันทั่วไปได้ และเชื่อมโยงกับละครเวทีเรื่อง พล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง ดังนี้

(1) การกระทำทางกาย-จิต (Psychophysical Action)

แนวคิดนี้มองว่าร่างกายและจิตใจทำงานร่วมกันอย่างแยกไม่ออกโดยการกระทำที่มีเหตุผลจะนำไปสู่อารมณ์ที่แท้จริง (Stanislavski, 1936) ซึ่งใน พล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง การเคลื่อนไหวที่ยับยั้ง การเว้นระยะ หรือความนิ่งสามารถถ่ายทอดความรู้สึกที่ไม่ถูกพูดออกมา เช่น ความคิดถึงและความลังเลได้อย่างชัดเจนบนเวที

(2) เป้าหมายและแรงจูงใจของตัวละคร (Objective & Superobjective)

แนวคิดนี้เน้นว่าทุกการกระทำของตัวละครต้องมี “เป้าหมาย” (objective) ที่ชัดเจนในแต่ละช่วง และเชื่อมโยงไปสู่ “เป้าหมายใหญ่” (superobjective) ที่ขับเคลื่อนทั้งเรื่อง (Stanislavski, 1949) ทำให้นักแสดงสามารถสร้างการกระทำที่มีทิศทางและต่อเนื่องได้อย่างมีเหตุผล เมื่อเชื่อมโยงกับ พล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง เป้าหมายของตัวละครในแต่ละฉาก เช่น การสื่อสารความรู้สึก การรักษาความสัมพันธ์ หรือการเข้าใจอีกฝ่าย ค่อย ๆ สะสมจนกลายเป็นแรงขับเคลื่อนของเรื่อง คือ “ความต้องการเชื่อมโยงกันแม้อยู่ห่างไกล” ซึ่งทำให้ทุกบทพูดและการกระทำมีน้ำหนักทางอารมณ์มากยิ่งขึ้น

2.2.3.2 สเตลลา แอดเลอร์ (Stella Adler)

ครูการแสดงและนักแสดงชาวอเมริกัน ผู้มีอิทธิพลอย่างมาก ต่อวงการการแสดงสมัยใหม่ โดยเป็นหนึ่งในผู้พัฒนาวิธีการแสดง ที่ต่อยอดจากระบบของ Stanislavski แต่มีจุดยืนชัดเจนในการเน้น “จินตนาการ” และ “การตีความบท” มากกว่าการตั้งประสบการณ์ส่วนตัวมาใช้

เธอเป็นสมาชิกของ Group Theatre ในอเมริกา และต่อมาได้ก่อตั้ง สถาบันสอนการแสดงของตนเอง ซึ่งสร้างนักแสดงชื่อดังจำนวนมาก แนวคิดของเธอเชื่อว่านักแสดงควรขยายโลกทัศน์ของตนเองผ่านศิลปะ วรรณกรรม และสังคม เพื่อให้การแสดงมีมิติและลึกซึ้ง ไม่ใช่แค่การ “รู้สึกจริง” แต่ต้อง “เข้าใจโลกของตัวละคร” อย่างแท้จริง โดยละครเวทีเรื่องปล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึงนำทฤษฎี 2 ทฤษฎีมา ดังนี้

(1) จินตนาการเชิงสถานการณ์ (Given Circumstances & Imagination)

Adler เน้นการใช้จินตนาการในการสร้างโลกของตัวละครจากบริบทในบท มากกว่าการพึ่งประสบการณ์ส่วนตัว (Adler, 2000) ซึ่งสอดคล้องกับโครงสร้างของเรื่องที่ตัวละครสื่อสารผ่านจดหมาย ทำให้นักแสดงต้อง “สร้างความสัมพันธ์” ให้มีชีวิต แม้ไม่ได้อยู่ร่วมพื้นที่เดียวกันจริง

(2) การกระทำที่ขับเคลื่อนด้วยเป้าหมาย (Action & Objective)

Adler เน้นว่านักแสดงต้อง “ลงมือทำ” มากกว่าพยายามรู้สึกโดยทุกการกระทำบนเวทีต้องมีเป้าหมาย ที่ชัดเจนและสัมพันธ์กับสถานการณ์ของตัวละคร (Adler, 2000) การโฟกัสที่ action ทำให้การแสดงมีพลังและไม่ติดอยู่กับอารมณ์ที่คลุมเครือ เมื่อเชื่อมโยงกับ ปล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง ตัวละครไม่ได้เพียงแค่ “รู้สึกคิดถึง” แต่กำลังพยายามทำบางอย่าง เช่น รักษาความสัมพันธ์ สื่อสารความในใจ หรือยืนยันการมีอยู่ของกันและกันผ่านจดหมายซึ่งทำให้ทุกบทพูดและการกระทำมีความหมายและทิศทางชัดเจนมากขึ้น

2.2.3.3 จอห์น โบลบี (John Bowlby)

นักจิตวิทยาและจิตแพทย์ชาวอังกฤษ ผู้พัฒนา “ทฤษฎีความผูกพัน” (Attachment Theory) ซึ่งอธิบายว่าความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้เลี้ยงดูในช่วงต้นชีวิต มีผลอย่างลึกซึ้งต่อพฤติกรรม อารมณ์และรูปแบบความสัมพันธ์
ความสัมพันธ์...

ของบุคคลในอนาคตผลงานของเขาชี้ให้เห็นว่ามนุษย์มีความต้องการพื้นฐานในการสร้างความผูกพันทางอารมณ์กับผู้อื่นและเมื่อความผูกพันนี้มั่นคงจะส่งผลให้เกิดความรู้สึกปลอดภัยในขณะที่ความไม่มั่นคงอาจนำไปสู่ความวิตกกังวลหรือการหลีกเลี่ยงความสัมพันธ์ แนวคิดของ Bowlby จึงถูกนำไปใช้ทั้งในด้านจิตวิทยา การพัฒนาเด็ก และยังสามารถประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ตัวละครในการแสดงได้อีกด้วย โดยเรานำทฤษฎี 2 ทฤษฎีมาเชื่อมโยงเป็นทฤษฎีการแสดงในละครเวทีเรื่อง ปล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง ดังนี้

(1) แบบแผนความผูกพัน (Attachment Styles)

Bowlby เสนอว่าประสบการณ์ความสัมพันธ์ในช่วงต้นชีวิตก่อให้เกิด “รูปแบบความผูกพัน” (เช่น มั่นคง วิตกกังวล หลีกเลียง) ซึ่งมีผลต่อวิธีที่บุคคลแสดงออกและรับมือกับความใกล้ชิดในความสัมพันธ์ (Bowlby, 1969) เมื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการแสดงนักแสดงสามารถใช้แนวคิดนี้วิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละคร เช่น การลังเลในการเปิดใจหรือความต้องการการยืนยันจากอีกฝ่าย ใน ปล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง รูปแบบความผูกพันสามารถอธิบายได้ว่าทำไมตัวละครบางช่วงแสดงความใกล้ชิด ขณะที่บางช่วงกลับถอยห่าง ทำให้ “ความคิดถึง” มีความซับซ้อนและสมจริงมากขึ้น

(2) ความผูกพันและแรงขับทางอารมณ์ (Attachment Theory in Acting Interpretation)

แนวคิดเรื่อง attachment อธิบายแรงขับพื้นฐานของมนุษย์ในการแสวงหาความผูกพันและความใกล้ชิด (Bowlby, 1969) ซึ่งสามารถนำมาใช้ตีความตัวละครในเรื่อง ปล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง ที่ค่อย ๆ สร้างความสัมพันธ์ผ่านระยะทาง ทำให้ “ความคิดถึง” ไม่ใช่แค่อารมณ์ แต่เป็นความต้องการเชื่อมโยงในระดับลึก

จากการศึกษาทฤษฎีการแสดงที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล สามารถสรุปได้ว่านักแสดงในละครเวทีเรื่อง ปล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง ไม่ได้อาศัยเพียงการใช้ร่างกายและเสียงเป็นเครื่องมือหลักเท่านั้นแต่ยังผสมผสานแนวคิดจากวิธีการแสดงหลากหลายแนวทาง ไม่ว่าจะเป็นระบบการแสดงที่เน้นความจริงภายในและการ กระทำทางกาย-จิต ของ Stanislavski การใช้จินตนาการและการกระทำที่มีเป้าหมายของ Stella Adler รวมถึงแนวคิดด้านความผูกพันทางอารมณ์ของ John Bowlby ซึ่งช่วยเสริมให้การตีความตัวละครมีมิติและลึกซึ้งมากขึ้นโดยนักแสดงสามารถนำแนวคิดเหล่านี้มาประยุกต์ใช้ทั้งในการฝึกซ้อมและการแสดงจริง ทำให้เกิดความเข้าใจในแรงจูงใจ ความรู้สึก และพฤติกรรมของตัวละคร

ตัวละคร...

อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้การถ่ายทอดเรื่องราวความสัมพันธ์ที่เต็มไปด้วย“ระยะห่าง” และ“ความคิดถึง”สามารถสื่อสารออกมาได้อย่างสมจริงน่าเชื่อถือและเข้าถึงผู้ชมได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดบนเวที

2.3 ข้อมูลสัมพันธ์ด้านการออกแบบฉากเพื่อการแสดง

การออกแบบฉากในงานสร้างสรรค์ละครเวทีเรื่องนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อแปลงแนวคิดเชิงนามธรรม (abstract concepts) ได้แก่ เวลา ความทรงจำ และความคิดถึง ให้กลายเป็นรูปธรรมในเชิงพื้นที่ โดยได้รับแรงบันดาลใจจากบทละคร Dear Jack, Dear Louise ของ Ken Ludwig ซึ่งใช้รูปแบบการเล่าเรื่องผ่าน “จดหมาย” เป็นแกนหลักของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร แนวคิดดังกล่าวถูกนำมาต่อยอดร่วมกับมุมมองของ Peter Brook ที่เสนอว่าเวทีสามารถเป็น “พื้นที่ว่าง” (empty space) ที่ถูกสร้างความหมายผ่านการกระทำ (action) และการรับรู้ (perception) ของผู้ชมและนักแสดง ดังนั้น การออกแบบฉากในงานนี้จึงไม่มุ่งเน้นความสมจริง แต่เน้นการสร้าง “ระบบพื้นที่” ที่ทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการเล่าเรื่อง

2.3.1 การซ้อนทับของพื้นที่และระดับความสูง-ต่ำในการออกแบบฉาก การออกแบบฉาก

ในงานสร้างสรรค์ละครเวทีเรื่องนี้ได้รับอิทธิพลจากแนวคิดด้านพื้นที่ในการแสดง ซึ่งมองว่า “พื้นที่” ไม่ได้ทำหน้าที่เพียงรองรับการแสดง แต่สามารถเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างความหมาย อารมณ์ และความสัมพันธ์ของตัวละครได้ โดย Peter Brook เสนอแนวคิดเรื่อง “พื้นที่ว่าง” (empty space) ที่สามารถถูกสร้างความหมายผ่านการกระทำของนักแสดงและการรับรู้ของผู้ชม ผู้ศึกษาจึงนำแนวคิดดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ร่วมกับการออกแบบพื้นที่แบบซ้อนทับ (layer) เพื่อสะท้อนลักษณะของการสื่อสารผ่านจดหมายในบทละคร ซึ่งมีการสะสมของเวลา ความทรงจำ และความรู้สึกอย่างต่อเนื่อง แนวคิดเรื่องการซ้อนทับของพื้นที่ที่ถูกถ่ายทอดผ่านการออกแบบพื้นที่เวทีที่มีระดับความสูง-ต่ำแตกต่างกัน โดยพื้นที่ที่มีระดับสูงขึ้นสะท้อนถึงความเข้มข้นทางอารมณ์และความสัมพันธ์ของตัวละคร ขณะที่พื้นที่ระดับต่ำสะท้อนถึงความเงียบ ความห่างเหิน และช่วงเวลาที่ตัวละครไม่สามารถสื่อสารถึงกันได้ ลักษณะดังกล่าวทำให้พื้นที่บนเวทีมีมิติที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และเปิดโอกาสให้นักแสดงสามารถใช้ในการเคลื่อนไหวขึ้น-ลงเพื่อสะท้อนสภาวะภายในของตัวละคร รวมถึงช่วยสร้างการรับรู้เชิงอารมณ์ให้แก่ผู้ชมผ่านองค์ประกอบทางพื้นที่ นอกจากนี้ การออกแบบพื้นที่ในลักษณะซ้อนทับยังส่งผลให้การเล่าเรื่องสามารถเกิดขึ้นได้พร้อมกันหลายช่วงเวลา ทั้งอดีต ปัจจุบัน และความทรงจำ ทำให้ผู้ชมรับรู้เรื่องราวในลักษณะที่ไม่เป็นเส้นตรง และเกิดการเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่กับความทรงจำของตัวละคร

2.3.2 พื้นที่ก้ำกึ่ง (Liminal Space) หรือ พื้นที่โนแมนแลนด์ (No Man's Land)

แนวคิดเรื่อง “พื้นที่ก้ำกึ่ง” (liminal space) ของ Victor Turner อธิบายถึงพื้นที่ที่อยู่ระหว่างสถานะ หรือเป็นพื้นที่ของการเปลี่ยนผ่าน ซึ่งยังไม่สามารถระบุความเป็นเจ้าของหรือขอบเขตได้อย่างชัดเจน

ผู้ศึกษานำแนวคิดดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบพื้นที่ no man's land ภายในเวที เพื่อใช้เป็นพื้นที่เชื่อมโยงระหว่างตัวละคร พื้นที่นี้ไม่ได้เป็นพื้นที่ส่วนตัวของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่เป็นพื้นที่กลางที่เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ ความทรงจำ และการรับรู้ซึ่งกันและกันผ่านจดหมาย ในเชิงการแสดง พื้นที่ โนแมนแลนด์ (no man's land) เปิดโอกาสให้เกิดการนำเสนอที่ไม่ยึดติดกับความสมจริง เช่น การที่ตัวละครสามารถปรากฏอยู่ร่วมกันได้แม้อยู่คนละช่วงเวลา หรือการสื่อสารที่เกิดขึ้นผ่านความรู้สึกและความทรงจำมากกว่าการกระทำจริง

นอกจากนี้ พื้นที่ดังกล่าวยังช่วยให้การเล่าเรื่องสามารถเคลื่อนผ่านอดีต ปัจจุบัน และจินตนาการได้อย่างอิสระ ส่งผลให้เวทีไม่ได้ทำหน้าที่เพียงเป็นสถานที่ของเหตุการณ์ แต่เป็นพื้นที่ของประสบการณ์ อารมณ์ และความคิดคำนึงของตัวละคร

การออกแบบฉากในงานสร้างสรรค์นี้เป็นการสร้าง “ระบบพื้นที่เชิงความหมาย” (spatial meaning system) ที่ผสมผสานโครงสร้างของจดหมาย (epistolary structure) เข้ากับการออกแบบเวทีในลักษณะเชิงนามธรรมพื้นที่หัวใจสามดวงทำหน้าที่เป็นโครงสร้างของความสัมพันธ์ขณะที่พื้นที่ no man's land ทำหน้าที่เป็นพื้นที่ก้ำกึ่งที่เชื่อมโยงและสร้างความไม่แน่นอน

การทำงานร่วมกันขององค์ประกอบทั้งสองช่วยให้เวทีทำหน้าที่มากกว่าฉากหลัง (background setting) แต่เป็นกลไกหลักในการสร้างประสบการณ์ของผู้ชม (audience experience) และเปิดโอกาสให้ผู้ชม รับรู้เรื่องราวผ่านมิติของพื้นที่ เวลา และอารมณ์อย่างลึกซึ้ง

2.4 ข้อมูลสัมพัทธ์ด้านการออกแบบอุปกรณ์ประกอบฉากเพื่อการแสดง

2.4.1 แนวคิดและทฤษฎีในการออกแบบอุปกรณ์ประกอบฉากละครเรื่อง ป.ล. โปรโตอยู่ในระยะคิดถึง (In The Distance of Missing You)

2.4.1.1 แนวคิด “ความจำเป็นเชิงเนื้อหา” (Narrative Necessity)

แนวคิด “ความจำเป็นเชิงเนื้อหา” (Narrative Necessity) เป็นแนวคิดด้านการออกแบบที่จะคัดเลือกเฉพาะอุปกรณ์ที่มีบทบาทต่อการดำเนินเรื่องหรือการสื่อความหมายเชิงนัยยะเท่านั้นเพื่อลดความซ้ำซ้อนของวัตถุนเวทียและหลีกเลี่ยงการระบุชี้ชัดถึงสถานที่ใดสถานที่หนึ่งอย่างเฉพาะเจาะจงส่งผลให้พื้นที่การแสดงมีลักษณะเป็นนามธรรม(AbstractSpace)ที่เปิดโอกาสให้ผู้ชมตีความและเชื่อมโยงบริบทของเรื่องราวได้อย่างยืดหยุ่น

นอกจากนี้การออกแบบอุปกรณ์ประกอบฉากจะมุ่งเน้นการสะท้อนอัตลักษณ์ของตัวละครหลัก โดยเฉพาะตัวละครเอก ผ่านองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ ได้แก่ สี (Color), รูปทรง (Form), และพื้นผิว (Texture) เช่น ฝั่งตัวละครจักรกฤษณ์ จะเน้นอุปกรณ์ประกอบที่เป็นสีโทนเย็น และไม่ฉูดฉาด ดูเป็นทางการ เช่น สีเขียว และจะเน้นพร็อพที่วัสดุทำจากเหล็กส่วนฝั่งตัวละครลินดาจะเน้นอุปกรณ์ประกอบที่เป็นสีโทนร้อนเน้นความสดใสสีสันจัดจ้านและจะเน้นพร็อพที่วัสดุที่ทำจากไม้ซึ่งถูกกำหนดให้มีความสอดคล้องกับบุคลิกภาพอารมณ์และพัฒนาการของตัวละครในแต่ละช่วงของเรื่องการใช้ภาษาทางการออกแบบดังกล่าวจะช่วยให้อุปกรณ์ประกอบฉากทำหน้าที่มากกว่าการเป็นวัตถุในฉาก แต่ยังเป็น “ตัวแทนเชิงสัญลักษณ์” (Symbolic Representation) ที่เสริมสร้างมิติของตัวละครและเนื้อเรื่องอย่างมีนัยสำคัญ

2.4.1.2 แนวคิดการสร้างผลงานแบบ Donald Judd

DonaldJudd เป็นศิลปินคนสำคัญในขบวนการศิลปะมินิมอลลิสม์ (Minimalism)ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่20โดยมีแนวคิดหลักในการลดทอนองค์ประกอบทางศิลปะให้เหลือเพียงสิ่งที่จำเป็น(reduction to essentials)และปฏิเสธการเล่าเรื่องหรือการแสดงออกเชิงอารมณ์แบบศิลปะดั้งเดิม งานของเขามุ่งเน้น “ความเป็นวัตถุ” (object hood) และ “การดำรงอยู่ในพื้นที่จริง” (specific object sinrealspace)มากกว่าการสร้างภาพแทนหรือสัญลักษณ์ในเชิงภาพลวง

ในด้านองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ Judd มักใช้การทำซ้ำ (repetition) และความสม่ำเสมอ (uniformity) เพื่อสร้างจังหวะ (rhythm) และความต่อเนื่องในงาน ขณะเดียวกันก็หลีกเลี่ยงความซับซ้อนที่ไม่จำเป็นส่งผลให้งานมีลักษณะนิ่ง เรียบง่าย แต่เปี่ยมด้วยโครงสร้าง และตรรกะเชิงพื้นที่อย่างชัดเจน

จากข้อมูลข้างต้น จึงสามารถนำเมื่อนำแนวคิดของ Judd มาประยุกต์ใช้กับการออกแบบ อุปกรณ์ประกอบฉากในโครงการนี้ การคัดเลือกอุปกรณ์ประกอบฉากเฉพาะที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินเรื่อง สอดคล้องกับหลักการ reduction ที่มุ่งลดทอนองค์ประกอบให้เหลือเฉพาะสิ่งที่มีหน้าที่ชัดเจน นอกจากนี้ การออกแบบพรีออปให้มีรูปทรงเรียบง่ายและไม่ผูกติดกับสถานที่เฉพาะ ยังสอดคล้องกับแนวคิด specific objects ที่เปิดโอกาสให้วัตถุมีสถานะเป็นอิสระ และสามารถถูกตีความได้หลากหลายตามบริบทของการแสดง อีกทั้ง การเลือกใช้สี รูปทรง และพื้นผิวของอุปกรณ์ประกอบฉากเพื่อสะท้อนอัตลักษณ์ของตัวละคร ยังสามารถเชื่อมโยงกับแนวคิด material honesty และการรับรู้เชิงประสาทสัมผัส (sensory perception) ในงานของ Judd ซึ่งเน้นให้ผู้ชมรับรู้คุณลักษณะของวัตถุโดยตรง แทนการพึ่งพาการตกแต่ง หรือรายละเอียดเชิงเล่าเรื่องที่ซับซ้อน

2.4.1.3 แนวคิด “ความแตกต่างที่เติมเต็มกัน” (Complementary Contrast)

แนวคิด “ความแตกต่างที่เติมเต็มกัน” (Complementary Contrast) ซึ่งเป็นการนำองค์ประกอบที่มีความแตกต่างทั้งในด้านสี รูปทรง และโครงสร้าง มาจัดวางร่วมกันอย่างมีระบบเพื่อก่อให้เกิดความสมดุลและความหมายใหม่ในเชิงภาพรวม

ภาพที่ 2.1 : รูปทรงเรขาคณิต
ที่มา : ผู้ศึกษา

จากภาพอ้างอิง จะเห็นได้ว่าแต่ละรูปทรงเรขาคณิตมีลักษณะเฉพาะตัว ทั้งในแง่ของสีเส้นที่หลากหลาย (เช่น สีปฐมภูมิและทุติยภูมิ) รูปทรงที่แตกต่าง (วงกลม สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม) และการซ้อนทับกัน ขององค์ประกอบ (overlapping forms) ซึ่งก่อให้เกิดมิติใหม่ทางสายตา แนวทางดังกล่าวสะท้อน ถึงการอยู่ร่วมกันของ “ความแตกต่าง” ที่ไม่ได้ขัดแย้งกัน แต่กลับเสริมสร้างกันให้เกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

เมื่อนำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบอุปกรณ์ประกอบฉาก สามารถตีความได้ว่า อุปกรณ์ประกอบฉากแต่ละชิ้นจะถูกออกแบบให้มีอัตลักษณ์เฉพาะตัวที่ชัดเจน โดยเฉพาะในส่วนของตัวละครหลัก เช่น การใช้สี รูปทรง หรือพื้นผิวที่แตกต่างกันเพื่อแทนบุคลิก ลักษณะนิสัย หรือสภาวะทางอารมณ์ของตัวละครแต่ละตัว อย่างไรก็ตาม เมื่อองค์ประกอบค เหล่านี้ถูกนำมาจัดวางร่วมกันบนเวที จะเกิดเป็นภาพรวมที่มีความสมดุล และสามารถ สื่อสารความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครได้อย่างมีนัยสำคัญ

2.5 ข้อมูลสัมพันธ์ด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง

จากการที่ผู้ศึกษาได้อ่านและวิเคราะห์บทละคร เรื่อง “ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง” การออกแบบเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง มีบทบาทเป็นกลไกสำคัญในการสื่อสารความหมายเชิงนามธรรมเกี่ยวกับ “ระยะห่าง เวลา และพัฒนาการของตัวละคร” ผ่านภาษาทางทัศนศิลป์ โดยการออกแบบไม่ได้มุ่งเน้นเพียงความสวยงามหรือความถูกต้องตามยุคสมัย แต่เน้นการสร้างระบบสัญลักษณ์ (sign system) ที่สามารถถ่ายทอดอารมณ์และความสัมพันธ์ของตัวละครในบริบทสงคราม มุ่งเน้นให้เครื่องแต่งกายทำหน้าที่เป็น “ตัวกลางเชิงภาพ” (visual mediator) ที่เชื่อมโยงตัวละครทั้งสองภายใต้แก่นความคิดเรื่อง “ระยะห่างและเวลา” ทางการออกแบบดังกล่าวอาศัยการบูรณาการแนวคิดทางทฤษฎีจากหลากหลายสาขา ได้แก่ การบูรณาการแนวคิดด้านทฤษฎีฤดูกาล (Seasonality) ควบคู่กับแนวทางการรับรู้สีและแสงในงานจิตรกรรมชุดดอกบัว Water Lilies series ของ Claude Monet ทฤษฎีสี ทฤษฎีสัญญะ และทฤษฎีพัฒนาการตัวละคร

2.5.1 ทฤษฎีฤดูกาล (Seasonality) กับการเปลี่ยนผ่านของอารมณ์ เวลา และ อิทธิพลจากชุดผลงานดอกบัวของ Claude Monet

แนวคิดเรื่อง “ฤดูกาล” ถูกใช้เป็นโครงสร้างเชิงนามธรรมในการกำหนดทิศทางของสีและบรรยากาศของเครื่องแต่งกาย โดยมองว่าการดำเนินเรื่องเปรียบเสมือนการเปลี่ยนผ่านของฤดูกาล ซึ่งสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงของเวลาและสภาวะทางอารมณ์ ของ ตัวละคร ลินดา ควบคู่กับแนวทางการรับรู้สีและแสงในงานจิตรกรรมชุดดอกบัวของ Water Lilies series ซึ่งนำเสนอการเปลี่ยนแปลงของบรรยากาศผ่านเฉดสีที่หลากหลายภายใต้หัวข้อเดียวกัน เพื่อนำมาปรับใช้กับการพัฒนาเครื่องแต่งกายในเชิงเวลา อารมณ์ และพัฒนาการของตัวละครด้วยเหตุนี้ เครื่องแต่งกายจึงทำหน้าที่คล้าย “ภาพชุด” (series) ที่สะท้อนช่วงเวลาต่าง ๆ ของชีวิตตัวละคร

- (1) ฤดูเริ่มต้น (Spring-like phase): โทนสีสว่าง สด และมีชีวิตชีวา สื่อถึงความหวัง การเริ่มต้น และความสัมพันธ์ที่ยังเต็มไปด้วยความเป็นไปได้
- (2) ช่วงเปลี่ยนผ่าน (Transitional phase): สีเริ่มหลากหลายและซับซ้อนมากขึ้น แสดงถึงความไม่แน่นอนและการเผชิญสถานการณ์ใหม่
- (3) ช่วงปลาย (Autumn/Winter-like phase): สีหม่นลง ลดความอิ่มตัว (desaturation) และมีน้ำหนักมากขึ้น สื่อถึงความเคร่งเครียด การรอคอย และการเติบโตทางอารมณ์

การจัดวางลำดับดังกล่าวทำให้เครื่องแต่งกายทำหน้าที่เป็น “ตัวบอกเวลาเชิงอารมณ์” (emotional temporality) ที่ดำเนินไปพร้อมกับเรื่อง

2.5.2 ทฤษฎีพัฒนาการตัวละคร (Character Development) ผ่านเครื่องแต่งกาย

การออกแบบเครื่องแต่งกายของลินดาถูกวางโครงสร้างให้สอดคล้องกับเส้นพัฒนาการของตัวละคร (character arc) โดยใช้ทั้ง “สี” และ “โครงสร้างของชุด” เป็นเครื่องมือหลัก

ในด้านโครงสร้าง (silhouette and construction) :

- (1) ช่วงต้น: รูปทรงเรียบง่าย เบา ดูเป็นวัยรุ่น (soft silhouette)
- (2) ช่วงกลาง: เริ่มมีรายละเอียดมากขึ้น มี layering หรือองค์ประกอบเพิ่มขึ้น
- (3) ช่วงท้าย: โครงสร้างชัดเจน ดูเป็นผู้ใหญ่ มีความนิ่งและมั่นคงมากขึ้น

ในด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายโดยตรง แนวคิดของ Jacqueline L. Lurie ในงาน *The Language of Clothes* (1981) อธิบายว่าเครื่องแต่งกายทำหน้าที่เป็น “ภาษาที่ไม่ใช้คำพูด” (nonverbal communication) ซึ่งสามารถสื่อถึงสถานะ อายุ ประสบการณ์ และตัวตนของผู้สวมใส่

ควบคู่กับแนวคิดของ James Laver ที่เสนอ “Laver’s Law” ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการรับรู้เครื่องแต่งกายมีความสัมพันธ์กับเวลาและบริบททางสังคม การเปลี่ยนแปลงของรูปแบบและโครงสร้างชุดจึงสามารถสะท้อน “การเปลี่ยนผ่านของเวลา” และ “การเติบโตของตัวละคร” ได้

ดังนั้น การออกแบบเครื่องแต่งกายของลินดาที่เปลี่ยนจากรูปทรงเรียบง่ายไปสู่โครงสร้างที่ชัดเจนและมีน้ำหนักมากขึ้น ไม่เพียงสะท้อนการเติบโตจาก “หญิงสาวผู้มีความฝัน” ไปสู่ “บุคคลที่ผ่านประสบการณ์” เท่านั้น แต่ยังเป็นการแสดงออกถึงพัฒนาการทางจิตวิทยาและอัตลักษณ์ผ่านภาษาทางทัศนศิลป์

2.5.3 ทฤษฎีสีและจิตวิทยาของสี (Color Theory & Color Psychology)

การใช้สีในเครื่องแต่งกายอ้างอิงแนวคิดของ Johannes Itten (Itten, 1970) และ Faber Birren (Birren, 1961) ซึ่งเสนอว่าสีมีผลต่อการรับรู้ทางอารมณ์และจิตวิทยา

2.5.3.1 การกำหนดโทนสีของตัวละคร ลินดา

เริ่มต้นจากสีชมพู และค่อย ๆ เปลี่ยนไปสู่โทนที่หม่นลง สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการลดความอิ่มตัวของสี (desaturation) เพื่อสะท้อนความเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์และประสบการณ์ชีวิต ในกรณีของตัวละครลินดา

- (1) การใช้ “สีชมพู” ในช่วงต้น สอดคล้องกับความหมายเชิงจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับความอ่อนโยน ความรัก และความหวัง
- (2) การลดความอิ่มตัวของสี (desaturation) และการเปลี่ยนไปสู่โทนหม่น สะท้อนความซับซ้อนทางอารมณ์ ความไม่แน่นอน และการเติบโตของตัวละคร

การเปลี่ยนแปลงของสีจึงไม่ได้เป็นเพียงความงามทางสายตา แต่ทำหน้าที่เป็น “ตัวแทนของสภาวะภายใน” (internal state representation)

2.5.3.2 การกำหนดโทนสีของตัวละคร จอม

ผู้ศึกษาจะเน้นไปที่สีเขียวในหลากหลายความเข้มอ่อนของสีตามรูปแบบของทหารในสถานการณ์ต่าง ๆ แม้โครงสร้างของเครื่องแต่งกายจะคงความเป็น “ยูนิฟอร์ม” (uniform) เพื่อสะท้อนหน้าที่และวินัย แต่สามารถสื่อพัฒนาการของตัวละครได้ผ่าน:

- (1) การเปลี่ยนแปลงของสภาพพื้นผิว (ความสึกหรอ คราบ หรือร่องรอยการใช้งาน)
- (2) โทนสีที่หม่นลงตามสถานการณ์
- (3) รายละเอียดเล็กน้อยที่สะท้อนประสบการณ์และสภาวะจิตใจ

แนวทางนี้ทำให้เครื่องแต่งกายของจอมแสดงถึง “ความคงที่ของบทบาท” ควบคู่กับ “ความเปลี่ยนแปลงภายใน”

2.5.3.3 การสลับโทนสี (color inversion)

ในช่วงตอนจบของการแสดง ผู้วิจัยได้ออกแบบให้เกิด การสลับโทนสีระหว่างตัวละครจอมและลินดาโดยจอมปรากฏในเครื่องแต่งกายโทนสีสดใส โดยเฉพาะสีชมพู ขณะที่ลินดาเปลี่ยนไปใช้โทนสีเขียวที่มีน้ำหนักมากขึ้นกว่าช่วงก่อนหน้า

แนวทางนี้สามารถอธิบายได้ผ่านกรอบแนวคิดทางสัญวิทยาของ Roland Barthes (1967) ซึ่งมองว่าสัญวิทยาสามารถเปลี่ยนความหมายได้ตามบริบท (mythologies) การสลับสีจึงไม่ใช่เพียงการเปลี่ยนรูปลักษณ์ แต่เป็นการ “เปลี่ยนระบบความหมาย” ของตัวละครในช่วงต้นเรื่อง:

- (1) สีชมพู ผูกกับลินดา (ความรัก ความหวัง ความอ่อนโยน)
- (2) สีเขียว/หม่น ผูกกับจอม (หน้าที่ สงคราม ความเป็นจริง)

แต่ในตอนจบ:

- (1) จอมสวม “สีชมพู” แสดงถึงการรับเอาความทรงจำ ความรัก และความรู้สึกรักที่เคย เป็นของลินดาเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของตัวตน
- (2) ลินดาสวม “สีเขียว” แสดงถึงการเติบโต การเผชิญความจริง และการแบกรับประสบการณ์ที่เดิมเป็นของจอม

2.5.4 ทฤษฎีสัญญะ (Semiotics)

แนวคิดของ Ferdinand de Saussure (Saussure, 1916/1983) และ Roland Barthes (Barthes, 1967) ถูกนำมาใช้ในการวิเคราะห์เครื่องแต่งกายว่าเป็น “ระบบสัญญะ” องค์ประกอบของเครื่องแต่งกาย เช่น สี รูปทรง และวัสดุ ทำหน้าที่เป็นตัวหมาย (signifier) ที่สื่อถึงความหมาย (signified) เช่น อารมณ์ ความทรงจำ และพัฒนาการของตัวละคร

2.5.4.1 การประยุกต์ใช้กับตัวละครลินดา

เครื่องแต่งกายของลินดาทำหน้าที่เป็นสัญญะของ “โลกทางอารมณ์” โดยเน้นการเปลี่ยนแปลงของสีและโครงสร้างเป็นหลัก

- (1) สีชมพูในช่วงต้น ความหมาย คือ ความรัก ความฝัน และความบริสุทธิ์
- (2) การเปลี่ยนไปสู่โทนสีที่หลากหลายและหม่นลง ความหมาย คือ ความซับซ้อนทางอารมณ์และประสบการณ์
- (3) โครงสร้างที่เติบโตขึ้น ความหมาย คือ การพัฒนาอัตลักษณ์

ในระดับความหมาย (signified) เครื่องแต่งกายของลินดาจึงสะท้อน “การเติบโตภายใน” และการเปลี่ยนผ่านจากโลกแห่งความหวังไปสู่โลกแห่งความจริง

2.5.4.2 การประยุกต์ใช้กับตัวละครจอม: สัญญะของหน้าที่และประสบการณ์ที่สะสม

สำหรับตัวละครจอม เครื่องแต่งกายถูกออกแบบให้มี “การเพิ่มเลเยอร์” (layering) อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสามารถตีความในเชิงสัญญะได้ว่าเป็นการสะสมของบทบาท หน้าที่ และประสบการณ์

โครงสร้างเริ่มต้น:

- (1) เสื้อยืดสีขาว + กางเกงทหารสีเขียว
ความหมาย คือ “ตัวตนพื้นฐาน” ความบริสุทธิ์ และจุดเริ่มต้นของบทบาท

เมื่อเรื่องดำเนินไป:

- (1) เพิ่มเสื้อคลุมทหาร
- (2) เพิ่มเป้
- (3) เพิ่มกระบอกน้ำ
- (4) เพิ่มกล่องพยาบาล

องค์ประกอบเหล่านี้ทำหน้าที่เป็น ความหมาย (signifier) ของ:

- (1) หน้าที่ (duty)
- (2) ภาระ (burden)
- (3) ความรับผิดชอบ (responsibility)
- (4) ประสบการณ์ในสนามรบ (lived experience)

ในระดับความหมาย (signified) การเพิ่มขึ้นของเลเยอร์จึงไม่ได้เป็นเพียงการเพิ่มองค์ประกอบทางกายภาพ แต่เป็น “การทับซ้อนของประสบการณ์ชีวิต” ที่ส่งผลต่ออัตลักษณ์ของตัวละคร

2.6 ข้อมูลสัมพันธ์ด้านการออกแบบออกแบบแสงและเทคนิคพิเศษ เรื่อง ป.ล.

โปรดอยู่ในระยะคิดถึง

2.6.1 แนวคิดและทฤษฎีในการนำเสนอการออกแบบแสงและเทคนิคพิเศษละครเวทีเรื่อง

ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง

จากการอ่านและวิเคราะห์บทละครเรื่องร่วมกับผู้กำกับ นักแสดงและทีมออกแบบองค์ประกอบศิลป์ด้านอื่นๆ ทำให้ผู้ศึกษาทราบว่าแสงมีผลต่ออารมณ์บรรยากาศและผู้ชมที่ได้รับ ซึ่งการจัดแสงประเภทต่างๆจะช่วยสร้างอารมณ์และบรรยากาศที่แตกต่างกัน โดยทฤษฎีที่ผู้ศึกษาเลือกใช้มีดังนี้

1.) การออกแบบแสงสำหรับละครสมจริง (Realism) : โปรดักชั่นยึดหลักออกแบบตามหลักความเป็นจริงโดยหยิบยกองค์ประกอบมาทั้งหมดหรือแค่บางส่วนเพื่อที่จะพยายามสร้างสรรค์และออกแบบงานให้ดูสมจริงมากที่สุดการออกแบบแสงสำหรับแนวสมจริงจำเป็นต้องจำลอง สถานการณ์การจัดแสงให้เหมือนจริงมากที่สุดซึ่งอาจทำได้ยาก จึงต้องมีการผสมผสานองค์ประกอบที่ เหมือนจริงกับองค์ประกอบที่ดูไม่เหมือนจริงเพื่อให้ละครสมจริงมากขึ้น

2.) การออกแบบแสงสำหรับละครเชิงสัญลักษณ์ (Symbolism) : การสร้างสรรค์ละครเชิงสัญลักษณ์โดยใช้สัญลักษณ์เน้นที่การสื่อสารความคิดไปยังผู้ชมมากกว่าการแสดงภาพสมจริง เมื่อได้สร้างละครเชิง สัญลักษณ์นั้นออกแบบแสงสามารถใช้แสงเพื่อสื่อสารได้ ตัวอย่างเช่น การเปลี่ยนสี หรือการใช้ไฟสปอร์ตไลท์

2.6.2 องค์ประกอบในการนำเสนอแสงบนเวที

(1) สี (Colour) สีของแสงสามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยใช้อุปกรณ์เสริมที่เป็นพลาสติกสีซึ่งเรียกว่า แผ่นเจล โดยจะวางอยู่เหนือแหล่งกำเนิดแสงการเลือกใช้สีที่แตกต่างกันสามารถเปลี่ยนอารมณ์และให้ผลที่แตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น ไฟหรือความร้อนสามารถแสดงด้วยแสงสีแดงและสีส้มสีน้ำเงินเกี่ยวข้องกับความหนาวเย็นเช่นเดียวกับสีฟ้าของน้ำแข็ง ในทางกลับกันสีเหลืองให้ บรรยากาศที่มีโทนอบอุ่น เช่น แสงของดวงอาทิตย์ ไม่ใช่แค่สีของแสงแต่เป็นสีของพื้นผิวที่ฉายแสงนั้นด้วยการผสมแสงสีต่างๆนั้นไม่เหมือนกับการผสมสีในสี เมื่อรวมแสงแม่สีสามสีเข้าด้วยกัน (แดง น้ำเงิน และเขียว) จะเกิดเอฟเฟกต์เพิ่มเติมและให้แสงสีขาว

(2) ความเข้มของแสง (Intensity) การจัดแสงในโรงละครไม่เพียงแค่ให้เปิดหรือปิดไฟยังสามารถปรับ ความเข้มของแสง (ความสว่าง) เพื่อสร้างเอฟเฟกต์ที่คุณต้องการได้ โดยทั่วไป ระดับความเข้มจะจัดอยู่ใน เกณฑ์ตั้งแต่ 1 ถึง 100 และค่าความแตกต่างนี้ช่วยให้ นักออกแบบแสงสามารถปรับแสงให้สมดุลได้ทั่วทั้งเวที

(3) จุดโฟกัส (Focus) โฟกัสของแสงหมายถึงการจำกัดลำแสง ด้วยการจัดแสงในโรงละคร ทั้งนี้สามารถ ปรับขนาดและโฟกัสของลำแสงได้ทำให้ได้ขอบที่คมชัดหรือนุ่มนวล ขอบที่นุ่มนวลเหมาะสำหรับการผสม แหล่งกำเนิดแสงที่แตกต่างกันในขณะที่ลำแสงที่มีขอบคมสามารถเน้นเฉพาะตัวอักษรได้

(4) เงา (Shadow) นอกเหนือจากการควบคุมสิ่งที่ผู้ชมสามารถมองเห็นได้ นักออกแบบแสงยังสามารถสร้างพื้นที่ที่ซ่อนอยู่ได้ด้วยการใช้เงาการใช้เงาสามารถสร้างบรรยากาศและอารมณ์ที่น่าสนใจ หรือสร้างความ ประทับใจให้กับบุคลิกของตัวละครได้และสร้าง มุมมองใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้นจากการใช้เงา

(5) การ “อ่านและศึกษา” เวที (“Read” the Stage) ในการสร้างสรรค์และ ออกแบบแสงผู้ออกแบบ แสงต้องมองในมุมคนดูเพื่อศึกษาและอ่านเวที เพื่อดูว่าอะไร สำคัญและจำเป็นต่อโครงเรื่องและภาพรวมในขณะเดียวกันนักออกแบบแสงจำเป็นต้องเข้าใจ เวทีและตัดสินใจ ว่าอะไรสำคัญและจำเป็น

(6) การเปลี่ยนผ่าน (Transitions) การเปลี่ยนของแสงหนึ่งไปยังอีกสถานะ หนึ่งเรียกว่า การเปลี่ยนผ่าน (Transitions) การเปลี่ยนแปลงของแสงเหล่านี้สามารถเกิดขึ้น ทันทีหรืออย่างช้าๆและละเอียดอ่อนเพื่อสร้างเอฟเฟกต์เฉพาะการเปลี่ยนแปลงแสงแบบทันที หรือแบบฉับพลันสามารถใช้เพื่อทำให้ผู้ชมตกใจได้ในขณะที่คนดูอาจไม่สังเกตเห็นการเปลี่ยนแปลงที่ช้าจนกว่าผลลัพธ์จะชัดเจนการเปลี่ยนที่ละน้อยมีประโยชน์สำหรับการเปลี่ยนอารมณ์หรือระยะเวลาของวันผู้ออกแบบแสงควรพิจารณาการเปิดปิดและการเปลี่ยนผ่านของแสง

(7) การคำนึงถึงผู้ชม (Consider the Audience) เพื่อให้เข้าใจถึงการออกแบบแสงของโรงละครผู้ออกแบบแสงต้องเข้าใจผลกระทบที่แสงมีต่อผู้ชมขอพิจารณาประการหนึ่งคือตำแหน่งของผู้ชมที่สัมพันธ์กับ เวทีโรงละครทุกแห่งไม่ได้จัดวางในลักษณะเดียวกัน และอาจเคลื่อนที่ไปตามทาง สิ้นสุดทาง หรือเข้า-ออก ประสิทธิภาพนั้นอาจน่าดึงดูดหรือทำตามความต้องการของแต่ละด้านการพิจารณาการแสงและผู้ชมด้วยวิธีนี้จะช่วยให้คุณตัดสินใจได้ว่า จะวางดวงไฟของคุณอย่างไรและที่ไหนผู้ออกแบบแสงจะพบความท้าทายที่แตกต่างกับการกำหนดค่าแสงเหล่านี้โดยไม่ขัดจังหวะมุมมองของผู้ชมที่เป็นหนึ่งในนั้นและผู้ออกแบบแสงต้องหลีกเลี่ยงการให้แสงส่องหรือมีผลกระทบต่อการรับชมของผู้ชมด้วย

2.6.3 องค์ประกอบในการนำเสนอแสงจากสิ่งประดิษฐ์

(1) แสงรอดจากระแนงบ้าน (Slatted Light in Domestic Space) เกิดจากแสงธรรมชาติที่ส่องผ่านช่องว่างของระแนงไม้หรือผนังลักษณะเป็น “เส้นแสง” (Linear Light Pattern) สลับเงาให้ความรู้สึกเป็นธรรมชาติ อบอุ่น และมีมิติเวลา (เช้า/เย็น) ความเข้มแสง : ปลานกลาง – ต่ำ ขึ้นอยู่กับช่วงเวลา สี : โทนอุ่น (Warm Tone) ทิศทาง : มักมาจากด้านข้าง (Side Light) คุณภาพแสง : Soft light ผสม Hard edge เล็กน้อย

(2) แสงจากสิ่งประดิษฐ์ในบ้าน (Artificial Light in Domestic Space) เช่น โคมไฟตั้งโต๊ะ โคมแขวนหลอดไฟภายในบ้านใช้เพื่อเพิ่มความสว่างและสร้างบรรยากาศแหล่งกำเนิด : หลอดไส้ / LED Warm White ความเข้ม : ปรับได้ นุ่มนวล สี : เหลือง – ส้ม การกระจาย : กระจายแสงแบบนุ่ม (Diffuse) สนับสนุนกิจกรรมในชีวิตประจำวันสร้างความรู้สึกปลอดภัยและผ่อนคลาย

(3) แสงจากสิ่งประดิษฐ์ในสภาวะสงคราม (Artificial Light in War Context) เช่น ไฟฉาย ไฟสปอตไลท์ ไฟสัญญาณ ไฟจากอาวุธใช้เพื่อการมองเห็น การสื่อสาร และการปฏิบัติการแหล่งกำเนิด: LED ความเข้มสูง / Xenon / Tactical light ความเข้ม : สูงมาก เน้นการมองเห็นชัดเจน สี: ขาว / แดง / เขียว (ขึ้นกับการใช้งาน) การเคลื่อนไหว : รวดเร็วไม่คงที่ ใช้ตรวจจับเป้าหมายสร้างความสับสนหรือกดดันฝ่ายตรงข้ามเสริมความสมจริงในฉากการแสดง

จากข้อมูลแนวคิดและทฤษฎีที่กล่าวมาข้างต้นนั้นผู้ศึกษาคิดว่าสามารถนำมาพัฒนาต่อยอดในการ ออกแบบแสงละครเวทีเรื่องป.ล.โพลคอยู่ในระยะคิดถึง ต่อไปได้

บทที่ 3

การพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงาน

3.1 การพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงานด้านการกำกับการแสดง

3.1.1 การคัดเลือกบทละคร (Script Selection):

3.1.1.1 การคัดเลือกบทละคร

การคัดเลือกบทละครถือเป็นขั้นตอนพื้นฐานที่สำคัญยิ่งในกระบวนการสร้างสรรค์ เนื่องจากเป็นสารตั้งต้นที่กำหนดทิศทางของโครงการและเป็นหัวใจหลักของ ‘สาร’ ที่ผู้ศึกษาและทีมงานต้องการสื่อสารผ่านผลงานร่วมกัน โดยละครเวทีเรื่อง In The Distance of Missing You ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึงมีจุดเริ่มต้นจากการคัดเลือกบทละครโดยผู้กำกับการแสดง ในเทศกาลศิลปะการแสดงนิพนธ์ ประจำปีการศึกษา 2568 โดยมีกระบวนการดำเนินงานดังนี้

(1) เลือกจากการสำรวจตัวเอง

ในการเริ่มต้นศึกษาผู้ศึกษาได้สังเกต“ความรัก”และจะถูกทอดทิ้งได้โดยง่ายอย่างน่าประหลาดเพียงเกิดความขัดแย้งเพียงเล็กน้อยหลายคู่กลับเลือกที่จะยุติความสัมพันธ์หรือหลบหายไปโดยปราศจากการหันหน้ามาสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจซึ่งกันและกันสภาวะดังกล่าวได้นำไปสู่คำถามสำคัญในใจของผู้ศึกษาที่ว่า“แท้จริงแล้วความรักที่มั่นคงและไม่ฉาบฉวยนั้นมีรูปร่างหน้าตาเป็นอย่างไรกันนะ”

ผู้ศึกษาให้ความสำคัญกับประเด็นนี้เป็นอย่างยิ่งเนื่องจากมองว่าความรักเป็นสิ่งพื้นฐานที่สวยงามและเกิดขึ้นได้กับทุกคนหรือแม้แต่ทุกสิ่งแต่ตัวแปรใดเล่าที่จะเป็นกุญแจสำคัญสู่ความมั่นคงของหัวใจผู้ศึกษาจึงตั้งข้อสังเกตโดยใช้“ยุคสมัย”เป็นตัวแปรหลักและพบว่าความสะดวกสบายในการติดต่อสื่อสารของโลกยุคปัจจุบันอาจส่งผลให้การตัดความสัมพันธ์กลายเป็นเรื่องง่ายตามไปด้วยจนส่งผลให้น้ำหนักและคุณค่าของความผูกพันนั้นเบาบางลง

ด้วยเหตุนี้ ผู้ศึกษาจึงเกิดความสนใจที่จะพิสูจน์ผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ว่า "การสื่อสารที่ต้องอาศัยความพยายามและยากลำบากขึ้นจะช่วยส่งผลให้ความสัมพันธ์นั้นหนักแน่นขึ้นหรือไม่" รวมถึงหากมนุษย์เลือกที่จะตกหลุมรักกันเพียงแลกเปลี่ยนความคิดและถ้อยคำโดยปราศจากรูปลักษณ์ภายนอกมาเกี่ยวข้องพลังของความรักและความสัมพันธ์ในรูปแบบนั้นจะทวีคุณค่าขนาดไหนกันนะ

(2) เลือจากปัจจัยและตัวแปรอื่น

จากข้อสงสัยและประเด็นคำถามข้างต้นนำไปสู่การพิจารณาปัจจัยสำคัญในด้านต่างเพื่อให้สารที่จะสื่อถึงผู้ชมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ดังนี้

(2.1) นักแสดง

ปัจจัยด้านนักแสดงถือเป็นองค์ประกอบหลักที่มีความสำคัญอย่างยิ่งโดยเฉพาะในฐานะที่นักแสดงเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ซึ่งอยู่ในช่วงการศึกษากระบวนการแสดงขั้นสูงดังนั้นบทละครที่คัดเลือกจึงต้องมีความท้าทายและน่าสนใจเพียงพอต่อการพัฒนาศักยภาพ บทละครเรื่อง In The Distance of Missing You ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึงมีรูปแบบการนำเสนอที่แตกต่างจากละครทั่วไปโดยผู้ศึกษาได้ใช้บทละครต้นฉบับเป็นรากฐานในการปรับเปลี่ยนบริบทต่าง ๆ มาเป็น จอมและหลินผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์รอบตัวโดยตรงโดยการแสดงในเรื่องนี้ยังมีโจทย์สำคัญที่เป็นความท้าทายสูงสุดของนักแสดงคือวิธีการแสดงที่เน้นการสื่อสารผ่านเสียงและถ้อยคำในลักษณะที่มองไม่เห็นตัวและไม่สามารถสบตากันได้ซึ่งเป็นเครื่องมือหลักในการถ่ายทอดความสัมพันธ์ภายใต้เงื่อนไขของระยะทางตามแนวคิดที่วางไว้

(2.2) ข้อกำหนดจากบทละคร

เนื่องจากผู้ศึกษาต้องการมุ่งเน้นไปที่การถ่ายทอดวิถีชีวิตประจำวันของตัวละครอย่างใกล้ชิดพื้นที่การแสดงจึงต้องมีความยืดหยุ่นและแปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ในบทละครอย่างไรก็ตามด้วยข้อจำกัดด้านจำนวนนักแสดงที่มีเพียงสองคนและการหลีกเลี่ยงการใช้ทีมงานเปลี่ยนฉากเพื่อรักษาความต่อเนื่องของอารมณ์ผู้ศึกษาจึงกำหนดแนวทางการจัดการพื้นที่แบบ “พื้นที่อเนกประสงค์” (FlexibleSpace) ภายใต้แนวคิดนี้องค์ประกอบทุกส่วนของฉากจึงไม่ถูกจำกัดหน้าที่เฉพาะเจาะจงแต่สามารถแปรเปลี่ยนเป็นสถานที่ใดก็ได้ตามที่ตัวละครปรารถนาจะหยิบจดหมายขึ้นมาอ่านหรือผ่านห้วงคำนึงนึกเขียนโดยใช้กระบวนการสื่อสารของตัวละครและจินตภาพของผู้ชมเป็นตัวขับเคลื่อนการเปลี่ยนสถานที่แทนการปรับเปลี่ยนทางกายภาพซึ่งวิธีนี้จะช่วยสร้างเอกภาพในการนำเสนอและช่วยเน้นให้เห็นว่าพรหมแดนของสถานที่นั้นไร้ความหมายเมื่อเทียบกับโลกในจดหมายที่ตัวละครทั้งสองร่วมกันสร้างขึ้น

3.1.1.2 การวิเคราะห์บทละคร

เมื่อได้รับบทละครที่ต้องการนำเสนอแล้ว ขั้นตอนถัดมาคือการ วิเคราะห์บทละครอย่างเข้มข้น เนื่องจากบทละครต้นฉบับเรื่อง Dear Jack, Dear Louise มีลักษณะเป็นละครเชิงชีวิตประวัติที่บอกเล่าความสัมพันธ์ ท่ามกลางไฟสงคราม ผู้ศึกษาจึงเริ่มต้นด้วยการทำความเข้าใจบริบททางประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตในสถานะสงครามผ่านสื่อต่างๆ อาทิ การฟังสัมภาษณ์และภาพยนตร์เพื่อให้เห็นภาพสถานะที่มนุษย์ต้องเผชิญอย่างถ่องแท้ ก่อนจะดำเนิน การปรับเปลี่ยนบริบท (Contextualization) ให้เข้ากับประเทศไทยในช่วง พ.ศ. 2510-2513 โดยใช้ "สงครามเวียดนาม" มาเป็นตัวกลางในการสะท้อนความเชื่อของสังคมไทยในยุคนั้น

ในระหว่างกระบวนการปรับโครงเรื่อง ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าและพบประเด็นสำคัญเกี่ยวกับ "เสรีภาพในการเลือก" ของผู้คนในยุคนั้น โดยเฉพาะการ เริ่มต้นก้าวออกมาเลือกเส้นทางชีวิตด้วยตนเองของผู้หญิงจนประสบความสำเร็จ ผู้ศึกษาจึงนำประเด็นนี้มาสร้างสรรค์ตัวละครที่เป็นข้อขัดแย้งกันอย่างชัดเจน ระหว่าง จอมตัวแทนของคนที่มีความวิญญูญาณขบถแต่ยังคงถูก พันธนาการไว้ด้วยกรอบค่านิยมและความคาดหวังของครอบครัว กับ หลิน ตัวแทนของความมุ่งมั่นที่ไม่ว่าสังคมจะฉุดรั้งไว้เพียงใด เธอก็พร้อมจะ ยืนหยัดในเส้นทางของตนเองเสมอ ซึ่งโครงสร้างของเรื่องราวที่ ถูกดัดแปลงขึ้นใหม่มีรายละเอียดดังนี้

3.1.1.3 การพัฒนาบท

ละครเวทีเรื่องนี้เป็นการดัดแปลงมาสู่บริบทสังคมไทยช่วง พ.ศ. 2510-2513 เพื่อตั้งคำถามถึงคุณค่าของการสื่อสารที่ขาดหายไปในโลกดิจิทัล โดยมีประเด็นสำคัญในการสร้างสรรค์ดังนี้ สมรมณีเวียดนามและกองพลเสือดำ ผู้ศึกษาเปลี่ยนฉากหลังสู่ยุคสงครามเวียดนาม เพื่อสร้างบรรยากาศความขัดแย้งระหว่าง "ความตายในสนามรบ" และ "ความหวังในจดหมาย" รวมถึงประเด็นที่ว่า “สนามรบไม่ได้เกิดเพียงคนที่ไปรบ แต่กลับเกิดขึ้นในหัวใจของคนที่อยู่ด้วย” โดยมีสงครามเป็นสัญญาณของหน้าที่ที่แยกคนรักออกจากกัน การปะทะระหว่างกรอบสังคมและความฝันเพื่อเพิ่มมิติตัวละครให้เข้มข้นขึ้นผ่านตัวละคร จอม ที่ต้องแบกรับความคาดหวังของครอบครัวในการเป็นหมอมทหาร และ หลิน ที่ทิ้งกรอบจารีตเดิมมาตามหาเสรีในเส้นทางของตัวเอง จดหมายจึงไม่ใช่แค่การบอกรัก แต่เป็นพื้นที่ปลอดภัยเพียงแห่งเดียวที่ทั้งคู่จะได้เผยตัวตนที่แท้จริง นิยามของ "ระยะคิดถึง" ผู้ศึกษาต้องการพิสูจน์ว่าระยะทางที่ห่างไกลในอดีตกลับสร้างความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นและเป็นเหตุเป็นผลมากกว่าความรวดเร็วที่ฉาบฉวยในปัจจุบัน ชื่อเรื่อง

ภาษาไทยจึงทำหน้าที่เน้นย้ำถึงความงดงามของการรอคอยที่ช่วยเยียวยาความ
เปราะบางในหัวใจมนุษย์

	บทละครต้นฉบับ (Dear Jack, Dear Louise)	บทละครดัดแปลง (ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง)
ฉากหลังและยุคสมัย (Setting & Time)	สหรัฐอเมริกา ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 (ค.ศ. 1942 - 1945)	ประเทศไทยและสมรภูมิเวียดนาม ในช่วง พ.ศ. 2510 - 2513
ความขัดแย้งหลัก (Main Conflict)	ระยะทางและความไม่แน่นอนของ ชีวิตท่ามกลางไฟสงครามโลก	การปะทะกันระหว่าง "หน้าที่/กรอบสังคม" กับ "ความฝัน/เสรีภาพ" โดยมีสงครามเวียดนามเป็นตัวเร่ง
สัญลักษณ์และจุดเชื่อมโยง (Symbolism & Motif)	จดหมายฉบับร้อยฉบับ, การรอคอย, ชัยชนะของสงคราม	จดหมาย, วรรณกรรม "ข้างหลังภาพ", ดนตรีสากลเทียบกับค่านิยมดั้งเดิม, เหตุการณ์เหยียบดวงจันทร์

ตารางที่ 3.1: ตารางการเปรียบเทียบบทละคร

ที่มา : ผู้ศึกษา

ฉากที่	โครงเรื่อง / เหตุการณ์สำคัญ (Plot / Action)	Message & Function
1 ระยะแรกพบ	จอมเขียนจดหมายมาทำความรู้จักกับหลินตามคำแนะนำของพ่อของทั้งสองที่เป็นเพื่อนรักกัน จนทั้งสองเริ่มสนใจและตกหลุมรักกัน แต่จู่ ๆ จอม ก็หายไป ทิ้งที่ความสัมพันธ์กำลังคืบหน้า	เพื่อให้ทั้งสองทำความรู้จักกันถึงอาชีพที่ต่าง จอม - แพทย์ทหารผู้ทำตามสังคม, หลิน - นักร้องแห่งโลลิตาไนต์คลับผู้มี ความฝันอยากเป็นนักแสดง หลินแลกเปลี่ยนความฝันกับจอม จนจอมเริ่มคิดถึงสิ่งที่เป็นหน้าที่ และความฝันของตัวเอง การหายไปครั้งแรกของจอม ทำให้เห็นถึงระยะห่างครั้งแรกของทั้งสอง
2 ประสบปรารถนา	จอมกลับมาและอธิบายถึงหน้าที่ที่เขาต้องหายไปบ้างเพราะหน้าที่ทหารรวมถึงการที่เขาตัดสินใจไปรบที่สงครามเวียดนาม ในนามของกองพลอาสาที่จะเปลี่ยนชื่อเป็นกองพลเสือดำในภายหลัง การอยู่ในค่ายฝึกทหารกาญจนบุรี หลินคืบหน้าในหน้าที่การงาน โดยมีคนสนใจให้ออดิชั่นบทละคร	ให้เห็นความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งขึ้นของทั้งสอง การที่จอมเปิดใจ ให้หลิน ความชอบอ่านวรรณกรรม การเป็นผู้หญิงยุคใหม่ของหลิน เห็นหลินที่เป็นห่วงจอม จนไม่ยอมให้ไปรบในสงคราม แม้กระทั่งตอนที่หลินร้องเพลงก็ยังนึกถึงเขา เห็นวิธีคิดสมัยใหม่ของหลินเกี่ยวกับ สงครามเวียดนามที่เชื่อว่าไทยเป็นหุ่นเชิด

	<p>โทรทัศน์ “ข้างหลังภาพ” บทคุณหญิงกิริติ แต่ก็ไม่ผ่าน</p> <p>และจอมที่เริ่มเปิดใจเล่าความฝัน ความเป็นตัวเองให้หลินฟัง และทั้งสองก็ยิ่งรู้จักกันมากขึ้น หลินอยากไปส่งจอม แต่สุดท้ายก็ไม่ได้ไปพบกันเพราะ จอมกลัวจะเดินต่อไม่ได้หากได้พบ หลิน</p>	<p>ของอเมริกาและไปรบทั้งที่ไม่มีส่วนได้ส่วน เสียกับสงครามครั้งนี้เลย</p>
<p>3 รวมเรทุกเวลา</p>	<p>จอมนั่งเรือไปจนถึงค่ายแบร์แคท ได้เห็นศพเห็นผู้คนล้มตายในสนาม รบจริงและเขาเริ่มกลัวกับสงคราม ที่เกิดขึ้นตรงหน้า</p> <p>จอมไขว่เขวด้วยความคิดที่เขาไม่ ได้อยากฆ่าใครแต่หลินก็ปลอบใจ เขาจนตั้งตัวได้ใหม่ว่าเขาเพียงมา ทำหน้าที่ของเขาเท่านั้น</p> <p>หลินได้ไปพบกับพ่อจิดราน้องสาว จอมที่เป็นเพื่อสนิทในวัยเด็กรวม ถึงป่า ๆ จอมเจ้าก็เจ้าการของจอม</p>	<p>ให้เห็นถึงความโหดร้ายและน่ากลัวของสงครามจริง ๆ</p> <p>ความขัดแย้งของวิถีคิดและหน้าที่แพทย์และ ทหาร</p> <p>หลินที่เข้าไปอยู่ในพื้นที่ส่วนตัวที่สุดของจอม อย่างห้องนอน</p> <p>ความกล้าของจอมตัดสินใจบอกรักหลินเป็น ครั้งแรก</p> <p>พันธสัญญาที่เกิดขึ้นจริงของคนทั้งสอง</p>

<p>4</p> <p>คณิงหาแม่จากไป</p>	<p>สงครามทวีความรุนแรงขึ้น จอมเล่าเรื่องสมภพเพื่อนทหารที่พ บรักกับ บิอาน สาวเวียดนาม ที่ถูกเรียกว่าบุษบาเห็นความรักที่เ เกิดขึ้นของทั้งสองและการถูกกระสุ นเจาะที่ท้ายทอยของสมภพ และบุษบาที่หายไปตอนรู้ข่าวทั้งที่ ตั้งท้องอยู่ทำให้จอมตัดสินใจขอหลิ นแต่งงานเมื่อกลับไป</p> <p>อานนท์เพื่อนรักของจอมที่ถูกสะเก้ ดระเปิดจนขาดและถูกส่งตัว กลับไปรักษาที่กรุงเทพจอมกลัวว่า อานนท์จะเศร้าและจมอยู่กับความ เจ็บปวดจึงขอให้หลินไปช่วยคุย เป็นเพื่อนเขาจนกว่าจอมจะกลับ ไปแต่อานนท์กับหลินก็คุยกันถูก คอบอกแบบที่จอมไม่สามารถทำได้ และอานนท์ที่เขียนจดหมายมา บอกจอมว่าชอบหลินมากเพียงใด การที่จอมเห็นการตายของสมภพ และอานนท์ที่ขาดไปทำให้จอม เห็นถึงความไม่มั่นคงของชีวิตของ เขาจนเขาตัดสินใจเขียนจดหมาย ฉบับสุดท้ายเพื่อบอกลาหลิน และให้หลินอยู่กับสิ่งมั่นคงที่อยู่ ตรงหน้า</p> <p>จอมหายไป และจิตรา น้องสาวของจอมเขียนจดหมายมา หาหลินว่าจอมหายไปให้สงคราม</p>	<p>ให้เห็นถึง ความไม่มั่นคงของสนามรบ ซึ่งสวนทางกับความมั่นคงทางความรู้สึกของ ทั้งสองคน ที่ทวีขึ้น การโตขึ้นของจอมที่ยอมก้าวเดินออกไปจาก หลินดีกว่าให้หลินรู้ว่าเขาพิการหรือตายไป ทั้งที่ยังรออยู่จนต้องผูกมัดชีวิตของเขาไปกับ หลินทั้งที่ดูแลไม่ได้และให้เห็นถึงสงครามที่ไ ม่ได้เกิดขึ้นเพียงสนามรบแต่กลับก่อเกิดขึ้นใน หัวใจของคนที่อยู่เช่นกัน</p>
--------------------------------	---	--

<p>5</p> <p>สุขใจเมื่อใกล้กัน</p>	<p>หลินที่ยังมีความหวังว่าจอมยังมีชีวิตก็ยิ่งรอคอยเขาคอยเขียนที่ใด</p> <p>หลินได้แสดงในละครโทรทัศน์เรื่อง หุ่นไล่กา</p> <p>หลินยังคอยไปที่บ้านของจอมเพื่อช่วยให้คนที่บ้านจอมดีขึ้นมาบ้างกลับไปอยู่ในห้องของจอมเสมอและยังคอยไปเป็นเพื่อนคุยอานนที่เสมอและช่วยให้อานนที่สมหวังกับพยาบาลคนหนึ่ง</p> <p>หลินได้ไปร้องเพลงที่งานกาชาดประจำปีพ.ศ. 2513 ซึ่งเป็นเวลากว่า 3 ปี จากฉากแรกและในขณะที่หลินร้องเพลงอยู่นั้นจอมก็ปรากฏตัวขึ้นต่อหน้าของเธอและทั้งสองก็ได้ทำความรู้จักกันจริง ๆ ที่ไม่ได้ผ่านเพียงตัวอักษรแต่ปรากฏอยู่ผ่านสายตาของทั้งสอง</p>	<p>ให้เห็นถึงความหวังและความมั่นคงของหลินที่ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นเธอก็จะเขียนจดหมายถึงจอมแม้กระดาศจะสูงเสียดฟ้าก็ตามและเห็นถึงความรักที่ผ่านการรอคอยอย่างมั่นคงที่เกิดขึ้นในหัวใจทั้งสองที่เชื่อมเป็นดวงเดียว</p>
-----------------------------------	---	--

ตารางที่ 3.2 โครงเรื่อง

ที่มา : ผู้ศึกษา

3.1.1.4 ตัวละคร

ตัวละคร (Character) คือ หนึ่งในองค์ประกอบสำคัญที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านอารมณ์ ความคิด และความรู้สึกอย่างแท้จริงการวิเคราะห์ตัวละครมีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะภูมิหลัง (Background) ของตัวละครจะส่งผลโดยตรงต่อการกระทำ ทักษะ และความสัมพันธ์ในปัจจุบันรวมถึงส่งผลถึงสารที่อยากจะสื่ออีกด้วย

(3.1) ตัวละครหลัก (Protagonist)

จอม จักรกฤษณ์ เจริญสุข

จอมเป็นตัวละครดำเนินเรื่องที่ผู้ชมต้องเรียนรู้สภาวะทางจิตใจไปพร้อมกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

เป็นตัวแทนของมนุษย์ที่ติดอยู่ใน"กรง"ของกรอบสังคมและความคาดหวังของครอบครัว โดยต้องแบกรับหน้าที่หมอบทวารในสมรภูมิเวียดนาม (กองพลเสือดำ)ตามความต้องการของพ่อมีจิตวิญญาณขบถและรักในดนตรี (กีตาร์)แต่ถูกพันธนาการไว้ด้วยค่านิยมดั้งเดิมการสื่อสารผ่านจดหมายเป็นพื้นที่เดียวที่เขาได้เผยตัวตนที่แท้จริง (AuthenticSelf)และเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงเพื่อเลือกเส้นทางของตนเอง

(3.2) ตัวละครตรงข้าม (Antagonist)

หลิน ลินดา โสภาวดี

ในบริบทของละครเรื่องนี้ "ตัวละครตรงข้าม" ไม่ได้หมายถึงศัตรู แต่คือผู้ที่สร้างความขัดแย้งเชิงทัศนคติหรือเป็นแรงผลักดันที่ทำลายความเชื่อเดิมของตัวละครหลักเป็นข้อขัดแย้งในเชิงการกระทำที่แสดงให้เห็นถึง"เสรีภาพในการเลือก"หลินคือภาพสะท้อนของผู้หญิงยุคใหม่ที่กล้าปฏิเสธจารีตเพื่อเดินตามความฝันมีความมุ่งมั่นและเป็นตัวเองสูง เธอเลือกออกจากบ้านมาเป็นนักร้องในโลลิตาไนท์คลับเพื่อตามหาฝันในการเป็นนักแสดง และทัศนคติที่ยืนหยัดในทางของตนเองของหลินทำหน้าที่เป็นแรงปะทะทางความคิดที่ทำให้จอมต้องกลับมาทบทวนเป้าหมายชีวิตของตนเองท่ามกลางระยะห่างที่ห่างไกล

(3.3) แก่นเรื่อง

ในการสร้างสรรค์ผลงานละคร แก่นเรื่อง (Theme) ถือเป็นหัวใจสำคัญที่ต้องกำหนดทิศทางให้ชัดเจนเพื่อสื่อไปยังผู้ชมได้อย่างมีชัดเจน ดังนั้น แก่นเรื่องที่คุณศึกษาต้องการนำเสนอผ่านผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้ คือ “เมื่อหัวใจยังคงมั่นคง ความรักจะพาเราผ่านทุกการรอคอย”

3.1.1.4 การคัดเลือกนักแสดง

การคัดเลือกนักแสดงคือกระบวนการเล็งเห็นศักยภาพในการพัฒนาผู้แสดงเข้าสู่บทบาทโดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างทักษะพื้นฐานกับความลุ่มลึกของตัวละคร เพื่อนำพาบทละครจากหน้ากระดาษไปสู่การมีชีวิตบนเวทีได้อย่างแท้จริง สำหรับละครเวทีเรื่อง In The Distance of Missing You ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง มุ่งเน้นไปที่การค้นหาผู้ที่สามารถสื่อสารสภาวะความใกล้ชิดผ่านเสียงและตัวอักษร โดยปราศจากการสบตาหรือพบหน้ากันจริงบนเวทีตลอดการดำเนินเรื่องนักแสดงจึงต้องมีทักษะพิเศษต่าง ๆ ดังนี้

ขอบเขตในการคัดเลือก

ความสามารถในการสร้างภาพให้ผู้ชมเห็น (Visualization) : นักแสดงต้องมีศักยภาพในการนำบทละครจากหน้ากระดาษมาแปรผลสู่การมีชีวิตบนเวทีได้อย่างสมจริง โดยต้องสามารถใช้เสียงและถ้อยคำจากจดหมายในการสร้างพื้นที่ทางจิตวิทยาเพื่อให้ผู้ชมสามารถจินตนาการและเห็นภาพสภาวะที่ตัวละครเผชิญร่วมกันได้ แม้จะไม่มี การปรับเปลี่ยนฉากทางกายภาพก็ตาม

เคมีระหว่างนักแสดง : (Chemistry) พิจารณาความเข้ากันได้ของคู่แสดง ในการรับส่งอารมณ์และความรู้สึกถึงกันอย่างมีโดยเฉพาะความสามารถในการสื่อสารสภาวะความใกล้ชิดในความห่างไกลเพื่อให้ผู้ชมเชื่อใน ความผูกพันของตัวละครแม้จะไม่ได้มีการสบตาหรือพบหน้ากันจริงบนเวที เพื่อสร้างเอกภาพในการเล่าเรื่องราวร่วมกัน

ศักยภาพในการตรึงสมาธิผู้ชม (Engagement) : เนื่องจากรูปแบบการนำเสนอ มีความเนียนนุ่มและดำเนินเรื่องผ่านตัวอักษร นักแสดงจึงต้องมีพลังงานภายในที่สูงเพื่อ "Hold" หรือตรึงผู้ชมให้จดจ่ออยู่กับสารที่ต้องการจะสื่อตลอดการแสดง นักแสดงต้อง ใช้ทักษะการสร้าง "พื้นที่ที่สาม" (Third Space)

เพื่อให้ผู้ชมเข้าถึงอารมณ์ที่ลุ่มลึกและไม่รู้สึกเบื่อหน่ายแม้จะมีข้อจำกัดด้านการ
ปฏิสัมพันธ์ทางกายภาพ

ความคิดเห็นและทัศนคติที่เข้ากันได้กับตัวละคร (Attitude
Compatibility) : ประเมินจากธรรมชาติของตัวตนและมุมมองส่วนตัวที่มีความ
สอดคล้องกับภูมิหลังและแรงจูงใจของตัวละครนักแสดงต้องสามารถเข้าถึงความ
คิดอ่านและทัศนคติที่ซับซ้อนของตัวละครเพื่อให้การตัดสินใจและการกระทำที่
แสดงออกมามีความเป็นเหตุเป็นผลตามที่ถูกกำกับได้ดี ความไว

ตัวละคร	ลักษณะภายนอกที่ต้องการ (External)	ลักษณะภายในและทัศนคติ (Internal)
<p>จอม จักรกฤษณ์ เจริญสุข</p>	<ul style="list-style-type: none"> • เพศชาย อายุประมาณ 22-25 ปี • รูปร่างสูงใหญ่ <p>ดูแข็งแรงแบบนายทหารแต่ดูมีความอ่อนโยนแบบแพทย์</p> <p>•</p> <p>ใบหน้ามีแววตาที่ดูจริงจังและแบกรับความคาดหวัง</p> <p>•</p> <p>บุคลิกดูมีความเป็นระเบียบตามวินัยทหาร</p>	<ul style="list-style-type: none"> • มีจิตวิญญาณศิลปิน (รักในดนตรี) ที่ถูกกดทับด้วยกรอบของครอบครัว • มีความขัดแย้งภายในระหว่าง "หน้าที่" และ "ความฝัน" • เป็นคนละเอียดอ่อน สุขุม และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

<p>หลิน</p> <p>ลินดา ไสภาวดี</p>	<ul style="list-style-type: none"> • เพศหญิง อายุประมาณ 20-23 ปี <p>•</p> <p>รูปลักษณะมีกลิ่นอายหญิงสาวไทยเชื้อสายจีน ในยุค 2510</p> <ul style="list-style-type: none"> • บุคลิกภาพโดดเด่น <p>มีเสน่ห์แบบนักร้องหรือนักแสดง</p> <p>•</p> <p>รอยยิ้มและแววตาสื่อถึงความมั่นใจและรักอิสระ</p> <ul style="list-style-type: none"> • มีความสามารถในการร้องเพลง และเต้น 	<ul style="list-style-type: none"> • มีความเป็นตัวของตัวเองสูง <p>กล้าหาญที่จะตัดสินใจเลือกด้วยตนเอง</p> <p>•</p> <p>มีความขบถต่อค่านิยมและจารีตประเพณีดั้งเดิมของครอบครัว</p> <p>•</p> <p>มีความมุ่งมั่นและไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคเพื่อบรรลุเป้าหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> • มีทัศนคติที่ทันสมัย (Modern Woman) และเปิดกว้างต่อการเปลี่ยนแปลง
----------------------------------	---	---

ตารางที่ 3.3 ลักษณะตัวละคร

ที่มา : ผู้ศึกษา

นักแสดงที่ผ่านการคัดเลือกนักแสดงเรื่อง ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง
(In the Distance of Missing You) มีดังนี้

(1) จอม จักรกฤษณ์ เจริญสุข รับบทโดย นายวงสวัสดิ์ สุริยะชัยวัฒน์

เหตุผลที่เลือกคือ มีลักษณะทางกายภาพที่เหมาะสมกับการเป็นทหาร แต่ในขณะเดียวกัน เมื่อแสดงบทบาท กลับมาความอ่อนโยนที่สื่อผ่านแววตา และการกระทำต่างๆมีวิธีคิดความอ่อนโยนที่เหมาะสมกับตัวละครและเมื่อมีการลองทดสอบเคมีทางการแสดงกับนางสาว ณปภัช จุฑะกวิณ ก็พบว่ามีความเข้ากันและนำพาความรู้สึกสู่ผู้ชมได้ดี

(2) หลิน ลินดา โสภาวดี รับบทโดย นางสาว ณปภัช จิตะกวิน

เหตุผลที่เลือกคือมีความสามารถในการดึงดูดยตาของผู้ชมที่ดี มีความอ่อนหวานตามขนบกุลสตรีไทยดีในขณะเดียวกันก็มีความห้าวขบถที่ออกมาจากที่ทำการแสดง ได้อย่างเป็นธรรมชาติและน่าเชื่อถือ รวมทั้งยังมีความคิดเห็นที่น่าสนใจเมื่อเทียบกับตัวละคร และยังสามารถในการร้องเพลงและใช้ร่างกายอีกด้วย อีกทั้งเมื่อมีการลองทดสอบเคมีทางการแสดงกับ นาย วงสวัสดิ์ สุริยะชัยวัฒน์ ก็พบว่ามีความเข้ากันและนำพาความรู้สึกสู่ผู้ชมได้ดี

3.1.1.5 การคัดเลือกนักแสดง

ในการสร้างสรรค์ละครเวทีเรื่อง In The Distance of Missing You ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง การคัดเลือกคณะทำงานด้านการออกแบบถือเป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยเปลี่ยนจากตัวอักษรในบทละครไปสู่ภาพลักษณ์และการสื่อสารเชิงสัญลักษณ์บนเวทีได้อย่างสมบูรณ์ เนื่องจากละครเรื่องนี้ มีข้อจำกัดด้านจำนวนนักแสดงและการรักษาความต่อเนื่องของอารมณ์ ผู้ศึกษาจึงกำหนดทิศทางในการคัดเลือกนักแสดงในแต่ละตำแหน่งโดยมุ่งเน้นศักยภาพการสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับแนวคิด “พื้นที่ที่สาม” (Third Space) และการสื่อสารท่ามกลางระยะทาง และกำหนดขอบเขตการคัดเลือกนักแสดงจำนวน 4 คน ดังนี้

นักแสดงฉาก 1 คน

นักแสดงอุปกรณ์ประกอบฉาก 1 คน

นักแสดงเครื่องแต่งกาย 1 คน

นักแสดงแสง 1 คน

กระบวนการคัดเลือกคณะทำงานเริ่มต้นจากความสนใจและความสมัครใจของนักแสดงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาศักยภาพตนเอง โดยผู้ศึกษาให้ความสำคัญกับความเหมาะสมระหว่างทักษะเฉพาะตัวกับแนวคิดและทิศทางหลัก (Concept) ของละครเรื่องนี้เป็นสำคัญภายใต้ข้อจำกัดของสถานที่จัดแสดง ฌอนาฏลักษณ์ ชั้น 5 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในเทศกาลศิลปะการแสดงนิพนธ์ ปีการศึกษา 2568 ผู้ศึกษาจึงใช้เกณฑ์การ

คัดเลือกที่เน้นความเป็นไปได้จริง (Practicality) ในการสร้างสรรค์องค์ประกอบ ศิลป์ทั้งหมด เพื่อให้สามารถรังสรรค์พื้นที่การแสดงให้เกิดขึ้นได้จริงภายใต้เงื่อนไข ทางกายภาพ และสามารถถ่ายทอดสารที่ต้องการจะสื่อได้อย่างสูงสุด

นอกจากนี้ ผู้ศึกษายังได้คำนึงถึงภาพรวมของเทศกาลละครเวที ซึ่งในปีนี้มี การจัดแสดงทั้งหมด 4 เรื่อง โดยคณะผู้กำกับทั้ง 4 คนได้ร่วมมือกันพิจารณาและจั ดลำดับความสำคัญในการคัดเลือกนักออกแบบเพื่อให้เกิดการกระจายโอกาสในการ พัฒนาผลงานอย่างเท่าเทียมเมื่อกระบวนการเจรจาและตกลงตำแหน่งเสร็จสิ้นลง จึงถือเป็นการสิ้นสุดขั้นตอนการคัดเลือกโดยคณะทำงานทุกคนได้รับมอบหมายหน้า ที่อย่างชัดเจนและมีเป้าหมายร่วมกันในการสร้างสรรค์ผลงานให้สอดคล้องกับแนวคิด หลักของละครเวทีเรื่องนี้อย่างมีประสิทธิภาพ

นักออกแบบที่ผ่านการคัดเลือกและปฏิบัติหน้าที่ในละครเวทีเรื่อง In The Distance of Missing You ป.ล. โปรดยู่ในระยะคิดถึง มีรายชื่อดังนี้:

นักออกแบบฉาก นาย นฤเบศ กัลลเด็ก

มุ่งเน้นผู้ที่มีความเข้าใจในแนวคิดการจัดการพื้นที่แบบ “พื้นที่อเนกประสงค์ ” จึงต้องสามารถรังสรรค์พื้นที่บนเวทีให้เป็น “ที่ใดก็ได้” ที่ตัวละครเลือกหยิบจดหมาย ขึ้นมาอ่านหรือเขียนโดยอาศัยจินตภาพและการจัดวางองค์ประกอบที่เปิดกว้างต่อกา รตีความของผู้ชม

นักออกแบบอุปกรณ์ประกอบการแสดง นางสาวบุญลิตา เดชณรงค์พิทักษ์ พิจารณาคัดเลือกผู้ที่สามารถออกแบบอุปกรณ์ที่มีลักษณะเป็น “วัตถุอเนกประสงค์” (Multifunctional Props) โดยเฉพาะสิ่งของที่สามารถพับกางหรือแปรเปลี่ยนหน้า ที่ได้ตามสถานการณ์ในบทละคร เช่นจดหมายหรือกระดาษที่สามารถสื่อสาร ถึงสิ่งของอื่น ๆ ได้ เพื่อให้นักแสดงที่มีเพียงสองคนสามารถจัดการกับอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองโดยไม่ขัดต่ออารมณ์ของการแสดง

นักออกแบบเครื่องแต่งกาย นายชินพงษ์ ฝะอบเหล็ก

ให้ความสำคัญกับการออกแบบชุดที่มีความสมจริงตามบริบทประวัติศาสตร์ ไทยในช่วง พ.ศ. 2510-2513 เช่น ชุดทหารกองพลเสือด่าและชุดนักเรียนไต้กลับ โดยมีเงื่อนไขสำคัญคือโครงสร้างชุดต้องถูกออกแบบให้สามารถปรับเปลี่ยนได้ด้วยควา มรวดเร็ว (Quick Change) เพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านของกาลเวลาในเรื่องที่ดำเนิน ไปอย่างต่อเนื่องโดยไม่มีจุดพักฉาก

นักออกแบบแสง นายณัฐนันท์ โพธิ์ชัย

คัดเลือกผู้ที่มีทักษะในการใช้แสงเพื่อเล่าเรื่องและขับเน้นบรรยากาศ (Mood & Atmosphere) เนื่องจากแสงคือเครื่องมือหลักที่จะทำหน้าที่ระบุสถานที่และเวลาที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดการแสดงแสงต้องสามารถสร้างความแตกต่างระหว่างพื้นที่อยู่จริงและ พื้นที่ในแห่งความรู้สึกได้อย่างชัดเจนพร้อมทั้งทำหน้าที่ขับเน้นสภาวะภายในจิตใจของตัวละครให้โดดเด่นขึ้นมาท่ามกลางความเงียบสงัดของเวที

3.1.2 ขั้นตอนกำกับการแสดง

3.1.2.1 การซ้อมอ่านบท

1) การอ่านบทร่วมกันครั้งแรก (First Reading)

การอ่านบทร่วมกันครั้งแรกถือเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการสร้างสรรค์ละครเวทีเนื่องจากเป็นขั้นตอนที่ทำให้นักแสดงและคณะทำงานทุกฝ่ายได้รับทราบถึงทิศทางหลักของเนื้อเรื่อง (Main Direction) พัฒนาการของตัวละคร รวมถึงสารที่ต้องการจะสื่อไปยังผู้ชมได้อย่างเป็นเอกภาพ

กระบวนการนี้ไม่เพียงแต่ช่วยให้ทีมงานเห็นภาพรวมของการเล่าเรื่องและมีมติอารมณ์ของตัวละครได้อย่างชัดเจนเท่านั้นแต่ยังเป็นการวางรากฐานในการสร้างประสบการณ์ร่วมกัน (Collective Experience) เพื่อเตรียมความพร้อมไปสู่ขั้นตอนการฝึกซ้อมและการแสดงจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ภาพที่ 3.1 สมาชิกในโปรดักชั่นทั้งฝ่ายการกำกับการแสดงและฝ่ายการออกแบบเพื่อการแสดง

ที่มา : ผู้ศึกษา

3.1.2.2 กระบวนการซ้อม

กระบวนการซ้อม (Rehearsal Process) เปรียบเสมือนหัวใจสำคัญในการเปลี่ยนผ่านบทละครจากตัวอักษรไปสู่การแสดงที่มีชีวิตกระบวนการนี้มีบทบาทอย่างยิ่งในการปรับแต่งมิติการแสดงให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของผู้กำกับที่มุ่งเน้นการสร้างสภาวะอารมณ์ภายใต้ข้อจำกัดของระยะเวลา

การซ้อมไม่เพียงแต่ช่วยให้นักแสดงได้ทำความเข้าใจในบทบาทของตนเองอย่างลึกซึ้งแต่ยังเป็นการฝึกฝนทักษะการรับส่งความรู้สึกผ่านการใช้เสียงและจินตภาพเพื่อสร้าง “พื้นที่ที่สาม” (Third Space) ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นเอกภาพแม้นักแสดงจะไม่มีปฏิสัมพันธ์ทางกายภาพต่อกันบนเวทีก็ตามนอกจากนี้ยังเป็นการเสริมสร้าง ความเข้าใจในการเล่าเรื่องร่วมกับทีมงานทุกฝ่าย เพื่อให้การสื่อสารที่ต้องการจะสื่อไปยังผู้ชมมีความแม่นยำและทรงพลังที่สุด โดยมีลำดับขั้นตอนการซ้อมดังนี้:

1) การซ้อมแบบถือบท

การซ้อมแบบถือบท (Script-in-Hand Rehearsal) เป็นจุดเริ่มต้นสำคัญของละครเวทีที่ช่วยให้นักแสดงจดจำบทได้รวดเร็วและทำให้ผู้กำกับเห็นภาพรวมการแสดงชัดเจนขึ้นขั้นตอนนี้เปิดโอกาสให้นักแสดงได้สำรวจความเป็นไปได้ในการตีความบทสนทนาและอารมณ์อย่างลึกซึ้งโดยไม่ต้องกังวลเรื่องการจำบท ทำให้สามารถค้นพบมุมมองใหม่ที่สอดคล้องกับพื้นฐานความคิดของตัวละครนอกจากนี้ยังเป็นรากฐานสำคัญในการปรับแก้ทิศทางการแสดงร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การแสดง ที่ลื่นไหลและสมจริงในลำดับต่อไป

2) การซ้อมแบบวางบท

การซ้อมแบบวางบท (Off-Book Rehearsal) เป็นขั้นตอนที่นักแสดงเริ่มจดจำบท พูดได้และพยายามเชื่อมโยงการพูด การเคลื่อนไหว และอารมณ์เข้าด้วยกันอย่างเป็นธรรมชาติ ผู้ศึกษาให้ความสำคัญกับการลงรายละเอียดในการกระทำ และสภาพแวดล้อมบนพื้นที่เวทีจริง ทั้งการใช้พื้นที่และอุปกรณ์ประกอบฉากเพื่อให้สอดคล้องกับการตีความตัวละครและการรับส่งอารมณ์ โดยมุ่งเน้นความละเอียดของตัวละครเป็น ลำดับแรกเพื่อให้การแสดงมีความเป็นเหตุเป็นผล และสามารถสื่อสารที่ต้องการจะสื่อไปยังผู้ชมได้อย่างมีความหมายและเกิดเอกภาพ นอกจากนี้ยังรวมถึงการจัดตำแหน่งการเคลื่อนไหว (Blocking) ตามแรงจูงใจของตัวละครเพื่อให้ผู้กำกับสามารถปรับแต่งจังหวะและท่าทางให้นักแสดงถ่ายทอดเรื่องราว ได้สมจริงตามเจตนารมณ์ของบทละครมากที่สุด

ภาพที่ 3.2 ภาพบรรยากาศการซ้อมแบบวางบทครั้งแรก

ที่มา : ผู้ศึกษา

3) การซ้อมเทคนิค

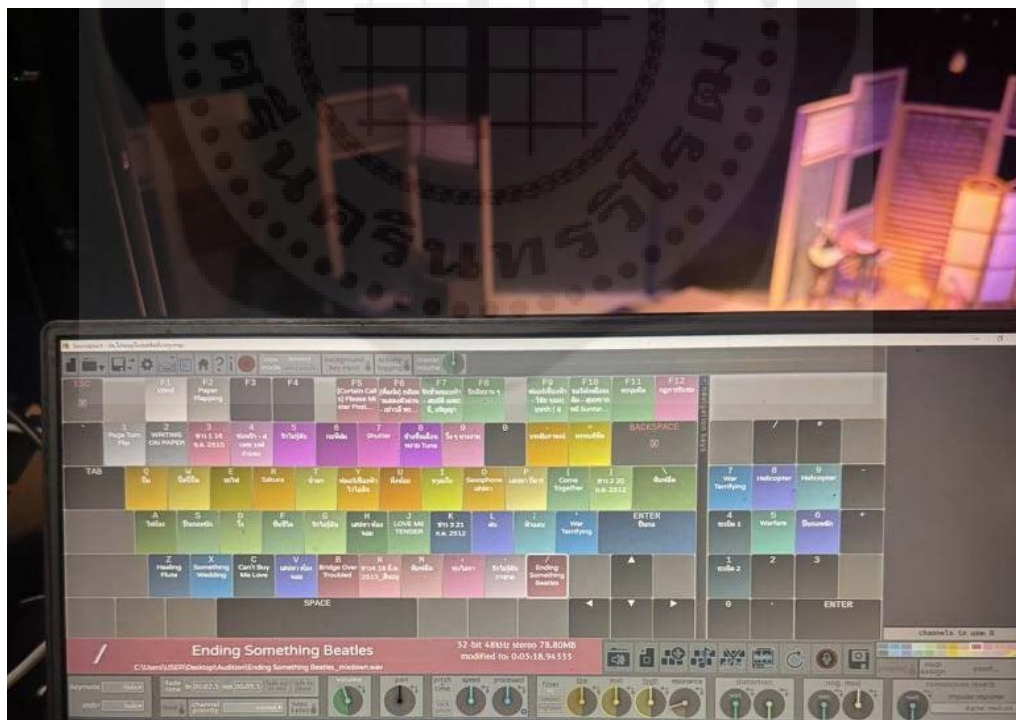
การซ้อมเทคนิค(Technical Rehearsal)

เป็นขั้นตอนสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความแม่นยำและความสมบูรณ์ของการแสดง โดยเน้นการประสานงานระหว่างนักแสดงและองค์ประกอบทางเทคนิค ทั้งแสง เสียง ดนตรี ฉากและอุปกรณ์ประกอบฉากเพื่อให้เกิดความสั่นไหวและเป็นเอกภาพเนื่องจากบทละครเรื่องนี้ให้ความสำคัญกับบทพูดที่ชัดเจนเพื่อให้ผู้ชมได้รับสารที่ต้องการจะสื่ออย่างแม่นยำการซ้อมในส่วนนี้จึงมุ่งเน้นการจัดการคิว (Queue) และการเชื่อมฉาก(Transition) เพื่อสร้างบรรยากาศบนเวทีให้สมบูรณ์ที่สุด นอกจากนี้ยังครอบคลุมถึงเรื่องความปลอดภัย การทำงานร่วมกับทีมงานเบื้องหลัง และการฝึกซ้อมเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเพื่อให้ศิลปะการแสดงและเทคนิคการผลิตรวมกันเป็นหนึ่งเดียวและถ่ายทอดเรื่องราวได้อย่างราบรื่น

ภาพที่ 3.3 ภาพการเข้าใช้พื้นที่เวทีจริงและบอร์ดซาว์นแพลน (Sound Plant) ขณะ 50%

ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.4 ภาพการเข้าใช้พื้นที่เวทีจริงและบอร์ดซาว์นแพลน (Sound Plant) ขณะ 100%

ที่มา : ผู้ศึกษา

4) การส่งความคืบหน้า 30%

การส่งความคืบหน้าในระยะ 30% มีเป้าหมายหลักเพื่อให้เห็นทิศทางเบื้องต้นของการเล่าเรื่อง ครอบคลุมทั้งโครงสร้างบท การดำเนินเรื่องและการพัฒนาบุคลิกตัวละครผ่านการตีความร่วมกันระหว่างผู้กำกับและนักแสดงอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ยังเป็นโอกาสในการนำเสนอแนวทางการใช้พื้นที่เวทีและการจัดวางตำแหน่งตัวละครเพื่อให้เห็นภาพรวมทางศิลปะและการเชื่อมโยงองค์ประกอบต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม การได้รับข้อเสนอแนะในระยะนี้จะช่วยให้ทีมงานสามารถปรับปรุงและเสริมสร้างทิศทางการผลิตให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพก่อนก้าวสู่ขั้นตอนถัดไป

ด้วยความที่ละครเวทีเรื่องนี้มีความยาว 5 ฉาก 1 ชั่วโมง 30 นาที โดยประมาณ จึงทำให้การส่ง 30% นั้น มีเพียงฉากที่ 1 และได้ทดลองนำเสนอวิธีการใช้พื้นที่ของตัวละคร ที่ทั้งสองยังสามารถ ยกของเปลี่ยนสถานที่ และพื้นที่ทั้งหมด มีการเบลอเพียง 3 จุดหลัก ๆ คือโต๊ะของจอม หลีฯ ส่วนพื้นที่ที่เหลือเป็นตรงกลาง

ภาพที่ 3.5 ภาพบรรยากาศการซ้อมเพื่อส่งความคืบหน้า 30%

ที่มา : ผู้ศึกษา

5) สรุปการส่งความคืบหน้า 30%

ในการส่งความคืบหน้า 30%ทางคณะผู้ศึกษาได้ทำงานตามแผนงานที่วางไว้ได้ครบถ้วนตามที่ตั้งใจ และได้รับข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขจากคณะอาจารย์ดังนี้

- (1) ภาพรวมของการแสดงยังไม่ทำให้ผู้ชมรู้สึกวาทังสองห่างไกลกัน
เนื่องจากการใช้พื้นที่ ที่ทั้งสองอยู่ใกล้กันไว้มากจนเกินไป
- (2) การเปิดเรื่องที่มีความซ้ำจนเกินไป
อาจทำให้ผู้ชมไม่อยากจะติดตามตัวละครและการดำเนินเรื่องต่อ
- (3) กฎเกณฑ์ในโลกของละครเรื่องนี้ยังไม่ชัด อาทิเช่น มองตากันได้เมื่อไหร่
พื้นที่ใช้ได้แบบไหนบ้าง
- (4) ทิศทางวิธีคิดของตัวละครยังไม่ครอบคลุมกับตัวบท

ภาพที่ 3.6 ภาพบรรยากาศการส่งความคืบหน้า 30%

ที่มา : ผู้ศึกษา

6) การส่งความคืบหน้าในการส่ง 50%

การส่งความคืบหน้าในระยะ 50% คือการจัดทำ ตัวอย่างการแสดง (Teaser) ความยาวประมาณ 15 นาที เพื่อจัดแสดงใน "เทศกาลปล่อยผี" ของสาขาศิลปะการแสดงโดยมีจุดประสงค์หลักเพื่อให้ผู้ชมได้เห็นถึงสีสันกลิ่นอาย และรับทราบถึงการแสดงที่จะเกิดขึ้นในเทศกาลศิลปะการแสดงนิพนธ์ประจำปี เนื้อหาในส่วนนี้จะไม่ใช่การเล่าเส้นเรื่องหลักของละครโดยตรงแต่เป็นการย่อส่วนโครงเรื่องและสารที่ต้องการจะสื่อทั้งหมดมานำเสนอผ่านรูปแบบที่น่าสนใจ

ภาพที่ 3.7 ภาพบรรยากาศการส่งความคืบหน้า 50%

ที่มา : ผู้ศึกษา

7) สรุปการส่งความคืบหน้า 50%

ในการส่งตัวอย่างละครนั้นในภาพรวมไม่ได้มีปัญหาใดเป็นพิเศษโดยเล่าผ่านโครงเรื่องที่พูดถึงการพัฒนาของตัวละครทั้งสองที่เริ่มรู้จักรักและต้องแยกจากกันไปสงครามโดยที่ยังไม่พบหน้าและสรุปจบด้วยการรับรู้ของหลินว่าจอมสาบสูญไปในสนามรบและได้มีการใช้มีเดียพาดลงไปในฉากรบเป็นตัวช่วยให้ผู้ชมรู้สึกถึงความวุ่นวายและน่ากลัวของสนามรบ ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นและได้รับการเสนอแนะมีดังนี้

- (1) เมื่อมีการแสดงหลายชุดต่อเนื่องนั้น
การใช้ของประกอบการแสดงทุกชิ้นเป็นเรื่องยากในการส่งต่อเวทีสู่เรื่องต่อไป
- (2) มีการเคลื่อนที่ของสิ่งของประกอบฉากเยอะเกินไปจนทำให้นักแสดงเหนื่อยเกิน
ความจำเป็นต่อผู้ชม
- (3) พยายามอย่าพึ่งยึดติดกับ แนวคิดเชิงสัญลักษณ์ (Motif) จนเกินความพอดี
- (4) ความชัดเจนของสถานที่ที่ยังไม่ชัด
- (5) การซื้อตรงต่อกฎที่วางไว้อาจทำให้ผู้ชมเบื่อหากเป็นละครยาวในตอนเล่นจริง

ภาพที่ 3.8 ภาพบรรยากาศการส่งความคืบหน้า 50%

ที่มา : ผู้ศึกษา

8) การส่งความคืบหน้าในการส่ง 70%

การส่งความคืบหน้าในระยะ 70%

เป็นขั้นตอนการนำข้อเสนอแนะและผลตอบรับจากทั้งผู้ชมและอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงพัฒนาผลงานอย่างต่อเนื่องโดยผู้ศึกษามุ่งเน้นไปที่กฎเกณฑ์ของละคร, การมองเห็นและการมองไม่เห็นของตัวละคร, พัฒนาการความสัมพันธ์ของตัวทั้งสอง, การใช้พื้นที่และการเปลี่ยนพื้นที่อีกทั้งยังมุ่งเน้นไปที่ความเชื่อและวิถีคิดของตัวละครทั้งสองอีกด้วย

ภาพที่ 3.9 ภาพบรรยากาศการซ้อมเพื่อส่งความคืบหน้า 70%

ที่มา : ผู้ศึกษา

9) สรุปการส่งความคืบหน้า 70%

ในการส่งความคืบหน้า 70% นั้นทางคณะผู้ศึกษาได้ดำเนินงานตามแผนที่วางเอาไว้อย่างครบถ้วนมีการกำหนดพื้นที่และปรับวิธีการในการเปลี่ยนสถานที่โดยไม่ต้องเคลื่อนย้ายสิ่งของมากแต่มุ่งเน้นไปที่การเปลี่ยนจุดที่ใช้ตามพื้นที่ที่กำหนดเพิ่มและมีการใช้พื้นที่ไร้พรมแดน (No Man's Land) ในบางช่วงเพื่อเพิ่มความอยากเล่าของแต่ละครวมทั้งขยายจินตนาการของทั้งสองและได้มีการปรับเปลี่ยนวิธีการมองเห็นของแต่ละครโดยเลือกจุดที่มองเห็นและมองไม่เห็นและจุดนำสายตาเมื่อตัวละครไม่ได้มองกัน และได้ขอเสนอแนะจากอาจารย์ดังนี้

- (1) การมองตามจุดต่าง ๆ เมื่อไม่สามารถมองกันได้นั้นอาจทำให้ผู้ชมย้ายความสนใจไปยังจุดนั้น ๆ แทนที่จะสนใจผู้พูดและผู้ฟังที่อยู่บนเวทีร่วมกันและให้ทดลองเปลี่ยนการโพกัสของตาให้ไม่ต้องสนใจว่าต้องมองตรงไหนโดยให้เปรียบเทียบเสมือนการคุยโทรศัพท์ที่เราจะไม่ได้ตั้งใจมองไปที่สิ่งใดสิ่งหนึ่ง มันจะทำให้หัวใจเราไปอยู่ที่ผู้ฟัง
- (2) การใช้พื้นที่ที่เมื่อมันแค่ 2 คนและเป็นละครพูดยาวอาจจะต้องมีความหลากหลายทางวิธีการมากขึ้นเพื่อทำให้ผู้ชมไม่เบื่อระหว่างการดูการแสดง

- (3) การเพิ่มมีเดียเพื่อช่วยในด้านการเล่าเรื่องเพื่อช่วยให้ผู้ชมตามข้อมูลประวัติศาสตร์ให้ทันตัวละคร
- (4) การที่ตัวละครมองเห็นกันแบบสบตาทำให้ผู้ชมรู้สึกตัวละครอยู่ตรงหน้ากันแล้ว

ภาพที่ 3.10 ภาพบรรยากาศการส่งความคืบหน้า 70%

ที่มา : ผู้ศึกษา

10) การส่งความคืบหน้าในการส่ง 100%

ในการส่งความคืบหน้า 100% การปรับเปลี่ยนและพัฒนาในหลายภาคส่วน ตั้งแต่พื้นที่ที่ถูกกำหนดขอบเขตและวิธีการใช้อย่างแนชัดการมองเห็นของตัวละครที่เลือกให้ เสมือนกลับมองเห็นกันแต่ไม่ได้สบตากันเว้นเสียแต่ฉากขยายจินตนาการที่ทั้งสองได้กระโจน ลงไปเล่นเป็นนพพรและคุณหญิงกิริติที่หลินไปอดิชน ได้ทดลองใช้มีเดียประกอบ การแสดงที่นอกจากการช่วยให้ข้อมูลแล้วนั้น ยังมีการใช้เพื่อเพิ่มสัญญาณเชื่อมโยงของคนทั้งสองอย่างการใช้พระจันทร์ที่ได้เฝ้าเดียวมาจากการที่ตัวละครไม่ได้พบกันแต่เมื่อผลจากหน้าที่ของตัวเองสิ่งเดียวที่มองเห็นร่วมกันโดยไม่ต้องผ่านสิ่งใดก็คือพระจันทร์ดวงเดียวกันอีกทั้งมีการใช้อุปกรณ์ประกอบฉากมาร่วมช่วยในการเปลี่ยนสถานที่ การกาง-พับ-หมุน ของโต๊ะ, เติง, การย้ายไปมาของไมโครโฟน รวมทั้งตัวละครที่นักแสดงช่วยสร้างชีวิตในแบบของทั้งสองคนเองอีกด้วย

ภาพที่ 3.11 ภาพบรรยากาศการซ้อมเพื่อส่งความคืบหน้า 100%

ที่มา : ผู้ศึกษา

11) สรุปการส่งความคืบหน้า 100%

ผู้ศึกษาได้เห็นและเข้าใจถึงมุมมองในการเล่าเรื่องนี้อย่างชัดเจน จัดระเบียบความคิดรวมถึงบล็อกกิ้ง การใช้พื้นที่รวมถึงองค์ประกอบ ทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็น พื้นที่ฉาก การใช้งานอุปกรณ์ประกอบฉากที่สามารถ เปลี่ยนได้อย่างรวดเร็วทั้งนอกและในเวทีที่สำคัญไม่แพ้กันก็คือตัวละครที่ได้ก้าวเดิน และเติบโตไป พร้อมกับนักแสดงจริง ๆ แม้จะมีปัญหาในระยะเวลา ของการซ้อมประกอบกันทุกฝ่ายก็ตามแต่ทุกคนในโปรดักชั่นก็พร้อมปรับ ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ในแบบที่ตัวตนของแต่ละคนเป็นจนออกไปสู่ สายตาของผู้ชมได้จริง ๆ

ภาพที่ 3.12 ภาพบรรยากาศการแสดงจริง

ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.13 ภาพบรรยากาศของทีมงานทุกคนในช่วงขอบคุณหลังการแสดงจริง

ที่มา : ผู้ศึกษา

3.2 การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานการแสดง

3.2.1 การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงครั้งที่1 (30%)

3.2.1.1 การเตรียมตัวก่อนการคัดเลือกการแสดง

(1) การอ่านบทละคร

หลังจากศึกษาบทละครหลายเรื่อง ผู้ศึกษาเกิดความสนใจในบทละครเวที Dear Jack, Dear Louise มากที่สุด เนื่องจากสนใจในแนวคิดของเรื่องที่น่าเสนอ ความสัมพันธ์ของตัวละครผ่านการสื่อสารระยะไกลและการรอคอยในช่วงสงคราม ซึ่งสะท้อนมิติของความรัก เวลา และการเติบโตของตัวละครได้อย่างลึกซึ้ง ผู้ศึกษา จึงเริ่มต้นจากการอ่านบทละครเพื่อทำความเข้าใจโครงเรื่อง บรรยากาศ และ อารมณ์หลักของตัวละคร รวมถึงศึกษาพัฒนาการของความสัมพันธ์ที่ค่อย ๆ เติบโต ผ่านการสื่อสารด้วยจดหมาย อันเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เรื่องมีเสน่ห์และ แตกต่างจากบทละครทั่วไป

(2) การวิเคราะห์บทละคร

ภายหลังจากการอ่านบท ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ตัวละครอย่างละเอียด โดยเฉพาะตัวละครหลักที่ผู้ศึกษารู้สึกเชื่อมโยงด้วย ทั้งในด้านบุคลิก นิสัย ทักษะ และ แรงขับเคลื่อนภายใน ตัวละครดังกล่าวเป็นคนที่มีความรู้สึกลึกซึ้งแต่ไม่ค่อย แสดงออกทางความรักอย่างตรงไปตรงมา ซึ่งสอดคล้องกับธีมหลักของเรื่องที่เน้น การสื่อสารความรู้สึกผ่านระยะห่างและความคิดถึง ผู้ศึกษาจึงนำประสบการณ์และ มุมมองส่วนตัวมาเชื่อมโยงกับตัวละคร เพื่อสร้างความเข้าใจในมิติทางอารมณ์ให้ ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันยังต้องอาศัยการตีความและการสังเกตพฤติกรรมของ มนุษย์ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับตัวละครในมุมที่แตกต่างจากตัวตนจริงของผู้ ศึกษา

(3) ทดลองการแสดง

ในขั้นตอนการทดลองการแสดง ผู้ศึกษาให้ความสำคัญกับการถ่ายทอด อารมณ์อย่างเป็นธรรมชาติ โดยเลือกใช้รูปแบบการแสดงที่เรียบง่ายและไม่ แสดงออกเกินจริง เน้นการสื่อสารผ่านความรู้สึกภายใน สายตา จังหวะของความ เงียบ และน้ำเสียง เพื่อสะท้อนอารมณ์ของตัวละครอย่างละเอียดอ่อน นอกจากนี้ ผู้ ศึกษายังนำประสบการณ์จริงของตนเองมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างอารมณ์ เพื่อให้การแสดงมีความสมจริงมากยิ่งขึ้น อีกทั้งลักษณะของละครที่ดำเนินเรื่องด้วย

นักแสดงเพียงสองคน ยังเป็นความท้าทายสำคัญที่ทำให้ผู้ศึกษาต้องฝึกสมาธิ การควบคุมจังหวะการแสดง และการรักษาพลังทางอารมณ์อย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งในวันอดีตขึ้นจริง ผู้ศึกษาพยายามถ่ายทอดตัวละครให้มีความเป็นมนุษย์และทำให้ผู้ชมเชื่อในตัวละครนั้นได้มากที่สุด

3.2.1.2 การทำความเข้าใจการค้นคว้าหาข้อมูลอ้างอิงและสร้างบทละครร่วมกัน

ผู้ศึกษาเริ่มต้นจากการร่วมกันศึกษาข้อมูลและค้นคว้าเนื้อหา เพื่อทำความเข้าใจประเด็นสำคัญของเรื่องอย่างแท้จริง ว่าเรื่องราวมีความเกี่ยวข้องกับประเด็นใดบ้าง ก่อนจะพัฒนาไปสู่กระบวนการวิเคราะห์ตัวละครในด้านต่าง ๆ ทั้งความคิด ความรู้สึก สิ่งที่ตัวละครควรถ่ายทอดออกมา และสิ่งที่ควรเก็บซ่อนไว้ภายใน รวมถึงการทำความเข้าใจความต้องการของเรื่องและความต้องการของตัวละครแต่ละตัว จากนั้นจึงร่วมกันพัฒนาบทไปพร้อมกัน โดยมีการปรับแก้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ยึดติดว่าแนวคิดหรือข้อเสนอแนะนั้นเป็นของผู้ใด แต่ให้ความสำคัญกับคุณภาพของบทเป็นสำคัญ แนวทางดังกล่าวมีลักษณะใกล้เคียงกับกระบวนการทำงานของเรื่อง Dear Jack, Dear Louise ที่ให้ความสำคัญกับความสมจริงและความสัมพันธ์ของตัวละคร ส่งผลให้บทที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นธรรมชาติ มีความน่าเชื่อถือ และสามารถสะท้อนมุมมองที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.2.1.3 การวิเคราะห์ตัวละคร

(1) นายวงสวัสดิ์ สุริยะชัยวัฒนะ รับบทเป็น จักกฤษณ์ เจริญสุข

1. ลักษณะภายนอก

จอม ซึ่งเป็นชายอายุ 23 ปี ประกอบอาชีพเป็นแพทย์ทหาร โดยมีบุคลิกภายนอกเป็นคนนิ่ง สุขุม สุขภาพ และเรียบร้อย อีกทั้งยังมีความเป็นระเบียบตามแบบฉบับของทหารอย่างชัดเจน ลักษณะการแต่งกาย

ของตัวละครเน้นความเรียบง่าย สวมแว่นตา และมีทรงผมสั้น ซึ่งสะท้อนภาพลักษณ์ของผู้ที่มีความเป็นผู้ใหญ่ มีวินัย และมีความรับผิดชอบสูง

2. ลักษณะภายใน

ผู้ศึกษาพบว่าจอมเป็นคนสุขุม มีวินัย รับผิดชอบสูง และควบคุมอารมณ์ได้ดี แม้ภายนอกจะดูนิ่งและเข้าถึงยาก แต่ภายในเป็นคนอ่อนโยน ใส่ใจ และแคร่คนรอบข้างมาก อีกทั้งยังเป็นคนเก็บความรู้สึก คิดมาก และมักแบกรับสิ่งต่าง ๆ ไว้คนเดียว ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ตัวละครมีมิติและความซับซ้อนทางอารมณ์มากยิ่งขึ้น

3. ความต้องการตัวละคร

ผู้ศึกษาพบว่าความต้องการสำคัญของจอมคือการรักษาความสัมพันธ์กับลินดาเอาไว้ แม้ต้องเผชิญกับระยะทาง หน้าที่ และความรับผิดชอบในฐานะแพทย์ทหารที่มักถูกให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกเสมอ ลึก ๆ แล้วจอมยังคงต้องการให้ลินดายังคงอยู่ในชีวิต เป็นความรักในรูปแบบที่ไม่ยึดครอง แต่ต้องการรักษาความผูกพันเอาไว้ ขณะเดียวกันตัวละครยังต้องเผชิญกับแรงกดดันจากครอบครัว ซึ่งส่งผลให้ไม่สามารถเลือกเดินตามเสียงหัวใจของตนเองได้อย่างเต็มที่ จึงเกิดเป็นความขัดแย้งภายในที่สะท้อนมิติทางอารมณ์ของตัวละครได้อย่างชัดเจน

4. ภูมิหลังตัวละคร

ผู้ศึกษาพบว่าจอมหรือจ๊กกฤษณ์เติบโตมาในครอบครัวทหาร โดยเป็นพี่ชายคนโตและสูญเสียมารดาตั้งแต่วัยเด็ก ทำให้ต้องเติบโตและรับผิดชอบต่อชีวิตเร็วกว่าเด็กทั่วไป ประสบการณ์ชีวิตและการปลุกฝังจากครอบครัวส่งผลให้จอมเป็นคนมีระเบียบ มีวินัย และรับผิดชอบสูง อีกทั้งยังเป็นคนคิดมาก เก็บความรู้สึก และไม่ค่อยแสดงออกทางอารมณ์อย่างใดก็ตาม ภายใต้บุคลิกที่นิ่งและเข้าถึงยาก จอมเป็นคนอ่อนโยนและใส่ใจผู้อื่น โดยเฉพาะเมื่อได้พบกับลินดา ความสัมพันธ์ที่ค่อย ๆ พัฒนาผ่านการสื่อสารด้วยจดหมาย ทำให้ตัวละครเริ่มเปิดใจและแสดงด้านที่อ่อนโยนของตนเองออกมามากขึ้น

ตัวละครที่มีความสัมพันธ์กับ จักรกฤษณ์ เจริญสุข	ความสัมพันธ์
ลินดา	เริ่มจากการแนะนำของผู้ใหญ่ ทำให้ช่วงแรกยังเกร็งและไม่สนิทกัน โดยอาจจะเข้าหาอย่างสุภาพ และระมัดระวังคำพูด ผ่านการเขียนจดหมายเป็นหลัก ก่อนที่ทั้งคู่จะค่อย ๆ เปิดใจและรู้จักกันมากขึ้น จากคนแปลกหน้า กลายเป็นความสัมพันธ์ที่อบอุ่น จริงใจ และพัฒนาไปในทางที่จริงจังมากขึ้น

ตารางที่ 3.4 ตารางแสดงความสัมพันธ์ของตัวละครจักรกฤษณ์ เจริญสุข กับตัวละครอื่นๆ

ที่มา:ผู้ศึกษา

(2) นางสาวลินดา รับบทเป็น ลินดา

1. ลักษณะภายนอก

ลินดาเป็นหญิงสาวอายุ 22 ปี ประกอบอาชีพนักร้องและนักแสดงอิสระ มีบุคลิกพูดจาฉะฉาน ตรงไปตรงมา สดใส ยิ้มง่าย และมีความมั่นใจในตนเอง การแต่งกายมักนิยมสวมใส่ชุดเดรสตามสมัยนิยมของยุค พ.ศ. 2510พร้อมทรงผมสั้นที่สะท้อนภาพลักษณ์ของหญิงสาวยุคใหม่ที่มีความเป็นอิสระและโดดเด่นในสังคม

2. ลักษณะภายใน

ลินดาเป็นผู้หญิงที่มีความเชื่อมั่นในความรักอย่างลึกซึ้ง และให้คุณค่ากับความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนเป็นอย่างมากเธอเชื่อว่าความรักสามารถเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ได้ และมักใช้หัวใจเป็นหลักใน การตัดสินใจดำเนินชีวิต เป็นคนเอาใจใส่ผู้คนรอบข้างรักและห่วงใยคนสำคัญในชีวิตรวมทั้งได้รับความรักจากคนรอบตัวเช่นกัน

นอกจากนี้ลินดายังเป็นผู้หญิงที่ให้ความสำคัญกับความยุติธรรมยี่ดมั่นในอุดมคติและต้องการใช้ชีวิตในแบบของตนเองโดยไม่ยึดติดกับค่านิยมเดิมของสังคมในยุคนั้นเธอมีความคิดที่ทันสมัยและต้องการเป็นผู้หญิงยุคใหม่ที่สามารถกำหนดเส้นทางชีวิตของตนเองได้อย่างอิสระมีความทะเยอทะยานสูงเมื่อมีความฝันแล้วจะพยายามอย่างเต็มที่เพื่อให้ไปถึงเป้าหมายนั้น เป็นคนคิดเร็ว ตัดสินใจเร็ว และให้ความสำคัญกับอิสระภาพในการใช้ชีวิตมากกว่าการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น

3. ความต้องการของตัวละคร

ลินดามีความต้องการที่จะประสบความสำเร็จทั้งในด้านความรักและความฝันส่วนตัวเธอปรารถนาให้ชีวิตรักของตนสมหวังตามที่คาดหวังไว้พร้อมกับการได้ก้าวไปสู่การเป็นนักแสดงที่มีชื่อเสียงในวงการบันเทิงซึ่งถือเป็นเป้าหมายสำคัญสูงสุดในชีวิตของเธอ

4. ภูมิหลังตัวละคร

ลินดา หรือ “หลิน” เป็นหญิงสาวที่เกิดและเติบโตในจังหวัดเพชรบูรณ์ ครอบครัวประกอบธุรกิจค้าขายผลไม้โดยพ่อของเธอมีความสัมพันธ์สนิทสนมกับพ่อของ “จอม” ซึ่งเป็นเพื่อนสนิทในวัยเด็กทำให้ทั้งสองเคยพบกันตั้งแต่วัยเยาว์เมื่อครอบครัวของลินดาเดินทางไปเยี่ยมที่บ้านจอม จังหวัดนนทบุรี

พ่อของลินดาเป็นคนค่อนข้างเข้มงวดและไม่เห็นด้วยกับความฝันของเธอที่ต้องการเข้าสู่วงการบันเทิงขณะที่แม่เป็นคนอ่อนไหวและไม่สามารถคัดค้านความต้องการของพ่อได้มากนัก หลังจากเรียนจบ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ลินดา mong ว่าการใช้ชีวิตอยู่ที่จังหวัดเพชรบูรณ์ ไม่ใช่จุดหมายสูงสุดของชีวิตเธอจึงตัดสินใจออกเดินทางเพื่อทำตามความฝันในการเป็นนักแสดง

ช่วงหนึ่งคุณนายเจ้าของร้านทองในตลาดได้ชักชวนเธอเข้าประกวดนางงามประจำจังหวัดหลังเรียนจบแม้ว่าพ่อจะไม่เห็นด้วยแต่ลินดาก็ตัดสินใจเข้าร่วมการประกวดอย่างไรก็ตามการประกวดครั้งนั้นไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากเกิดความผิดพลาดบนเวทีตั้งแต่รอบแนะนำตัวส่งผลให้เธอสูญเสียความมั่นใจอย่างมากและตัดสินใจเก็บเสื้อผ้าเดินทางเข้ากรุงเทพมหานครเพียงลำพังโดยตั้งใจจะไม่กลับไปใช้ชีวิตเดิมอีก

เมื่อเข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯ ลินดา เริ่มต้นชีวิตใหม่ด้วยการทำงานเป็นนักร้องประจำอยู่ที่ไนต์คลับแห่งหนึ่งย่านถนนราชดำเนินและเช่าห้องพักอาศัยอยู่เพียงลำพัง โดยไม่กลับบ้านต่อมาแม่ของเธอได้ติดต่อมาเพื่อขอให้เธอกลับไปใช้ชีวิตตามความต้องการของพ่อ แต่ลินดาปฏิเสธ เพราะยังคงยึดมั่นในเส้นทางชีวิตที่ตนเองเลือก

กระทั่งวันหนึ่ง “จอม” ซึ่งปัจจุบันเป็นนายทหารแพทย์ ได้ส่งจดหมายมาหาเธอด้วยความตั้งใจจากครอบครัวทั้งคู่ที่อยากให้ทั้งสองพัฒนาความสัมพันธ์ต่อกัน และนั่นจึงกลายเป็นจุดเริ่มต้น ของเรื่องราวความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองคน

ตัวละครที่มีความสัมพันธ์กับลินดา โสภาวดี	ความสัมพันธ์
จ๊กกฤษณ์	<p>ความสัมพันธ์ของทั้งสองเริ่มต้นจากการแนะนำของผู้ใหญ่ ทำให้ในระยะแรกบรรยากาศของการสื่อสารยังคงมีความเกร็งและความไม่คุ้นเคยต่อกันอยู่บ้าง อย่างไรก็ตาม</p> <p>เนื่องจากลินดา ยังคงจดจำจอมได้จากความสัมพันธ์ในวัยเด็ก จึงทำให้เธอมีความผ่อนคลายและเปิดรับการสนทนาได้มากกว่าเดิม</p> <p>ความเป็นคนขี้เล่นและมีเสน่ห์ในการสื่อสารของ ลินดา</p> <p>ช่วยให้บทสนทนาดำเนินไปอย่างเป็นธรรมชาติ เกิดการแลกเปลี่ยนคำถามและคำตอบอย่างต่อเนื่อง</p> <p>จนทั้งสองฝ่ายได้เรียนรู้และทำความรู้จักกันมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ความสัมพันธ์ค่อย ๆ พัฒนาและแน่นแฟ้นขึ้นผ่านการติดต่อสื่อสารทางจดหมาย</p>

ตารางที่ 3.5 ตารางแสดงความสัมพันธ์ของตัวละครลินดา โสภาวดี กับตัวละครอื่นๆ

ที่มา : ผู้ศึกษา

3.2.1.4 ปัญหาและแนวทางการแก้ไข ครั้งที่ 1 (30%)

(1) นายวงสวัสดิ์ สุริยะชัยวัฒน์ะ รับประทาน จักกฤษณ์ เจริญสุข

ปัญหา	แนวทางแก้ปัญหา
<p>ผู้ศึกษาในช่วงแรกยังไม่สามารถทำความเข้าใจ ภูมิหลังของตัวละครได้อย่างชัดเจน จึงทำให้ไม่ เข้าใจความคิด ความรู้สึก และแรงจูงใจภายใน ของตัวละครอย่างแท้จริง</p>	<p>ผู้ศึกษาจึงเลือกสร้างภูมิหลังของตัวละคร เพิ่มเติมขึ้นมา โดยพิจารณาว่าตัวละครเติบโตมา ในลักษณะใด เคยเผชิญประสบการณ์แบบใด มี ความกลัว ความชอบ หรือปมภายในอะไรบ้าง กระบวนการดังกล่าวช่วยให้ผู้ศึกษาสามารถ เข้าใจตัวละครได้ลึกมากขึ้น และทำให้การแสดง ในแต่ละการกระทำมีเหตุผลรองรับอย่างชัดเจน ส่งผลให้การถ่ายทอดตัวละครมีความสมจริงและมีมิติมากยิ่งขึ้น</p>

ตารางที่ 3.6 ตารางแสดงปัญหาและแนวทางการแก้ไขครั้งที่ 1 (30%)
ของตัวละครจักกฤษณ์ เจริญสุข

ที่มา : ผู้ศึกษา

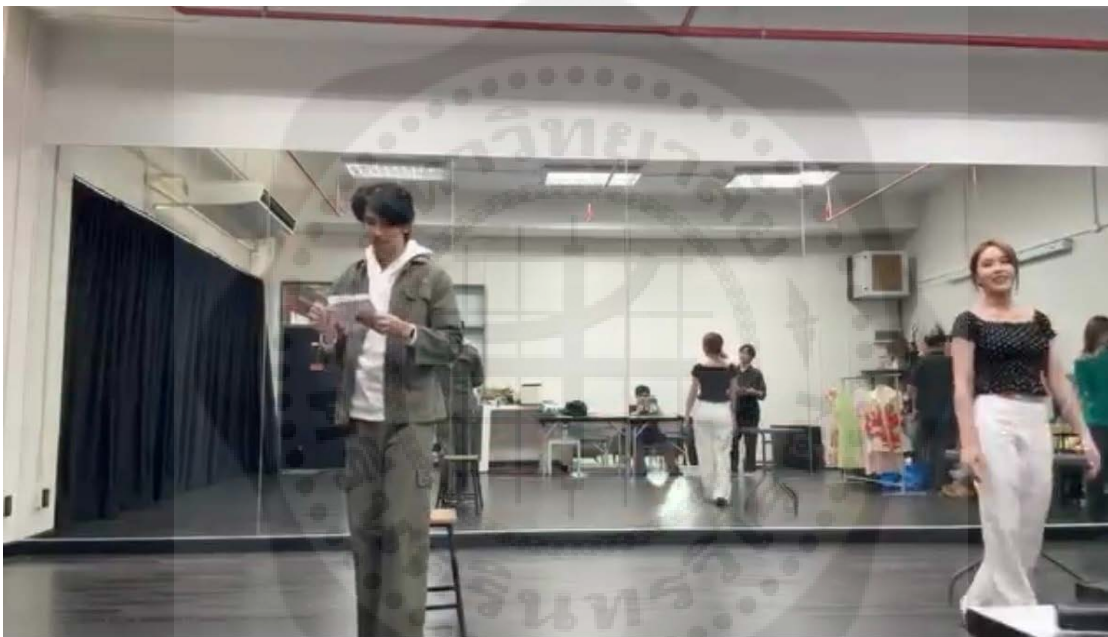
(2) นางสาว ณปภัช ฐิตะกวิน รับประทาน ลินดา โสภาวดี

ปัญหา	แนวทางแก้ปัญหา
<p>ผู้ศึกษามีปัญหาในด้านการถ่ายทอดบุคลิกของ ตัวละครคุณหญิงกิริติ ซึ่งยังขาดความสนุกสนาน ความผ่อนคลาย และเสน่ห์เฉพาะตัว ทำให้ตัว ละครดูไม่ลึกซึ้งเท่าที่ควร นอกจากนี้ ผู้ศึกษา ระดับเสียงพูดยังไม่สม่ำเสมอ บางช่วงเบาเกินไป ส่งผลต่อการสื่อสารกับผู้ชม อีกทั้งการเล่าเรื่อง อติดยังมีความตึงเครียดมากเกินไป</p>	<p>ผู้ศึกษาปรับการแสดงให้สอดคล้องกับบุคลิกของ ตัวละครคุณหญิงกิริติมากยิ่งขึ้น โดยเพิ่มความ ผ่อนคลาย ความเกินจริง หรือ ‘โอเวอร์รีแอค’ (over reaction) และเสน่ห์เฉพาะตัวของตัว ละคร พร้อมทั้งฝึกควบคุมระดับเสียงให้ดังและ ชัดเจนอย่างสม่ำเสมอ โดยการ ‘วอร์ม’ (warm up) เสียงก่อนซ้อมทุกครั้ง นอกจากนี้ควรปรับ จังหวะการเล่าเรื่องในฉากอติดีไม่เร็วและไม่ ตึงเครียดจนเกินไป เพื่อให้การสื่อสารถึงผู้ชมได้</p>

	เข้าถึงอารมณ์ของตัวละครได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น
--	---

ตารางที่ 3.7 ตารางแสดงปัญหาและแนวทางการแก้ไขครั้งที่ 1 (30%) ของตัวละครลินดา โสภาวดี

ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.14 ภาพบรรยากาศของนักแสดงที่อยู่ในกระบวนการเวิร์กช็อป (Work shop)

ที่มา : ผู้ศึกษา

3.2.2 การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงครั้งที่ 2 (50%)

3.2.2.1 กระบวนการฝึกซ้อมของนักแสดง

(1) นายวงสวัสดิ์ สุริยะชัยวัฒน์ รับบทเป็น จักกฤษณ์ เจริญสุข

จากปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้ศึกษายังไม่สามารถเข้าถึงภูมิหลังของตัวละครได้อย่างชัดเจน ส่งผลให้การแสดงยังขาดน้ำหนักทางอารมณ์และไม่สามารถถ่ายทอดความรู้สึกภายในของตัวละครออกมาได้อย่างเต็มที่ ผู้กำกับจึงจัดกระบวนการเวิร์กชอปเพิ่มเติม โดยให้ผู้ศึกษาตั้งคำถามกับตัวละครมากขึ้น เช่น ตัวละครเคยผ่านประสบการณ์ใดมา เหตุใดจึงมีวิธีคิดหรือความรู้สึกเช่นนั้น รวมถึงมีการใช้มิมโพรไวส์สถานการณ์นอกเหนือจากบท เพื่อเปิดโอกาสให้ได้ทำความเข้าใจตัวละครในหลายมิติ นอกจากนี้ยังมีการปรับรูปแบบการซ้อมจากเดิมที่ต่างคนต่างเล่น มาเป็นการอ่านบทโดยหันหน้าและมีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น ซึ่งช่วยให้ผู้ศึกษาสามารถรับ-ส่งอารมณ์ เห็นปฏิกิริยา และเชื่อมโยงความรู้สึกระหว่างตัวละครได้ชัดเจนยิ่งขึ้น แม้ในช่วงแรกจะยังมีความเกร็งอยู่บ้าง แต่เมื่อผ่านการฝึกซ้อมอย่างต่อเนื่อง ผู้ศึกษาสามารถนำสิ่งที่ได้จากกระบวนการดังกล่าวมาพัฒนาต่อยอด ทั้งด้านการทำความเข้าใจตัวละคร การเชื่อมโยงประสบการณ์ส่วนตัว รวมถึงการใช้สายตาและจังหวะความเงียบในการสื่อสาร ส่งผลให้การแสดงมีความเป็นธรรมชาติและเข้าถึงตัวละครได้ชัดเจนมากขึ้น

(2) นางสาว ณปภัช ฐิตะกวิน รับบทเป็น ลินดา โสภาวดี

จากปัญหาที่เกิดขึ้นก่อนหน้านี้ ส่งผลให้ผู้ศึกษามีการปรับความเข้าใจและพัฒนาการแสดงออกของนักแสดงมากยิ่งขึ้น โดยเริ่มจากการย้อนกลับไปวิเคราะห์บทและค้นหาแรงบันดาลใจของตัวละครให้ชัดเจนมากขึ้น รวมถึงการหาวิธีสื่อสารผ่านจดหมายโดยไม่ต้องเผชิญหน้ากัน เพื่อไม่ให้ผู้ชมรู้สึกอึดอัด และยังคงสามารถสร้างการรับ-ส่งอารมณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เสมือนการสนทนาแบบเผชิญหน้า โดยมีการทำ ‘เวิร์กช็อป’ (Work shop) ต่อบทและพูดคุยกันในลักษณะเดียวกับที่ตัวละครสื่อสารกันจริง นอกจากนี้ยังมีการฝึกให้ผู้ศึกษายินเผชิญหน้ากันในระยะใกล้ก่อนค่อย ๆ ถอยห่างออกจากกันตามลำดับเพื่อสร้างความรู้สึกของระยะห่างจากคนรัก ความคิดถึง ความโหยหา และการจินตนาการถึงอีกฝ่ายเมื่อคู่แสดงไม่ได้อยู่ตรงหน้า อีกทั้งยังมีการปรับ ‘บล็อกกิ้ง’ (Blocking) ใหม่ในบางฉากเพื่อให้เกิดความสมเหตุสมผลมากขึ้น โดยเปิดโอกาสให้นักแสดงทดลองแสดงในรูปแบบ ‘ฟรีบล็อกกิ้ง’ (Free Blocking) เพื่อค้นหา ‘บล็อกกิ้ง’ (Blocking) ที่เป็นธรรมชาติและสอดคล้องกับสถานการณ์ของตัวละครมากที่สุด

3.2.2.2 ปัญหาและแนวทางการแก้ไข ครั้งที่ 2 (50%)

(1) นายวงสวัสดิ์ สุริยะชัยวัฒน์ รับบทเป็น จักกฤษณ์ เจริญสุข

ปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา
<p>ผู้ศึกษาพบว่าตนเองยังให้ความสำคัญกับการแสดงของตนมากเกินไป เนื่องจากลักษณะการสื่อสารของเรื่องเป็นการสื่อสารแบบมีระยะห่าง ส่งผลให้บางช่วงเกิดการหลุดจากการรับอารมณ์และปฏิกิริยาจากคู่แสดง</p>	<p>ผู้ศึกษาจึงต้องฝึกการรับฟังคู่แสดงให้มากขึ้น แม้อีกฝ่ายจะไม่ได้อยู่ตรงหน้าในขณะที่ซ้อมหรือแสดงจริง แต่จำเป็นต้องใช้จินตนาการว่าตัวละครอีกฝ่ายกำลังสื่อสารกับตนอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้สามารถตอบสนองต่ออารมณ์และสถานการณ์ได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การรับ-ส่งอารมณ์มีความสมจริงและเป็นธรรมชาติมากยิ่งขึ้น</p>
<p>ผู้ศึกษาพบว่าหลังจากแสดงเป็นระยะเวลาานานและมีการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง พลังงานในการแสดงเริ่มลดลง ส่งผลให้สมาธิและความนิ่งของตัวละครไม่คงที่</p>	<p>ผู้ศึกษาจึงได้ปรับแนวทางการแสดงโดยให้ความสำคัญกับการบริหารพลังงานตั้งแต่ช่วงเริ่มต้น ไม่ใช่แรงมากจนเกินไปในช่วงแรก รวมถึงจัดจังหวะการเคลื่อนไหวให้สอดคล้องกับอารมณ์ของตัวละครอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังฝึกควบคุมลมหายใจและรักษาสมาธิระหว่างการแสดงอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งเพิ่มการฝึกซ้อมแบบแสดงต่อเนื่องตลอดทั้งเรื่อง เพื่อให้ร่างกายเกิดความคุ้นชินและสามารถรักษาระดับพลังงานได้อย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้การแสดงมีความต่อเนื่องและไม่เกิดภาวะพลังงานตกในระหว่างการแสดงจริง</p>

ตารางที่ 3.8 ตารางแสดงปัญหาและแนวทางการแก้ไขครั้งที่ 2 (50%) ของตัวละครจักกฤษณ์ เจริญสุข

ที่มา : ผู้ศึกษา

(2) นางสาว ณปภัช จิตะกวิน รับบทเป็น ลินดา โสภาวดี

ปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา
<p>จากการแสดงบทบาทของตนเอง ผู้ศึกษาพบว่า มีปัญหาในหลายด้านที่ส่งผลกระทบต่อความต่อเนื่อง และความน่าเชื่อถือของการแสดง ได้แก่ ความสบายใจจนเกินไปจนเกิดความประมาท คิดว่าตนเองมีความพร้อมแล้ว จึงขาดความระมัดระวังในการแสดง อีกทั้งเสียงเพลงประกอบที่มีความเบาและให้อารมณ์ซึมลึก ยังส่งผลให้ผู้ศึกษาซึมซับบรรยากาศมากเกินไป จนกระทบต่อสมาธิและจังหวะของการแสดง นอกจากนี้ ผู้ศึกษา ยังไม่สามารถเข้าถึงความรู้สึกของตัวละครได้อย่างแท้จริง จึงพยายามแสดงออกมากเกินไปจนขาดความเป็นธรรมชาติ รวมถึงมีการเร่งจังหวะการแสดงในบางช่วง จนไม่สามารถรับรู้อารมณ์ของตัวละครได้อย่างเต็มที่ อีกทั้งยังเกิดอาการหลุดสมาธิอยู่บ่อยครั้ง ไม่สามารถรู้สึกได้ว่ากำลังสื่อสารกับคู่แสดงอย่างแท้จริง และในบางจังหวะยังมีความรู้สึกต้องการรีบจบฉาก ส่งผลให้การถ่ายทอดอารมณ์และความสัมพันธ์ของตัวละครยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร</p>	<p>แนวทางการแก้ไขคือ ผู้ศึกษาควรกลับมาทบทวนและสร้างสมาธิในการแสดงใหม่ โดยเริ่มจากการปรับทัศนคติของตนเองไม่ให้เกิดความประมาทต่อการแสดงในทุกครั้ง รวมถึงฝึกควบคุมอารมณ์และการรับรู้ของตนเอง เพื่อให้ไม่ให้อยู่กับบรรยากาศของเพลงประกอบมากเกินไปจนส่งผลกระทบต่อสมาธิและจังหวะการแสดง นอกจากนี้ ผู้ศึกษาควรศึกษาภูมิหลัง แรงจูงใจ และความสัมพันธ์ของตัวละครให้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถเข้าถึงความรู้สึกของตัวละครได้อย่างเป็นธรรมชาติ แทนการพยายามแสดงออกทางอารมณ์มากเกินไป อีกทั้งควรฝึกการรับ-ส่งอารมณ์ร่วมกับคู่แสดงอย่างต่อเนื่อง ลดความเร่งรีบในการเล่น และให้ความสำคัญกับจังหวะของบทและความรู้สึกในแต่ละขณะ รวมถึงการทำ Workshop ร่วมกับคู่แสดงเพื่อสร้างความเชื่อมโยง ความไว้วางใจ และความเชื่อมั่นในการสื่อสารระหว่างกัน ซึ่งจะช่วยให้การแสดงมีความสมจริง สั้นไหล และสามารถถ่ายทอดอารมณ์ของตัวละครได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น</p>

ตารางที่ 3.9 ตารางแสดงปัญหาและแนวทางการแก้ไขครั้งที่ 2 (50%) ของตัวละคร ลินดา โสภาวดี

ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.15 ภาพบรรยากาศของนักแสดงในช่วงการทดลองการแสดง

ที่มา : ผู้ศึกษา

3.2.3 การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงครั้งที่ 3 (70%)

3.2.3.1 กระบวนการฝึกซ้อมของนักแสดง

(1) นายวงสวัสต์ สุริยะชัยวัฒนะ รับบทเป็น จักกฤษณ์ เจริญสุข

ในการฝึกซ้อมหลังการส่งงาน 50% ผู้ศึกษาได้หารือร่วมกับผู้กำกับเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยผู้กำกับได้จัดกระบวนการเวิร์กช็อปด้านการรับ-ส่งอารมณ์ ผ่านการฝึกฟิงคู้แสดง แม้ในฉากที่เป็นการสื่อสารแบบระยะห่าง ผู้ศึกษาต้องใช้จินตนาการว่าอีกฝ่ายอยู่ตรงหน้าและกำลังโต้ตอบกันตลอดเวลา เพื่อป้องกันการโปกส์อยู่กับตนเองมากเกินไป นอกจากนี้ ผู้กำกับยังช่วยกำหนดจุดมอง (Focus Point) ในแต่ละช่วงอย่างชัดเจน เพื่อแก้ปัญหาคำจ้องมองเพียงจุดเดียวและทำให้การใช้สายตามีความหมายมากขึ้น ควบคู่กับการฝึกอินเนอร์โมโนล็อก (Inner Monologue) ในช่วงที่ไม่มีบทพูด เพื่อให้ผู้ศึกษาตระหนักอยู่ตลอดเวลาว่าตัวละครกำลังคิดหรือรู้สึกสิ่งใด อีกทั้งยังมีการซ้อมแบบ Run-through ต่อเนื่องทั้งฉาก โดยผู้กำกับคอยสังเกตและให้ข้อเสนอแนะด้านการใช้พลังงานในการแสดง เน้นการควบคุมพลังงานตั้งแต่ต้น การจัดการเคลื่อนไหวให้สอดคล้องกับอารมณ์ รวมถึงการฝึกหายใจและการรักษาสมาธิระหว่างการแสดง ทั้งนี้ยังมีการหยุดซ้อมเป็นระยะเพื่อ

ทบทวนและปรับรายละเอียดร่วมกัน ส่งผลให้การแสดงมีความต่อเนื่อง เป็นธรรมชาติ และมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

(2) นางสาว ณปภัช วิฑิตะกวิน รับบทเป็น ลินดา โสภาวดี

หลังจากผ่านการฝึกซ้อมในระดับ 50% และเข้าสู่รอบการซ้อม 70% ผู้ศึกษาได้มีการปรับเปลี่ยนวิธีการรับ-ส่งอารมณ์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยลดการจ้องมองไปยังจุดใดจุดหนึ่งอย่างชัดเจน และปรับการโฟกัสสายตาให้มีลักษณะพราวมัว เพื่อสร้างความรู้สึกละมุนคล้ายคลึงกับบุคคลที่อยู่ในจินตนาการ นอกจากนี้ ยังมีการปรับรูปแบบการจัดบล็อกกิ้ง (Blocking) ในบางฉากให้เหมาะสมกับสถานการณ์และความสัมพันธ์ของตัวละครมากยิ่งขึ้น รวมถึงการสร้างความคิดภายในตัวละคร (Inner Monologue) หรือเสียงความคิดภายในของตัวละคร ผ่านการนั่งอ่านบทร่วมกันและวิเคราะห์ความรู้สึกภายในของตัวละครในทุกช่วงขณะที่อีกฝ่ายกำลังพูด พร้อมทั้งค้นหาเป้าหมายและความต้องการของแต่ละประโยค เพื่อเพิ่มความละเอียดและความลึกในการแสดง อีกทั้ง ผู้ศึกษายังได้มีการรันทูลู (Run Through) อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความคุ้นชินกับจังหวะการแสดง การใช้พลังงาน และความต่อเนื่องทางอารมณ์ตลอดทั้งฉาก ส่งผลให้การแสดงมีความสมจริง ลื่นไหล และเป็นธรรมชาติมากยิ่งขึ้น

3.2.3.2 ปัญหาและแนวทางการแก้ไข ครั้งที่ 3 (70%)

(1) นายวงสวัสต์ สุริยะชัยวัฒน์ รับบทเป็น จักกฤษณ์ เจริญสุข

ปัญหา	แนวทางการแก้ปัญหา
ผู้ศึกษาพบว่าการถ่ายทอดความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครยังไม่สามารถทำให้รู้สึกถึงความรักหรือความผูกพันได้อย่างชัดเจน ส่งผลให้มิติของความสัมพันธ์ดูไม่ลึกซึ้งและอาจทำให้ผู้ชมยังไม่เกิดความเชื่อในความสัมพันธ์ของตัวละคร	ผู้ศึกษาจึงปรับรูปแบบการฝึกซ้อมมาเป็นการตอบโต้โดยหันหน้าสบตากับคู่แสดงโดยตรง เพื่อให้สามารถรับรู้อารมณ์ และความรู้สึกของอีกฝ่ายได้อย่างชัดเจนมากขึ้น กระบวนการดังกล่าวช่วยให้ผู้ศึกษาสามารถรับ-ส่งอารมณ์ได้ดีขึ้น และทำให้การแสดงไม่ได้เป็นเพียงการกล่าวบทสนทนา แต่กลายเป็นการสื่อสารและโต้ตอบกันอย่างแท้จริง ส่งผลให้ความสัมพันธ์ของตัวละครมีความเป็นธรรมชาติ มีความลึกซึ้ง และน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น
ผู้ศึกษาพบว่าบทการแสดงมีความยาวค่อนข้างมาก ทำให้บางช่วงเกิดการจืดจางกับการจดจำคำพูดมากเกินไป ส่งผลให้การแสดงขาดความลื่นไหลและอารมณ์เกิดความไม่ต่อเนื่อง	ผู้ศึกษาจึงปรับวิธีการฝึกซ้อมโดยแบ่งบทออกเป็นช่วง ๆ และให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจความหมายของบทมากกว่าการท่องจำคำพูดเพียงอย่างเดียว รวมถึงใช้วิธีจินตนาการภาพและสถานการณ์ของตัวละครเพื่อเชื่อมโยงกับอารมณ์ในแต่ละช่วง นอกจากนี้ ในระหว่างการฝึกซ้อม ผู้ศึกษาได้ทดลองพูดด้วยภาษาของตนเองก่อน เพื่อให้เข้าใจความรู้สึกและเจตนาของตัวละครอย่าง

	แท้จริง แล้วจึงกลับมาจับตามต้นฉบับ ส่งผลให้การแสดงมีความเป็นธรรมชาติ ลื่นไหล และสามารถถ่ายทอดอารมณ์ได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น
--	---

ตารางที่ 3.10 ตารางแสดงปัญหาและแนวทางการแก้ไขครั้งที่ 3 (70%) ของตัวละครจ๊กกษัตริย์ เจริญสุข

ที่มา : ผู้ศึกษา

(2) นางสาว ณปภัช ฐิตะกวิน รับบทเป็น ลินดา โสภาวดี

ปัญหา	แนวทางการแก้ปัญหา
ผู้ศึกษายังคงแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจในการเล่นในฐานะ “นักแสดง” มากกว่าการดำรงอยู่ในฐานะตัวละครอย่างแท้จริง ส่งผลให้การแสดงขาดความเป็นธรรมชาติ และยังไม่สามารถสร้างความเชื่อให้เกิดขึ้นกับผู้ชมได้อย่างสมบูรณ์เท่าที่ควร	ผู้ศึกษาควรฝึกลดความเป็น “การแสดง” และมุ่งเน้นการดำรงอยู่ในสถานการณ์ของตัวละครอย่างเป็นธรรมชาติมากยิ่งขึ้น ผ่านการใช้เทคนิคอินเนอร์โมนอล็อก (Inner Monologue) หรือการสร้างเสียงความคิดภายในของตัวละครควบคู่ไปกับการรับรู้และตอบสนองต่อสถานการณ์ตรงหน้าอย่างแท้จริง เพื่อให้การแสดงมีความสมจริงและสามารถสื่อสารอารมณ์ของตัวละครออกมาได้อย่างน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น
ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครยังไม่สามารถถ่ายทอดออกมาให้ผู้ชมรับรู้ถึงความรักและความผูกพันที่แท้จริงได้อย่างชัดเจน ส่งผลให้มิติทางอารมณ์และความเชื่อมโยงระหว่างตัวละครยังขาดความสมบูรณ์ในการสื่อสารบนเวที	ผู้ศึกษาควรทำเวิร์กช็อป (Workshop) ร่วมกับคู่แสดงอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความใกล้ชิด ความไว้วางใจ และการเปิดใจต่อกันมากยิ่งขึ้น อันจะช่วยให้การรับ-ส่งอารมณ์ระหว่างตัวละครมีความเป็นธรรมชาติและน่าเชื่อถือมากขึ้น นอกจากนี้ ผู้ศึกษายังสามารถนำภาพจำหรือประสบการณ์เกี่ยวกับความรักในชีวิตจริงมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของจินตนาการในการสร้างความรู้สึกของตัวละคร เพื่อช่วยให้เข้าถึงอารมณ์ความผูกพัน และความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครได้อย่างลึกซึ้งและสมจริงมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 3.11 ตารางแสดงปัญหาและแนวทางการแก้ไขครั้งที่ 3 (70%) ของตัวละครลินดา

ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.16 ภาพบรรยากาศของนักแสดงในช่วงการทดลองการแสดง

ที่มา : ผู้ศึกษา

3.2.4 การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงครั้งที่ 4 (100%)

3.2.4.1 กระบวนการฝึกซ้อมของนักแสดง

(1) นายวงสวัสต์ สุริยะชัยวัฒน์ะ รับบทเป็น จักกฤษณ์ เจริญสุข

รับบทเป็น จักกฤษณ์ เจริญสุข ในการฝึกซ้อม ผู้กำกับได้ใช้กระบวนการวิเคราะห์บทอย่างละเอียดร่วมกับนักแสดง โดยเฉพาะในส่วนที่นักแสดงยังไม่สามารถมองเห็นภาพหรือเข้าใจบริบทของตัวละครได้อย่างชัดเจน ผู้กำกับช่วยอธิบายสถานการณ์ ความสัมพันธ์ของตัวละคร และบริบทแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ศึกษาเข้าใจที่มาของการกระทำและความรู้สึกของตัวละครมากขึ้น พร้อมทั้งมอบหมายให้ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากภาพยนตร์ หนังสือ และเหตุการณ์จริง เพื่อสร้างความเข้าใจและเพิ่มภาพจำให้ชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีการปรับวิธีการจำบทโดยแบ่งบทออกเป็นช่วง (Beat) และให้ความสำคัญกับความหมายและเป้าหมายของแต่ละช่วงมากกว่าการท่องจำคำพูด รวมถึงเปิดโอกาสให้ทดลองใช้ภาษาของตนเองก่อนกลับมา

ใช้บทจริง เพื่อให้การสื่อสารมีความเป็นธรรมชาติ ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร ผู้กำกับได้จัดเวิร์กช็อปเรื่องการรับ-ส่งอารมณ์ โดยปรับรูปแบบการซ้อมให้มีการสบตาและโต้ตอบกันมากขึ้น เพื่อส่งเสริมการฟังและการตอบสนองต่อคู่แสดงอย่างแท้จริง ควบคู่กับการกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective) ของแต่ละประโยครวมถึงการสร้างความคิดภายในตัวละคร (Inner Monologue) อย่างต่อเนื่อง แม้ในช่วงที่ไม่มีบทพูด นอกจากนี้ ผู้กำกับยังให้ความสำคัญกับการลดระดับการแสดงให้มีความเป็นธรรมชาติ โดยใช้สายตา น้ำเสียง และจังหวะความเงียบแทนการแสดงออกที่มากเกินไปจนจำเป้น ทั้งยังมีการซ้อมแบบรันท루 (Run-through) อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาความสม่ำเสมอด้านอารมณ์และพลังงาน ส่งผลให้ผู้ศึกษาสามารถพัฒนาจากการแสดงตามบท ไปสู่การเข้าถึงและเป็นตัวละครได้อย่างสมจริงมากยิ่งขึ้น

(2) นางสาว ณปภัช ฐิตะกวิน รับบทเป็น ลินดา โสภาวดี

ในการฝึกซ้อม ผู้กำกับเริ่มต้นจากการให้ผู้ศึกษาร่วมกันวิเคราะห์บทละครอย่างละเอียดในแต่ละฉาก โดยเฉพาะในช่วงที่ผู้ศึกษายังไม่สามารถเข้าถึงอารมณ์หรือมองเห็นภาพของตัวละครได้อย่างชัดเจน ผู้กำกับจะทำหน้าที่อธิบายบริบทของเรื่อง ทั้งในด้านสถานการณ์ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร และแรงจูงใจของการกระทำ เพื่อให้ผู้ศึกษาเข้าใจที่มาของบทพูดและสภาวะทางอารมณ์ของตัวละครได้อย่างลึกซึ้ง พร้อมทั้งมอบหมายให้ผู้ศึกษากลับไปค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อสร้างความเข้าใจและพัฒนาความรู้สึกร่วมกับตัวละครให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ในส่วนของการจดจำบท ผู้กำกับให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจ “ความหมาย” และ “ความต้องการ” ของตัวละครในแต่ละช่วง มากกว่าการท่องจำเพียงถ้อยคำของบทพูด โดยเน้นให้ผู้ศึกษาฝึกการรับ-ส่งอารมณ์กับคู่แสดงอย่างเป็นธรรมชาติ ผ่านการฟัง การตอบสนอง และการสื่อสารกันอย่างแท้จริง นอกจากนี้ ผู้กำกับยังปรับแนวทางการแสดงให้ผู้ศึกษาลดความเกินจริงลง และเลือกใช้สายตา น้ำเสียง รวมถึงจังหวะของความเงียบในการสื่อสารอารมณ์แทนการแสดงออกที่ชัดเจนจนเกินไป อีกทั้งยังส่งเสริมให้ผู้ศึกษาสร้างอินเนอร์โมนอล็อก (Inner Monologue) หรือความคิดภายในของตัวละครตลอดเวลา แม้ในช่วงที่ไม่มีบทพูด เพื่อให้ตัวละครยังคงมีชีวิตและดำรงอยู่ในทุกขณะของการแสดง ท้ายที่สุด มีการซ้อมอย่างต่อเนื่องทั้งในระดับฉากและตลอดทั้งเรื่อง เพื่อสร้างความคุ้นชินในด้านจังหวะ อารมณ์ พลังงาน และความต่อเนื่องของการแสดง กระบวนการดังกล่าวช่วยให้ผู้ศึกษาสามารถพัฒนาจากการ “เล่นตามบท” ไปสู่การ “เป็นตัวละคร” ได้อย่างสมจริงและเป็นธรรมชาติมากยิ่งขึ้น

3.2.4.2 ปัญหาและแนวทางการแก้ไข ครั้งที่ 4 (100%)

(1) นายวงสวัสดิ์ สุริยะชัยวัฒนะ รับบทเป็น จักกฤชณ์ เจริญสุข

ปัญหา	แนวทางการแก้ปัญหา
<p>ผู้ศึกษาพบว่า การถ่ายทอดคาแรกเตอร์ของตัวละครจ่อมยังไม่ชัดเจนในบางช่วง ส่งผลให้บางจังหวะการแสดงหลุดจากลักษณะของตัวละคร และแสดงออกในลักษณะที่ขาดความเข้มข้นหรือไม่สอดคล้องกับบุคลิกที่กำหนดไว้</p>	<p>ผู้ศึกษาจึงได้หารือร่วมกับผู้กำกับเพื่อทำความเข้าใจลักษณะนิสัย แก่นของตัวละคร และแนวทางการแสดงให้ชัดเจนมากขึ้น โดยเฉพาะการตระหนักว่าจ่อมเป็นตัวละครที่มีความสุขุม มั่นคง และควบคุมอารมณ์ได้ดี จากนั้นผู้ศึกษาจึงพยายามควบคุมการแสดงไม่ให้แสดงออกในลักษณะฟุ้งหาหรืออ่อนวอนมากเกินไป แต่ให้ความสำคัญกับการรักษาความมั่นคงภายในของตัวละคร เพื่อให้บุคลิกและภาพรวมของตัวละครมีความชัดเจนและน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น</p>
<p>ผู้ศึกษาพบว่าฉากคอมเมดี้ยังไม่สามารถสร้างจังหวะและความสนุกได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากน้ำหนักของการแสดงยังเอนเอียงไปในทางดราม่ามากเกินไป ส่งผลให้บรรยากาศของฉากไม่สอดคล้องกับลักษณะที่ต้องการ</p>	<p>ผู้ศึกษาจึงได้ปรับวิธีการแสดงโดยไม่พยายามฝืนให้ตัวละครตลกจนเกินไป แต่ให้ความสำคัญกับความจริงของสถานการณ์และการแสดงอย่างเป็นธรรมชาติแทน พร้อมทั้งมุ่งเน้นไปที่จังหวะการเล่นและการตอบสนองต่อคู่แสดง เพื่อให้เกิดปฏิกริยาและความต่อเนื่องของอารมณ์ที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังมีการทดลองซ้อมหลายรูปแบบเพื่อค้นหาจังหวะการแสดงที่เหมาะสม และสอดคล้องกับตัวละครมากที่สุด ส่งผลให้ฉากมีความลื่นไหลและสามารถสร้างอารมณ์ร่วมได้มากยิ่งขึ้น</p>
<p>ผู้ศึกษาพบว่าทักษะด้านการฟังและการรับอารมณ์จากคู่แสดงยังทำได้ไม่เต็มที่ ส่งผลให้จังหวะการแสดงบางช่วงดูแข็งและขาดความต่อเนื่องในการสื่อสาร</p>	<p>ผู้ศึกษาจึงปรับวิธีการฝึกซ้อมโดยให้ความสำคัญกับการฟังคู่แสดงมากขึ้น พยายามรับรู้ทั้งคำพูดอารมณ์ และปฏิกริยาของอีกฝ่ายอย่างแท้จริง ก่อนตอบสนองกลับไป แทนการเร่งจังหวะเพื่อพูดตามบทเพียงอย่างเดียว กระบวนการดังกล่าวช่วยให้การรับ-ส่งอารมณ์เป็นไปอย่าง</p>

	ธรรมชาติ มีความลื่นไหล และทำให้การสื่อสารระหว่างตัวละครมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น
--	---

ตารางที่ 3.12 ตารางแสดงปัญหาและแนวทางการแก้ไขครั้งที่ 4 (100%) ของตัวละครจ๊กกฤษณ์ เจริญสุข

ที่มา : ผู้ศึกษา

(2) นางสาว ณปภัช ฐิตะกวิน รับบทเป็น ลินดา โสภาวดี

ปัญหา	แนวทางแก้ปัญหา
ผู้ศึกษายังจำเป็นต้องพัฒนาแรงและพลังงานในการแสดงให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถส่งอารมณ์และรักษาความต่อเนื่องของการแสดงได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ผู้ศึกษาควรฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ ควบคู่กับการดูแลสุขภาพร่างกายให้เหมาะสม ทั้งการพักผ่อนให้เพียงพอ และรับประทานอาหารให้ครบทั้ง 5 หมู่ เพื่อเสริมสร้างพลังงานและความพร้อมในการแสดง
ผู้ศึกษายังมีปัญหาในการจดจำบทพูด บางช่วง ทำให้เกิดอาการติดขัดและไม่สามารถสื่อสารบทได้อย่างลื่นไหลเท่าที่ควร	ผู้ศึกษาควรพัฒนาการจดจำบทผ่านความเข้าใจในความหมายและเจตนาของตัวละคร มากกว่าการท่องจำเพียงถ้อยคำ เพื่อให้สามารถถ่ายทอดบทพูดได้อย่างเป็นธรรมชาติและลื่นไหลมากยิ่งขึ้น
ผู้ศึกษายังคงมีความกังวลและขาดความมั่นใจในบางฉาก โดยเฉพาะช่วงการแสดงแบบโมนอล็อก (Monologue) ส่งผลให้การถ่ายทอดอารมณ์ยังไม่เป็นธรรมชาติ	ผู้ศึกษาควรปรับทัศนคติในการแสดงใหม่ โดยลดความกังวลต่อสายตาหรือความคิดเห็นของผู้ชม และมุ่งเน้นการดำรงอยู่ในสถานการณ์ของตัวละครอย่างแท้จริง เพื่อให้การแสดงมีความเป็นธรรมชาติและน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

<p>ผู้ศึกษา ยังไม่สามารถสร้าง ความแตกต่างของ โทนเสียง ในการล้อเลียน ตัวละคร ได้อย่างชัดเจน ทำให้มิติของ การสื่อสารทางอารมณ์ยังขาดความ หลากหลาย</p>	<p>ผู้ศึกษา ควรฝึกสร้างภาพและ จินตนาการของ ตัวละคร ที่กล่าวถึง ให้ชัดเจน มากยิ่งขึ้น ทั้งในด้านบุคลิก ลักษณะนิสัย และความแตกต่างของ ตัวละคร เพื่อช่วยให้การใช้ โทนเสียง และวิธีการสื่อสาร มีความหลากหลาย และชัดเจน มากขึ้น</p>
<p>ผู้ศึกษา ยังควบคุมคุณภาพและระดับ ของเสียงร้องได้ไม่คงที่ ส่งผลต่อความ ต่อเนื่อง และประสิทธิภาพ ในการแสดง บางช่วง</p>	<p>ผู้ศึกษา ควรฝึกฝน การร้องเพลง อย่างต่อเนื่อง รวมถึง ศึกษาวิธีการใช้ลม หายใจ และการควบคุมเสียง อย่างถูกต้อง โดยอาจอาศัย คำแนะนำจาก ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อช่วยให้การร้อง มีความ มั่นคง และสามารถควบคุม จังหวะการ หายใจ ได้อย่างเหมาะสม มากยิ่งขึ้น</p>

ตารางที่ 3.13 ตารางแสดงปัญหาและแนวทางการแก้ไขครั้งที่ 2 (50%) ของตัวละคร ลินดา โสภาวดี

ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.17 ภาพบรรยากาศของนักแสดงในช่วงการทดลองการแสดง

ที่มา : ผู้ศึกษา

3.2.5 ผลงานการแสดง

3.2.5.1 ผลงานการแสดงรอบที่ 1

เนื่องด้วยการแสดงรอบที่ 1 เป็นรอบครอบครัวการแสดง ซึ่งมีทั้งรุ่นพี่ รุ่นน้อง และผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการผลิตการแสดงเข้าร่วม พร้อมทั้งร่วมให้กำลังใจและส่งเสียงเชียร์แก่นักแสดง ส่งผลให้บรรยากาศภายในโรงละครเต็มไปด้วยทั้งความตื่นเต้นและแรงกดดันในเวลาเดียวกัน โดยเฉพาะการแสดงครั้งนี้เป็นการดำเนินเรื่องด้วยนักแสดงเพียง 2 คนบนเวที และมีบทสนทนาค่อนข้างยาว จึงจำเป็นต้องอาศัยสมาธิ ความแม่นยำ และการประสานงานระหว่างผู้ศึกษาอย่างสูง

ก่อนเริ่มการแสดง ผู้ศึกษาได้มีการวอร์มร่างกาย (Warm up) ผ่านการยืดเหยียดและผ่อนคลายกล้ามเนื้อเนื้อร่วมกับทีมนักแสดงรุ่นน้องในโครงการ เพื่อเตรียมความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจ ลดความตึงเครียด และสร้างสมาธิก่อนเข้าสู่การแสดงจริง นอกจากนี้ ยังมีการฝึกสมาธิและวอร์มเสียง เช่น การเดินบาลานซ์สเปซ (Balance Space) ควบคู่ไปกับการพูดบทของตนเอง ซึ่งช่วยเสริมสมาธิและเพิ่มความแม่นยำในการจดจำบทพูดได้มากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม เมื่อเริ่มการแสดง ผู้ศึกษาเกิดอาการตื่นเต้นค่อนข้างมาก เนื่องจากเป็นการแสดงรอบแรก ส่งผลให้เกิดข้อผิดพลาดระหว่างการแสดงในหลายด้าน ทั้งด้านเทคนิคการแสดง การควบคุมอารมณ์ และการจัดการอุปกรณ์ประกอบฉาก ภายหลังจากการแสดงจึงได้มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (Post-show Talk) เพื่อสะท้อนผลการแสดงและนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงในการแสดงรอบถัดไป โดยมีประเด็นสำคัญดังนี้

1. เสียงของผู้ศึกษาในบางช่วงมีความเบา ส่งผลให้การสื่อสารกับผู้ชมยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร
2. มีการเคลื่อนที่ผิดตำแหน่ง (Blocking) ในบางจังหวะของการแสดง
3. การแสดงออกทางอารมณ์และท่าทางบางส่วนยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของตัวละคร
4. สมาธิของผู้ศึกษาหลุดจากการเป็นตัวละคร เนื่องจากได้รับผลกระทบจากเสียงตอบสนอง (Reaction) ของผู้ชม
5. อุปกรณ์ประกอบฉากและเครื่องแต่งกายบางส่วน เช่น กระโปรง มีการเคลื่อนตำแหน่งไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้

6.มีการกล่าวบทผิดในบางฉาก ส่งผลต่อจังหวะและความต่อเนื่องของการแสดง

3.2.5.2 ผลงานการแสดงรอบที่ 2

การแสดงในรอบที่ 2 ผู้ศึกษาได้นำข้อผิดพลาดจากการแสดงรอบแรกมา ปรับแก้และพัฒนา ทั้งในด้านแสงและเสียงให้มีความสอดคล้องกับจังหวะและการแสดงมากยิ่งขึ้น รวมถึงมีการปรับรายละเอียดของการแสดงในบางฉาก เพื่อเสริมความชัดเจนของเนื้อหาและเพิ่มมิติทางอารมณ์ของเรื่องให้ลึกซึ้งมากขึ้น ผู้ศึกษามีความมั่นใจในการแสดงเพิ่มขึ้น และสามารถลดอาการตื่นเต้นจากประสบการณ์ในรอบแรกได้ ส่งผลให้สามารถควบคุมอารมณ์ สมาธิ และจังหวะการแสดงได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ปัญหาที่เคยเกิดขึ้นในการแสดงรอบแรก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของระดับเสียง การเคลื่อนที่ผิดตำแหน่ง (Blocking) การหลุดจากตัวละคร รวมถึงการใช้อุปกรณ์ประกอบฉาก ได้รับการปรับแก้และพัฒนาให้อยู่ในระดับที่ดีขึ้น ทำให้ภาพรวมของการแสดงมีความต่อเนื่อง ชัดเจน และเป็นระบบมากยิ่งขึ้น แม้ว่าจะยังมีข้อผิดพลาดเล็กน้อยในบางจังหวะของการแสดง แต่โดยรวมถือว่าการแสดงในรอบนี้มีพัฒนาการที่ชัดเจน และสามารถยกระดับคุณภาพของการแสดงจากรอบแรกได้อย่างเห็นได้ชัด

3.2.5.3 ผลงานการแสดงรอบที่ 3

การแสดงในวันที่ 3 ซึ่งเป็นรอบสุดท้าย เริ่มต้นด้วยเหตุการณ์ไฟฟ้าดับเล็กน้อยก่อนเริ่มการแสดง แต่สามารถแก้ไขสถานการณ์ได้ทันเวลา ทำให้การแสดงยังคงดำเนินต่อไปได้ตามปกติ ก่อนขึ้นแสดง ผู้ศึกษาได้มีการวอร์มร่างกาย วอร์มเสียง และเตรียมความพร้อมด้านสมาธิอย่างเต็มที่ เนื่องจากเป็นรอบที่มีผู้ชมเข้าชมเต็มโรงละคร ผู้ศึกษาจึงมีความตั้งใจที่จะถ่ายทอดผลงานออกมาให้ดีที่สุดตลอดการแสดง ระหว่างการแสดง ผู้ศึกษาสามารถถ่ายทอดบทบาทได้อย่างเต็มที่ มีความผ่อนคลาย สนุกกับการแสดง และเข้าถึงอารมณ์ของตัวละครได้มากยิ่งขึ้น แม้จะมีอุปสรรคด้านเสียงจากพัดลมภายในโรงละคร ซึ่งทำให้ต้องใช้พลังเสียงมากขึ้นเพื่อสื่อสารไปยังผู้ชมบริเวณด้านหลัง แต่ผู้ศึกษาก็สามารถปรับตัวและรักษาคุณภาพของการแสดงไว้ได้เป็นอย่างดี ภาพรวมของการเคลื่อนที่บนเวที (Blocking) และจังหวะคิวต่าง ๆ เป็นไปอย่างน่าพอใจ แม้ในช่วงกลางเรื่องพลังงานของผู้ศึกษาอาจลดลงเล็กน้อย แต่ก็สามารถดึงสมาธิและพลังของการแสดงกลับมาได้อย่างรวดเร็ว ภายหลังจบการแสดง ได้มีการรวบรวมความคิดเห็นและผลตอบรับจากผู้ชม เพื่อนำมาวิเคราะห์และสรุปสารที่ผู้ชมได้รับจากการแสดง ซึ่งโดยภาพรวมถือว่าการแสดงในรอบสุดท้ายนี้ประสบ

ความสำเร็จ ทั้งในด้านคุณภาพของการแสดง การสื่อสารอารมณ์ และการสร้างความเข้าใจร่วมกับผู้ชมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 การพัฒนาการสร้างสรรค์การออกแบบฉาก

3.3.1 ขั้นตอนการทำงานก่อนทำการแสดง (Pre-production)

3.3.1.1 การศึกษาบทละครดั้งเดิม

ในการออกแบบฉากของละครเรื่อง “ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง” ถูกดัดแปลงมาจากเรื่อง Dear Jack, Dear Louise ซึ่งถูกปรับบริบทจากสงครามโลกครั้งที่สองมาสู่สงครามเวียดนามและถูกดัดแปลงสถานที่ในบริบทมากมายทั้งของฝั่งจักรกฤษตัวละครฝ่ายชายเพียงคนเดียวและฝั่งลินดาตัวละครฝ่ายหญิงเพียงคนเดียว โดยเป็นการพูดคุยกันของทั้งสองตัวละครโดยการใช้ตัวอักษรในการสื่อสารกันผ่านจดหมายและดำเนินเรื่องในเรื่องราวความรักของพวกเขาทั้งสองคนโดยการใช้จดหมายและจะเห็นการพัฒนาของตัวละครไปในทิศทางต่างๆ ทั้งสุขและเศร้าผ่านบทละคร

3.3.1.2 การกำหนดทิศทางการนำเสนอ

ละคร “ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง” ถูกกำหนดให้เสนอทิศทางในการที่ฝ่ายชายและฝ่ายหญิงได้มีพื้นที่เป็นของตัวเองและเริ่มมาทำความรู้จักกันจนกลายเป็นพื้นที่สบายใจให้กันและกัน ดังที่ฝ่ายออกแบบได้ให้คำนิยามหรือ (Keyword) ไว้ว่า “ตัวตน แตกต่าง เต็มเต็ม” ซึ่งมาจากการวิเคราะห์บทละครและนั่นคือจุดเริ่มต้นของการออกแบบฉากจุดหมายพื้นที่ที่สามารถเห็นได้ทางพื้นที่ของตัวเองพื้นที่ที่ทั้งสองคนนั้นใช้ร่วมกันใช้ร่วมกันหรือทับซ้อนกันและสามารถกลายเป็นพื้นที่ใดก็ได้ก็ตาม

3.3.1.3 การวิเคราะห์บทละครและการค้นคว้า

ข้อมูลอ้างอิงเพื่อใช้ในการออกแบบฉาก

จากบทละครเรื่อง “ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง” สถานที่ที่ปรากฏในตัวเรื่องมีหลายสถานที่โดยเฉพาะของฝั่งจักรกฤษณ์โดยที่ต้องมีทั้งในประเทศไทยและประเทศเวียดนามโดยสถานที่ในประเทศไทยเป็นพื้นที่จำเพาะเป็นจำนวนมากทั้งค่ายทหารและที่พักของแพทย์ทหารและฝั่งของลินดาเป็นบ้านพักแถวตรอกไก่แจ้และโรงละครโรริต้า (Lolita Night Club) ผู้ศึกษาจึงเลือกแหล่งศึกษาและได้ลงพื้นที่เพื่อไปศึกษาความเป็นอยู่พื้นที่สถาปัตยกรรมงานศิลปะและเอกลักษณ์ของชุมชนและพื้นที่เหล่านั้นและผู้ศึกษาได้มีการศึกษาในพื้นที่จริงๆ และถ่ายรูปเพื่อนำมาเป็นต้นแบบในการออกแบบผลงาน

3.3.2 กระบวนการเตรียมตัวก่อนการแสดง (Pre-Production)

3.3.2.1 การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบฉาก ครั้งที่ 1(30%)

ปัญหาที่พบ	แนวทางการแก้ไข
การเดินหาแบบบ้านที่ตรงคาแรคเตอร์ (character) ของแต่ละตัวละคร เนื่องจากอ้างอิงจากสถานที่จริงจาทั้งสองตัวละคร รวมไปถึง สถานที่จำเพาะ เช่นค้ายทหาร และ สถานที่สงครามยุคสมัยนั้น	ค้นหาตามสถานที่ ที่เป็นบ้านพักและเก็บรูปมาให้มากที่สุดทั้งตอกรโก้แจ้ และ ที่พักบริเวณ หลังโรงพยาบาลศิริราช ส่วนสถานที่จำเพาะของทหารและพื้นที่ในสงคราม หาจากหนังสือของค่ายแบร์แคทที่มีคนนำมาจัดทำ แล้วจึงนำมาปรึกษาและตัดสินใจร่วมกับผู้กำกับ และครูผู้ดูแล

ตารางที่3.14 ตารางแสดงปัญหาและแนวทางการแก้ไขด้านการออกแบบฉาก
ครั้งที่ 1(30%)

ที่มา : ผู้ศึกษา

อยู่ในกระบวนการวิเคราะห์และนำบทมาออกแบบโดยผู้ศึกษาได้ลงสถานที่ และสถานที่จริงโดยผู้ศึกษาคำนิ้งถึงสถานที่ที่จะปรากฏขึ้นมาบนเวทีว่าจะมีพื้นที่ใดบ้างที่สามารถทำให้เห็นพื้นที่หลายหลายพื้นที่ที่กล่าวถึงในเรื่องปรากฏขึ้นบนบนเวทีได้โดยไม่มีข้อสงสัยโดยผู้ศึกษาได้นำโครงสร้างและการตกแต่งคำนิ้งไปยังถึงสภาพแวดล้อมเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบฉากเรื่องนี้ขึ้นมา

จักรกฤษณ์

บ้านเช่า (บ้านพักทหารที่พ่อจัดเตรียมไว้ให้)

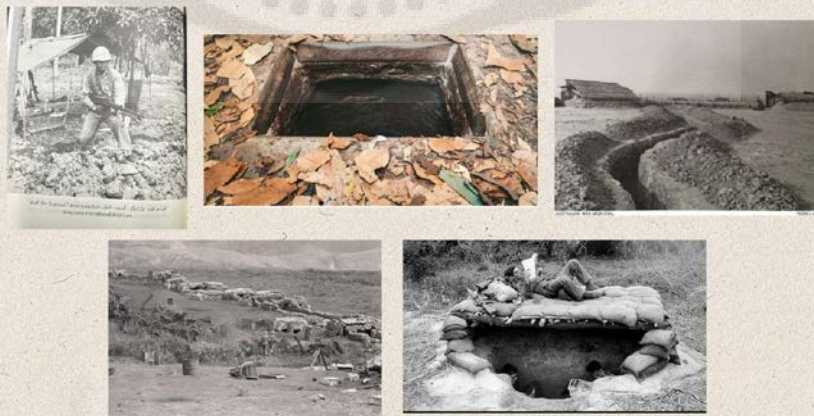

ลินดา

ห้องเช่าบนบ้านญาติ ที่ตรอกไถ่แจ้ (ตึกแถว)

กลางสนามรบ นอนตามบังเกอร์

ภาพที่ 3.18 : ภาพรีเสิร์ช การส่ง 30%

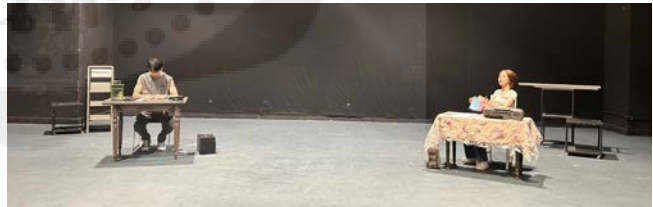
ที่มา : ผู้ศึกษา

3.3.2.2 การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบฉากครั้งที่ 2
(50%)

ปัญหาที่พบ	แนวทางการแก้ไข
การจัดการพื้นที่เวที และการสื่อสารเพียงแค่ว่าภาพ แต่ไม่ใช่เชิงความหมาย และทำให้เกิดปัญหาเรื่องการขนย้ายอุปกรณ์ออกจากฉาก	ทำความเข้าใจในความหมายและการใช้พื้นที่ให้มากขึ้นและมีการเลือกใช้สิ่งของที่จะทำให้เกิดภาพ ใช้แค่เท่าที่จำเป็นโดยปรึกษากับอาจารย์ และตัดสิ่งของที่ไม่จำเป็นออก ทำให้ผู้ศึกษาเห็นภาพมากขึ้น จากความต้องการที่จะสื่อด้วยอุปกรณ์เพียงอย่างเดียว ก็ทำให้เห็นการเลือกใช้พื้นที่ในการสื่อสารมากขึ้น

ตารางที่ 3.15 ตารางแสดงปัญหาและแนวทางการแก้ไขด้านการออกแบบฉาก ออกแบบฉากครั้งที่ 2 (50%)

การส่งงานความคิดสร้างสรรค์ในช่วงที่สองเป็นการนำเสนอในเทศกาลปล่อยผี และความคืบหน้าด้านการออกแบบโดยการออกแบบเป็นไป ตามคีย์เวิร์ด (Keyword) ที่ได้มาโดยใช้อุปกรณ์ที่มีภายในชั้นห้ำในการนำมาดัดแปลงและปรับเปลี่ยนรูปแบบเพื่อใช้ในการแสดงให้สื่ภาพที่ต้องการมากที่สุดดังนี้

ภาพที่ 3.19 : ภาพการจัดเวทีในเทศกาลปล่อยผี

ที่มา : ผู้ศึกษา

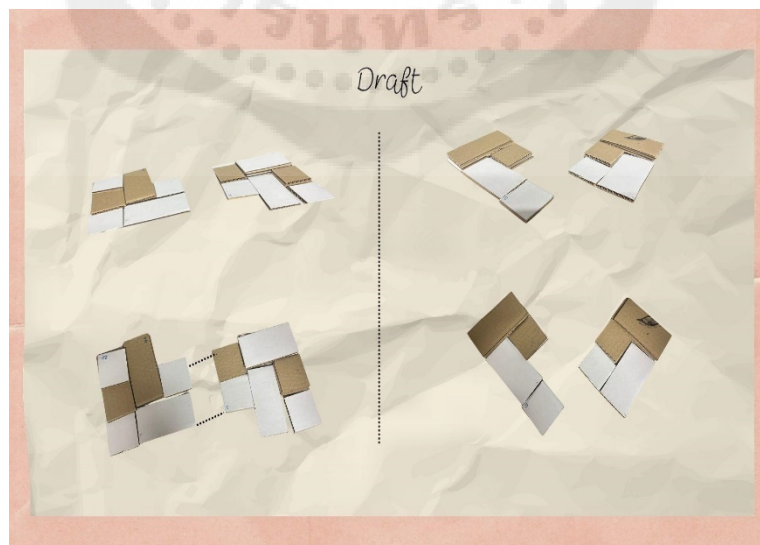
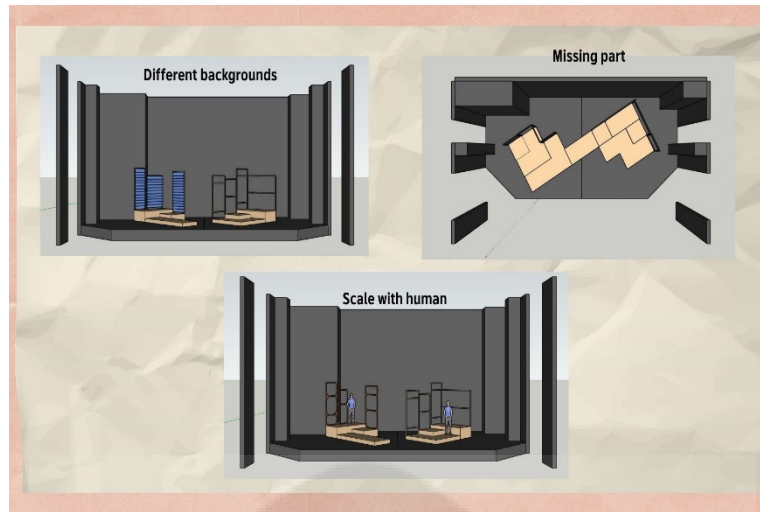
3.3.2.3 การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบฉากครั้งที่ 30
(70%)

ปัญหาที่พบ	แนวทางการแก้ไข
การเลือกใช้พื้นที่สูงต่ำที่ทำให้สามารถเกิดประโยชน์ได้สูงสุด	ได้ทดลองในหลายๆพื้นที่ทั้ง การลองใช้หนังสือจัดวางหรือกระดาษเป็นขนาดเท่ากับไม้กระดานหนึ่งแผ่นแล้วลองมาวางเป็นรูปแบบเวทีว่าอันไหนสามารถใช้พื้นที่ได้เกิดประโยชน์และเห็นภาพได้มากที่สุด โดยในตอนสุดท้ายได้ไปปรึกษากับอาจารย์จึงได้คำแนะนำว่าให้ลองตัดเป็นครึ่งแผ่นไม้ดูแล้วลองจัดวางจนเกิดเป็นรูปหัวใจสามดวงที่ทำสื่อความหมายและทำให้เกิดภาพที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 3.16 ตารางแสดงปัญหาและแนวทางการแก้ไขด้านการออกแบบฉาก
ออกแบบฉากครั้งที่ 3 (70%)

ที่มา : ผู้ศึกษา

ผู้ศึกษาได้มีการออกแบบเพิ่มเติมโดยเริ่มลงไป detail รายละเอียดรวมไปถึงพื้นที่ว่าต้องมีการจัดการพื้นที่อย่างไรเพื่อให้สื่อสารในการแสดงได้มากที่สุดและช่วยส่งเสริมการแสดงนักแสดงได้มากที่สุดโดยที่ได้จากการพื้นที่ให้เป็นรูปหัวใจสามดวงและมีพื้นที่โดยรอบเป็นความคิดพื้นฐานในการนำต่อยอด ฉากหลังและดีเทล (detail) อื่นๆต่อไป

ภาพที่ 3.20 : ภาพส่งสไลด์ 70%
ที่มา : ผู้ศึกษา

3.3.2.4 การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบฉากครั้งที่ 3 (100%)

ปัญหาที่พบ	แนวทางการแก้ไข
การออกแบบพื้นหลังที่สามารถตอบโจทย์ทางพื้นที่และภาพบนเวที ให้เป็นอุปสรรคต่อไปอื่น และส่งเสริมซึ่งกันและกัน	ออกแบบมาหลายหลายแบบว่าแบบไหนพอจะเป็นไปได้บ้างเพราะเรื่องนี้ไม่มีเดี่ยช่วยเหลือเรื่องเป็นหลักจึงต้องมีพื้นที่ที่ช่วยให้มันรับกันได้จึงปรึกษาทางผู้กำกับและอาจารย์จนได้เป็นแบบผสมผสานกัน ทั้งแบบทึบแบบโปร่งและแทรกด้วยระแนงที่ทำให้เหมือนกับบ้านไม้สมัยก่อน

ตารางที่ 3.17 ตารางแสดงปัญหาและแนวทางการแก้ไขด้านการออกแบบฉาก ออกแบบฉากครั้งที่ 3 (70%)

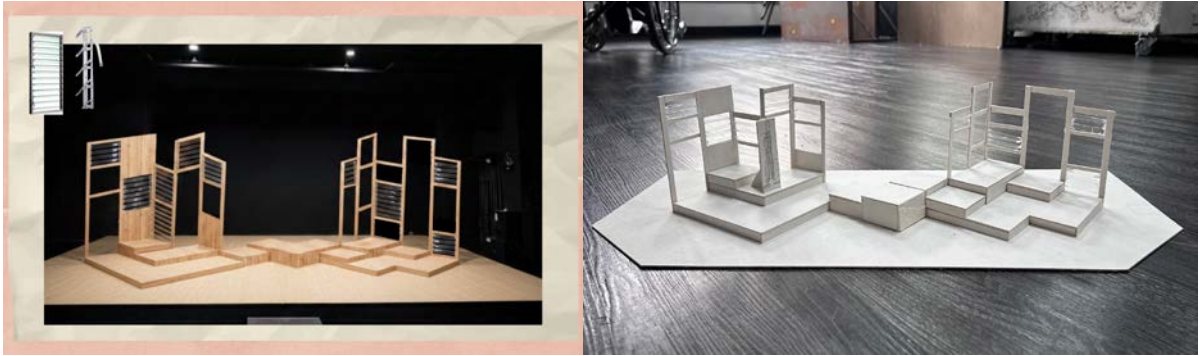
ผู้ศึกษาได้ทำการต่อยอดและปรับแก้จากคอมเมนต์ (comment) ในการส่ง 70% และเคาะรูปแบบที่จะใช้ในแบบสุดท้ายก่อนที่จะขึ้นเป็นโมเดลจำลองขนาดหนึ่งต่อ50 เพื่อให้เห็นการใช้พื้นที่ได้อย่างชัดเจนรวมไปถึงการกำหนดพื้นที่ของนักแสดงโดยใช้กระดาษจำลองขนาดจริงและแทนรูปหัวใจขนาดจำลองเพื่อให้เห็นการขึ้นลงเพื่อนำไปทำงานต่อกับผู้กำกับและนักแสดง

ภาพที่ 3.21 : ภาพส่งสไลด์ 100%

ที่มา : ผู้ศึกษา

หลังจากที่ได้ขึ้นแบบจำลองเสร็จเรียบร้อยแล้วผู้ศึกษาจึงนำไปออกแบบสีที่สามารถครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดได้รวมถึงไปสีถึงการเป็นจุดหมายจึงได้พื้นที่สีกระดาษเก่ามาตั้งรูปภาพด้านล่าง

ภาพที่ 3.22 : ภาพโมเดล และ โมเดลที่ลงสีแล้ว

ที่มา : ผู้ศึกษา

3.3.3 ขั้นตอนการผลิตงานด้านการออกแบบ (Production)

3.3.3.1 ขั้นตอนการผลิตผลงานด้านการแสดง

(1) ช่วงก่อนการผลิต

ผู้ศึกษาได้นำแผ่นกระดาษมาต่อเป็นรูปหัวใจเหมือนกับขนาดจริงเพื่อให้นักแสดงได้ใช้สอบนเวทีและในห้องซ้อมรวมไปถึง การทำงานร่วมกับฝ่ายการออกแบบอุปกรณ์การแสดง

ภาพที่ 3.25 : ภาพขณะติดตั้งฉาก

ที่มา : ผู้ศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 นำขนาดแผ่นไม้ระแนงมาเทียบกับฟิวเจอร์บอร์ด
เพื่อให้ได้ขนาดที่ต้องการ

ภาพที่ 3.26 : ภาพขณะตัดฟิวเจอร์บอร์ดให้เท่ากับไม้ระแนง

ที่มา : ผู้ศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 ประกอบแผ่นระแนงเข้ากับโครงบ้าน

ภาพที่ 3.27 : ภาพขณะติดตั้งระแนง

ที่มา : ผู้ศึกษา

ขั้นตอนที่ 4 ผสมสีเบจลงสีเบจทั่วพื้นเวทีและโครงเพื่อกลบสีพื้นที่เป็นคอนกรีตกับตัวโครงไม้

ภาพที่ 3.28 : ภาพขณะผสมสีและทาสีเวที

ที่มา : ผู้ศึกษา

ขั้นตอนที่5 ผสมสีครีมและลงสีทับสองชั้นทั่วเวทีให้เป็นสีครีม
กระดาษแบบทั่วทั้งเวทีอย่างเรียบเนียนและเท่ากันมากที่สุด

ภาพที่ 3.29 : ภาพเวทีที่ทาสีพื้นเสร็จแล้ว

ที่มา : ผู้ศึกษา

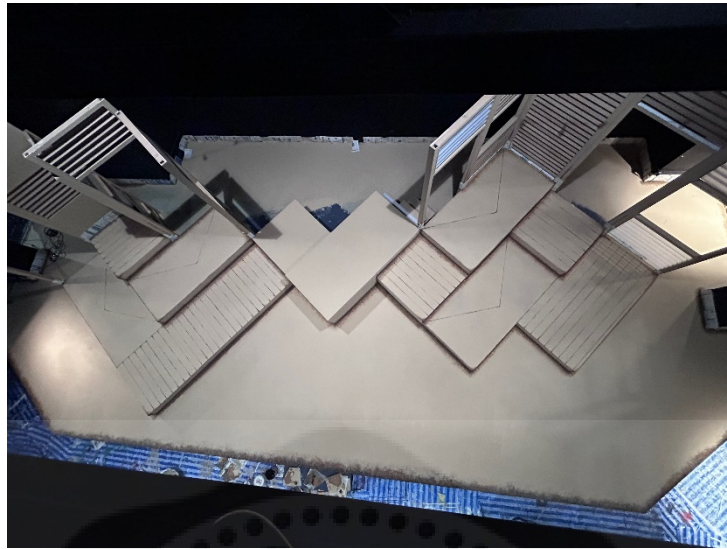
ขั้นตอนที่6 ลงเก็บขอบมุมเงาทั่วเวที และทั่วร่องอัฟเสตจและ
โค้งหลังให้เหมือนกับกระดาษเก่าๆ

ภาพที่ 3.30 : ภาพขณะเก็บรายละเอียดเงาและภาพหลังเก็บรายละเอียดเสร็จเรียบร้อย

ที่มา : ผู้ศึกษา

ขั้นตอนที่ 7 ตีเส้นรูปกระดาดและเส้นช่องจดหมายบนโครงหัวใจ
สองดวงของทั้งสองฝั่ง

ภาพที่ 3.31 : ภาพมุมด้านบน ที่เห็นลายเส้นบรรทัดและช่องจดหมาย
ที่มา : ผู้ศึกษา

ขั้นตอนที่ 8 กลุ่มกระดาดตามโครงและลงสารเคลือบเวท
เพื่อลดรอยเท้าทั่วตัวเวทที่ด้านล่าง

ภาพที่ 3.32 : ภาพขณะกำลังทาสารเคลือบ
ที่มา : ผู้ศึกษา

ขั้นตอนที่ 9 แก้ไขเสียงเอียดอาดตรงหัวใจดวงกลางและ
เก็บรายละเอียดงานที่เหลือให้สมบูรณ์แบบ

ภาพที่ 3.33 : ภาพเวทีหลังซ้อมและเก็บรายละเอียดแล้ว
ที่มา : ผู้ศึกษา

3.3.4 ปัญหาและแนวทางในการแก้ไข

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน	ปัญหาที่เกิดขึ้น	แนวทางการแก้ไขปัญหา
ส่งความคืบหน้า 30%	พื้นที่ของจกภทชที่ยังได้ข้อมูลที่ยังไม่แน่ชัด	ลงพื้นที่เพิ่มเติมเพื่อถ่ายรูปเก็บข้อมูลเอามาเป็นตัวแทนในการออกแบบต่อไป
ส่งความคืบหน้า 50%	การใช้ในการทำภาพสื่อฉากมากเกินไป และจำนวนคนไม่เพียงพอ	ตัดทอนอุปกรณ์บางอย่างออกเนื่องจากมีจำนวนคนไม่เพียงพอในการขนย้าย
ส่งความคืบหน้า 70%	การปรับเปลี่ยนปรับแก้พื้นที่กอนนูนสูงบนเวที	ปรึกษากับครูและผู้กำกับเพื่อหาพื้นที่ที่ตอบโัจทย์มากที่สุดคือพื้นที่หัวใจสาม

		ก่อน
ส่งความคืบหน้า 100%	การปรับเปลี่ยนไอเดียฉากด้าน ตั้งหลังที่ติดกับบริเวณก่อนหัวใ จ	ปรึกษาครูและผู้กำกับเพื่อให้ได้ รูปแบบที่ออกมาสื่อสารและเป็น ไปตามภาพที่ต้องการจะเล่าเ เรื่องให้มากที่สุด
ช่วงระหว่างก่อนถึงวันแสดง	สีเงาบางจุดที่มองแล้วขัดตา ทำหน้าที่เพิ่มไปกับฝ่ายออกแบบ อุปกรณ์	แก้ไขสีโดยการ ตบสีทับและตอกตะปูเพิ่มฟังก์ ชันในการแขวนของให้กับฝ่ายอ ปกรณ์เพิ่มเติม

ตารางที่ 3.18 ปัญหาและแนวทางการแก้ไขของการออกแบบฉาก

ที่มา : ผู้ศึกษา

3.3.5 ขั้นตอนการทำงานหลังการแสดง (Post-Production)

หลังการแสดงเรื่อง“ป.ล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง” ผู้ศึกษาได้ทำการถอดฉาก
ออกจากเวทีทั้งหมดโดยการค่อยค่อยแยกชิ้นส่วนจากพื้นด้านหลังก่อนแล้วค่อยมาถอด
พื้นที่หัวใจออกไปเป็นชิ้นชิ้นและเก็บความเก็บบานเกร็ดที่มีจำนวนมากเอาไว้ใช้ใน
โปรดักชั่น(production) ต่อไปอีกส่วนไม่ก็นำไปวางคืนให้ กับซัพพลายเออร์(suplyer)
ที่สั่งทำในการใช้ในโปรโปรโมชันอื่นต่อไปเพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณและการใช้
ไม้ที่คุ้มค่า

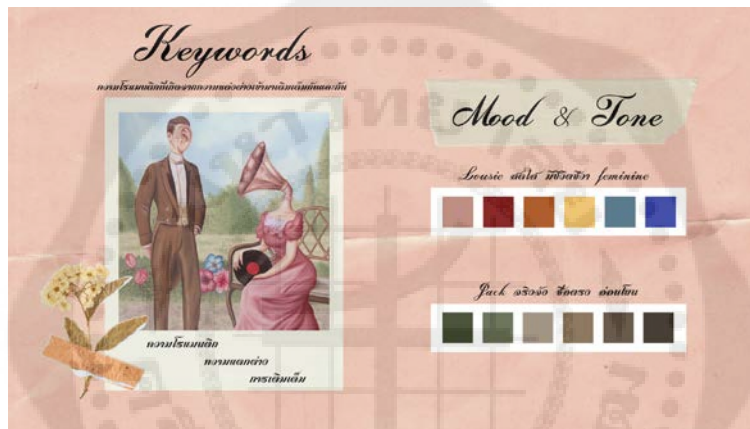
3.4 การพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบอุปกรณ์ประกอบฉากละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง

3.4.1 ขั้นตอนการทำงานก่อนการแสดง (Pre-production)

3.4.1.1 การศึกษาบทละครดั้งเดิม

ผู้ศึกษาได้อ่านบทละครดั้งเดิมก่อนถูกดัดแปลง คือเรื่อง Dear Jack, Dear
Louise ผู้ประพันธ์คือ Ken Ludwig ซึ่งกล่าวถึงคน 2 คนที่แตกต่างกัน ทั้งนี้สั
ยการทำงาน และความชอบ ที่ได้ส่งจดหมายคุยกันในช่วง สงครามโลกครั้งที่ 2

ในเบื้องต้นผู้ศึกษาได้ทำการศึกษามุมมองอย่างละเอียดจึงนำไปสู่แนวคิด
“ความโรแมนติก ความแตกต่าง การเติมเต็ม”

ภาพที่ 3.34 : ภาพจากการศึกษาและตีความมุมมองดั้งเดิม

ที่มา : ผู้ศึกษา

3.4.1.2 การกำหนดทิศทางนำเสนอ

เนื่องจากการอ่านบทละครซึ่งทำให้นำมาสู่แนวคิด “ความโรแมนติก ความแตกต่าง การเติมเต็ม” แนวคิดนี้จึงถูกนำมาใช้เป็นแนวคิดหลักในการออกแบบอุปกรณ์ประกอบฉากผู้ศึกษาจึงมีแนวคิดในการแยกลักษณะของอุปกรณ์ประกอบฉากของ ทั้ง 2 ตัวละครให้มีความแตกต่างกันเพื่อสื่อถึงความแตกต่างของตัวละครแต่ในขณะ เดียวกันก็ยังสามารถทำให้เห็นถึงสถานที่ ที่เปลี่ยนไป ในแต่ละองค์เช่นกัน

3.4.1.3 การวิเคราะห์บทละครและค้นคว้าข้อมูลเพื่ออ้างอิง เพื่อใช้ในการ

การออกแบบอุปกรณ์ประกอบฉาก

(1) สถานที่ตั้ง

ผู้กำกับและทีมงานทุกๆฝ่ายได้ร่วมกันศึกษาข้อมูลและปรึกษากัน พร้อมทั้งได้รับคำแนะนำภายใต้ความดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ ในสาขาวิชาได้เห็นตรงกันว่า จะจัดแสดงละครเรื่องนี้ในบริบทประเทศ และยุคสมัยคือ ประเทศไทยในช่วงปี 2510 ที่เกิดเหตุการณ์สงครามเวียดนาม ในขณะนั้น เพราะต้องการให้มีเรื่องของช่วงสงคราม เข้ามาเกี่ยวข้องเหมือนต้นฉบับ จึงปรับเปลี่ยนเล่า ผ่านบริบทนี้แทนทีมผู้ศึกษาจึงเห็นร่วมกันว่าเป็นบริบทนี้ คือบริบทที่เหมาะสม

หลังจากนั้นผู้ศึกษาได้มีการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเบื้องต้นเกี่ยวกับ เหตุการณ์และยุคสมัยที่ใช้อ้างอิงเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการออกแบบ อุปกรณ์ประกอบฉากและเริ่มมีการหาอุปกรณ์หรือของใช้ที่มีความเหมาะสม ในการใช้ในละครเวทีเรื่องนี้

(3) ลักษณะตัวละคร

จากการศึกษาตัวละครทั้ง 2 ตัวคือ จักรกฤษณ์และลินดา ได้มีการวิเคราะห์ตัวละครร่วมกันผู้กำกับ นักแสดง และอาจารย์ที่ปรึกษา โดยวิเคราะห์จากบุคลิก ลักษณะนิสัยของตัวละครได้ดังนี้

จักรกฤษณ์	ลินดา
<p>เป็นคนตรงไปตรงมา มีความสุขุมรักสันโดษ รักความเป็นระเบียบ</p> <p>ใช้ชีวิตอย่างมีระบบระเบียบ</p> <p>เป็นคนรักครอบครัว มีจิตใจดี</p> <p>อบอุ่นและใส่ใจผู้อื่นแต่อาจจะแสดงออกไม่เก่ง การสื่อสารในช่วงแรกค่อนข้างห่างเหิน แต่ลึกๆเป็นคน อ่อนไหว คิดมาก ขี้กังวล</p> <p>ตอนนี้เป็นทหารที่กำลังศึกษาในหลักสูตรแพทย์ของศิริราช</p>	<p>เป็นหญิงสาวที่มีบุคลิกโดดเด่น ร่าเริง สดใส และเต็มไปด้วยพลังบวก</p> <p>เป็นคนมุ่งมั่นในการทำตามความฝันที่จะเป็นนักแสดง</p> <p>ชอบแต่งตัวทำงานเป็นนักร้องในคลับช่วงกลางคืน พุดเก่ง เข้าสังคมเก่ง กล้าหาญ</p> <p>มีอารมณ์ขัน และมองโลกในแง่บวก</p>

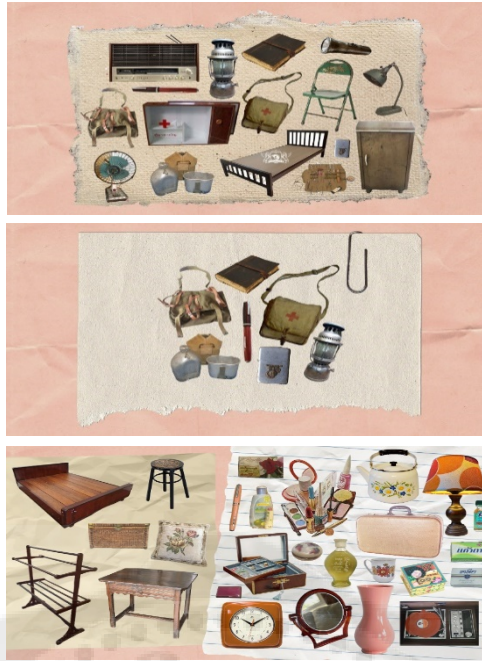
ตารางที่ 3.19 ตารางลักษณะตัวละคร

ที่มา: ผู้ศึกษา

3.4.1.4 การส่งความคืบหน้า 30%

ผู้ศึกษาเริ่มต้นการค้นคว้าหาข้อมูลและศึกษาเกี่ยวกับสถานที่ของเรื่องซึ่งได้มี การลงพื้นที่จริงคือ ย่านตรอกไก่อแจ้ และบริเวณรอบๆ ถนนพระอาทิตย์ เพื่อศึกษาและหาข้อมูลเกี่ยวกับบ้านเรือนในสมัยยุคนั้น หลังจากนั้นผู้ศึกษาเริ่มจากการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสไตล์การตกแต่งภายในบ้านในยุคสมัยนั้น เช่น เติง โต๊ะเขียนหนังสือ และของใช้ส่วนตัวเบื้องต้น เช่น ปากก าสมุด เครื่องสำอาง ที่สำคัญต้องคำนึงถึงการจัดการกับอุปกรณ์ประกอบฉากชิ้นต่างๆต่อเปลี่ยนแปลงฉากในแต่ละซีนและต้องคำนึงถึงความสำคัญต่อเนื้อเรื่องและการใช้งาน

จากการศึกษา หาข้อมูลและลงพื้นที่จริง ผลจากการศึกษาได้ถูกนำมาใช้ในการกำหนดทิศทางของการออกแบบอุปกรณ์ประกอบฉากให้เหมาะสมกับบริบทของตัวละคร โดยมีการคัดเลือกเฟอร์นิเจอร์และของใช้ที่มีความสำคัญต่อเนื้อเรื่องสะท้อนบุคลิกความเป็นอยู่และสภาพแวดล้อมของตัวละครเพื่อส่งเสริมให้ฉากรองรับการเล่าเรื่องของ ละครเวทีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพที่ 3.35 : ภาพจากการศึกษาและคัดเลือกอุปกรณ์ประกอบฉาก

ที่มา : ผู้ศึกษา

1.ปัญหาและแนวทางการแก้ไข ครั้งที่ 1 (30%)

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
<p>อุปกรณ์ประกอบฉากที่ได้ศึกษามายังไม่สะท้อนบุคลิกของตัวละครทั้ง 2 คน ได้มากพอ และยังไม่เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง</p>	<p>ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์และปรึกษาหารือกับผู้กำกับและฝ่ายฉากให้อุปกรณ์ประกอบฉากและสภาพภายในห้องไปในทิศทางเดียวกันมากขึ้นทำให้สภาพภายในห้องและอุปกรณ์ประกอบฉากของทั้ง 2 ตัวละครเหมาะสมกับบทละครยิ่งขึ้น</p>

ตารางที่ 3.20 ปัญหาและแนวทางการแก้ไขของการออกแบบอุปกรณ์ประกอบฉากครั้งที่ 1

ที่มา : ผู้ศึกษา

2. สรุปการส่งความคืบหน้า 30%

จากข้อเสนอแนะจากคณะอาจารย์ในการส่งความคืบหน้า 30% นั้น ได้ข้อสรุปคือ การค้นคว้าหาข้อมูล และคัดเลือก อุปกรณ์ประกอบฉากเบื้องต้นมานำเสนอนั้นยังไม่ค่อยเหมาะสม ต่อตัวละครทั้ง 2 คน และบทละคร จึงได้คำแนะนำเพิ่มเติมในการค้นคว้าหาข้อมูลใหม่ ในส่วนของการส่งชิ้นบนเวที ได้มีการหาอุปกรณ์ ประกอบฉากและของใช้ที่มีแล้ว หรือหาได้จากในเอกการแสดงสำหรับใช้ในการซ้อมของนักแสดง โดยรวมเป็นสิ่งที่ดี สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดได้เมื่อมี อุปกรณ์ประกอบฉากที่จะใช้ในการแสดงจริง

3.4.1.5 ความคืบหน้าการส่ง 50%

หลังจากผู้ศึกษาได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับบริบทสถานที่และตัวละคร ของละครเวทีเรื่อง ป.ล.โพรตอยู่ในระยะคิดถึงแล้ว จึงได้ทำการศึกษาข้อมูลใหม่เพื่อนำมาใช้ในการมาพัฒนาสำหรับการ ส่งความคืบหน้า 50%โดยมีการปรับแก้ข้อมูลสภาพภายในห้องและอุปกรณ์ ประกอบฉากให้สอดคล้องกับ บทละครมากขึ้น เช่น เฟอร์นิเจอร์ และของใช้ส่วนตัวต่างๆ และมีการคิดออกแบบอุปกรณ์ประกอบฉากให้เข้ากับช่วงงานเทศกาลปล่อยผี การดำเนินงานเทศกาลปล่อยผีคือ ผู้กำกับ ทีมงานทุกๆฝ่ายและอาจารย์ที่ปรึกษาได้มีการปรึกษาเพื่อเลือก เล่าเรื่องแค่ส่วนหนึ่งในงานเทศกาลปล่อยผี

ทีมผู้ออกแบบได้ร่วมกันหาหรือแนวทางในการสร้างฉากที่ส่งเสริม ตัวละครทั้ง 2 ตัวมากที่สุดโดยทางผู้ศึกษาได้มีการร่วมกันตกลงกับผู้ ออกแบบฉากเพื่อหาแนวทางในการสร้างพื้นที่ของตัวละครร่วมกันโดย ผู้ศึกษาได้ทำการหาสิ่งของเฟอร์นิเจอร์และของตกแต่งต่างๆภายใน เอกมาใช้

1. ปัญหาและแนวทางการแก้ไข ครั้งที่ 2 (50%)

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
<p>ยังไม่สามารถหาแบบเฟอร์นิเจอร์ที่ตอบโจทย์ทั้งด้านดีไซน์ให้เข้ากับตัวละคร และฟังก์ชันที่เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง</p> <p>ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง</p> <p>เนื่องจากละครเรื่องนี้เล่าถึงการเติบโตของทั้ง 2 ตัวละคร ซึ่งมีการไปในหลายสถานที่ จึงต้องหาวิธีที่ทำให้ถึงจะให้เฟอร์นิเจอร์ชุดเดินก็ทำให้คนดูเข้าใจได้ว่าการเปลี่ยนแปลงสถานที่แล้ว</p>	<p>มีการหาข้อมูลเกี่ยวกับเฟอร์นิเจอร์และฟังก์ชันของเฟอร์นิเจอร์ที่หลากหลาย</p> <p>หาความเป็นไปได้ในการสร้างจริงเพราะต้องคำนึงถึงการออกแบบอุปกรณ์ให้มีฟังก์ชันเปลี่ยนแปลงได้ เช่น การพับ เก็บ</p> <p>เปลี่ยนแปลงรูปร่างบางอย่าง</p> <p>ทำให้จำเป็นต้องศึกษา</p> <p>วัสดุ โครงสร้าง</p> <p>และกลไกที่เหมาะสมเพื่อให้อุปกรณ์สามารถใช้งานได้จริงในพื้นที่จำกัด</p> <p>ต้องไม่หนักหรือซับซ้อนเกินไปต่อการเคลื่อนย้าย เพราะนักแสดงต้องเป็นคนเคลื่อนย้ายซึ่งในเรื่องมีนักแสดงแค่ 2 คน</p> <p>และต้องคำนึงถึงข้อจำกัดด้านงบประมาณเวลา</p> <p>ทำให้ได้ข้อสรุปว่าจะเลือกเฟอร์นิเจอร์ที่ฟังก์ชันที่เรียบง่ายแต่มีประสิทธิภาพและสามารถเปลี่ยนฉากได้อย่างรวดเร็วในเวลาจำกัด</p> <p>และยังต้องมีดีไซน์ที่สื่อถึงตัวละครอย่างชัดเจนอีกด้วย</p>

ตารางที่ 3.20 ปัญหาและแนวทางการแก้ไขของการออกแบบอุปกรณ์ประกอบฉากครั้งที่ 2

ที่มา : ผู้ศึกษา

2. สรุปความคืบหน้า (50%)

ข้อเสนอแนะจากคณะอาจารย์ในการส่งความคืบหน้า 50% และปล่อยผีได้ข้อสรุปดังนี้ คือ ในส่วนของการนำเสนอแนวคิดฟังก์ชันของเฟอร์นิเจอร์นั้นมีความน่าสนใจเนื่องจากเห็นได้ชัดว่ามีการค้นหาข้อมูลมากขึ้นและมีการต่อยอดมางานเทศกาลปล่อยผี แต่สำหรับดีไซน์ที่เลือกมา อาจจะยังไม่เหมาะสมเนื่องจากความซับซ้อนในการสร้าง จึงยังควรศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมในด้านความเป็นไปได้ในการสร้างจริง เช่น โครงสร้าง วัสดุ

งบประมาณและความสะดวกในการใช้งานรวมถึงดีไซน์ ที่ต้องสอดคล้องกับเนื้อเรื่องเพื่อให้อุปกรณ์ที่ออกแบบนอกจากจะใช้งานได้จริง ยังสามารถเล่าเรื่องได้อย่าง กลมกลืนและมีประสิทธิภาพ

3.4.1.6 การส่งความคืบหน้า 70%

ภาพที่ 3.36 : แนวคิดและการจำลองการจัดวางอุปกรณ์ประกอบฉาก

ที่มา : ผู้ศึกษา

ผู้ศึกษาได้มีการนำคำแนะนำของอาจารย์ไปปรับใช้เพื่อให้อุปกรณ์ประกอบฉากมีความสอดคล้องต่อเนื้อเรื่อง อย่างสูงสุด จึงมีการหาแนวคิดสำหรับการทำอุปกรณ์ประกอบฉากใหม่ คือการพับเปิดปิดของของจดหมาย และผู้ศึกษาได้มีการหารูปตัวอย่างที่ใกล้เคียงกับสิ่งที่ผู้ศึกษาต้องการใช้มากที่สุดทั้งในเรื่องของรูปลักษณ์และฟังก์ชัน และได้มีการสร้างโมเดลจำลองเพื่อแสดงตัวอย่างความเป็นไปได้ต่างๆในการจัดวางอุปกรณ์ประกอบฉาก ทำให้ผู้ศึกษาและทีมงานได้เห็นภาพในการทำงานมากขึ้น

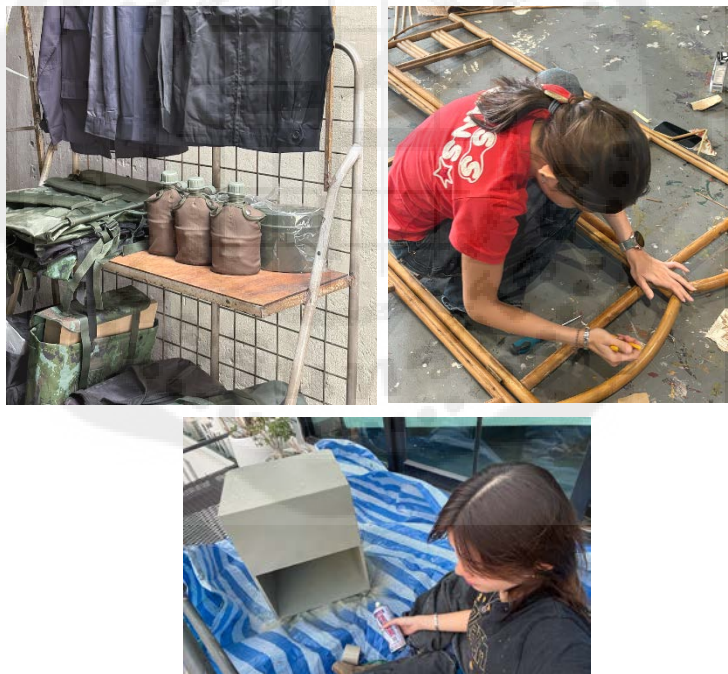
ทั้งการค้นหาในช่องทางออนไลน์ และการออกไปหาซื้อในสถานที่จริง โดยคำนึงถึงดีไซน์ ฟังก์ชันและงบประมาณ ทำให้ในกระบวนการนี้ทางผู้ศึกษาได้มีการนำของใช้และเฟอร์นิเจอร์บางชิ้นให้นักแสดงได้ทดลองใช้แล้วในการซ้อม

1.สรุปความคืบหน้า 70%

หลังจากได้ข้อสรุปในเรื่องของดีไซน์และจำนวนของเฟอร์นิเจอร์ ผู้จัดได้ทำการ list อุปกรณ์ประกอบฉากทั้งหมดที่ต้องใช้ในการแสดงละคร เพื่อทำการจัดหา ซื้ และสร้าง ในขั้นตอนถัดไป เพื่อใช้ในการส่ง 100%

3.4.1.7 ส่งความคืบหน้า 100%

ผู้ศึกษาได้ทำการแยกว่าอุปกรณ์ประกอบฉากชิ้นไหนสามารถหาซื้อได้ และอุปกรณ์ประกอบฉากชิ้น ไหนที่ต้องมีการสร้าง และได้ลงพื้นที่เพื่อหาซื้อ อุปกรณ์ประกอบฉากรวมถึงได้มีการลงมือต่อเติมและซ่อมแซมอุปกรณ์ประกอบฉาก ที่หามาได้ เพื่อให้มีความเข้ากับเนื้อเรื่องมากขึ้น

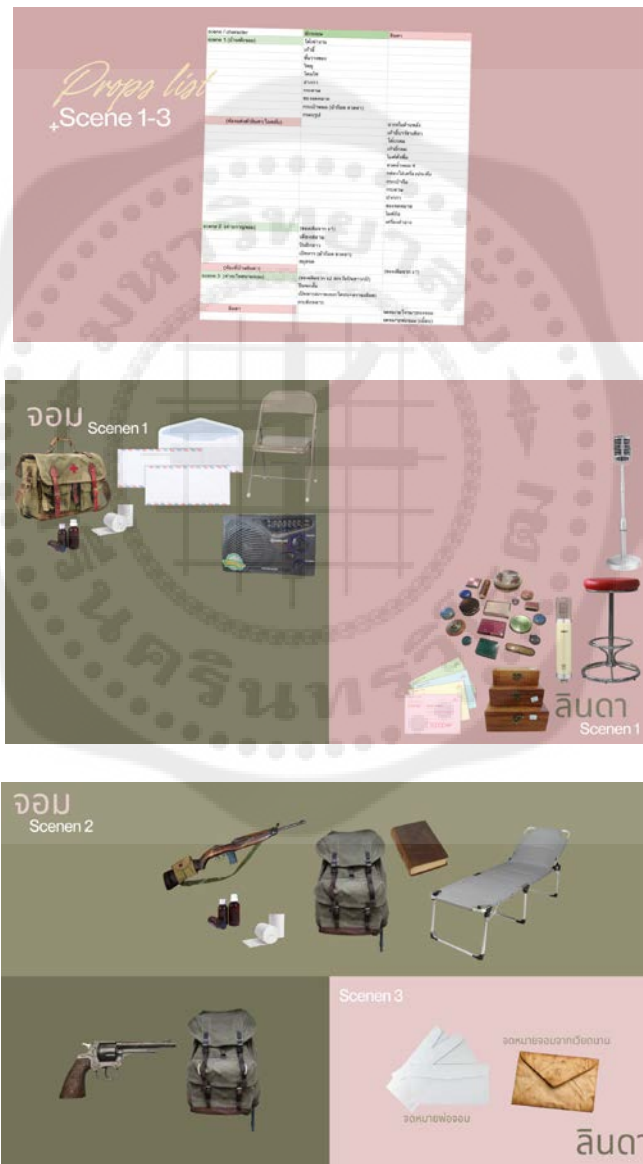
ภาพที่ 3.37 : กระบวนการหาซื้อ ซ่อมแซมและต่อเติมอุปกรณ์ประกอบฉาก

ที่มา : ผู้ศึกษา

3.4.2 ผลงานการออกแบบอุปกรณ์ประกอบฉาก (Production)

3.4.2.1 ช่วงก่อนเริ่มแสดงจริง

ผู้ศึกษาได้มีการ list สิ่งของที่ต้องแยกอยู่ตาทแต่ละทางเข้าออกซ้ายขวาของโรงละครเพื่อให้ ง่ายต่อการจัดระเบียบและหาสิ่งของและได้ขนย้ายเฟอร์นิเจอร์ ตำแหน่ง การจัดวาง การใช้งาน ความเหมาะสมของ ของบนเวที และองค์ประกอบทั้งหมดโดยรวมเพื่อให้ภาพรวมออกมาอย่างลงตัวที่สุด หลังจากนั้นได้มีการหาซื้อของตกแต่งบางอย่างเพิ่มเพื่อให้ภาพรวมออกมาได้สวยและลงตัวที่สุด

ภาพที่ 3.38 : list อุปกรณ์ประกอบฉาก

ที่มา : ผู้ศึกษา

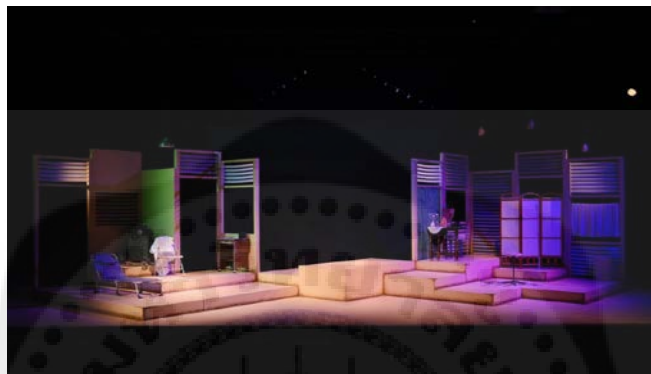

ภาพที่ 3.39 : ภาพอุปกรณ์ประกอบฉากหลังถูกจัดวางบนเวที

ที่มา : ผู้ศึกษา

3.4.2.2 ช่วงเริ่มแสดงจริง

ก่อนการแสดงเริ่มผู้ศึกษาจะเช็คอุปกรณ์บนเวทีทั้งในเรื่องตำแหน่งและความแข็งแรง ความพร้อมใช้งานมากที่สุด และผู้ศึกษาเป็นคนที่ส่งอุปกรณ์ประกอบฉากด้านข้างเวทีให้นักแสดง และช่วยนักแสดงเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเวที

ภาพที่ 3.40 : ภาพขณะทำการแสดง

ที่มา : ผู้ศึกษา

3.4.2.3 ช่วงหลังแสดงจริง (Post-Production)

หลังจากการแสดงสิ้นสุดลง ทางผู้ศึกษาและทีมงานทุกคนใน Production ได้ทำการรีออดฉาก และอุปกรณ์ประกอบฉากละครออกจากเวที และนำมาคัดแยกต่อว่าชิ้นไหนสามารถใช้ได้ ชิ้นไหนนำไปทิ้งและทำการจัดระเบียบอุปกรณ์ทุกอย่างให้เรียบร้อยและเป็นระเบียบ ทำความสะอาดพื้นเวที เพื่อเตรียมความพร้อมให้ Production ถัดไป

ภาพที่ 3.40 : ภาพขณะรื้อถอนฉากและอุปกรณ์ประกอบฉาก

ที่มา : ผู้ศึกษา

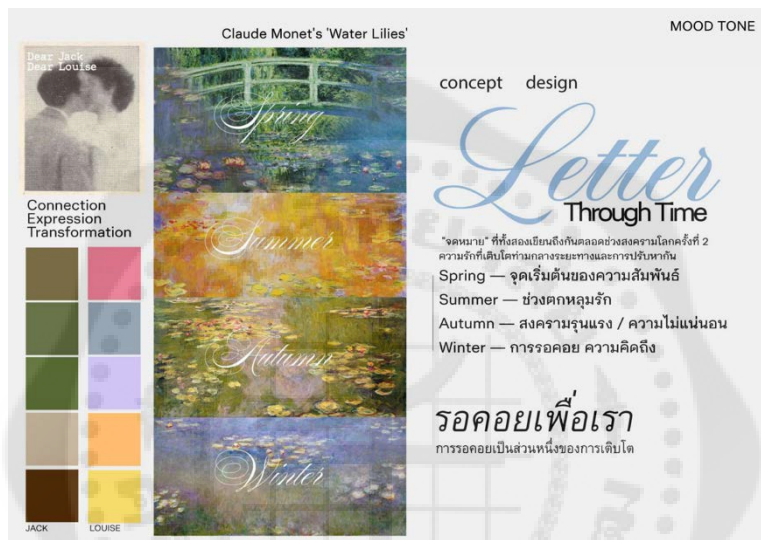
3.5 การพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายของละครเวที เรื่อง ป.ล.โปรตุเกสอยู่ในระยะคิดถึง

3.5.1 การศึกษาบทละครดั้งเดิม

ก่อนเริ่มกระบวนการออกแบบเครื่องแต่งกาย ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาบทละครต้นฉบับเรื่อง Dear Jack, Dear Louise ซึ่งประพันธ์โดย Ken Ludwig เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างเรื่อง พัฒนาการของตัวละคร และแนวคิดหลักที่ปรากฏภายในบทละคร อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการนำไปสู่กระบวนการดัดแปลงและพัฒนางานออกแบบเครื่องแต่งกาย

บทละครต้นฉบับเป็นเรื่องราวความสัมพันธ์ระหว่าง “Jack” และ “Louise” ที่เกิดขึ้นในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง โดยตัวละครทั้งสองสื่อสารกันผ่านจดหมายเป็นหลัก ทำให้ “ระยะห่าง” และ “การรอคอย” กลายเป็นแกนสำคัญของเรื่อง ทั้งในด้านอารมณ์และโครงสร้างการเล่าเรื่อง

ผู้ศึกษาพบว่า แม้บทละครจะมีลักษณะเรียบง่ายในเชิงพื้นที่และจำนวนตัวละคร แต่มีความละเอียดอ่อนในด้านอารมณ์ ความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงภายในของตัวละครอย่างชัดเจน โดยเฉพาะการเปลี่ยนผ่านของช่วงวัย มุมมองต่อชีวิต และผลกระทบจากสงครามที่ส่งผลต่อสภาวะทางจิตใจ

ภาพที่ 3.42 : ภาพจากการศึกษาและตีความบทละครดั้งเดิมเกี่ยวกับเครื่องแต่งกาย
ที่มา : ผู้ศึกษา

3.5.1.2 การกำหนดทิศทางการนำเสนอ

ภายหลังจากการศึกษาบทละครต้นฉบับ Dear Jack, Dear Louise ผู้ศึกษาได้ดำเนินการกำหนดทิศทางการนำเสนอใหม่ เพื่อพัฒนาบทละครให้สอดคล้องกับบริบททางสังคม วัฒนธรรม และแนวคิดด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายที่ต้องการสื่อสาร

ผู้ศึกษาเลือกดัดแปลงเรื่องราวจากบริบทสงครามโลกครั้งที่สองในสังคมอเมริกัน ไปสู่บริบทของประเทศไทยในช่วงสงครามเวียดนาม โดยปรับเปลี่ยนตัวละครหลักให้สะท้อนบริบทใหม่ ได้แก่ “จอม” แพทย์ทหารอาสา และ “ลินดา” นักร้องหญิงในประเทศไทย ซึ่งทำให้เรื่องราวมีความสัมพันธ์กับสังคมไทยมากขึ้น ทั้งในด้านภาพจำ วัฒนธรรม และอารมณ์ร่วมของผู้ชม

ในการกำหนดแนวทางการออกแบบและการนำเสนอ ผู้ศึกษาได้กำหนดคำสำคัญ (keywords) จำนวน 3 คำ เพื่อใช้เป็นแกนหลักในการพัฒนาแนวคิดด้านการแสดงและการออกแบบเครื่องแต่งกาย ได้แก่

- (1) การเปิดเผยตัวตน (Expression)
- (2) การเปลี่ยนผ่าน (Transformation)
- (3) สายใยความผูกพัน (Connection)

การกำหนดทิศทางการนำเสนอผลงานดัดแปลงเรื่องนี้ จึงเป็นกระบวนการตีความใหม่ที่อาศัยทั้งบริบททางสังคมไทยและแนวคิดด้านทัศนศิลป์ เพื่อสร้างระบบการเล่าเรื่องผ่านเครื่องแต่งกาย

โดยคำสำคัญทั้งสาม ได้แก่ “การเปิดเผยตัวตน” “การเปลี่ยนผ่าน” และ “สายใยความผูกพัน” ได้กลายเป็นแกนหลักที่เชื่อมโยงการออกแบบเครื่องแต่งกายเข้ากับอารมณ์ ความทรงจำ และความสัมพันธ์ของตัวละครตลอดทั้งเรื่อง

3.5.1.3 การวิเคราะห์บทละครและค้นคว้าข้อมูลเพื่ออ้างอิงเพื่อใช้ในการออกแบบเครื่องแต่งกาย

ภายหลังจากการกำหนดแนวทางในการตีความและนำเสนอบทละคร ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์รายละเอียดของบทละครควบคู่กับการค้นคว้าข้อมูลอ้างอิง เพื่อพัฒนาแนวทางการออกแบบเครื่องแต่งกายให้มีความสอดคล้องทั้งในด้านบริบททางประวัติศาสตร์ บุคลิกของตัวละคร และแนวคิดทางทัศนศิลป์ของการแสดง

การศึกษาค้นคว้าข้อมูลในขั้นตอนนี้ครอบคลุมทั้งด้านยุคสมัย สังคม วัฒนธรรม รูปแบบการแต่งกาย และโครงสร้างของเครื่องแต่งกายในช่วงเวลาที่เรื่องดำเนินอยู่ โดยผู้ศึกษาเลือกอ้างอิงบริบทประเทศไทยในช่วงประมาณ พ.ศ. 2510 ซึ่งเป็นช่วงเวลาใกล้เคียงกับสงครามเวียดนาม และเป็นยุคที่สังคมไทยเริ่มได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตกมากขึ้น

(1) การศึกษาบริบทสังคมและแฟชั่นในประเทศไทยช่วง พ.ศ. 2510

ผู้ศึกษาได้ศึกษารูปแบบการแต่งกายของสตรีไทยในช่วงปลายทศวรรษ 2500 ถึงต้นทศวรรษ 2510 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่สังคมไทยเริ่มได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตกมากขึ้น ทั้งในด้านดนตรี ภาพยนตร์ และแฟชั่น ส่งผลให้รูปแบบการแต่งกายของผู้หญิงเกิดการเปลี่ยนแปลงจากความเรียบร้อยแบบดั้งเดิม ไปสู่ภาพลักษณ์ของผู้หญิงยุคใหม่ที่มีความมั่นใจ และแสดงตัวตนมากขึ้น

ลักษณะเด่นของการแต่งกายในยุคดังกล่าว ได้แก่:

- (1.1) การใช้ โครงสร้าง (silhouette) ที่เข้ารูปมากขึ้น
- (1.2) เดรสทรงบานออก (A-line) กระโปรงวงกลม และ ทรงสอบ
- (1.3) การใช้ปกคอ เสื้อแขนสั้น และโครงสร้างที่มีความสุภาพแต่ทันสมัย
- (1.4) การใช้ผ้าสีพาสเทล ลวดลายดอกไม้ หรือวัสดุที่มีความพลิ้วไหว
- (1.5) การได้รับอิทธิพลจากแฟชั่นตะวันตกและวัฒนธรรมเพลงลูกกรุง

ข้อมูลดังกล่าวถูกนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการออกแบบตัวละครลินดา ซึ่งผู้ศึกษาวางให้เป็นตัวแทนของ “ผู้หญิงสมัยใหม่” ในบริบทของยุคนั้น กล่าวคือ เป็นผู้หญิงที่มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก มีความฝัน และมีอิสระทางความคิดมากกว่าภาพจำของผู้หญิงไทยแบบดั้งเดิม

ดังนั้น การออกแบบเครื่องแต่งกายของลินดาจึงไม่ได้มุ่งเพียงการสร้างความต้องการทางยุคสมัย แต่ยังมุ่งสะท้อน “ทัศนคติ” และ “ตัวตน” ของผู้หญิงยุคใหม่ผ่านรูปทรง สี และโครงสร้างของชุด

(2) การศึกษาบริบทของตัวละครจอมและการออกแบบเครื่องแต่งกายทหาร

สำหรับตัวละคร “จอม” ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับบริบทของทหารไทยในช่วงสงครามเวียดนาม รวมถึงลักษณะของเครื่องแบบทหาร อุปกรณ์ภาคสนาม และภาพลักษณ์ของแพทย์ทหารอาสา เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาเครื่องแต่งกายให้มีความสอดคล้องกับทั้งบริบททางประวัติศาสตร์และพัฒนาการของตัวละคร

ผู้ศึกษาพบว่า เครื่องแต่งกายของทหารในช่วงเวลาดังกล่าวมีลักษณะเน้น “ประโยชน์ใช้สอย” (functional costume) มากกว่าความงามเชิงแฟชั่น โดยองค์ประกอบต่าง ๆ ของชุดถูกออกแบบเพื่อรองรับการปฏิบัติงาน การเคลื่อนไหว และสภาพแวดล้อมของสงคราม

ลักษณะสำคัญของเครื่องแต่งกายในบริบทนี้ ได้แก่:

- (2.1) เสื้อผ้าทรงตรงที่เอื้อต่อการเคลื่อนไหว
- (2.2) โทนสีเขียว น้ำตาล หรือสีหม่นที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม
- (2.3) การใช้อุปกรณ์สนาม เช่น เป้ กระบอกน้ำ และกระเป๋าอุปกรณ์
- (2.4) การสวม layering เพื่อรองรับการใช้งานจริง

ผู้ศึกษาวางให้จอมเป็นตัวละครที่เริ่มต้นจาก “มนุษย์ธรรมดา” มากกว่าภาพจำของทหารที่แข็งแกร่งต่าง โดยในช่วงต้นเรื่อง จอมปรากฏในเสื้อยืดสีขาวและกางเกงทหารสีเขียว ซึ่งสะท้อนความเรียบง่าย ความจริงใจ และตัวตนพื้นฐานของตัวละครก่อนเข้าสู่ภาวะของสงครามอย่างเต็มรูปแบบ เมื่อเรื่องดำเนินไป เครื่องแต่งกายของจอมจะค่อย ๆ เกิดการเปลี่ยนแปลงผ่าน “การเพิ่มเลเยอร์” (layering progression)

3.5.2 กระบวนการเตรียมตัวก่อนการแสดง (Pre-Production)

3.5.2.4 การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายครั้งที่ 1 (30%)

ในกระบวนการพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายครั้งที่ 1 ผู้ศึกษาให้ความสำคัญกับการศึกษาค้นคว้าข้อมูลอ้างอิง (research process) เพื่อสร้างพื้นฐานทางความคิดและกำหนดทิศทางของงานออกแบบให้มีความชัดเจน ทั้งในด้านบริบททางประวัติศาสตร์ พัฒนาการของตัวละคร และแนวทางด้านทัศนศิลป์ การดำเนินงานในช่วงนี้จึงมุ่งเน้นไปที่ “กระบวนการค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูล” ผู้ศึกษาได้ศึกษาบริบทของประเทศไทยในช่วงประมาณ พ.ศ. 2510 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่อยู่ภายใต้บรรยากาศของสงครามเวียดนาม รูปแบบการแต่งกายของผู้หญิงและผู้ชายในยุคนั้น ลักษณะโครงสร้างของเสื้อผ้า วัสดุและโทสนีที่นิยมใช้ ความสัมพันธ์ระหว่างแฟชั่นกับภาพลักษณ์ทางสังคม

ข้อมูลส่วนนี้ถูกนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาเครื่องแต่งกายของตัวละครลินดาและจอม เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับช่วงเวลาของเรื่อง ขณะเดียวกันยังสามารถตีความใหม่ให้เข้ากับแนวคิดของการแสดง การค้นคว้าเกี่ยวกับเครื่องแบบทหารและอุปกรณ์ในช่วงสงครามเวียดนาม สำหรับตัวละครจอม ผู้ศึกษาได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับ เครื่องแบบทหารไทยในช่วงสงครามเวียดนาม ลักษณะการแต่งกายของแพทย์ทหาร อุปกรณ์ภาคสนาม และ การใช้งานจริงของเครื่องแต่งกายในบริบทสงคราม การพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงานครั้งที่ 1 จึงเป็นขั้นตอนของการวางรากฐานทางความคิด ผ่านกระบวนการค้นคว้า วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลอ้างอิงในหลายด้าน ทั้งประวัติศาสตร์ แฟชั่น ศิลปะ และบริบทของตัวละคร

กระบวนการดังกล่าวช่วยให้ผู้ศึกษาสามารถกำหนดแนวทางการออกแบบเครื่องแต่งกายที่มีทั้งความชัดเจนทางแนวคิด และความสัมพันธ์กับเนื้อหาของละครเวทีได้อย่างเป็นระบบ ก่อนเข้าสู่กระบวนการพัฒนาแบบร่างและออกแบบในขั้นถัดไป

ภาพที่ 3.38 : การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายครั้งที่ 1 (30%)
ที่มา : ผู้ศึกษา

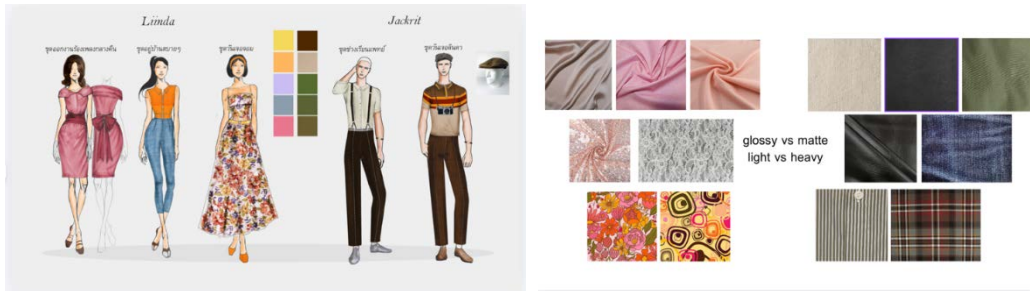
3.5.2.5 การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายครั้งที่ 2 (50%)

หลังจากการส่งความคืบหน้า 30% ผู้ศึกษาได้ขอสรุปของแนวคิดในการออกแบบเครื่องแต่งกายทั้งหมด ปรับแก้และนำเสนอข้อมูลให้กับผู้กำกับ ครูที่ปรึกษา และผู้ศึกษาหน้าอื่นได้ทราบข้อมูลที่ตรงกันหลังจากนั้นจึงทำให้ผู้ศึกษาได้ออกแบบ อีกทั้งลองหาชุดจากคอสตูมของวิชาสาขา และหาซื้อเสื้อผ้า และนำมาดัดแปลง แต่งเติม ให้ออกมาตรงตามแนวคิดที่ได้นำเสนอไปข้างต้น ในการพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงานครั้งที่ 2 ผู้ศึกษาเริ่มนำข้อมูลจากกระบวนการค้นคว้าและวิเคราะห์ในขั้นก่อนหน้า มาพัฒนาเข้าสู่กระบวนการออกแบบเชิงปฏิบัติ (practical costume development) โดยมุ่งเน้นการแก้ปัญหาในการใช้งานจริงบนเวทีควบคู่กับการสื่อสารด้านแนวคิด

ประเด็นสำคัญของการพัฒนาในครั้งนี้ คือการออกแบบระบบเครื่องแต่งกายแบบ **Quick Change** เพื่อรองรับโครงสร้างของบทละครที่มีการดำเนินเวลาครอบคลุมระยะประมาณ 3 ปี ภายในระยะเวลาการแสดงที่จำกัด

ผู้ศึกษาพบว่า แม้เวลาภายในเรื่องจะมีการเปลี่ยนผ่านอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านฤดูกาล อารมณ์ และพัฒนาการของตัวละคร แต่การดำเนินการแสดงบนเวทีจำเป็นต้องรักษาความต่อเนื่องของจังหวะการเล่าเรื่อง (dramatic continuity) จึงไม่สามารถใช้วิธีเปลี่ยนเครื่องแต่งกายแบบเต็มรูปแบบทุกครั้งได้

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงนำแนวคิด Quick Change มาใช้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการออกแบบ เพื่อให้ตัวละครสามารถเปลี่ยนรูปลักษณ์ได้อย่างรวดเร็วภายในพื้นที่การแสดง และยังคงรักษาความต่อเนื่องทางอารมณ์ของฉากไว้ได้ เพื่อสำหรับแสดงในเทศกาลปล่อยผี ดังนี้

ภาพที่ 3.44 : การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายครั้งที่ 2 (50%)

ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.45 : เทศกาลปล่อยผี (50%) จอมและลินดา

ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.46 : เทศกาลปล่อยผี (50%) ลินดากับเสื้อคลุมอาบน้ำซาติน

ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.47 : เทศกาลปล่อยผี (50%) ลินดากับเสื้อคลุมฉากร้องเพลง
ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.48 : เทศกาลปล่อยผี (50%) ลินดาฉากร้องเพลงกับกระโปรงเทคนิค quick change
ที่มา : ผู้ศึกษา

3.5.2.6 ปัญหาและแนวทางการแก้ไข การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายครั้งที่ 2 (50%)

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
กระโปรงขอตัวละครลินดา คลุมขาไม่มีมิติ เกิดจากการนำกระโปรงสำเร็จรูปมาทำ ทำให้ตัวผ้าไม่พองใน	ทำกระโปรงวงกลมขึ้นมาเอง โดยเผื่อพื้นที่สำหรับทำเทคนิคในผ้าให้เยอะขึ้น
สีของลินดา ยังไม่มีความน่าสนใจมากพอ	ปรับแก้โดยการ ลองไล่สี หาสีใหม่ๆ เข้ามาเพื่อเพิ่มความสนุกของชุด

ตารางที่ 3.21 : ตารางปัญหาและแนวทางการแก้ไขเครื่องแต่งกาย 50%
ที่มา : ผู้ศึกษา

3.5.2.7 การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายครั้งที่ 3 (70%)

การพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงานครั้งที่ 3 ผู้ศึกษาเริ่มเข้าสู่กระบวนการทดลองและพัฒนาเครื่องแต่งกายในเชิงรูปธรรมมากขึ้น โดยมุ่งเน้นการทดลองโครงสร้าง การจัดวางสี และความเป็นไปได้ของการสร้างภาพลักษณ์ของตัวละครผ่านกระบวนการลงจับคู่ชุด และการคัดเลือกเครื่องแต่งกายจริง

ในขั้นตอนนี้ ผู้ศึกษาให้ความสำคัญกับการค้นหาความสัมพันธ์ระหว่าง “เครื่องแต่งกาย” และ “ภาพรวมทางทัศนศิลป์บนเวที” เพื่อให้เครื่องแต่งกายสามารถทำหน้าที่เป็นส่วนหนึ่งของการเล่าเรื่องได้อย่างชัดเจนมากขึ้น

สำหรับตัวละครลินดา ผู้ศึกษาเริ่มนำเครื่องแต่งกายที่มีอยู่แล้วมาทดลองจัดใหม่ในหลายรูปแบบ เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของ โครงสร้าง การวางน้ำหนักของสี เลเยอร์(layer) พื้นผิว และวัสดุ จังหวะของรูปทรงบนร่างกายของนักแสดง ผู้ศึกษาพบว่า แม้จะเป็นชุดเดิม แต่การเปลี่ยนวิธีการ เช่น การเพิ่มหรือถอด การเปลี่ยนตำแหน่งของเครื่องประดับ การปรับรูปทรงของเสื้อหรือกระโปรง การจัดสัดส่วนของโครงสร้าง

สามารถสร้าง “บุคลิกใหม่” และ “อารมณ์ใหม่” ให้กับตัวละครได้อย่างชัดเจน ในขั้นตอนการทดลอง ผู้ศึกษายังให้ความสำคัญกับ “การวางสี” (color placement) ผู้ศึกษาได้ทดลอง : การใช้โทนสีใกล้เคียงกัน การใช้สีตัดกันเพื่อสร้างจุดสนใจ กระบวนการทดลองดังกล่าวช่วยให้ผู้ศึกษาเห็นว่า สีและรูปทรงสามารถส่งผลต่อการรับรู้ของผู้ชมได้อย่างมาก ทั้งในด้าน :อายุและช่วงวัยของตัวละคร อารมณ์และสภาวะภายใน

สำหรับตัวละครจอม ผู้ศึกษาเริ่มนำข้อมูลจากการค้นคว้ามาใช้ในเชิงปฏิบัติ โดยมีการออกไปค้นหาและคัดเลือกเครื่องแต่งกายจริงที่มีลักษณะใกล้เคียงกับข้อมูลอ้างอิงจากการค้นคว้า ผู้ศึกษาให้ความสำคัญกับ รูปทรงของเครื่องแบบ โทนสีของเสื้อผ้า รายละเอียดของอุปกรณ์เสริม

ภาพที่ 3.49 : การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายครั้งที่ 3 (70%) ช่วงต้นเรื่อง

ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.50 : การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายครั้งที่ 3 (70%) ช่วงปลายเรื่อง

ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.51 : การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายครั้งที่ 3 (70%) ตอนจบ
ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.52 : การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายครั้งที่ 3 (70%) ของจอม
ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.53 : การทดลองจัดวางชุด 1
ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.54 : การทดลองจัดวางชุด 2
ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.55 : การทดลองจัดวางชุด 3
ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.56 : การทดลองจัดวางชุด 4
ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.57 : การทดลองจัดวางชุด 5
ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.58 : การทดลองจัดวางชุด 6
ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.59 : การหาของอุปกรณ์ของตัวละคร จอม
ที่มา : ผู้ศึกษา

3.5.2.8 ปัญหาและแนวทางการแก้ไข การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายครั้งที่ 3 (70%)

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
ในรูปร่างชุดลองเปลี่ยนให้ดูเปลี่ยน เช่น เปลี่ยนสีไปเลย ให้ดูเปลี่ยนลุค ไม่นั่นชมพูตุ่น	จัดการวางสีแบบตัดกันมากขึ้น
มีกระโปรงแบบเดิมเยอะเกินไป	เพิ่มในส่วนของกระโปรงทรงสอบเข้ามา

ตารางที่ 3.22 : ตารางปัญหาและแนวทางการแก้ไข (70%) ของเครื่องแต่งกาย
ที่มา : ผู้ศึกษา

3.5.2.9 การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายครั้งที่ 4 (100%)

ในการพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงานครั้งที่ 4 ผู้ศึกษาได้เข้าสู่กระบวนการพัฒนาเครื่องแต่งกายขั้นสมบูรณ์ (final costume realization) โดยเป็นขั้นตอนที่นำแนวคิด การค้นคว้า และผลการทดลองจากขั้นก่อนหน้ามาพัฒนาเป็นเครื่องแต่งกายจริงสำหรับการแสดง

กระบวนการในขั้นตอนนี้ครอบคลุมตั้งแต่การสเก็ตช์แบบ การปรับโครงสร้างของเครื่องแต่งกายในแต่ละฉาก การเลือกวัสดุ การสร้างแพทเทิร์น ตลอดจนกระบวนการตัดเย็บและทดลองใช้งานจริงบนเวที เพื่อให้เครื่องแต่งกายสามารถตอบสนองทั้งในด้านแนวคิดและการใช้งานจริงในการแสดง

ภาพที่ 3.60 : การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายครั้งที่ 4 (100%) ฉาก1-2
ที่มา : ผู้ศึกษา

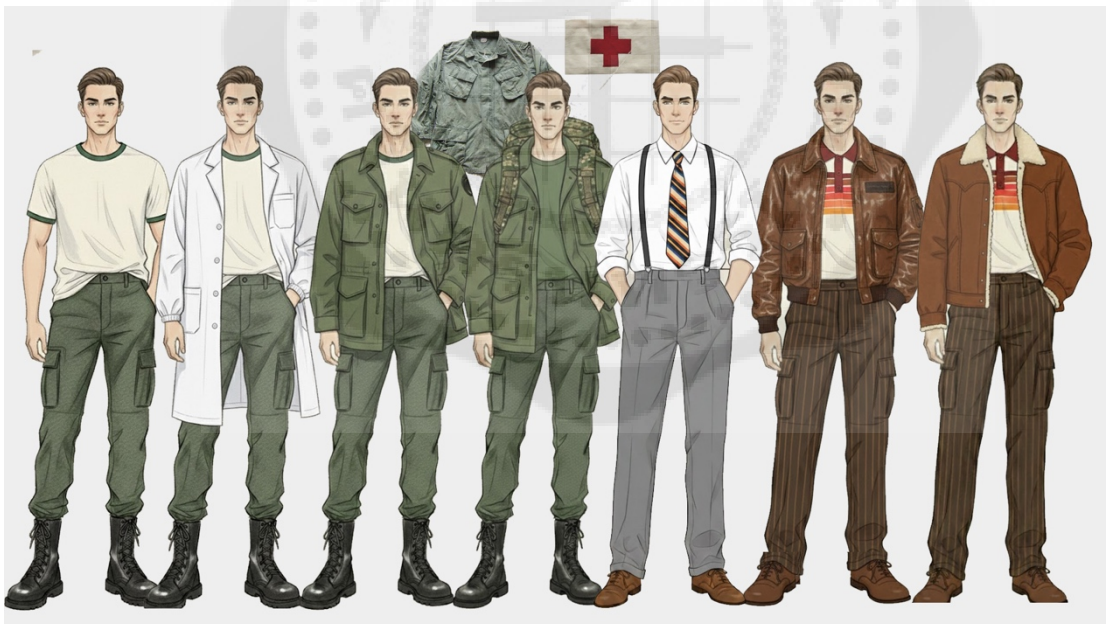

ภาพที่ 3.61 : การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายครั้งที่ 4 (100%) ฉาก3-5
ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.62 : การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายครั้งที่ 4 (100%)
ภาพรวมลินดา

ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.63 : การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายครั้งที่ 4 (100%)
ภาพรวมจอม

ที่มา : ผู้ศึกษา

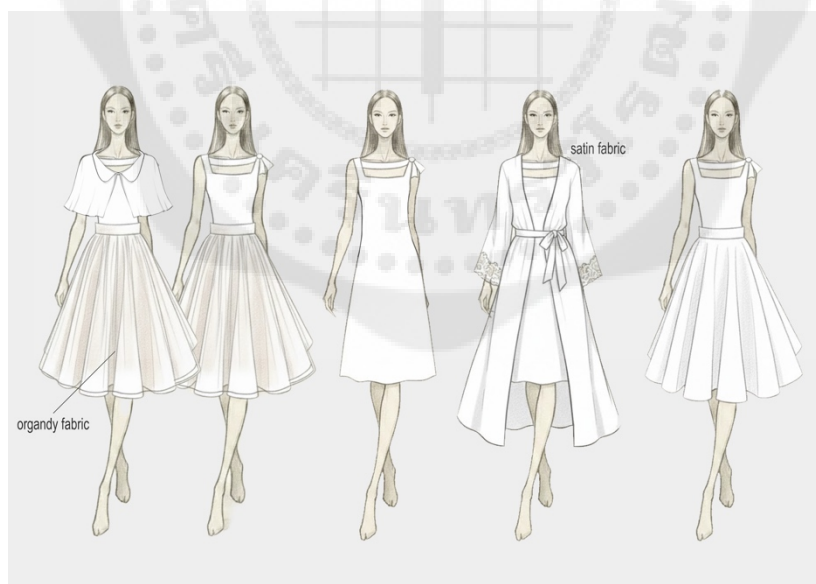
(1) กระบวนการสเก็ตช์และพัฒนาโครงสร้างของเครื่องแต่งกาย

ผู้ศึกษาเริ่มต้นจากการพัฒนาสเก็ตช์แบบเครื่องแต่งกาย (costume sketch) ของตัวละคร โดยอ้างอิงจากการส่ง 100 % นำมาต่อยอด โดยเน้นเจาะลงไปในแต่ละฉากการแสดง โดยคำนึงถึง พัฒนาการของตัวละคร อารมณ์ของแต่ละฉาก และ สี

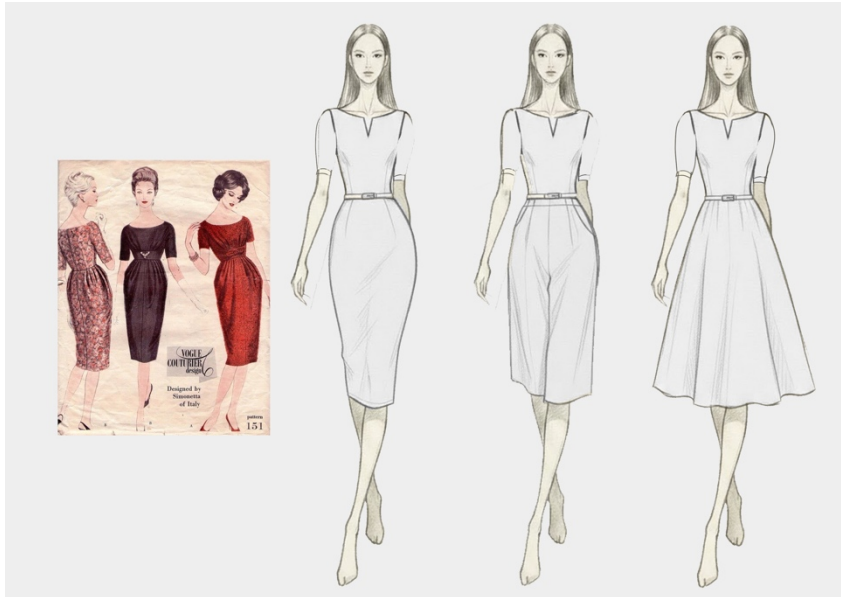
ในขั้นตอนนี้ ผู้ศึกษาไม่ได้มุ่งเน้นเพียงรายละเอียดของเสื้อผ้า แต่ให้ความสำคัญกับ “โครงสร้าง” หรือภาพรวมของรูปร่างเครื่องแต่งกายเมื่อปรากฏบนร่างกายนักแสดงและพื้นที่การแสดง รวมถึงคำนึงถึงการเปลี่ยนชุด

ผู้ศึกษามีการสเก็ตช์ หลายรูปแบบ และปรับแก้ซ้ำในแต่ละฉาก เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของสัดส่วนของชุด การเคลื่อนไหวของผ้า ความต่อเนื่องตลอดทั้งเรื่อง

โดยเฉพาะตัวละครลินดา ผู้ศึกษาให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนผ่านของเสื้อผ้า อย่างต่อเนื่อง เพื่อสะท้อนพัฒนาการของตัวละครจากหญิงสาวที่เต็มไปด้วยความฝัน ไปสู่บุคคลที่มีความนิ่ง สุขุม และผ่านประสบการณ์ชีวิตมากขึ้น

ภาพที่ 3.64 : พัฒนาสเก็ตช์(sketch) แบบเครื่องแต่งกาย สำหรับฉากที่ 1
ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.65 : พัฒนาสเกตช์(sketch) แบบเครื่องแต่งกาย สำหรับฉากที่ 2
 ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.66 : พัฒนาสเกตช์(sketch) แบบเครื่องแต่งกาย สำหรับฉากที่ 3
 ที่มา : ผู้ศึกษา

(2.) การเลือกและค้นหาวัสดุสำหรับเครื่องแต่งกาย

หลังจากพัฒนาแบบร่างและ silhouette ของเครื่องแต่งกาย ผู้ศึกษาได้ดำเนินการค้นหาและคัดเลือกวัสดุที่เหมาะสมกับแนวคิดของการออกแบบ โดยมีการลงพื้นที่เลือกซื้อผ้าและวัสดุที่ย่าน พาหุรัด ซึ่งเป็นแหล่งรวบรวมวัสดุสิ่งทอและอุปกรณ์ตัดเย็บสำคัญของกรุงเทพมหานคร

ผู้ศึกษาให้ความสำคัญกับคุณสมบัติของผ้าในหลายด้าน ได้แก่ น้ำหนักของวัสดุ การเคลื่อนไหวของผ้า การตอบสนองต่อแสงบนเวที ความสามารถในการรองรับเทคนิค Quick Change ผิวสัมผัส ลวดลายและราคาของผ้า

ภาพที่ 3.69 : การเลือกและค้นหาวัสดุสำหรับเครื่องแต่งกาย
ที่มา : ผู้ศึกษา

(3.) การพัฒนาแพทเทิร์นและการตัดเย็บ

ภายหลังจากการเลือกวัสดุ ผู้ศึกษาได้เริ่มกระบวนการสร้างแพทเทิร์น (pattern making) และตัดเย็บเครื่องแต่งกายจริง ในขั้นตอนนี้ ผู้ศึกษาให้ความสำคัญกับ โครงสร้างของชุด ความสะดวกในการเคลื่อนไหว ความแข็งแรงของเครื่องแต่งกาย การรองรับการเปลี่ยนชุดแบบ Quick Change และระบบเปิดปิดของชุด

ผู้ศึกษามีการทดลองปรับแพทเทิร์นหลายครั้ง เพื่อให้โครงสร้างของชุดออกมาตรงตามภาพที่ต้องการ ขณะเดียวกันยังสามารถใช้งานจริงในการแสดงได้

โดยเฉพาะชุดของลินดา ผู้ศึกษาพบว่า เครื่องแต่งกายที่มีอยู่เดิมไม่สามารถรองรับระบบ Quick Change และ โครงสร้างที่ต้องการได้อย่างสมบูรณ์ จึงตัดสินใจออกแบบและตัดเย็บเครื่องแต่งกายของ ลินดา ใหม่ทั้งหมด เพื่อให้สามารถควบคุม โครงสร้างของชุด น้ำหนักของวัสดุ กลไกของ Quick Change ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแนวคิดของการแสดง

การตัดเย็บใหม่ทั้งหมดช่วยให้ผู้ศึกษาสามารถออกแบบรายละเอียดภายในของชุดให้รองรับการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายอย่างรวดเร็ว เช่น ระบบตะขอและซิปป่อน การสวมใส่ที่สามารถถอดหรือเพิ่มได้ทันที โครงสร้างที่ช่วยลดระยะเวลาในการเปลี่ยนชุด

ภาพที่ 3.70 การทดลองทำกระโปรงวงกลมด้วยผ้าดิบ

ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.71 : การทำแพทเทิร์นเสื้อผ้าลินดา
ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.72 : ตัดเย็บผ้าจริง
ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.73 : ผลงานการขึ้นผ้าจริงชุดที่ 1
ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.74: การลองเดรปปิง (draping)

ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.75 : หาชองประดับตกแต่งเพิ่มเติมที่ เจริญรัฐ กับอาจารย์

ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.76 : หาเครื่องแบบทหารเพิ่มเติมสำหรับ จอม
ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.77 : การทดลองหาผ้าที่และสีที่เหมาะสมสำหรับแต่ละชุด
ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.78: เทคนิคเก็บชายกระโปรงด้วยการลนไฟ
ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.79 : ชุดจริงบางส่วน
ที่มา : ผู้ศึกษา

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
ชายกระโปรงไม่เรียบร้อย	เก็บชายกระโปรงให้เรียบร้อย
ขาดเครื่องประดับเช่นเข็มขัด	นำผ้าที่มีอยู่นำมารัดกับผ้ากาวและทำเป็นเข็มขัด ชื่อหัวเข็มขัดที่ เจริญรัฐ
บางชุดหลวมกว่าตัวนักแสดง	มีการทำเกล็ดเพิ่มและเย็บเข้าเล็กน้อย

ตารางที่ 3.23 : ตารางปัญหาและแนวทางการแก้ไข (100%) ของเครื่องแต่งกาย
ที่มา : ผู้ศึกษา

3.5.3 ผลงานการออกแบบเครื่องแต่งกาย

3.5.3.1 ช่วงเตรียมตัวการแสดง

ในช่วงก่อนการแสดง ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมด้านเครื่องแต่งกายอย่างเป็นระบบ เพื่อให้กระบวนการเปลี่ยนชุด การใช้งานเครื่องแต่งกาย และจังหวะของการแสดงสามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

เนื่องจากการแสดงมีการใช้เทคนิค Quick Change และมีการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายหลายครั้งภายในระยะเวลาจำกัด ผู้ศึกษาจึงให้ความสำคัญกับการวางแผนและจัดระเบียบเครื่องแต่งกายก่อนเริ่มการแสดงเป็นอย่างมาก

(1.) การจัดเรียงเครื่องแต่งกายตามลำดับของฉาก

ผู้ศึกษาได้ทำการจัดเรียงเครื่องแต่งกายทั้งหมดไว้บนราวแขวน โดยแบ่งตามลำดับของฉาก (scene order) และช่วงเวลาของการแสดง เพื่อให้นักแสดงและทีมงานสามารถเข้าถึงชุดแต่ละชุดได้อย่างรวดเร็วและลดความผิดพลาดระหว่างการเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย

ในการจัดเตรียม ผู้ศึกษามีการ แยกชุดของแต่ละครแต่ละตัวอย่าง ชัดเจน จัดเรียงลำดับชุดตามฉากของการแสดง จัดเครื่องประดับ และ อุปกรณ์ประกอบร่วมกับชุดของแต่ละฉากกระบวนการดังกล่าวช่วยให้การ เปลี่ยนชุดสามารถดำเนินได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และช่วยรักษาความ ต่อเนื่องของจังหวะการแสดงบนเวที

(2.) การตรวจสอบความพร้อมของเครื่องแต่งกาย

ก่อนเริ่มการแสดง ผู้ศึกษาได้ทำการตรวจสอบรายละเอียดของ เครื่องแต่งกายทุกชุด เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการแสดงสด

การตรวจสอบประกอบด้วย ความเรียบร้อยของชุด ความแข็งแรง ของตะเข็บและอุปกรณ์ยึด ระบบซิป ตะขอ และกระดุม ความพร้อมของ เครื่องประดับ การจัดวางสำหรับ Quick Change ความสะอาดและสภาพ ของวัสดุ

โดยเฉพาะชุดที่ต้องมีการเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว ผู้ศึกษาให้ ความสำคัญกับการตรวจสอบระบบเปิดปิดของชุดและลำดับการสวมใส่ เพื่อให้สามารถใช้งานได้จริงภายใต้เวลาที่จำกัด

(3.) การทดลองเปลี่ยนชุดและจับเวลา

ผู้ศึกษาได้มีการทดลองเปลี่ยนเครื่องแต่งกายร่วมกับนักแสดงก่อน การแสดงจริง เพื่อประเมิน ระยะเวลาในการ Quick Change ความ คล่องตัวของนักแสดง ความสะดวกในการถอดและสวมชุด รวมถึงมีการจับ เวลาในการเปลี่ยนชุดแต่ละครั้ง เพื่อวิเคราะห์จุดที่อาจเกิดปัญหาและ ปรับแก้ขั้นตอนให้เหมาะสมมากขึ้น

(4.) การประสานงานร่วมกับทีมผู้ช่วย เนื่องจากเครื่องแต่งกายมี ความสัมพันธ์โดยตรงกับจังหวะของการแสดง ผู้ศึกษาจึงมีการประสานงาน ร่วมกับทีม และนักแสดงอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเข้าใจใน ลำดับการ เปลี่ยนชุด วิธีการสวมและถอดเครื่องแต่งกาย การทำงานร่วมกันในขั้นตอน นี้ช่วยลดความผิดพลาดระหว่างการแสดง และทำให้ระบบการเปลี่ยนเครื่อง แต่งกายสามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่น

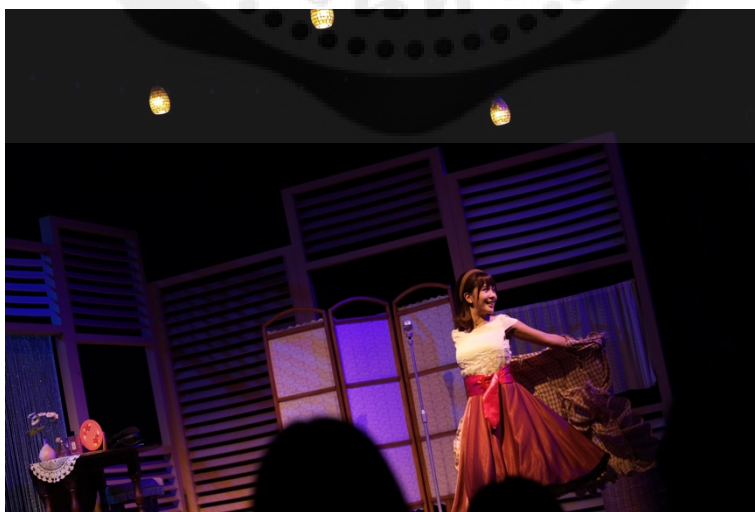
3.5.3.2 ช่วงการแสดง

ในระหว่างการแสดง ผู้ศึกษาปฏิบัติหน้าที่อยู่บริเวณหลังเวทีร่วมกับทีมผู้ช่วยเครื่องแต่งกาย เพื่อดูแลกระบวนการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายและควบคุมความเรียบร้อยของชุดตลอดการแสดง เนื่องจากการแสดงมีการใช้ระบบ Quick Change และมีการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายหลายครั้งภายในระยะเวลาจำกัด

ผู้ศึกษาจึงต้องติดตามลำดับของการแสดงอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การเปลี่ยนชุดสามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องและไม่กระทบต่อจังหวะของการแสดงบนเวที

ภาพที่ 3.80 : ภาพการแสดงจริง ฉากที่ 1
ที่มา : Jira Joke

ภาพที่ 3.81 : ภาพการแสดงจริง ฉากที่ 2
ที่มา : Jira Joke

ภาพที่ 3.82 : ภาพการแสดงจริงของ จอม
ที่มา : Jira Joke

ภาพที่ 3.83 : ภาพการแสดงจริง ฉากที่ 2 (ข้างหลังภาพ)
ที่มา : Jira Joke

ภาพที่ 3.84 : ภาพการแสดงจริง ฉากจบ
ที่มา : Jira Joke

3.5.4 ขั้นตอนการทำงานหลังการแสดง (Post-Production)

3.5.3.2 ช่วงหลังการแสดง

ภายหลังจากเสร็จสิ้นการแสดง ผู้ศึกษาได้ดำเนินการจัดเก็บเครื่องแต่งกาย อุปกรณ์ประกอบ และวัสดุต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ เพื่อรักษาสภาพของผลงาน โดยมี การตรวจสอบความเรียบร้อยของเครื่องแต่งกายแต่ละชุด เพื่อป้องกันการสูญหาย และช่วยให้ง่ายต่อการค้นหาและนำกลับมาใช้งาน

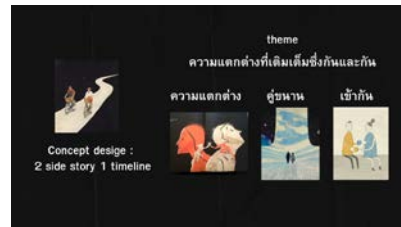
นอกจากนี้ ผู้ศึกษายังให้ความสำคัญกับการดูแลรักษาสภาพของเครื่องแต่งกาย ทั้งการทำความสะอาด ซ่อมแซมในส่วนที่เกิดการชำรุดจากการใช้งาน และจัดเก็บในลักษณะที่สามารถรักษารูปทรงและคุณภาพของวัสดุไว้ได้อย่างเหมาะสม กระบวนการจัดเก็บดังกล่าวไม่ได้เป็นเพียงขั้นตอนหลังจบการแสดงเท่านั้น แต่ยังเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการองค์ความรู้และทรัพยากรภายในสาขาวิชาออกแบบเพื่อการแสดง โดยผู้ศึกษามุ่งหวังให้เครื่องแต่งกาย วัสดุ และข้อมูลจากกระบวนการทำงานครั้งนี้ สามารถกลายเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา การค้นคว้า และการพัฒนาผลงานของนักศึกษาในรุ่นต่อ ๆ ไป ทั้งในด้านการออกแบบ การตัดเย็บ การจัดการระบบ Quick Change และการทำงานจริงในบริบทของละครเวที

3.6 การพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบแสงและเทคนิคละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง

3.6.1 ขั้นตอนการทำงานก่อนการแสดง (Pre-production)

3.6.1.1 การศึกษาบทละครดั้งเดิม

จากการศึกษาจากบทละครเรื่อง ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง ที่ดัดแปลงจากบทละครดั้งเดิมเรื่อง Dooeear Jack, Dear Louise ประพันธ์ โดย Ken Ludwig ผู้ศึกษาได้อ่านบทละคร และมองเห็นถึงประเด็น เรื่องความแตกต่างที่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ทั้ง 2 จึงได้มีขอเรื่อง “ความแตกต่างที่เติมเต็มซึ่งกันและกัน”

ภาพที่ 3.85 การศึกษาบทละครดั้งเดิม (ณัฐนันท์ โพธิ์ชัย)

ที่มาภาพ : ผู้ศึกษา

3.6.1.2 กำหนดทิศทางการศึกษา

จากการอ่านบทรวมกับผู้กำกับและผู้ออกแบบของคंपระกอบศิลป์ฝ่ายอื่นๆได้ข้อสรุปว่ามีการเปลี่ยนบริบทจากเดิม“สหรัฐอเมริกา”เปลี่ยนเป็น“ประเทศไทย”จึงทำให้ผู้ศึกษาหาข้อมูลได้จริงสถานที่ที่เกิดขึ้นจริงจากประวัติศาสตร์เพื่อค้นคว้าและนำมาดัดแปลงใช้อ้างอิงบริบทในเรื่อง

3.6.1.3 การวิเคราะห์บทละครและการค้นคว้าข้อมูลอ้างอิงเพื่อใช้ในการออกแบบแสง

ในกระบวนการวิเคราะห์บทละครที่จะใช้นำมาออกแบบแสง ของเรื่อง ป.ล.โปรดอย่าในระยะคิดถึง ต้องค่าค่าข้อมูลอ้างอิงจากสถานที่ช่วงเวลาที่แตกต่างกันออกไป เนื่องจากสถานที่แต่ละแห่งและช่วงเวลาที่แตกต่างกันมีลักษณะของแสงและบรรยากาศที่แตกต่างกันออกไป การศึกษาข้อมูลแต่ละสถานที่ในบทละครช่วยให้ผู้ศึกษาเห็นภาพและเข้าใจ

ลักษณะแสงที่เกิดขึ้นในแต่ละฉากได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังทำให้ผู้ชมสามารถรับรู้และเข้าใจและรู้ถึงช่วงเวลาเวลา สถานที่ นั้นได้อย่างชัดเจน

3.6.1.4 การส่งความคืบหน้า 30%

ผู้ศึกษาได้เริ่มค้นคว้าหาข้อมูลจากสถานที่ที่มีอยู่จริงโดยศึกษาทิศทางของแสงลักษณะเฉพาะของช่วงเวลาที่แตกต่างกันรวมถึงความเปลี่ยนแปลงของแสงตามเวลา ฤดูกาลและสถานที่ ที่มีบริบทแตกต่างกันออกไปทั้งแสงธรรมชาติและแสงที่มนุษย์สร้างขึ้นเมื่อนำมาผสมผสานกับแนวคิด “ตัวตน แตกต่าง เต็มเต็ม” ผู้ศึกษาจึงใช้สีช่วยกำหนดแทนค่าตามลักษณะของตัวละครและกำหนดภาพรวม ของแสงให้ไปในคนละทิศทาง โดยใช้ โทนสี ลักษณะพร้อมทั้งให้สีของแสงเปลี่ยนแปลงไปตามเวลา ฤดูกาลและสถานที่ เพื่อสะท้อนพัฒนาการของอารมณ์และความสัมพันธ์ของตัวละคร

ภาพที่ 3.86 : สไลด์การอัปเดตความคืบหน้า 30%

ที่มาภาพ : ผู้ศึกษา

3.6.1.5 สรุปการส่งความคืบหน้า 30%

ในการส่งความคืบหน้า 30% ได้ข้อสรุปในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลด้านการออกแบบแสงสำหรับละครเรื่อง ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง โดยสรุปออกมาเป็นแนวคิดที่สอดคล้องและทิศทางเดียวกับกับผู้ศึกษา ผู้ออกแบบองค์ประกอบฝ่ายอื่นๆ จึงได้ข้อมูลที่จะใช้เป็นแนวคิดและทฤษฎีด้านการออกแบบแสงสำหรับละคร ในการกำหนดแนวคิดในการใช้แทนลักษณะและอารมณ์ของเรื่อง

3.6.1.6 การส่งความคืบหน้า 50%

หลังจากผู้ศึกษาได้กำหนดแนวคิดและทฤษฎีในการออกแบบองค์ประกอบแสงแล้ว ได้นำมาต่อยอดและพัฒนาในการส่งความคืบหน้า 50% โดยนำแนวคิดและสิ่งที่จะใช้นำมาสื่อสารผ่านการออกแบบแสงที่จะเกิดขึ้นในเทศกาลปล่อย ลักษณะของแสงบรรยากาศ การแบ่งสัดส่วนพื้นที่การใช้สีแทนค่าของแต่ละคน เพื่อให้เห็นถึงบรรยากาศและพื้นที่ได้อย่างชัดเจน เป็นส่วนเสริมกับองค์ประกอบด้านออกแบบฝ่ายอื่นให้มีความชัดเจนมากขึ้น และการใช้แปกรณเสริมของไฟเพื่อช่วยให้เกิดความสนใจมากขึ้น คือ ตะเกียงไฟ มาเป็นแรงบันดาลใจและเป็นอุปกรณ์เทคนิคเพื่อช่วยให้นักแสดงได้เห็นความชัดเจนและเพื่อความสมจริงให้นักแสดงได้รู้สึกและถ่ายทอดผ่านกาแสดงและการทดลองใช้โปรเจคเตอร์มาเป็นส่วนเสริมในการฉายภาพที่ต้องการสื่อสารผู้ชมมากขึ้น

ภาพที่ 3.87 : เทศกาลปล่อยผี

ที่มาภาพ : instagram jira_joke

3.6.1.7 สรุปการส่งความคืบหน้า 50%

ผู้ศึกษาได้นำแนวทางการออกแบบแสง การนำคอนเซ็ปต์ ความแตกต่างที่เติมเต็มซึ่งกันและกัน มาใช้ให้เห็นความแตกต่างของลักษณะแสงที่บ่งบอกถึง ระยะห่างของช่องว่างของแสงที่แสดงให้เห็นพื้นที่ แสงที่แทนค่าลักษณะของตัวละคร รวมถึงได้วิเคราะห์และตีความในการเลือกหยิบจุดเด่นของแต่ละ คอนเซ็ปต์ เพื่อกำหนดทิศทางของการใช้แสง

3.6.1.8 ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา

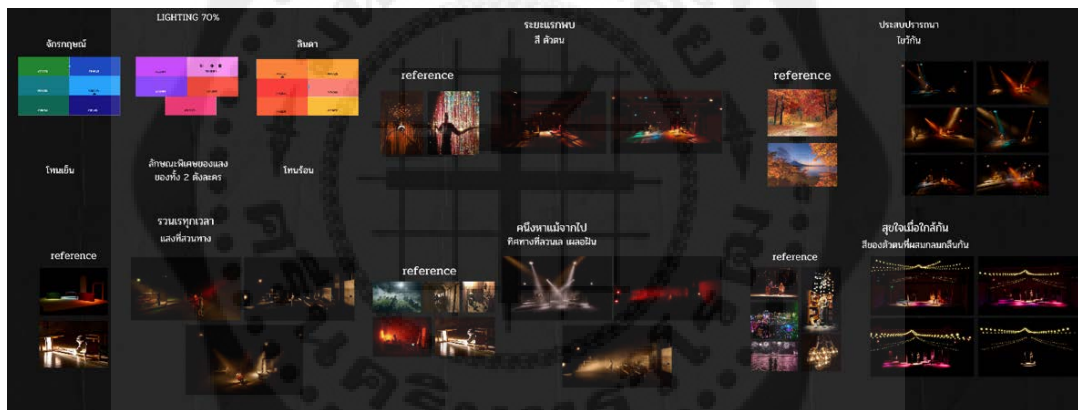
ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน	ปัญหาที่เกิดขึ้น	แนวทางการแก้ไขปัญหา
ส่งความคืบหน้า 50 %	-การใช้แสงในการแบ่งพื้นที่ทำให้นักแสดงโดยจำกัดพื้นที่และส่งผลให้เกิดความอึดอัด	-ปรีกษาคูที่ปรึกษา และทีมผู้ศึกษาโดยคำนึงถึง การใช้พื้นที่ของโรงละคร และ ลักษณะแสงที่จำเป็นต้องลงเฉพาะจุดไม่ให้โดยจำกัดระยะพื้นที่ในการแทนค่าลักษณะแสงในแต่ละซีน
	-การใช้แสงแทนค่าตัวละครในขณะที่นักแสดงออกจากเวทีเพื่อไม่ให้เกิดช่องว่างหรือการจัดการการใช้พื้นที่ในการจัดการการใช้พื้นที่ในการมองเห็นของผู้รับชม ขณะที่ตัวนักแสดงต้องออกจากเวทีในซีนนั้นๆ	-ปรีกษาคณะครูและวิเคราะห์หาทางแก้ไขโดยคำนึงถึงบริบทการตีความเพื่อนำมาเป็นตัวเลือกในการจัดการพื้นที่การมองเห็นของแสงเพื่อไม่ให้เกิดความมืดจนเกินไปหรือจำกัดพื้นที่เล่นของนักแสดงหรือความรู้สึกที่เกิดการมองเห็นของคนดู

ตารางที่ 3.24 ตารางปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการออกแบบแสงครั้งที่ 1 50 %

ที่มา : ผู้ศึกษา

3.6.1.9 การส่งความคืบหน้า 70%

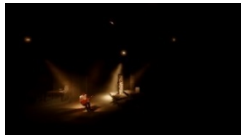

ผู้ศึกษาได้ศึกษาและวิเคราะห์บทละครที่จะใช้ในการออกแบบแสง และกำหนดทิศทางของการนำคอนเซ็ปต์มาใช้แต่ละองค์ของละครให้เกิดความชัดเจนและง่ายต่อการทำงานร่วมกับฝ่ายอื่นๆและเพิ่มองค์ประกอบของการออกแบบแสงเพื่อให้เกิดความหลากหลายของสถานที่และเพิ่มมิติของสถานที่และลักษณะพิเศษของแสงและความรู้สึกของตัวละครโดยหยิบคอนเซ็ปต์ที่เคยได้วางไว้นำมาช่วยสร้างบรรยากาศมากขึ้น โดยเพิ่มให้เห็นฤดูกาลที่แตกต่างออกไปของพื้นที่ โดยหยิบยกความแตกต่างของช่วงเวลา ไทมไลน์ของประเทศที่อ้างอิง เพื่อให้เกิดความแตกต่างโดยใช้ฤดู ไปไม่ผลิตของประเทศญี่ปุ่นมาช่วงให้เกิดลักษณะพิเศษของพื้นที่ที่เกิดขึ้นจริงแต่ให้ความรู้สึกสถานที่พิเศษได้ในเวลาเดียวกัน

ภาพที่ 3.88 : สไลด์ส่งความคืบหน้า 70 % ออกแบบองค์ประกอบแสง

ที่มา : ผู้ศึกษา

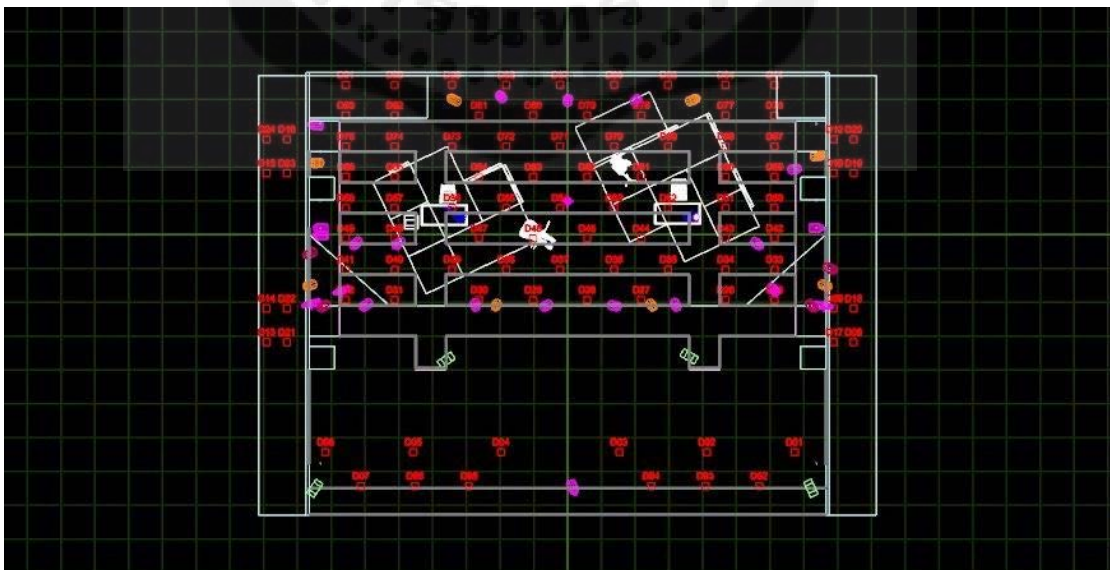
องค์1	เวลา	สถานที่+ action	lighting	special lighting	
ระยะแรก พบ	ไม่ทราบเวลา/ สถานที่	No mad land	แสงไฟสลัว		
	ธันวาคม 2510 ฤดูหนาว/ปี ใหม่	บ้านพักจอม/ โลลิต้าคลับ	แสงบรรยากาศ+ ไฟในห้องสว่าง+ แสงไฟประดิษฐ์	ไฟ follow + mirror ball	
		โรงเรียนแพทย์ ทหาร/บ้านพัก ลินดา	แสงบรรยากาศ+ ไฟโครงสร้าง สถานที่	l137 l107 l112	
	กุมภาพันธ์ 2511 ปลายฤดู หนาว	No mad land / บ้านพักจอม/ โลลิต้าคลับ/ บ้านพักหลิน ไฟค้อยๆเบา ลง+จอมเดิน ออกจากบ้าน	แสงบรรยากาศ+ ไฟโครงสร้าง สถานที่ ไฟ top ลงฝั่ง บ้านพัก		
องค์2	เวลา	สถานที่+ action	lighting	special lighting	
	ปลายเมษายน 2511	ค่ายฝึกจังหวัด กาญจนบุรี	แสงบรรยากาศ+ แสงไฟโทนมืด	l137 l107 l112	

ประสพ ปรารถนา	มกราคม	บ้านพักหลิน+ โลลิต้าคลับ	แสงไฟ บรรยากาศ+แสง ไฟในห้องสว่าง+ ไฟแสงฟ้า เคลื่อนไหว	ไฟ follow + mirror ball	
	ไม่ทราบเวลา/ สถานที่	No mad land	ไฟ top ลงเฉพาะจุด + ไฟสลัว		
องค์3	เวลา	สถานที่+ action	lighting	special lighting	
รวมเรทุก เวลา	มกราคม 2512	ค่ายแบร์แคท เวียดนาม+ บ้านพักลิน ดา+ระหว่าง ทางกลับ บ้านพัก	แสงบรรยากาศ+ ไฟสาดเข้ามาจาก แหล่งกำเนิดแสง อื่น+ไฟจาก สิ่งประดิษฐ์	ไฟตระ เกียง ไฟฉาย โคมไฟ	
	เมษายน 2512	No mad land สภาวะ จิตใจจ่อม	ไฟสลัว		
	ไม่ทราบเวลา/ สถานที่	No mad land		l137 l107 l112	
องค์4	เวลา	สถานที่+ action	lighting	special lighting	
คณิงหาแม่ จากไป	กรกฎาคม 2512	ราดตะเวนร ค่ายแบร์แคท	แสงไฟสาดเข้ามา		

	มีนาคม 2513	ราดตะเวนค้าย แบร์แคทวง ล้อมแนวหน้า สงคราม	แสงสีแดงสอดเข้า มาจากหลายจุด		
องค์5	เวลา	สถานที่+ action	lighting	special lighting	
สุขใจเมื่อ ใกล้กัน	ธันวาคม 2513	งานกาชาด	แสงไฟ บรรยากาศ+แสง ไฟเคลื่อนที่+แสง ไฟประดิษฐ์จาก หลอดไฟเส้น	ไฟหลอด ไส้ l137 l137 l112	
			ไฟเพดเหลือไฟ top ลงเฉพาะจุด	ไฟหลอด ไส้	

ตารางที่ 3.25 : ตารางการวางแผนไฟแต่ละฉาก

ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.89 : แพลนไฟ capture 2025 student edition

ที่มาภาพ : ผู้ศึกษา

3.6.1.10 สรุปการส่งความคืบหน้า 70%

ผู้ศึกษาได้นำองค์ประกอบตามแนวคิดที่วิเคราะห์มารวมกับการออกแบบแสงเพื่อเพิ่มมิติให้กับฉากเกิดความแตกต่างจากเดิม นอกจากนี้ใช้แนวคิดมาเป็นองค์ประกอบหลักให้เห็นชัดเจนแล้วยังเพิ่มมิติให้แสงมากขึ้น และยังเป็นแนวคิดเพื่อมาใช้ออกแบบแสงได้มากขึ้นและได้ข้อเสนอแนะจากอาจารย์ในการเลือกใช้และตีความตามฉาก บริบทของบทละครที่เหมาะสมกับการเล่าเรื่อง

3.6.1.11 ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน	ปัญหาที่เกิดขึ้น	แนวทางการแก้ไขปัญหา
ส่งความคืบหน้า 70%	-การใช้เทคนิคพิเศษที่ต้องใช้โปรเจคเตอร์เข้ามาช่วยเสริมรอบนี้ต้องลดทอนและไม่ได้ใช้ในการส่งความคืบหน้า เนื่องจากมีผู้ช่วยไม่พอในการโอเปอเรเตอร์	-ยกไปส่งความคืบหน้ารอบ 100% และทำเทคนิคมีเดียเพื่อมาปรับแก้กับทีมไปพร้อมๆในช่วงที่ทำการซ้อม และหาผู้ช่วยที่มีความพร้อมในการมาช่วยในส่วนของการโอเปอเรเตอร์
	-ถึงจะทำการใช้แสงแทนค่าตัวละครในขณะนี้นักแสดงออกจากเวทีในการเลือกใช้ลักษณะไฟแบบอื่นเพื่อไม่ให้เกิดช่องว่างหรือการจัดการการใช้พื้นที่ในการมองเห็นของผู้รับชมขณะที่ตัวนักแสดงต้องออกจากเวทีในซีนนั้นๆ แต่ยังมีปัญหาที่จำกัดทำให้ผู้ชมรู้สึกดังดูสายตาไปในทิศหรือไปในส่วนที่ไม่ได้โฟกัส	-จากการปรึกษาอาจารย์พบว่าลงเฉพาะจุดเป็นปัญหาในมุมมองที่เปลี่ยนจุดโฟกัสมากเกิดไปจึงต้องเลือกใช้การเสริมบรรยากาศเข้าไปเล็กน้อยเพื่อไม่บังคับสายตาคนดูไปในที่ที่ไม่ได้โฟกัสส่วนนั้น

ตารางที่ 3.26 ตารางปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการออกแบบแสงครั้งที่ 2 70%

ที่มา : ผู้ศึกษา

3.6.1.12 การส่งควาคืบหน้า100 %

หลักจากผู้ศึกษาได้คำแนะนำจากอาจารย์ในการใช้อุปกรณ์เสริม และเทคนิคพิเศษที่น่าจะนำมาใช้ในการออกแบบแสงให้เกิดความสมจริง และเป็นการทำงานร่วมกับฝ่ายฉากและอุปกรณ์ฉาก ในการนำไฟพิเศษ คือ ไฟกระเทียม โคมไฟ มาช่วยเสริมโครงสร้างและลูกเล่นบนเวทีโดยเริ่มจาก ไฟดาว และโคมไฟ ที่เป็นตัวแทนของลินดา และแสดงให้เห็นพื้นที่ของลินดา และสร้างบรรยากาศให้ชัดเจนมากขึ้น และนำเทคนิคพิเศษโดยการนำมีเดีย มาเป็นส่วนเสริมมากขึ้นโดยในรอบนี้ได้ทำการทดสอบในหลายๆด้านเพื่อหา และสรุปการนำมาใช้ออกแบบองค์ประกอบรวมกับการจัดแสงและให้นักแสดงได้ลองทำงานกับอุปกรณ์พิเศษและได้ใช้บนเวทีจริง

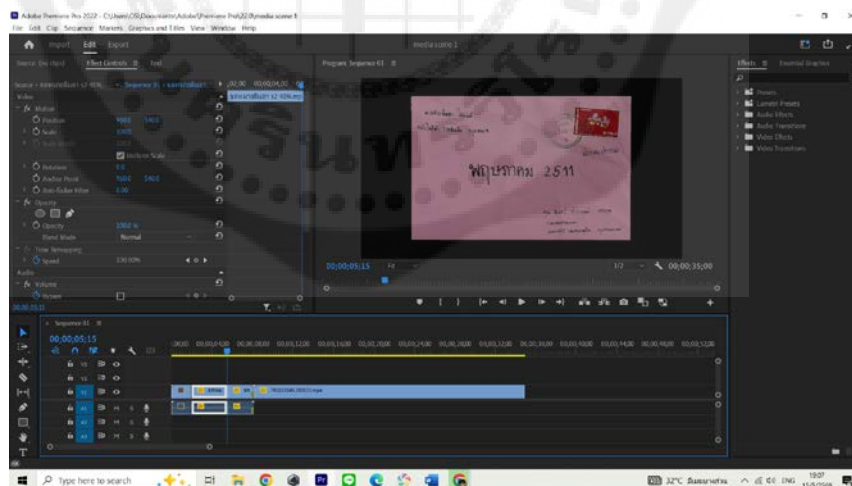
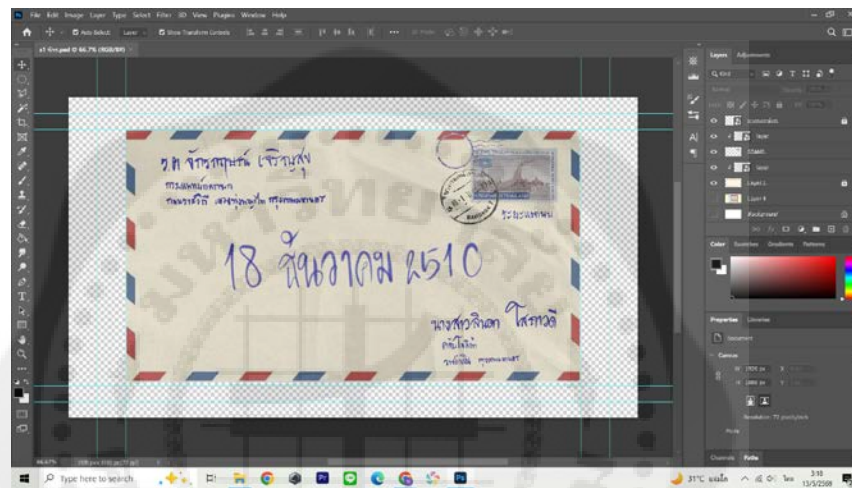
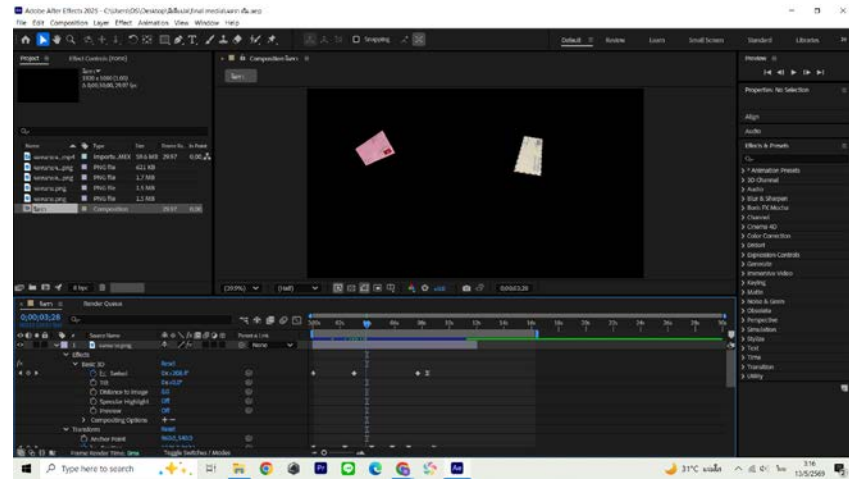
ภาพที่ 3.90 : ติดตั้งไฟห้อย

ที่มาภาพ : ผู้ศึกษา

ภาพที่3.91 : ทดลองใช้โคมไฟบ้านลินดา

ที่มาภาพ : ผู้ศึกษา

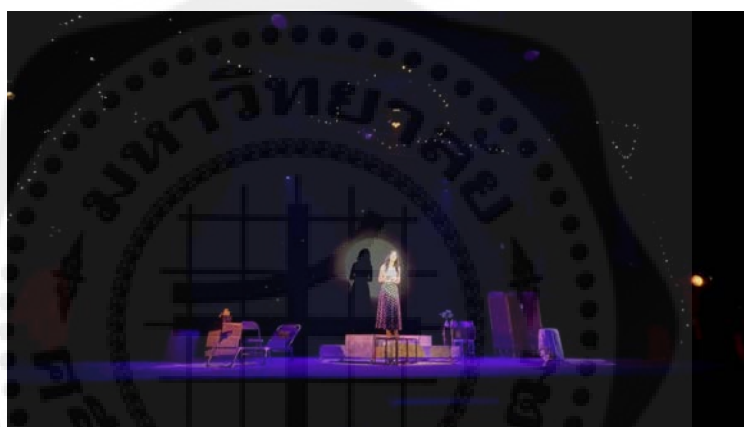

ภาพที่ 3.92 : โปรแกรม abobe ใช้ในการตัดต่อมีเดีย

ที่มาภาพ : ผู้ศึกษา

3.6.1.13 สรุปการส่งความคืบหน้า 100%

จากการส่งความคืบหน้า 100% ผู้ศึกษาได้คำแนะนำจากอาจารย์ ในการต่อยอดการใช้อุปกรณ์เสริม อาทิ โคมไฟ ให้ต่อยอดการใช้ คือ นำมาตีความแนวคิดตามตัวละคร ลินดาสามารถเพิ่มจำนวนโคมไฟและดีไซน์ตามคาแรคเตอร์ตัวละคร ด้วยลักษณะนิสัยของตัวลินดาที่มีความผู้หญิงยุคใหม่ที่มีแนวคิดที่ความหลากหลาย และจอม ที่ได้คำแนะนำให้ใช้โคมไฟแขวนให้สื่อถึงความ สื่อตรง แข็งทื่อ และมีเดียมาพัฒนาไม่ใช่แค่นำมาใช้ให้ข้อมูลภาพในบทละครเท่านั้นแต่ยังสามารถมาประยุกต์ใช้ให้เล่าเรื่องผ่านซิมโบลที่สอดคล้องไปกับเรื่องนำพาเรื่องไปพร้อมๆกันและยังใช้สะท้อนความคิดของตัวละครได้

ภาพที่ 3.93 : ภาพการใช้ไฟเทคนิคและการใช้มีเดียใน scene

ที่มาภาพ : ผู้ศึกษา

3.6.2 ผลงานการออกแบบเพื่อการแสดง (Production)

3.6.2.1 ช่วงก่อนการแสดงจริง

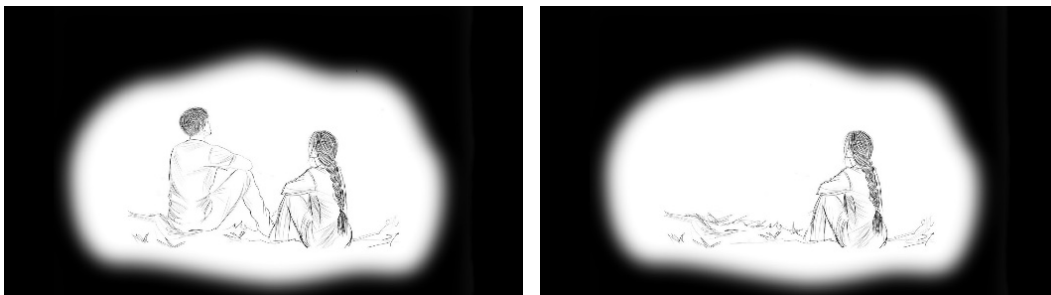
ในช่วงก่อนแสดงจริงผู้ศึกษาต้องวางแผนในการจัดแปลนไฟเพื่อให้ผู้ช่วยในการจัดวางตำแหน่งของการแขวนไฟ วางระบบจัดการไฟ บริหารจัดการอุปกรณ์ไฟที่จะใช้ในโรงละครให้มีความเพียงพอต่อการดำเนินทั้งเรื่อง ตรวจสอบความเรียบร้อยของอุปกรณ์ที่จะใช้จริงเพื่อให้มีความปลอดภัยและพร้อมใช้งาน ซ่อมบำรุงในส่วนที่เสียหาย เปลี่ยนหลอดไฟ ซ่อมสายไฟ จึงต้องแก้ไขให้เรียบร้อยก่อนจะทำการใช้งานจริง เพื่อให้ผู้ควบคุมและในส่วนของผู้ช่วยให้มั่นใจในการใช้อุปกรณ์ก่อนการแสดงจริง และทำการวางแผนโปรเจกเตอร์ที่

จะมาช่วยเสริมการเล่าเรื่องที่จะต้องทำงานกับฝ่ายออกแบบแสงให้สอดคล้อง และผู้ช่วยได้มีส่วนช่วยในการออกแบบงานมีเดียที่ช่วยเสริมบทละครจากการวิเคราะห์บทละคร

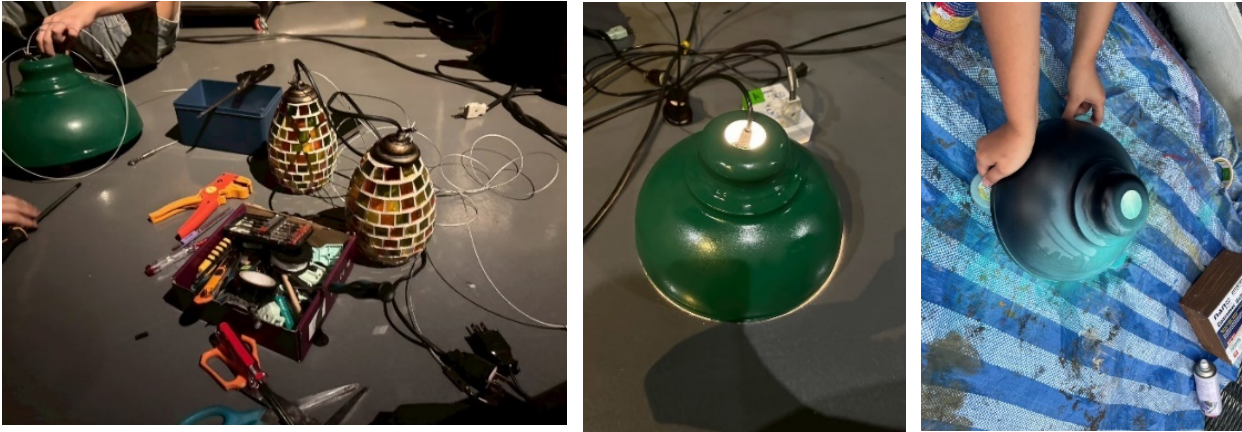
ภาพที่ 3.94 : การวางแผนกับผู้ช่วยและจัดการระบบมีเดีย

ที่มา : ผู้ศึกษา กฤษณา หล่มซารี ผู้ช่วยฝ่ายมีเดีย
และ ชัญญา เก่งแก้วเพ็ญนภา ผู้ช่วยฝ่ายมีเดีย

ภาพที่ 3.95 : การออกแบบและสร้างสรรค์ผลงานมีเดียของผู้ช่วย

ที่มา : กฤษณา หล่มซารี ผู้ช่วยฝ่ายมีเดีย
และชัญญา เก่งแก้วเพ็ญนภา ผู้ช่วยฝ่ายมีเดีย

ภาพที่ 3.96 : การติดตั้งอุปกรณ์เทคนิคพิเศษ

ที่มา : ผู้ศึกษา และ พรานแสงเดือน ไ่ว์ฒนากร ผู้ช่วยฝ่ายออกแบบแสง

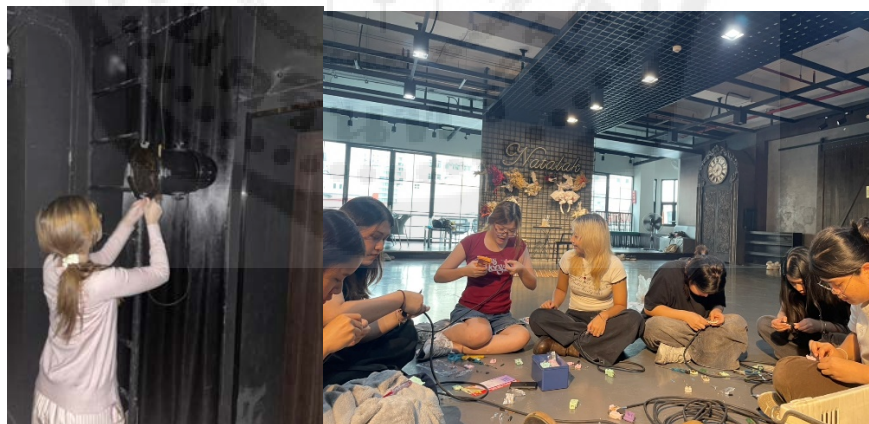
ภาพที่ 3.97 : การจัดระบบอุปกรณ์ไฟเทคนิค

ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 3.98 : การจัดระบบอุปกรณ์ไฟละครเวที แขนงไฟรอบการแสดงจริง

ที่มา : ผู้ศึกษา

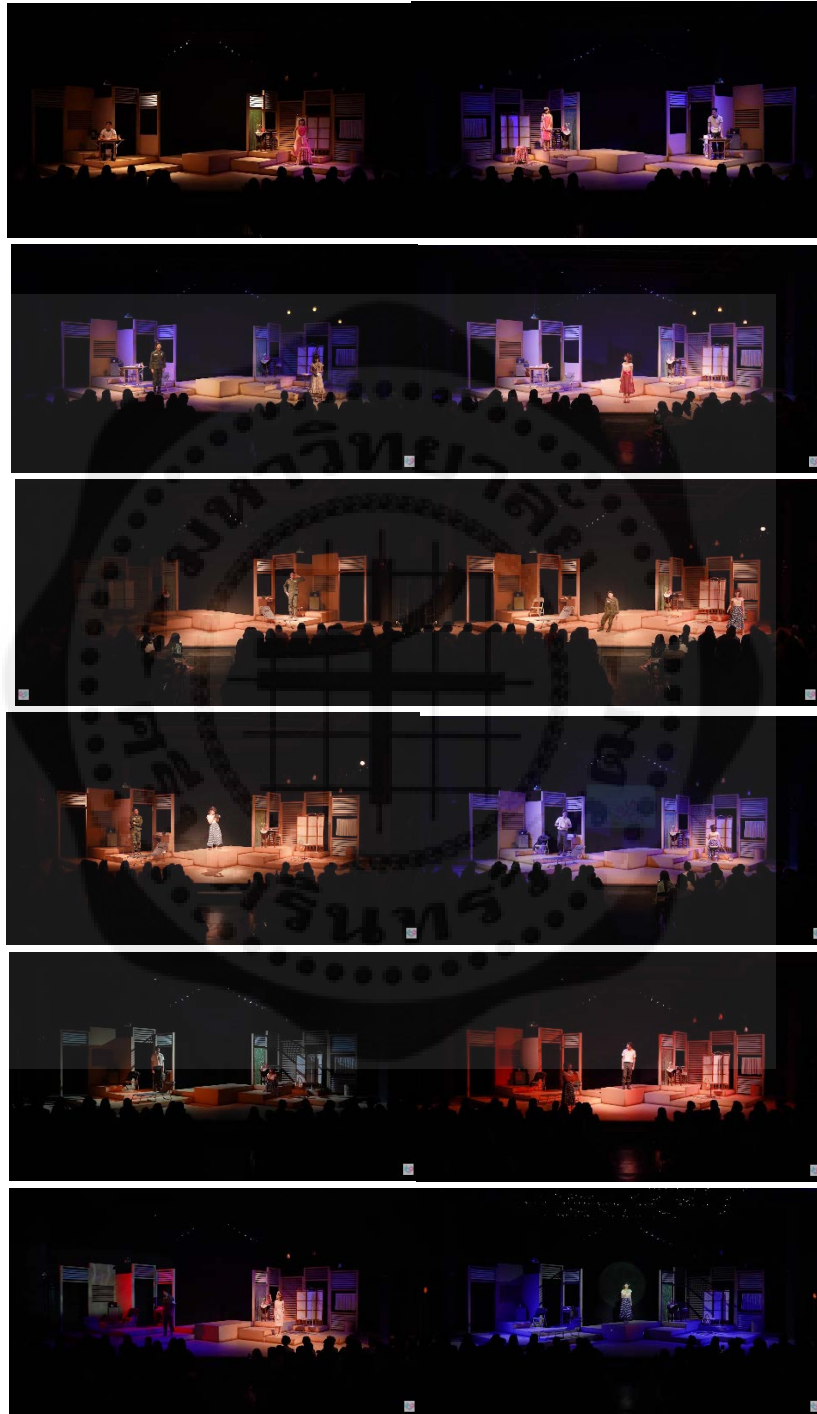
ภาพที่ 3.99 : การตรวจสอบและแก้ไขซ่อมแซมอุปกรณ์

ที่มา : พรราวแสงเดือน ไหว้ฒนากร ผู้ช่วยฝ่ายออกแบบแสง

และ ชัญญา เก่งแก้วเพ็ญนภา ผู้ช่วยฝ่ายออกแบบแสง

3.6.2.1 ช่วงรอบการแสดงจริง

ผู้ศึกษาจะต้องตรวจสอบความเรียบร้อยของทุกอุปกรณ์ไฟ ทั้งก่อนและหลังแสดง และให้ผู้ช่วยจัดบันทึกรายละเอียดข้อผิดพลาดในระหว่างการแสดง เพื่อหาข้อผิดพลาดและแก้ไขไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดในรอบการแสดงครั้งถัดไป ตรวจสอบการชำระชุดของอุปกรณ์ไฟเพื่อความปลอดภัยของผู้ช่วยและนักแสดง

ภาพที่ 3.100 : รอบการแสดงจริง(1)

ที่มา : 29 khumpha official

ภาพที่ 3.101 : รอบการแสดงจริง(2)

ที่มา : 29 khumpha official

3.6.3 ขั้นตอนการทำงานหลังการแสดง (Post-production)

หลังจากการแสดงรอบสุดท้ายเสร็จสิ้นลง ผู้ศึกษารวมถึงผู้ช่วยทำการถอดไฟและเก็บอุปกรณ์ไฟตรวจเช็คความเรียบร้อย และซ่อมแซม เพื่อการใช้งานต่อไปในอนาคตได้ ทำความสะอาดและจัดแยกอุปกรณ์ตามประเภทเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับโปรดัคชั่นต่อไปที่จะเข้ามาใช้โรงละครได้อย่างสะดวกรวดเร็วและปลอดภัย

ภาพที่ 3.102 : ภาพการเก็บอุปกรณ์หลังการแสดงจริง

ที่มา : 29 khumpha official

บทที่ 4

สรุปผลจากการศึกษาค้นคว้าและสร้างสรรค์ผลงาน

4.1. สรุปผลการศึกษาระบวนการของการสร้างสรรค์ผลงานละครเวทีเรื่อง ป.ล. โปรตอยู่ในระยะ คิดถึง

4.1.1 สรุปผลการศึกษาด้านการกำกับการแสดง

4.1.1.1 นาย ภราดล ยงคุณาวุฒิ

การได้สร้างและร่วมพัฒนาศิลปนิพนธ์ละครเวทีเรื่องนี้ขึ้น ทำให้ผู้ศึกษาได้พัฒนา เติบโต และเข้าใจในหน้าที่ของการเป็นผู้กำกับในด้านต่าง ๆ มากขึ้น ดังนี้

1. ด้านความเป็นผู้นำและการบริหารจัดการคณะทำงาน (Leadership in Production) ในด้านความเป็นผู้นำ ผู้ศึกษาได้เรียนรู้จากการก้าวขึ้นมาทำการทำงานในระดับโปรดักชั่นว่า บทบาทของผู้กำกับการแสดงไม่ได้มีความหมายเพียงการเป็นผู้กุมอำนาจในการออกคำสั่ง หรือคอยชี้แนะทิศทางซ้ายขวาเพียงฝ่ายเดียว แต่หัวใจสำคัญคือการเป็นผู้นำที่คอยประคับประคองและนำพาคณะทำงานทุกส่วน ทั้งนักแสดงและนักออกแบบ ให้ก้าวเดินไปข้างหน้าอย่างมั่นคงและพร้อมเพรียงกัน การเป็นผู้กำกับจึงหมายถึงการสื่อสารวิสัยทัศน์ให้เป็นหนึ่งเดียว เพื่อให้ทีมงานทุกคนเกิดความเชื่อมั่นและร่วมเดินทางสู่จุดหมายที่วางไว้ได้อย่างมีเอกภาพ

2. การใช้พื้นที่ และการเล่าเรื่องผ่านภาพ (Space and Visual Storytelling) ในด้านการใช้พื้นที่ ผู้ศึกษาเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งซึ่งว่าการจัดการพื้นที่บนเวที (Space Management) ส่งผลโดยตรงต่อมิติทางอารมณ์และความรู้สึกของผู้ชมอย่างมีนัยสำคัญ การเลือกวางตำแหน่งหรือการกำหนดระยะห่างไม่ได้เป็นเพียงเรื่องของความสวยงาม แต่คือเครื่องมือในการนำพาคนดูไปสู่สภาวะทางจิตใจที่ตัวละครเผชิญอยู่ โดยเฉพาะในละครเรื่องนี้ที่ต้องสร้างสภาวะ “ระยะคิดถึง” ให้เกิดขึ้นจริงในพื้นที่การแสดง ผู้ศึกษาได้เรียนรู้วิธีการใช้ภาพและพื้นที่เพื่อสื่อสารความรู้สึกที่มองไม่เห็น ให้กลายเป็นภาพที่ผู้ชมสามารถสัมผัสและเข้าใจถึงความห่างไกลที่เชื่อมโยงกันได้อย่างทรงพลัง

3. การจัดการและบูรณาการองค์ประกอบศิลป์ (Artistic Elements Management) ในด้านการจัดการองค์ประกอบศิลป์ ผู้ศึกษาได้พัฒนาทักษะการรวบรวมไอเดียที่หลากหลายจากนักออกแบบทุกฝ่ายมาหลอมรวมให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน กระบวนการตั้งแต่การวางแนวคิดไปจนถึงขั้นตอนการลงมือปฏิบัติ (Execution) ทำให้เห็นว่าทุกองค์ประกอบ ไม่ว่าจะเป็นฉาก แสง เสียง หรืออุปกรณ์ประกอบการแสดง ต่างทำหน้าที่เป็นฟันเฟืองที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน การใช้งานทุก

สิ่งที่ปรากฏบนเวทีอย่างมีความหมายและเป็นเหตุเป็นผล ไม่เพียงแต่ช่วยสร้างความสมบูรณ์ทางทัศนศิลป์เท่านั้น แต่ยังเป็นกุญแจสำคัญที่ช่วยให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกร่วมและมีความเข้าใจในสารที่ต้องการจะสื่อได้อย่างลึกซึ้งและชัดเจนยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้การเดินทางตลอด 8 เดือน ผู้ศึกษาได้รับประสบการณ์อันล้ำค่าทั้งในมิติของทฤษฎีการกำกับการแสดงและการประยุกต์ใช้พื้นที่อย่างลึกซึ้ง การทำหน้าที่เป็นผู้กำกับในผลงานเรื่อง In The Distance of Missing You ป.ล. โปรดยู่ในระยะคิดถึง ไม่เพียงแต่เป็นการพัฒนาทักษะทางศิลปะและการบริหารจัดการองค์ประกอบศิลป์ที่ซับซ้อน แต่ยังเป็นกระบวนการสำคัญที่หล่อหลอมให้ผู้ศึกษาได้เรียนรู้มิติความเป็นมนุษย์ยิ่งขึ้น ทั้งในแง่ของการเข้าใจตนเองและการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกับผู้อื่น

ผู้ศึกษารู้สึกภาคภูมิใจและมีความสุขอย่างยิ่งที่ได้เห็นทฤษฎีแห่งใจและความมุ่งมั่นของทีมงานทุกคนกลั่นกรองออกมาเป็นผลงานที่มีชีวิตและสื่อสารสารที่ต้องการจะสื่อได้อย่างงดงาม ประสบการณ์ในครั้งนี้ถือเป็นบทเรียนที่เปี่ยมไปด้วยคุณค่าและเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญที่สร้างรากฐานความเชื่อมั่น ให้ผู้ศึกษาพร้อมที่จะเติบโตและก้าวเดินต่อไปในฐานะผู้สร้างศิลปะบนเส้นทางศิลปะการแสดงในอนาคตอย่างมั่นคง

4.1.2 สรุปผลการศึกษาด้านการแสดง

4.1.2.1 นายวงสวัสดิ์ สุริยะชัยวัฒน์

การได้มีส่วนร่วมในในฐานะผู้รับผิดชอบในการแสดงตัวละครในศิลปนิพนธ์ละครเวทีเรื่องนี้นั้น ทำให้ผู้ศึกษาได้พัฒนา ความเข้าใจในหน้าที่ของการเป็นนักแสดงมากขึ้น ดังนี้

(1)การเข้าใจความเป็นมนุษย์ (Understanding Human Behavior)

จากกระบวนการทำงานและการสวมบทบาทเป็นตัวละคร ผู้ศึกษาได้เรียนรู้และเข้าใจความเป็นมนุษย์ในมิติที่ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น ทั้งในด้านอารมณ์ ความกดดัน ความเจ็บ และความรู้สึกที่มนุษย์มักเลือกเก็บซ่อนไว้ภายใน โดยเฉพาะการทำความเข้าใจตัวละครที่มีบุคลิกแตกต่างจากตนเอง ทำให้ผู้ศึกษาได้เรียนรู้ว่าภายใต้ความเข้มแข็งหรือความนิ่งเงียบของแต่ละคน ล้วนมีความรู้สึก ความคาดหวัง และภาระบางอย่างที่ต้องแบกรับอยู่เสมอ นอกจากนี้ การศึกษาชีวิต ความคิด และแรงผลักดันของตัวละคร ยังช่วยเปิดมุมมองใหม่เกี่ยวกับการใช้ชีวิต ความสัมพันธ์ และบทบาทของมนุษย์ในสังคม ทำให้ผู้ศึกษาเติบโตขึ้นทั้งในฐานะนักแสดงและในฐานะมนุษย์คนหนึ่ง

(2) การเข้าใจผู้อื่น (Understanding Others)

การทำงานร่วมกับผู้กำกับ นักแสดง และทีมเบื้องหลัง ทำให้ผู้ศึกษาได้เรียนรู้การเข้าอกเข้าใจผู้อื่นมากยิ่งขึ้น เพราะการสร้างงานละครเวทีจำเป็นต้องอาศัยการรับฟังความคิดเห็น การปรับตัว และการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด ผู้ศึกษาได้ตระหนักว่าทุกคนล้วนมีหน้าที่ ความรับผิดชอบ และมุมมองที่แตกต่างกัน การเปิดใจรับฟังคำแนะนำ รวมถึงการช่วยกันแก้ปัญหาในระหว่างกระบวนการทำงาน เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้งานสามารถพัฒนาและดำเนินต่อไปได้อย่างสมบูรณ์ อีกทั้งการศึกษาตัวละครที่มีประสบการณ์ชีวิตแตกต่างจากตนเอง ยังทำให้ผู้ศึกษาเข้าใจความคิด ความรู้สึก และวิสัยมองโลกของผู้อื่นได้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

(3) เรียนรู้การใช้ร่างกายในการสร้างคาแรคเตอร์ (Physical Character Development)

ผู้ศึกษาได้เรียนรู้ว่าการสร้างตัวละครไม่ได้เกิดขึ้นเพียงจากการท่องจำบทพูดหรือการแสดงอารมณ์เท่านั้น แต่ยังรวมถึงการใช้ร่างกาย น้ำเสียง จังหวะการพูด การเคลื่อนไหว และจังหวะการหายใจ เพื่อถ่ายทอดตัวตนของตัวละครให้มีความสมจริงมากที่สุด ในกระบวนการฝึกซ้อม ผู้ศึกษาได้ทดลองปรับบุคลิกและพฤติกรรมทางกายภาพให้สอดคล้องกับลักษณะของตัวละคร รวมถึงฝึกการสื่อสารอารมณ์ผ่านสายตา ความเจ็บ และระยะห่างระหว่างตัวละคร เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้สึกภายในออกมาได้อย่างละเอียดอ่อนและเป็นธรรมชาติ กระบวนการดังกล่าวทำให้ผู้ศึกษาเข้าใจว่าร่างกายเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างชีวิตให้กับตัวละคร และช่วยให้ผู้ชมเชื่อในความเป็นมนุษย์ของตัวละครได้อย่างแท้จริง

4.1.2.2 นางสาว ณปภัช ฐิตะกวิน

(1) สิ่งที่ได้เรียนรู้ในฐานะนักแสดง

การทำงานในเรื่อง *ปล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง* ทำให้ฉันได้เรียนรู้หลายอย่างในฐานะนักแสดง โดยได้รับบทเป็น “ลินดา โสภาวดี” ตอนแรกฉันรู้สึกตัวละครนี้มีความคล้ายคลึงกับตัวเองอยู่พอสมควร ทั้งในเรื่องของอาชีพและความฝัน จึงคิดว่าน่าจะเข้าถึงตัวละครได้ไม่ยาก แต่เมื่อได้ศึกษาตัวละครอย่างจริงจัง กลับพบว่า ลินดาแตกต่างจากตัวฉันในหลายด้าน ทั้งนิสัย วิธีคิด การแสดงออก และบุคลิกภาพ ลินดาเป็นผู้หญิงที่มีความมั่นใจ เด็ดเดี่ยว และรักความยุติธรรมอย่างมาก ในขณะที่ตัวฉันเป็นคนยอมคนและไม่ค่อยมั่นใจในตัวเอง ทำให้การทำงานกับตัวละครนี้เป็นเรื่องที่ทำทายมาก

ในช่วงแรกของการซ้อม ฉันยังไม่สามารถดึงตัวละครออกมาได้อย่างเต็มที่ จึงต้องใช้เวลาในการค้นคว้าและหา reference เพิ่มเติม ทั้งจากการดูวิธีการใช้ชีวิต บุคลิก การพูด การเคลื่อนไหว รวมถึงเข้าร่วมการเวิร์กช็อปต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจตัวละครให้ลึกซึ้งมากขึ้น กระบวนการนี้ทำให้ฉันได้เรียนรู้ว่าการแสดงไม่ใช่เพียง

การ “แสดง” ให้เหมือนใครคนหนึ่ง แต่คือการเข้าใจ ยอมรับ และกลายเป็นตัวละครนั้นจริง ๆ โดยต้องละทิ้งมุมมองหรือความเคยชินของตัวเองออกไป

ฉันได้ฝึกการใช้ร่างกาย การขยับตัว จังหวะการพูด น้ำเสียง รวมไปถึงจังหวะการหายใจ เพื่อให้ทุกอย่างเป็นธรรมชาติและสอดคล้องกับตัวละครมากที่สุด อีกสิ่งหนึ่งที่ทำหาคือการแสดงในฉากที่ตัวละครต้องสื่อสารกันโดยไม่มองหน้ากัน เหมือนรับรู้กันเพียงผ่านเสียงและความรู้สึก ทำให้ต้องใช้จินตนาการและสมาธิในการส่งอารมณ์อย่างมาก ซึ่งในช่วงแรกถือว่าเป็นเรื่องยาก แต่เมื่อได้ฝึกฝนและทำความเข้าใจกับบทมากขึ้น ก็สามารถพัฒนาได้ดีขึ้นเรื่อย ๆ

นอกจากนี้ ฉันยังได้เรียนรู้เรื่องวินัยและความรับผิดชอบของนักแสดง โดยเฉพาะเรื่องการจำบท ซึ่งในตอนแรกถือเป็นปัญหาสำหรับฉัน แต่เมื่อได้ฝึกซ้อมอย่างต่อเนื่องและเข้าใจตัวละครมากขึ้น ก็ทำให้สามารถจำบทและเข้าถึงอารมณ์ได้รวดเร็วขึ้น อีกทั้งยังได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้กำกับ ทีมงานเบื้องหลัง และเพื่อนนักแสดง ซึ่งทุกคนล้วนมีส่วนสำคัญในการทำให้งานสมบูรณ์ การเปิดใจรับฟังความคิดเห็นและช่วยกันแก้ไขปัญหา เป็นสิ่งที่ทำให้งานสามารถพัฒนาไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุดท้าย ฉันจึงเข้าใจว่าการเป็นนักแสดงไม่ได้หมายถึงแค่การพูดบทให้ถูกต้องหรือแสดงอารมณ์ให้ชัดเจนเท่านั้น แต่คือการทำให้คนดูเชื่อว่าตัวละครนั้นมีชีวิตจริง และสามารถถ่ายทอดความรู้สึกของตัวละครออกไปถึงผู้ชมได้อย่างจริงใจที่สุด

(2) สิ่งที่ได้เรียนรู้ในฐานะตัวละคร

สิ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการเป็น “ลินดา โสภาวดี” คือการได้เปิดมุมมองใหม่เกี่ยวกับผู้หญิงยุคใหม่ในสังคมยุคก่อน ลินดาเป็นผู้หญิงที่มีความคิดก้าวหน้า กล้าที่จะตั้งคำถามกับกรอบของสังคมเดิม ๆ และต้องการใช้ชีวิตในแบบที่ตัวเองเลือก เธอเป็นคนที่มีความมั่นใจในความคิดของตัวเอง รักความยุติธรรม และพร้อมยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง แม้ว่าจะต้องเผชิญกับแรงกดดันจากคนรอบข้างก็ตาม

การได้ใช้เวลาอยู่กับตัวละครนี้ ทำให้ฉันเข้าใจว่าผู้หญิงในแต่ละยุคสมัยต่างมีการต่อสู้ในรูปแบบของตัวเอง ลินดาไม่ใช่แค่ตัวละครที่มีความเข้มแข็งภายนอก แต่ยังเป็นคนที่มีความละเอียดอ่อนและเต็มไปด้วยความรู้สึกเช่นกัน การสวมบทบาทเป็นลินดาจึงทำให้ฉันได้เรียนรู้วิธีมองโลกในอีกมุมหนึ่ง รวมถึงเข้าใจความคิดและทัศนคติของคนที่แตกต่างกันจากตัวเองมากขึ้น

นอกจากนี้ ลินดา ยังทำให้ฉันกล้าที่จะเชื่อมั่นในตัวเองมากขึ้น จากเดิมที่เป็นคนไม่ค่อยมั่นใจ การได้เล่นเป็นตัวละครที่มีความชัดเจนในความคิดและตัวตน ทำ

ให้ฉันเริ่มเรียนรู้ที่จะกล้าแสดงความคิดเห็น กล้าตัดสินใจ และเห็นคุณค่าในตัวเองมากขึ้น ทั้งในด้านการใช้ชีวิตและมุมมองต่ออนาคต

อีกสิ่งหนึ่งที่สำคัญคือการได้เรียนรู้ว่าความเข้าใจในตัวละครสามารถส่งผลต่อชีวิตจริงของนักแสดงได้มากกว่าที่คิด เพราะเมื่อ “ลินดา” กลายมาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของฉัน ตัวละครนี้ก็เลยเปลี่ยนวิถีคิดและมุมมองบางอย่างของฉันไปในทางที่ดีขึ้น ทำให้ฉันเติบโตทั้งในฐานะนักแสดงและในฐานะคนคนหนึ่งเช่นกัน

4.1.3 สรุปผลการศึกษาด้านการออกแบบฉาก

4.1.3.1 นฤเบศ กลัดเล็ก

จากการศึกษาบทละครต้นแบบ แนวคิดด้านพื้นที่ในการแสดง และกระบวนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวละคร ผู้ศึกษาพบว่า การออกแบบฉากไม่ได้ทำหน้าที่เพียงสร้างสถานที่ประกอบการแสดงเท่านั้น แต่ยังเป็นองค์ประกอบสำคัญในการกำหนดบรรยากาศ อารมณ์ และทิศทางของการเล่าเรื่อง ผู้ศึกษาได้เข้าใจถึงกระบวนการจัดการพื้นที่บนเวทีให้สัมพันธ์กับเนื้อหาและโครงสร้างของบทละครมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการออกแบบพื้นที่ที่สามารถรองรับการเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นผ่านจดหมาย ซึ่งเป็นรูปแบบการสื่อสารที่ตัวละครไม่ได้อยู่ร่วมกันในพื้นที่เดียวกัน การออกแบบพื้นที่จึงต้องทำหน้าที่เชื่อมโยงตัวละครทั้งสองฝ่ายเข้าหากัน แม้จะอยู่ต่างสถานที่และต่างช่วงเวลา

นอกจากนี้ ผู้ศึกษาายังได้เรียนรู้การใช้ “พื้นที่โนแมนแลนด์ no man's land” ในฐานะพื้นที่กำลังของความสัมพันธ์ ซึ่งทำหน้าที่เป็นทั้งพื้นที่ของความทรงจำ จินตนาการ และความรู้สึก พื้นที่ดังกล่าวช่วยให้การดำเนินเรื่องสามารถเคลื่อนผ่านอดีต ปัจจุบัน และความคิดคำนึงภายในของตัวละครได้อย่างอิสระ รวมถึงช่วยเปิดโอกาสให้เกิดการตีความทางอารมณ์มากกว่าการยึดติดกับความสมจริงของสถานที่

ในด้านรูปแบบทางทัศนศิลป์ ผู้ศึกษาได้เข้าใจถึงการผสมผสานองค์ประกอบของสถาปัตยกรรมและบรรยากาศระหว่างความเก่าและความร่วมสมัย เพื่อสร้างภาพของพื้นที่ที่มีทั้งความทรงจำและความรู้สึกของกาลเวลาอยู่ร่วมกัน การเลือกใช้รูปทรง พื้นผิว และรายละเอียดบางส่วนของบ้านเรือนหรือสภาพแวดล้อม จึงไม่ได้มุ่งเน้นความสมจริงทั้งหมด แต่เป็นการเลือกองค์ประกอบที่สามารถสื่ออารมณ์และบริบทของเรื่องได้อย่างเหมาะสม

อีกทั้ง ผู้ศึกษาายังได้เรียนรู้กระบวนการ “ตัดทอนพื้นที่” ให้เหลือเพียงองค์ประกอบสำคัญที่จำเป็นต่อการสื่อสารกับผู้ชม เพื่อให้พื้นที่หนึ่งสามารถปรับเปลี่ยนและตีความเป็นหลายสถานที่ได้ภายใต้ฉากเดียวกัน แนวทางดังกล่าวช่วยให้การเปลี่ยนฉากสามารถดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ลดความซับซ้อนของการจัดการบน

เวที และเปิดโอกาสให้ผู้ชมใช้จินตนาการร่วมกับการแสดงมากยิ่งขึ้น จากการศึกษาทั้งหมด ผู้ศึกษาจึงเข้าใจว่าการออกแบบฉากเป็นกระบวนการสร้าง “ระบบพื้นที่” ที่สัมพันธ์กับเนื้อหา อารมณ์ และการเคลื่อนไหวของการแสดงโดยตรง ไม่ใช่เพียงการสร้างภาพของสถานที่ แต่เป็นการสร้างประสบการณ์ร่วมระหว่างพื้นที่ นักแสดง และผู้ชมให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีความหมาย

4.1.4 สรุปผลการศึกษาด้านการออกแบบอุปกรณ์ประกอบฉาก

นางสาวบุญลิตา เดชมรงค์พิทักษ์ จากกระบวนการทั้งหมดตั้งแต่การหาข้อมูลจนถึงการลงปฏิบัติจริง รวมถึงการได้รับข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการและผู้ชมทำให้เห็นว่าผลลัพธ์ของการศึกษาชิ้นนี้ ซึ่งสามารถนำไปต่อยอดสำหรับงานสร้างสรรค์อื่นๆ ได้อีกมากมาย ทั้งการออกแบบ การจัดวาง การสื่อสารผ่านมุมมอง หรือการประยุกต์ใช้สื่อผสมต่างๆ ในการเล่าเรื่องราว

จากกระบวนการศึกษาหาข้อมูล การออกแบบและทดลองสร้างสรรค์อุปกรณ์ประกอบฉากละครเวทีเรื่อง ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง ผู้ศึกษาได้นำแนวคิด “ความจำเป็นเชิงเนื้อหา” (Narrative Necessity) และ concept “ตัวตน แตกต่าง เต็มเต็ม” มาใช้ประกอบการออกแบบหลัก ในการออกแบบอุปกรณ์ เพื่อสร้างความแตกต่างของทั้งสองตัวละครเพื่อสะท้อนภาพความแตกต่างและตัวตนของทั้งสองตัวละคร ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลตั้งแต่การวิเคราะห์บทละคร หาข้อมูล ลงพื้นที่จริงเพื่อสำรวจสถานที่อยู่ของตัวละคร และได้มีการนำข้อมูลที่รวบรวมมาทั้งหมดเพื่อใช้ในการสร้างสรรค์งานชิ้นนี้เพื่อให้สามารถสื่อถึงเนื้อเรื่องและตัวละครได้มากที่สุด ผลงานชิ้นนี้แสดงให้เห็นว่าอุปกรณ์ประกอบฉากในละครเวทีเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยเติมเต็มเรื่องราวให้ครบทุกมุมได้มากขึ้น และอุปกรณ์ประกอบฉากสามารถสะท้อนและเล่าเรื่องราวได้มากมาย

4.1.5 สรุปผลการศึกษาด้านการออกแบบเครื่องแต่งกาย

4.1.5.1 นายชินพงษ์ ฝะอบเหล็ก

การศึกษาด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายสำหรับละครเวทีเรื่อง “ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง” ทำให้ผู้ศึกษาได้เรียนรู้และพัฒนากระบวนการทำงานด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การศึกษบทละคร การค้นคว้าข้อมูลอ้างอิง การวิเคราะห์ตัวละคร การพัฒนาแนวคิด ไปจนถึงการออกแบบ ตัดเย็บ ทดลองใช้งานจริง และดูแลเครื่องแต่งกายในบริบทของการแสดงสด

ผู้ศึกษาได้เข้าใจว่า เครื่องแต่งกายไม่ได้ทำหน้าที่เพียงสร้างความสวยงามให้กับตัวละคร แต่สามารถทำหน้าที่เป็น “เครื่องมือในการเล่าเรื่อง” ที่ช่วยสะท้อนอารมณ์ พัฒนาการความสัมพันธ์ และช่วงเวลาของตัวละครผ่านภาษาทางทัศนศิลป์ ทั้งในด้านสี รูปทรง วัสดุ และรายละเอียดของเครื่องแต่งกาย

จากกระบวนการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้พัฒนาทักษะในการค้นคว้าข้อมูลทางประวัติศาสตร์และแฟชั่น เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ร่วมกับแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ โดยเฉพาะการนำบริบทของประเทศไทยในช่วงสงครามเวียดนามมาผสมผสานเข้ากับโครงสร้างอารมณ์ของบทละครต้นฉบับ Dear Jack, Dear Louise จนเกิดเป็นภาษาทางภาพใหม่ที่เหมาะสมกับบริบทของการแสดง

นอกจากนี้ ผู้ศึกษายังได้รับประสบการณ์ด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายเพื่อรองรับการใช้งานจริงบนเวที โดยเฉพาะการพัฒนาระบบ Quick Change ซึ่งทำให้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างการออกแบบ ความสะดวกในการใช้งาน และจังหวะของการแสดงสด รวมถึงได้เรียนรู้การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การทำงานร่วมกับนักแสดงและทีมงานผู้ช่วย และการปรับแก้เครื่องแต่งกายให้เหมาะสมกับสถานการณ์จริงในการแสดง

อีกทั้ง การออกแบบเครื่องแต่งกายในครั้งนี้อย่างยิ่งทำให้ผู้ศึกษาเข้าใจความสำคัญของการทำงานร่วมกันระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของละครเวที ทั้งแสง ฉาก การแสดง และจังหวะการดำเนินเรื่อง ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการตัดสินใจด้านรูปทรง สี และวัสดุของเครื่องแต่งกาย

โดยสรุป การศึกษาครั้งนี้ทำให้ผู้ศึกษาได้พัฒนาทั้งความรู้ ทักษะ และกระบวนการคิดด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดงอย่างรอบด้าน ทั้งในเชิงแนวคิด เชิงเทคนิค และการปฏิบัติงานจริงบนเวที อีกทั้งยังทำให้เห็นว่าเครื่องแต่งกายสามารถเป็นมากกว่าองค์ประกอบประกอบฉาก แต่สามารถทำหน้าที่เป็น “พื้นที่ของอารมณ์ ความทรงจำ และการเล่าเรื่อง” ที่มีบทบาทสำคัญต่อประสบการณ์ของผู้ชมในการรับชมละครเวทีได้อย่างสมบูรณ์

4.1.6 สรุปผลการศึกษาด้านการออกแบบแสงและเทคนิคพิเศษ

4.1.6.1 นายณัฐนันท์ โพธิ์ชัย

(1)จากการศึกษาออกแบบแสงและเทคนิคพิเศษละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง ผู้ศึกษาสรุปผลการทำงานในการสร้างสรรค์ผลงานได้ดังนี้ หน้าที่และบทบาทที่ได้รับในการออกแบบแสงและเทคนิคพิเศษสำหรับละครเวทีเรื่อง ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง ถือเป็นประสบการณ์สำคัญที่ทำนายและเปิดโอกาสให้ผู้ศึกษาได้เรียนรู้กระบวนการทำงานด้านการออกแบบแสงอย่างลึกซึ้ง ตั้งแต่ขั้นตอนการศึกษาบทละคร วิเคราะห์อารมณ์ของตัวละคร ไปจนถึงการสร้างบรรยากาศผ่านองค์ประกอบของแสงและเทคนิคพิเศษต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกของเรื่องราวออกมาสู่ผู้ชมได้อย่างชัดเจน

บทละครเรื่องนี้นำเสนอประเด็นเกี่ยวกับ “ความแตกต่างที่เติมเต็มซึ่งกันและกัน” ความสัมพันธ์ของมนุษย์ และการเติมเต็มกันผ่านความรักในรูปแบบโรแมนติก ผู้ศึกษาจึงให้ความสำคัญกับการออกแบบแสงที่สามารถสะท้อนสถานะทางอารมณ์ของตัวละคร รวมถึง

ความรู้สึกของ “ระยะห่าง” และ “ความคิดถึง” ที่เป็นแกนสำคัญของเรื่อง โดยเลือกใช้โทนสี อุณหภูมิของแสง และจังหวะการเปลี่ยนแสงเพื่อช่วยสร้างมิติทางอารมณ์ให้กับแต่ละฉาก

(2) การสร้างสรรค์ผลงานที่นำเอาอุปกรณ์และเทคโนโลยีมาร้อยเรียงเรื่องราวผ่านมุมมองของเด็กรุ่นใหม่ เพื่อสะท้อนความสัมพันธ์ ความแตกต่างของตัวตน และการสื่อสารความรู้สึกในรูปแบบร่วมสมัย ผ่านการออกแบบแสง โปรเจกเตอร์ และมีเดียที่ช่วยสร้างบรรยากาศและเชื่อมโยงอารมณ์ของตัวละครกับผู้ชมได้อย่างต่อเนื่อง ตลอดกระบวนการทำงาน ผู้ศึกษาได้เรียนรู้ว่าการออกแบบแสงไม่ได้มีหน้าที่เพียงให้แสงสว่างแก่เวทีเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารความหมาย สร้างอารมณ์ และสนับสนุนการแสดงของนักแสดงให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น แม้ระหว่างการทำงานจะต้องเผชิญกับข้อจำกัดด้านเวลา อุปกรณ์ และประสบการณ์ในการทำงานจริง แต่ปัญหาเหล่านั้นกลับกลายเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้ศึกษาได้พัฒนาทักษะการแก้ปัญหา การวางแผน และการทำงานร่วมกับฝ่ายต่าง ๆ ภายในโปรดักชัน

(3) การได้รับหน้าที่ในการออกแบบแสงและเทคนิคพิเศษในละครเวทีเรื่อง *ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง* จึงไม่เพียงเป็นการสร้างสรรค์งานด้านศิลปะการแสดงเท่านั้น แต่ยังเป็นกระบวนการเรียนรู้ และค้นหาตัวตนของผู้ศึกษา ผ่านการถ่ายทอดความรู้สึก ความสัมพันธ์ และความรักที่ซ่อนอยู่ภายในเรื่องราวออกมาผ่าน “แสง” ซึ่งกลายเป็นอีกหนึ่งภาษาสำคัญของการสื่อสารบนเวทีละครเวทีเรื่องนี้ การทำงานร่วมกับฝ่ายต่าง ๆ ภายในโปรดักชันละครเวที *ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง* ทำให้ผู้ศึกษาได้เรียนรู้การสื่อสาร การปรับตัว และการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ แม้ระหว่างกระบวนการทำงานจะเกิดปัญหาและอุปสรรคในหลายด้าน แต่ทุกฝ่ายในทีม ไม่ว่าจะเป็ฝ่ายออกแบบ ผู้กำกับ หรือนักแสดง ต่างพร้อมช่วยกันแก้ไขและสนับสนุนกันเสมอ เพื่อให้ผลงานออกมาในทิศทางเดียวกัน

ผู้ศึกษาได้นำความรู้และประสบการณ์ที่สะสมมาตลอดระยะเวลาการศึกษา ทั้งด้านการออกแบบแสง การใช้เทคโนโลยี โปรเจกเตอร์ และมีเดีย มาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้ ทำให้ได้เรียนรู้ทั้งกระบวนการทำงานจริง การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และการถ่ายทอดเรื่องราวผ่านองค์ประกอบของแสงและเทคนิคพิเศษ

ประสบการณ์จากโปรดักชันครั้งนี้จึงไม่เพียงเป็นความสำเร็จของผลงานละครเวที แต่ยังเป็นโอกาสสำคัญที่ทำให้ผู้ศึกษาได้พัฒนาทักษะ ค้นพบมุมมองใหม่ของตนเอง และเกิดความประทับใจต่อการทำงานสร้างสรรค์ร่วมกับผู้อื่นอย่างมาก

4.1.7 ข้อเสนอแนะ

4.1.4.1 ข้อเสนอแนะจากผู้ชม

ในรายวิชา Performing Arts Criticism การวิจารณ์งานศิลปะการแสดง
FPA301 ของนิสิตชั้นปีที่ 3 รุ่น 30 ผกากรอง

“ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง”

เพราะบางความรักไม่เคยมีระยะปลอดภัย โดยเฉพาะในวันที่โลกกำลังทำสงคราม

“เราทุกคนต่างมีหน้าที่บางอย่างในชีวิต ไม่ว่าจะชอบหรือไม่และบางครั้งการทรมานให้ดีที่สุด คือสิ่งเดียวที่เราทำมัน ให้ดีที่สุดได้” –
ลินดา โสภาสดี

ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง ละครเวทีที่เล่าเรื่องความรัก หน้าที่ และเส้นทางชีวิตของหนุ่มสาวในปี 2510 เมื่อการได้พูดคุยกันกลายเป็นจุดเริ่มต้นของการ
เข้าใจตัวเองเสมือนกับ การพบความหวังในชีวิต ท่ามกลางบริบทของสงครามเวียดนาม เสียงปืนและเสียงระเบิดดังแทรกเป็นระยะตลอดการดำเนินเรื่อง
ทำหน้าที่ไม่เพียงสร้างบรรยากาศ หากแต่คอยเตือนผู้ชมอยู่เสมอว่า ความสัมพันธ์ครั้งนี้กำลังเกิดขึ้น ในโลกที่พร้อมจะแตกสลายได้ทุกเมื่อ

เนื้อหาของ “ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง” แสงเงาเรียบง่ายผ่านบทสนทนาที่เขียนหากันผ่าน ‘จดหมาย’ ขวัญล้นไปในทุกมิติกับการตัดสินใจในความ
สัมพันธ์ ในเส้นทางชีวิตของตัวละคร เรื่องราวพาเราไปพบกับ ทหารแพทย์ ที่เป็นอาสาสมัครไปช่วยในสงครามเวียดนาม “นายจักษุแพทย์ เจริญสุข”
เติบโตมากับคำว่า “หน้าที่” ในครอบครัวทหารที่วางรากฐานชีวิตของเขาไว้เรียบร้อยแล้ว การรับ ใช้ชาติ การเสียสละ และการทำ ในสิ่งที่ถูกต้องตามความ
คาดหวัง ดูเป็นเส้นทางที่มั่นคงและน่ายกย่องในยุคหนึ่ง แต่ละครเรื่องนี้ค่อย ๆ ขวนตั้งคำถามว่า ความถูกต้องนั้นสอดคล้องกับความต้องการของเจ้าตัว
จริงหรือไม่ ในขณะที่ “ลินดา โสภาสดี” สาวสวยผู้ที่หลงรัก ในการร้องเพลงและการแสดง เติบโตมากับคำว่า “ความฝัน” เธอเลือกเวที เลือกชีวิต และเลือก
จะยืนอยู่บนเส้นทางที่ตัวเองตัดสินใจ แม้จะไม่มั่นคงเท่าที่จักษุแพทย์และถูกมองว่าเป็นอาชีพที่ผู้หญิงไม่ควรทำงาน ในคลับ แต่กลับชัดเจนในความกล้าของ
ตัวเองถึงแม้อยู่ในครอบครัวคนจีนก็ไม่มีอะไรมาหยุดยั้งเธอได้ สิ่งนี้คงเปรียบได้กับ ‘รองเท้าส้นสูงของลินดา’ ที่แม้จะต้องบันไดที่ครั้งต่อที่ครั้งลินดาก็
ยังคงก้าวเดินต่อไปเสมอ ความสัมพันธ์ทั้งสองจึงไม่ใช่แค่เรื่องรักต่างความคิด แต่คือการพยายามประคองความรู้สึกไว้ ท่ามกลางชีวิตที่กำลังพา
แต่ละคนไปคนละทาง

ข้อละครเรื่อง “ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง” เรามองว่าชื่อเรื่องสื่อถึง ระยะที่ทั้งสองได้ใช้ชีวิตทำความรู้จักกันผ่านจดหมายกันทุกฉบับ อย่างไรก็ตาม
ความรักของลินดาและจอมก็ไม่ได้ราบรื่นไปตลอด ระยะห่างที่เคยทำ ให้จดหมายขงตาม กลับค่อย ๆ กลายเป็นช่องว่างของความไม่แน่ใจ เมื่อจอมเริ่มมี
ความรู้สึกที่หวาดกลัวตัวเองและการเอาตัวเองไปเปรียบเทียบกับอานนท์เพื่อนสนิทของตน นำพาไปสู่การไม่เชื่อใจลินดาจากการที่เธอได้พบพูดคุย
และดูเข้ากันได้ดีกับอานนท์มากขึ้น ความสัมพันธ์ที่เติบโตผ่านตัวอักษรเพียงอย่างเดียวจึงเริ่มสั่นคลอน ในความสัมพันธ์ที่ไม่อาจเห็นสีหน้า แววตา หรือ
สัมผัสกันได้โดยตรง ตัวอักษรอาจไม่เพียงพอจะยืนยันความรู้สึกทั้งหมด ความเจ็บระหว่งจอมกับจดหมายอาจขยายความกลัวให้ใหญ่กว่าความจริง และ
เมื่อความไม่เชื่อใจเริ่มเกิดขึ้น มันก็ยากจะประคองไว้ได้เหมือนเดิม จุดนี้ทำให้เรื่องนี้ไม่ได้โรแมนติคจนเกินไป หากแต่สะท้อนความเปราะบางของความรัก
ที่ต้องอยู่ภายใต้ระยะห่างและแรงกดดันจากภายนอก สงครามไม่ได้ทำให้ทั้งคู่เจ็บปวดแต่เพราะต้องพลัดพราก แต่ยังทำให้ความไม่มั่นคงค่อย ๆ กัดกิน
ความสัมพันธ์จากภายใน

หนึ่งในความโดดเด่นของ “ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง” คือการสอดแทรกความรู้สึกไม่แน่นอนและการสอดแทรกการเมืองของยุคสงครามเวียดนาม
ที่ละครไม่ได้ชี้ชัดว่าสงครามถูกหรือผิด หากแต่ปล่อยไว้คำถ้อยถ้อยในบทสนทนา เช่น การฆ่ากันคือทางออกจริงหรือไม่ และผลของมันตกอยู่กับใคร
กันแน่ คนที่ตัดสินใจ หรือคนที่ต้องไปรบ เมื่อมองย้อนกลับมาที่ปัจจุบัน ในวันที่โลกยังคงมีสงครามเกิดขึ้นในหลายพื้นที่ คำถามเหล่านี้กลับไม่ได้หายไป
ไหนเลย ละครเรื่องนี้จึงไม่ใช่แค่เรื่องของปี 2510 แต่เป็นกระจกที่สะท้อนให้ผู้ชมเห็นว่า ไม่ว่ายุคสมัยจะเปลี่ยนไปแค่ไหน คนที่ต้องแบกรับผลของสงคราม
ก็มักเป็นคนธรรมดาที่เพียงแต่กำลังใช้ชีวิตของตัวเอง

การเลือกเล่าผ่านภาพผ่านแสงและเสียงที่หาผู้ชมใจหายไปในช่วงเวลาหนึ่งที่ ผู้กำกับ อย่าง ‘ภราดร ธงคุณาวุฒิ’ เองก็ตอบได้อย่างมั่นใจว่า เขาจงใจ
ที่ทำให้ภาพนั้นออกมาเป็นแบบนี้ อย่างในฉากที่ จอมหายตัวไป 8 เดือน ภาพบนเวทีกลับฉายแสงสีแดงออกมาซึ่งคนดูก็ไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้นกับตัว
ละครจอมเมื่อไหร่และทั้งคู่จะได้พบกันมั้ย ในท้ายที่สุด ไม่ว่าจะอย่างไรมันพาผู้ชมสามารถนำไปคิดเรื่องราวต่อในมุมมองของตนเองได้ว่าเป็นเช่นไรต่อไป
จึงทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกสั่นกับผลลัพธ์ของความสัมพันธ์ ‘จอม และ ลินดา’

เพลงประกอบในเรื่องก็เป็นตัวประกอบสำคัญ ด้วยความที่เรื่องราวเกิดขึ้นในยุค 60 เราจึงได้ยินเพลงอย่างเพลง เสน่ห์หา ของ สุเทพ วงศ์กำแหง มันกลับ
ส่งผลดีให้ละครเวทีเรื่องนี้ เพราะเราจะเห็นว่าตัวพาร์ทสำคัญของเรื่องเพลงนี้ถูกลินดาหยิบขึ้นมาร้องอย่างเช่นในตอน ที่ ลินดา ได้รับจดหมายของ
ครอบครัวจอมที่ส่งมาถึงลินดาว่าพวกเขาเองก็ไม่สามารถติดต่อได้เลยเป็นระยะเวลา 8 เดือนเพลงเสน่ห์หาถูกขับร้องด้วยเสียงของ ลินดา ที่สื่อความ
คิดถึงไปหาจอม

เมื่อเรื่องดำเนินมาถึงตอนจบ จาก ในคลับกลายเป็นช่วงเวลาที่ยิ่งใหญ่ที่สุดสำหรับผู้ชม ที่สร้างความตื่นเต้นถึงขนาดกับร้องดีใจในขณะที่จอมเดินเข้ามา
ทุกอย่างบนเวทีเหมือนหยุดนิ่งลงทันทีที่สายตาของทั้งคู่สบกัน ไม่มีคำอธิบายยืดยาว มีเพียงแววตาและน้ำตาที่เอ่อล้น ความโล่งใจ และความ
คิดถึงที่สะสมมาตลอดระยะเวลาหลายเดือน ถูกสื่อออกมาผ่านความเจ็บบีบอัดอย่างชัดเจน ประโยค “ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง” ที่เขี่ยออกมาในคอน
ทักซ์ ไม่ได้เป็นเพียงคำพูดธรรมดา แต่เหมือนเป็นการยืนยันว่าความสัมพันธ์ครั้งนี้มีความหมายสำหรับทั้งคู่ แม้จะต้องผ่านระยะห่างและความไม่แน่นอน
มากมายเพียงใด

พูดตามตรง ละครเรื่องนี้ทำให้อยากกลับมาอีกนิด กล้าที่จะรัก แม้ไม่รู้ปลายทาง และกล้าที่จะข้ามเส้นบางเส้นที่เราเคยตั้งไว้เพราะความกลัว เพราะ
สุดท้ายแล้ว “ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง” ไม่ได้เป็นแค่ชื่อของละครเวทีของในคำคืนนี้ แต่กลายเป็นความรู้สึกบางอย่างที่ยังคงอยู่ในใจหลังเดินออก
จากโรงละคร

ป.ล.จากหญิงสาวที่ครั้งหนึ่งเราเคยอยู่ในระยะคิดถึงของกันและกัน

ภาพที่ 3.103 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง (1)

ที่มา : 30 pakakrong

"ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง"

ถ้า...เมื่อสงครามมันพรวดชีวิตคนนับล้าน แล้วความรักจะยังพาเรากลับมาพบกันได้อีกครั้งไหมนะ

ท่ามกลางโลกที่เต็มไปด้วยความสูญเสีย ความรักของคนสองคนยังคงพยายามฝ่าฟันผ่านระยะทาง เวลา และชะตากรรม เพื่อได้กลับมาพบกันอีกครั้งหนึ่ง

ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง พาผู้ชมย้อนกลับไปสู่ช่วงเวลาประมาณปี พ.ศ. 2511 ในโลกที่ยังอยู่ภายใต้เงาของสงคราม การตัดสินใจของรัฐบาล การเข้าร่วมกองทัพ และการสูญเสียชีวิตของผู้คนจำนวนมาก ทั้งหมดกลายเป็นเบื้องหลังของเรื่องราวความรักระหว่าง "จักรกฤษณ์" และ "ลินดา" ที่เริ่มต้นจากการเขียนจดหมายถึงกัน ความสัมพันธ์ของทั้งคู่เริ่มต้นจากตัวอักษรบนกระดาษ จดหมายจึงไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือสื่อสาร แต่เป็นพื้นที่ที่ความรู้สึก ความผูกพัน ความหวัง และความฝันถูกถ่ายทอดออกมา

ความรักของพวกเขาจึงเริ่มต้นจากการจินตนาการถึงใครบางคนที่ยังไม่เคยพบหน้า แต่ในขณะเดียวกัน โลกภายนอกกลับไม่ได้เรียบง่ายเหมือนตัวอักษรในจดหมาย สงครามทำให้จอมต้องกลายเป็นแพทย์สนาม ใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางความตายของผู้คนทุกวัน ความสัมพันธ์ของทั้งสองจึงดำเนินไปพร้อมกับเงาของสงครามที่ค่อย ๆ แทรกเข้ามาในชีวิต

โครงสร้างของเวทีที่แบ่งออกเป็นสองฝั่ง ห้องของจักรกฤษณ์และห้องของลินดา สะท้อนให้เห็นถึงระยะห่างที่สงครามสร้างขึ้น แม้ทั้งสองจะมีชีวิตอยู่ในช่วงเวลาเดียวกัน แต่พื้นที่ของพวกเขากลับไม่เคยทับซ้อนกันอย่างแท้จริงเลย

สิ่งเดียวที่เชื่อมโลกทั้งสองเข้าหากันคือ "จดหมาย"
จดหมายในเรื่องจึงเป็นสัญลักษณ์ของ "ระยะห่าง" และ "ความรัก"

การตายของสมภพในสนามรบ และการยื่นมือของศพคนรักของบุษบาอย่างเจียบงั้นนั้น ทำให้เห็นความโหดร้ายของสงครามในอีกด้านหนึ่ง สงครามไม่ได้เพียงคร่าชีวิตของนายทหาร และเรื่องราวของสงครามไม่ได้ส่งผลต่อผู้ที่อยู่ในสนามรบเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อผู้ที่กำลังรอพวกเขาอยู่ข้างหลังด้วยเช่นกัน

ท้ายที่สุด เมื่อจักรกฤษณ์กลับมาพบกับลินดาหลังจากหายไปแปดเดือน เรื่องราวกลับไม่ได้ให้คำตอบอย่างชัดเจนว่าทั้งสองกำลังยืนอยู่ในโลกเดียวกันจริงหรือไม่ การที่ทั้งสองพูดถึงการได้อยู่ด้วยกันตลอดไป ทำให้ตอนจบของเรื่องมีลักษณะของความคลุมเครือ มันไม่ได้ให้คำตอบกับคนดูอย่างชัดเจน หรือบางทีมันอาจจะทิ้ง ป.ล.ไว้ให้ตีความต่อเอง

ป.ล.บางที่การพบกันของทั้งสองอาจเป็นเพียงการพบกันหลังจากทุกอย่างจบลงแล้ว
ป.ล.บางที่ความรักของทั้งสองอาจดำรงอยู่ในพื้นที่ที่สงครามไม่สามารถตามไปทำลายได้
ป.ล.บางที่...พวกเขาอาจกำลังมองโลกใบเดิมจากที่ ที่ไกลออกไปกว่านั้น

คำตอบของเรื่องอาจไม่ได้อยู่ที่การรอดชีวิตจากสงคราม หรือการได้ทำตามความฝัน แต่อยู่ที่ความรักยังคงทำให้พวกเขา "ได้พบกันอีกครั้ง" ในที่ใดที่หนึ่ง

ป.ล.บางที่คนเราอาจต้องออกเดินทางไปที่ ที่ไกลมาก ๆ เพื่อหาสิ่งที่สำคัญที่สุดของชีวิต มันคงคือการได้พบกับใครสักคนอีกครั้ง แม้โลกจะพยายามแยกเราออกจากกันก็ตาม

ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง

ภาพที่ 3.104 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง (2)

ที่มา : 30 pakakrong

ปล.โปรตออยู่ในระยะคิดถึง

“สงครามมันไม่ได้เกิดขึ้นในสนามรบเพียงอย่างเดียว แต่สงครามก็เกิดขึ้นในคนที่รออยู่เหมือนกัน” - ฟ้าอ๋อง (ผู้กำกับ)

ปล.โปรตออยู่ในระยะคิดถึง เรื่องราว “ความรักระยะไกล” ของจักรภพคุณ หรือจอม แพทย์ทหารอาสา และลินดา หญิงสาวที่เปี่ยมไปด้วยฝัน ด้วยภาระหน้าที่ของจอมที่จำเป็นต้องลงสนามรบในสงครามเวียดนาม - อเมริกา ทำให้ทั้งสองต้องสื่อสารกันผ่านจดหมายเป็นระยะเวลา 3 ปี โดยความสัมพันธ์ของทั้งคู่ก็พัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ จากตัวอักษรในจดหมาย แต่จดหมายกว่าจะถึงมือผู้รับก็ใช้เวลานานอยู่พอสมควร โดยที่เราไม่รู้เลยว่าด้วยซ้ำว่าระหว่างที่จดหมายกำลังเดินทางไปหาผู้รับนั้นจะเกิดอะไรขึ้นบ้าง

เสน่ห์ของเรื่องนี้คือการที่ทั้งสองสร้างความสัมพันธ์เล็ก ๆ ผ่านจดหมายจนกลายเป็นความรัก โดยไม่มีการเจอหน้ากันตลอดระยะเวลา 3 ปี สังเกตได้ชัด ๆ จากการพัฒนาระดับภาษาที่ใช้ เช่น การเรียกชื่อ ชื่อจริงสุชื่อเล่น “เรียกผมจอมเฉยๆก็ได้ครับ. จอมเฉยๆค่ะ.” บทตรงนั้นน่ารักมาก ๆ และถูกนำมาใช้บ่อย ๆ จนกลายเป็นความน่ารักและถูกจดจำในเรื่องนี้ได้เลย และที่เราชอบมาก ๆ คือฉากถ้ามองจากมุม Bird eye view จะเห็นเป็นรูปหัวใจสามดวงต่อกัน คือความรักของทั้งสองที่รวมกันกลายเป็นหัวใจสามดวง โดยผู้ออกแบบฉากได้ตีใจหัวใจจากปีกจดหมายนำมาต่อกันเหมือนต่อเลโก้ หรือสีเสื้อผ้าของลินดาที่ทำให้เราเห็นถึงความเติบโตในตลอดระยะเวลา 3 ปี เป็นเรื่องยากที่จะทำให้ Silhouette เปลี่ยนไปตามระยะเวลาแต่ทางผู้ดีไซน์คอนสตรัค เลือกใช้สีแทนการเติบโตและความรู้สึกลินดา จากเปิดมาจะเป็นสีชมพูชะเยอะ เมื่อเนื้อเรื่องดำเนินมาถึงจุดที่ทั้งสองทะเลาะกันสีก็ค่อย ๆ หม่นลงตามความรู้สึกตัวละคร แต่ในตอนสุดท้ายที่ทั้งคู่ได้พบกัน จอมที่ใส่แต่ชุดทหารมาโดยทั้งเรื่องกลับกลายเป็นสีชมพู ในขณะที่ลินดาเป็นสีเขียว ถูกนำมา Blend กันจนลงตัว เป็นภาพปิดเรื่องได้ดีเลย

มาพูดถึงสิ่งที่เห็นได้ชัดในเรื่องนี้ “ความรักระยะไกลมันเกิดขึ้นได้จริง ๆ หรือ ?” คำถามแรกที่ขึ้นมาในหัวตอนที่จอมเอ่ยคำว่า “รักนะครับ” กับลินดา เพราะความรู้สึกรักเป็นสิ่งยากที่จะรู้สึกจริง ๆ แต่ด้วยความสัมพันธ์ของทั้งคู่ถูกเลี้ยงมาโดยต่างคนต่างค่อย ๆ เข้าใจกันและกัน สิ่งหนึ่งที่เรายกขบคิดมาที่เป็นส่วนในการช่วยเรื่องความสัมพันธ์ คือเรื่องความฝันของทั้งคู่ “สั้นสูงและกิตาร์” สั้นสูงของลินดามักชอบติตรองพื้นทำให้เธอมักจะสะดุด และบังเอิญสะดุดในเหตุการณ์สำคัญของเธอ แต่เธอก็ยังไม่หยุดที่จะก้าวต่อ ยอมรับกับอุปสรรคนั้นได้เสมอ ลินดาเธอยกเป็นผู้หญิงยุคใหม่ พูดและทำตามสิ่งที่หัวใจคิด มีความฝันอยากเป็นนักแสดงที่ร้องเพลงเก่งที่สุด ที่เธอเองมองว่ามั่นใจไร้สาระ แต่กลับเป็นแรงบันดาลใจให้จอม เพราะจอมยังคงต้องคอยทำตามคำสั่ง และจอมเองก็มีความฝันว่าอยากเป็นนักดนตรีแต่พ่อของจอมไม่เห็นด้วยเลยทุ่มเทให้คาร์ลลงไป ซึ่งพลังบวกของลินดาก็มาเติมเต็มในส่วนที่จอมตรงนี้ได้อะไร

รักระยะไกลแน่นอนว่าต้องแลกกับการรอ แต่เป็นการรอที่เราไม่มีทางรู้เลยว่า เขาจะกลับมาเมื่อไหร่ หรือเขาจะกลับมาพร้อมกับอะไร นี่สินะที่ผู้กำกับบอกว่า “สงครามก็เกิดขึ้นในใจคนรอได้” โดยเล่าผ่านมุมมองลินดา ซึ่งในเรื่องมีการพูดถึงหญิงม้ายาวเวียดนาม (บุษบา) ที่ต้องเสียสามี (สมภพ) ไปเพราะสงคราม ก็ยังทำให้ลินดาธรรมถึงตัวเรากลับ กลั้วว่าสุดท้ายจะต้องเสียคนที่รักไปโดยไม่ได้เห็นหน้าหรือบอกลาเป็นครั้งสุดท้าย เรื่องราวนี้กลับสร้างสงครามความรู้สึกในใจคนรอได้อย่างไม่ปราณีเลย แต่อย่างน้อยเรื่องราวความรักของบุษบาและสมภพก็ทำให้เข้าใจว่าภายใต้สงครามก็มีเรื่องราวดี ๆ เกิดขึ้นได้ นั่นคือ “ความรัก” เพราะเมื่อมวลความรักก่อตัวมันจะทำให้คนเราดีขึ้นได้โดยไม่ต้องอาศัยปัจจัยภายนอกอะไร

ปล. โปรตออยู่ในระยะคิดถึง

ภาพที่ 3.105 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ปล.โปรตออยู่ในระยะคิดถึง (3)

ที่มา : 30 pakakrong

ท่ามกลางโลกที่กำลังหมุนไปอย่างรวดเร็ว การจําหน้าของเขียนจดหมายถึงใครสักคนคงเป็นสิ่งที่เชื่อมความสัมพันธ์ และการรอ อย่างมีความหมาย หากว่าในอีกซีกโลกหนึ่งที่สงครามแผ่ขยายจดหมายคงเป็นเครื่องยืนยันของการมีชีวิตอยู่

เรื่องราวความรักที่ค่อยๆเติบโตผ่านตัวอักษรของ จักรกฤษณ์ และ ลินดา จากละครเวทีเรื่อง ป.ล. อยู่ในระยะคิดถึง ทำให้ย้อนกลับไปในยุคที่ความเป็นผู้หญิงสมัยใหม่ ต้องพิสูจน์ตัวเองและต่อสู้กับรากเหง้าเดิมของครอบครัว และเป็นยุคที่ "จดหมาย" ไม่ได้เป็นเพียงกระดาษส่งข่าว แต่เป็นพื้นที่เพียงแห่งเดียวที่คนสองคนจะสามารถเปลี่ยนตัวตนและก้าวข้ามความห่างไกลจากสงครามไปหากันได้ "หลิน (ลินดา)" ตัวแทนหญิงสาวยุคใหม่ที่หนีออกจากบ้านเพื่อทำเพื่ออนาคตโดยการทำตามความฝันที่อยากจะเป็นดารา และเผชิญหน้ากับการถูกตัดพ่อตัดลูก "จอม (จักรกฤษณ์) ชายหนุ่มที่ต้องละทิ้งความฝันในการเป็นนักดนตรี มาสวมเครื่องแบบและเข้าร่วมกองพลทหารอาสาสมัครในสงครามเวียดนาม เพื่อพิสูจน์ตัวเองว่ามีประโยชน์กับครอบครัว ความสัมพันธ์ของทั้งคู่เหมือนคู่ขนานกันทั้งสนามรบและความห่างไกล เราจะเห็นถึงความรู้สึกที่ละเอียดยิบย่อยของตัวละครผ่านเนื้อความในจดหมายการไต่ระดับของความสัมพันธ์ไปเรื่อยๆ การยอมรับซึ่งกันและกันของทั้งคู่เป็นเรื่องราวดีๆที่ทำให้ยิ้มได้ แม้ในวันที่ต่างฝ่ายต่างเจอเรื่องที่ยากและหนักหน่วง ทั้งสองคนก็จนจ่อมเริ่มอยากเล่าความฝันตัวเองให้หลินฟังบ้าง ว่าที่แท้จริงแล้วเขาก็มีสิ่งที่ชอบนั่นก็คือการเล่นกีตาร์และอยากเป็นนักดนตรี พวกเขาเหมือนคุยกันผ่านบทละครที่มีเสียงเพลงรักเอยเป็นตัวแทนความรู้สึกของช่วงเวลานั้น พุทธศักราช 2512 จดหมายฉบับนี้จากจอมที่อยู่เวียดนาม จอมเปิดเผยความกลัวของตัวเอง ในสนามรบให้หลินฟังอย่างที่เขาไม่เคยบอกใคร จอมเป็นหมอและเป็นทหารด้วย และสิ่งที่จอมอยากทำคือการช่วยเหลือผู้คนไม่ใช่การทำให้ใครได้รับบาดเจ็บเพราะคนเหล่านั้นก็คงต่างมีครอบครัว คนที่รักและรักเขาเช่นกัน แต่ทั้งหมดจอมต้องทำเพราะมันเป็นหน้าที่ ขณะที่หลินเองก็ถ้อยทอดความโดดเดี่ยวของการตั้งรกรากในเมืองหลวงให้จอมได้รับรู้ ความสัมพันธ์เริ่มพิเศษขึ้นไปตามถ้อยคำ ทั้งอยากเจอกัน คิดถึง และคำว่ารักที่ได้เอยออกมาจากกันและกัน บรรยากาศของเรื่องราวถูกร้อยเรียงผ่านเสียงเพลงจากหลินอย่างนุ่มนวลแต่กลับมีความขมขื่นซ่อนอยู่เป็นระยะ

ท่ามกลางเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ที่นัล อาร์มสตรอง ก้าวเท้าลงบนดวงจันทร์ แต่ในอีกซีกโลกหนึ่งยังมีสงครามในใจที่ต้องก้าวข้ามของจอมและหลิน กลับเกิดขึ้นผ่านความหึงหวงและการควบคุมจากความห่างไกล จดหมายใบหนึ่งจากคนไกลห่าง ใจจอมเฝ้าตั้งคำถามถึงความมั่นคงในรักเมื่อหลินเล่าถึง "อานนท์" ทหารหนุ่มซึ่งเป็นเกลอของจอมที่โดนสะกดระเบิด ซึ่งจอมได้ส่งหลินไปเยี่ยมอานนท์ ที่ดูจะเข้าใจสนิทสนมสมัยใหม่ของเธอมากกว่าทหารที่อยู่ท่ามกลางดงกระสุน ขณะที่หลินเองก็ต้องเผชิญกับความจริงที่เจ็บปวดผ่านเรื่องราวของ "บุษบา" หญิงเวียดนามผู้สูญเสียคนรักในสงคราม ซึ่งเป็นเกลอของจอมเช่นกัน ซึ่งสุดท้ายเธอก็ต้องนำความรู้สึกนั้นมาสวมบทบาทเป็น "บุษบา" ในภาพยนตร์เรื่อง หนูไล่กา ราวกับโชคชะตาต้องการเยาะเย้ยว่าการรอคอยของเธออาจจบลงด้วยความสูญเสียเช่นกัน และความกลัวนี้ก็ทำให้ทั้งสองจบความสัมพันธ์ผ่านจดหมายฉบับนั้น

ในตอนจบจดหมายจาก "จิตตรา" แจ้งข่าวการหายตัวไปของจอมในสนามรบ ทั้งให้หลินจมอยู่กับความรู้สึกบนกองจดหมายในใจที่มีเป็นภูเขา และอากาศที่เริ่มหนาวเหมือนวันแรกที่คุยกัน สุดท้ายนี้ สงครามไม่ได้เกิดขึ้นแค่ในสนามรบ แต่มันเกิดขึ้นตลอดเวลาโดยเฉพาในหัวใจของผู้ที่ต้องรอคอยใครสักคนอย่างมีความหวัง ในทุกๆ เช้าที่ฟ้าที่เคลื่อนไป

ภาพที่ 3.106 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง (6)

ที่มา : 30 pakakrong

ระยะ...ที่ คิด...ถึง

“สงครามไม่ได้เกิดขึ้นแค่ในสนามรบ แต่มันเกิดขึ้นกับคนที่รอเหมือนกัน” ประโยคจากผู้กำกับละคร ป.ล. โปรตอยู่ในระยะที่คิดถึง สงครามไม่ได้คิดถึงแค่ชีวิต แต่รวมไปถึงคนข้างหลังที่รออยู่ แล้วเรายังจะมีความหวังอยู่หรือไม่

ละครเวทีเรื่อง ป.ล. โปรตอยู่ในระยะที่คิดถึง เป็นเรื่องราวเกิดขึ้นตั้งแต่ในปี พ.ศ. 2511 เกี่ยวกับ ลินดา หญิงสาวที่โตมาในบ้านคนจีน เป็นนักร้องสาว ที่เข้ามาทำงานในเมืองกรุง เพื่อความฝันการเป็นนักแสดงของเธอและการอยากเป็นหญิงสมัยใหม่ทำให้เธอเริ่มมีความแตกต่างไปจากหญิงสาวอื่นในสังคม และ จักรกฤษณ์ นายแพทย์ทหาร ชายหนุ่มที่โตมากับครอบครัวที่มีพ่อเป็นทหาร ถูกปลูกฝังมาด้วยความอนุรักษ์นิยม ทั้งคู่ได้รู้จักกันจากพ่อของทั้งสองฝ่าย เขาและเธอทำความรู้จักและติดต่อกันผ่านการเขียนจดหมายแต่ก็ยังไม่เคยได้พบเจอกันในชีวิตจริงเลยสักครั้ง การดำเนินเรื่องในตอนเริ่มนั้นพาคนดูได้รู้จักตัวละคร ผ่านการที่ตัวละครเขียนจดหมายเล่าเรื่องถึงกันและกัน ช่วงเวลาที่เกิดขึ้นอยู่ในช่วงที่เกิดสงครามเวียดนาม และเมื่อวันหนึ่งจักรกฤษณ์ต้องไปเป็นทหารอาสา ระยะห่างของทั้งสองมีมากขึ้น แต่การที่ยังคงเขียนจดหมายติดต่อกันก็ยังคงทำให้ความรู้ที่มีต่อกันนั้นมากขึ้นเรื่อย ๆ “ยังอยู่ในระยะที่คิดถึง” แต่เวลาผ่านไปสงครามดำเนินมาระยะเวลานาน ทั้งคู่ต้องรักษาความสัมพันธ์นี้ เมื่อต้องเผชิญระหว่างสงครามกับความรัก ละครไม่ได้พาให้เราลุ่มหลงความรักของตัวละครทั้งสองอย่างเดียว แต่กลับทำให้เราได้กลับมาคิดทบทวนชีวิตมนุษย์ผ่านชีวิตและมุมมองของตัวละคร

การหยิบนำให้ตัวละครต้องเดินทางไปสู้รบในที่ห่างไกล กับ เรื่องความสัมพันธ์เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดถึงการเปลี่ยนแปลงและความไม่แน่นอน เราจะเห็นได้จากการเขียนจดหมายถึงกัน ทั้งคู่ได้เคยเล่าถึงความฝันของตนเอง ทำให้เราเห็นมุมมองชีวิตของลินดากับความสมัยใหม่ ออกจากกรอบของสังคม กล้าที่จะฝัน ฝันให้ไกล มีความหวังกับชีวิต รู้จักชีวิตของตนเอง ในขณะที่จักรกฤษณ์นั้นตรงกันข้าม เขามีคำถามถึงการมีชีวิต เพราะว่าเขาโตมากับการมีพ่อเป็นทหาร และการเป็นหมอเพราะอยากรักษาแม่ แต่จริงใจความฝันของเขาคือการเป็นนักดนตรี แต่ด้วยบริบทสังคมในสมัยนั้นกับสังคมที่โตมา ทำให้เขาก็กลายเป็นเลือกจะเป็นทหาร ทั้งที่เขายกขานว่าจะไม่เดินตามรอยพ่อ การถูกปลูกฝังว่าการเป็นทหารคือการทำเพื่อชาติ นั้นทำให้ตอนที่เรารู้สึกว่าการทำเพื่อคนอื่นแต่ถูกไว้กับหน้าที่หรือไม่ว่า แล้วเมื่อไหร่เขาจะได้ทำเพื่อตัวเอง ต่างจากลินดาที่ไม่เห็นด้วยกับการไปเข้าร่วมสู้เพื่ออุดมการณ์ของคนที่มีอำนาจ แต่การที่ได้เดินทางออกไปที่ไกลนั้นกลับทำให้เขาเข้าใจตัวเองและชีวิตมากขึ้น นับวันมันทำให้สิ่งที่คิดก่อนมาเปลี่ยนไปคือเมื่อได้มาอยู่ในสมรภูมิจริง ๆ เขาเกลียดสงคราม การใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาแล้วจึงการได้เห็นความไม่แน่นอนกับชีวิตบนเส้นตายมันใกล้ตัวเข้ามาเรื่อย ๆ กลับทำให้ตัวละครเริ่มไม่มีความหวังว่าจะได้กลับไปหาคนที่รอ จึงเลือกให้ลินดาไปเจอกับอานนท์เพื่อนของเขา ที่มีความคล้ายกับลินดา ตึกว่าต้องปล่อยให้คนที่รัก รออยู่กับความไม่แน่นอน ความไม่แน่นอนมันก็เกิดกับชีวิตทุกคน รวมถึงลินดา ที่สุดท้ายเธอออกดีซันนักแสดงไม่ได้ในบทคุณหญิงกิริติ แต่เป็นหุ่นไล่กา ในเรื่องคุณครูที่รัก ส่วนจักรกฤษณ์ก็ติดต่อกันไม่ได้เลยหลังจากนั้น องค์ประกอบต่าง ๆ ในตอนท้ายเรื่อง ตั้งแต่ไฟสีแดงหลังการยุติจดหมายครั้งสุดท้าย ชุดสีแดงเลือดหมูที่หม่นเข้มขึ้นของลินดา และภาพที่ทั้งคู่ได้เจอกันอีกครั้ง ชวนให้คิดว่าสุดท้ายการกลับมาเจอกันของทั้งคู่คือเรื่องจริงหรือภาพที่อยากให้เป็น แคในระยะที่คิดถึง

ในช่วงที่สถานการณ์บางพื้นที่ในโลกปัจจุบันกำลังเกิด “สงคราม” อยู่ ประจวบกับที่ละครเรื่องนี้ได้ทำการแสดงมาข้างตรงกันเหลือเกิน เวลาผ่านไปนานเท่าใด กลับยังมีการทำสงครามเพื่อจัดการความขัดแย้งอยู่ มันยิ่งตอกย้ำความโหดร้ายของสงครามไม่ว่าจะจากข่าวที่เราเห็นตามสื่อ และเรายังไม่ควรที่หวั่นเกิดขึ้น ความไม่แน่นอนของชีวิตมนุษย์เราในแต่ละวัน ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นชีวิตเรายังคงจะมีความหวังอยู่ต่อไป และละครเรื่องนี้ได้ทำหน้าที่ของมันแล้ว

ภาพที่ 3.107 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง (4)

ที่มา : 30 pakakrong

เมื่อสงครามทำให้ความรักต้องอยู่ใน “ระยะคิดถึง”

ละครเวทีเรื่อง ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง เล่าเรื่องราวความสัมพันธ์ระหว่าง จักรกฤษณ์ และ ลินดา ผ่านการเขียนจดหมายถึงกัน การเขียนจดหมายในเรื่องทำให้ผู้ชมอย่างเราสัมผัสได้ถึงความรู้สึกของการรอคอย ระยะทางของความคิดถึงที่ค่อย ๆ มากขึ้นตามกาลเวลา และยิ่งพูดถึงความสัมพันธ์ของคนท่ามกลางสถานการณ์ทางประวัติศาสตร์ ช่วงปี พ.ศ. 2510 ซึ่งเป็นช่วงที่สงครามเวียดนามส่งผลกระทบต่อชีวิตของผู้คนจำนวนมาก แม้สงครามจะดูเหมือนเป็นเรื่องไกลตัว แต่สงครามที่เกิดขึ้นก็ไม่ได้เกิดขึ้นแค่ในสนามรบเท่านั้น แต่ยังเกิดขึ้นในชีวิตของผู้ที่ต้องรอคอย ต้องจากลา และต้องอยู่กับความคิดถึง

“จักรกฤษณ์” นายแพทย์ทหารหนุ่ม ที่ดูเหมือนจะใช้ชีวิตตามกรอบและคำสั่งของพ่อมากกว่าการทำตามหัวใจของตัวเอง ในขณะที่ “ลินดา” หญิงสาวที่นิยมตัวเองว่าเป็น “ผู้หญิงยุคใหม่” กล้าที่จะฝันและกล้าที่จะกำหนดชีวิตของตัวเอง ความสัมพันธ์ของทั้งสองสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างของค่านิยมระหว่างความคิดแบบเดิม และความคิดสมัยใหม่ โดยเฉพาะในยุคที่สังคมยังคงมีกรอบกำหนดบทบาทของผู้หญิงและผู้ชายอย่างชัดเจน

เมื่อจักรกฤษณ์ต้องเข้าร่วมสงครามเวียดนาม ความสัมพันธ์ของทั้งสองต้องเผชิญกับระยะทางและความไม่แน่นอน จดหมายที่ทั้งสองเขียนถึงกันจึงกลายเป็นสิ่งเดียวที่ยังคงเชื่อมโยงความรู้สึกของพวกเขาไว้ การเล่าเรื่องผ่านจดหมายทำให้เราได้เห็นความเปลี่ยนแปลงของความคิด ความกลัว และความฝันของทั้งสอง ไปจนถึงความโหดร้ายของสงคราม ที่ทำให้ตัวละครตั้งคำถามกับความหมายของการมีอยู่ของตัวเองว่า “บางทีเราเกิดมาเพื่อตามหาอะไรบางอย่าง ที่ต้องใช้เวลานานแสนนานกว่าจะได้อพบ” ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าชีวิตของคนเราอาจเป็นการเดินทางเพื่อค้นหาบางสิ่งที่สำคัญกับตัวเอง และบางครั้งสิ่งนั้นอาจต้องผ่านเวลา ประสบการณ์ หรือการจากลาก่อน จึงจะเข้าใจหรือได้พบมันจริง ๆ เหมือนกับตัวของจักรกฤษณ์เองที่ต้องเดินทางไปเข้าร่วมสงคราม จึงจะได้รู้ว่าสิ่งที่เขาตามหามาตลอดคืออะไร ไม่ว่าจะเป็นความรัก ความหมายของชีวิต หรือการเข้าใจตัวเอง

นอกจากเรื่องของจักรกฤษณ์และลินดา ยังมีเรื่องราวของ “สมภพ” เพื่อนทหารของจักรกฤษณ์ และ “บุษบา” หญิงสาวชาวเวียดนาม ที่ถูกเล่าผ่านจดหมายของจักรกฤษณ์ ซึ่งเป็นอีกคู่หนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากสงคราม ในตอนแรกไม่มีใครรู้ว่าสมภพรู้จักกับบุษบาได้อย่างไร จนกระทั่งวันที่เพื่อนทหารได้รู้ว่าบุษบากำลังตั้งครรภ์ และสมภพก็ได้เปลี่ยนไปเป็นคนละคน การเปลี่ยนแปลงของสมภพเกิดขึ้นจากความรัก ทำให้จักรกฤษณ์เริ่มคิดได้ว่าแม้ท่ามกลางสงครามที่โหดร้าย คนเรายังสามารถพบเจอความรักได้ แต่แล้วเรื่องราวก็ได้จบลงอย่างทันท่วงที สองคนก่อนที่นั่น อารมณ์สตรองจะเหยียบดวงจันทร์เป็นคนแรกของโลก สมภพถูกยิงเสียชีวิต บุษบาจึงต้องเผชิญชะตากรรมเพียงลำพังในฐานะหญิงหม้าย เรื่องราวความรักของบุษบาทำให้จักรกฤษณ์เรียนรู้ว่า “บางทีเราต้องเดินทางไปที่ไกล ๆ เพื่อที่จะย้อนกลับมาเข้าใจตัวเองมากขึ้น” และนั่นทำให้เขาเริ่มบทวนตัวเองว่าแท้จริงแล้วเขาอยากใช้ชีวิตแบบไหน และความรักที่เขามิ่ต่อลินดาที่มีความหมายกับเขามากเพียงใด

อย่างไรก็ตาม ละครเรื่องนี้ไม่ได้เล่าเรื่องสงครามเพียงในฐานะความรุนแรงเท่านั้น แต่ยังแสดงให้เห็นว่าคนเรายังคงพยายามยึดเหนี่ยวความหวังเอาไว้ผ่านสิ่งเล็ก ๆ เช่นเสียงเพลง หากที่ลินดา ร้องเพลงได้แสงพระจันทร์จึงเป็นช่วงเวลาที่สำคัญ เพราะเสียงเพลงไม่ได้เป็นเพียงการแสดงออกถึงตัวตนของลินดาเท่านั้น แต่ยังเป็นสิ่งที่จักรกฤษณ์ชื่นชอบและจดจำได้เสมอ การร้องเพลงของลินดาจึงกลายเป็นเหมือนสายใยบาง ๆ ที่เชื่อมโยงความรู้สึกของทั้งสองคนเข้าด้วยกัน แม้จะต้องอยู่ห่างกันท่ามกลางสถานการณ์ของสงคราม เสียงเพลงจึงกลายเป็นพื้นที่เล็ก ๆ ที่ทำให้พวกเขาทั้งสองสามารถคิดถึงกันได้

ท้ายที่สุด ละครเรื่องนี้ไม่ได้เพียงแค่ตั้งคำถามถึงความโหดร้ายของสงคราม แต่ยังตั้งคำถามถึงความหมายของการรอคอยและความคิดถึง เมื่อความรักต้องอยู่ผ่านแค่ตัวอักษรในจดหมายและระยะทางที่ห่างไกล “ระยะคิดถึง” จึงไม่ใช่แค่ระยะทาง แต่เป็นพื้นที่ของความทรงจำ ความหวัง และความรู้สึกที่ยังคงเชื่อมโยงกันไว้ แม้ว่าสงครามจะพรากพวกเขาออกจากกันก็ตาม เพราะบางครั้ง ความรักอาจไม่ได้หมายถึงการได้อยู่ด้วยกันเสมอไป แต่อาจหมายถึงการยังคงคิดถึงใครบางคนอยู่เสมอ แม้ในวันที่ชีวิตจะพาเราไปไกลจากกันเพียงใดก็ตาม

ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง....

ภาพที่ 3.108 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง (6)

ที่มา : 30 pakakrong

เมื่อสงครามไม่เคยอยู่แค่ในสนามรบ

ในขณะที่พวกเรากำลังอยู่ในโลกที่เทคโนโลยีทำให้เราส่งข้อความหากันได้ภายในเสี้ยววินาที ละครเวที "ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง" กลับเลือกพาเราย้อนกลับไปสู่ยุคที่ความรู้สึกต้องเดินทางผ่านกระดาษหนึ่งแผ่น

ละครเรื่องนี้เล่าถึงช่วงที่สงครามเวียดนามกำลังปะทุ เป็นเรื่องราวของแพทย์สนาม "จักรกฤษณ์" และนักร้องในดัลลาสอย่าง "ลินดา" แม้ทั้งสองจะไม่ได้พบกันตั้งแต่ต้น แต่ความสัมพันธ์ของพวกเขากลับค่อย ๆ เติบโตจากการเล่าเรื่องชีวิตให้กันฟังผ่านจดหมาย ความน่าสนใจของละครไม่ได้อยู่แค่โครงเรื่องรักแบบ long-distance relationship หากแต่อยู่ที่คำถามที่ค่อย ๆ โผล่ขึ้นระหว่างบรรทัดของจดหมาย "ผมถามตัวเองว่าทำสงครามไปเพื่อใคร" คำถามของจักรกฤษณ์ทำให้สงครามในเรื่องไม่ได้ถูกมองในฐานะวีรกรรมหรือหน้าที่อันยิ่งใหญ่ แต่เป็นภาระที่คนตัวเล็ก ๆ ต้องแบกรับ เพราะ "เรามีหน้าที่ที่ต้องทำ จะชอบหรือไม่ชอบก็ตาม"

ประโยคนี้สะท้อนความจริงที่เกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำเล่าในประวัติศาสตร์มนุษย์ สงครามมักถูกตัดสินใจจากเบื้องบน แต่ผลลัพธ์กลับตกอยู่กับชีวิตของผู้คนธรรมดาที่ถูกดึงเข้าไปอยู่ในเกมการเมืองระดับรัฐ ไม่ว่าจะเป็ทหารในสนามรบ หรือคนที่ต้องเฝ้ารออยู่ที่บ้าน

"ป.ล." จึงทำหน้าที่เหมือนกระจกสะท้อนว่า สงครามในระดับมหากาณนี้อาจถูกอธิบายด้วยคำว่า "ยุทธศาสตร์" แต่ในระดับมนุษย์ มันคือเรื่องของความรักที่ต้องหยุดชะงัก ความฝันที่ถูกเลื่อนออกไป และจดหมายที่อาจไม่มีวันถูกตอบกลับ

ในมิติของความรัก ละครยังพูดถึงความสัมพันธ์แบบ long-distance ได้อย่างงดงามและเจ็บแสบในเวลาเดียวกัน ความรักของจักรกฤษณ์กับลินดาเติบโตจากจินตนาการ ความคาดหวัง และการเล่าเรื่องของกันและกัน พวกเขาแทบไม่รู้จักกันจริง ๆ แต่กลับรู้จัก "โลกภายใน" ของกันและกันมากกว่าคนที่อยู่ใกล้ตัว

"บางทีคนเราต้องออกไปที่ไกล ๆ เพื่อย้อนกลับมาเข้าใจตัวเอง" สงครามทำให้จักรกฤษณ์ต้องออกไปไกลจากบ้าน จากคนที่รัก จากตัวตนที่เขาอยากเป็น และความฝันที่อยากจะเป็นนักดนตรี แต่การเดินทางนั้นกลับทำให้เขาค้นคำถามกับชีวิตของตัวเอง เขาเป็นทหารเพราะหน้าที่ หรือเพราะเขาเชื่อในมันจริง ๆ

ถึงแม้ในปัจจุบันโลกอาจยังคงหม่นต้อไปพร้อมความขัดแย้งและสงคราม แต่ในพื้นที่เล็ก ๆ ของความสัมพันธ์ระหว่างคนสองคน ความรักยังคงมีพลังพอที่จะรอคอย "ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง" จึงไม่ใช่เพียงละครรักท่ามกลางสงคราม หากแต่เป็นการทำให้เห็นว่า ทุกครั้งที่โลกพูดถึงสงครามในระดับประเทศ ยังมีใครบางคนกำลังเขียนจดหมายรอการตอบกลับอยู่เสมอ และบางที สิ่งที่มนุษย์ต้องการจริง ๆ อาจไม่ใช่ชัยชนะในสนามรบ แต่เป็นวันที่เราจะไม่ต้องเขียนจดหมายบอกคนที่รักว่า "ถ้าผมไม่กลับมา..."

ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง

ภาพที่ 3.109 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง (7)

ที่มา : 30 pakakrong

ปล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง

วันนี้ผู้เขียนได้ไปรับชม ละครเวทีเรื่อง“ปล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง” ที่ว่าด้วยเรื่องของชายหนุ่ม(จอม) และหญิงสาว(ลินดา) ความรักของจอมและลินดาค่อย ๆ ก่อรูปขึ้นผ่านการโต้ตอบทางจดหมาย ในช่วงเวลาที่ทั้งสองยังไม่สามารถพบปะกันได้โดยสะดวก เนื่องจากจอมต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นทหารในสมรภูมิสงครามเวียดนาม ขณะที่ลินดากำลังก้าวเดินตามความฝันของตนเองในการเป็นนักร้องและนักแสดงที่มีชื่อเสียง แม้เส้นทางชีวิตของทั้งสองจะดำเนินไปคนละทิศทาง และระยะทางจะกันขวางการพบเจอ แต่ถ้อยคำที่ถูกถ่ายทอดผ่านจดหมายกลับกลายเป็นสะพานที่เชื่อมโยงความคิดถึง ความหวัง ใฝ่ และความรู้สึกดีๆ ที่มีระหว่างกัน

ความรักระหว่างจอมและลินดาถูกวางไว้ท่ามกลางบริบท ในยุคของสงครามเวียดนาม-อเมริกา ซึ่งไม่ได้เป็นเพียงฉากหลังทางประวัติศาสตร์ของเรื่องเท่านั้น แต่ยังทำหน้าที่สร้าง “ภาวะของการรอคอย” ให้เกิดขึ้นอย่างชัดเจน ในยุคสมัยนั้นการติดต่อสื่อสารยังต้องอาศัยการเขียนจดหมาย ทำให้ระยะทางและเวลาซึ่งทวีความหมายของความคิดถึงและความไม่แน่นอน ผู้เขียนจึงมองว่าการเลือก ใช้บริบทของอดีตอาจเป็นความตั้งใจของผู้กำกับที่ต้องการเล่าเรื่องเกี่ยวกับความคิดถึงและการรอคอย เพราะความรู้สึกเช่นนี้มักปรากฏได้เด่นชัดในยุคที่การสื่อสารยังไม่รวดเร็วเหมือนปัจจุบัน เมื่อการรับรู้ข่าวสารของคนรักต้องผ่านตัวอักษรในจดหมายเพียงไม่กี่บรรทัด ความเจ็บงั้นระหว่างการรอคำตอบจึงกลายเป็นช่วงเวลาที่ยืดไปด้วยจินตนาการ ความหวัง และความกังวลไปพร้อมกัน ในแง่นี้ เรื่องราวของจอมและลินดาจึงไม่ได้เป็นเพียงเรื่องราวความรักของคนสองคนเท่านั้น แต่ยังสะท้อนบรรยากาศของยุคสมัยที่ความสัมพันธ์ต้องดำรงอยู่ท่ามกลางระยะห่างของเวลาและพื้นที่ การเล่าเรื่องผ่านบริบทของสงครามในอดีตจึงช่วยขับเน้นให้ “ความคิดถึง” และ “การรอคอย” กลายเป็นอารมณ์หลักของเรื่องได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ในอีกมุมหนึ่ง สงคราม ในเรื่องไม่ได้เกิดขึ้นเพียงกับจอมที่ต้องเผชิญหน้ากับสนามรบเท่านั้น แต่ยังเกิดขึ้นกับลินดา ในฐานะผู้ที่ต้องเฝ้ารออยู่เช่นกัน การรอคอยของลินดาจึงเปรียบเสมือน “สงครามของการรอ” ที่เต็มไปด้วยความไม่แน่นอนและความหวังในเวลาเดียวกัน ความเปราะบางของสถานการณ์เช่นนี้ยังสะท้อนออกมาในฉากที่จอมตัดสินใจบอกแยกทางกับลินดาเพียงเพราะความหึงหวง เมื่อได้ยินลินดาพูดถึงอานนท์ซึ่งเป็นเพื่อนของเขาเอง แม้เหตุผลดังกล่าวอาจดูเล็กน้อย แต่ก็เผยให้เห็นสภาวะทางอารมณ์ที่ตั้งเครียดของตัวละคร จอมซึ่งกำลังอยู่ท่ามกลางสงครามและความไม่แน่นอนของชีวิต อาจรู้สึกว่าตนเองไม่สามารถควบคุมสิ่งใดได้อีก จึงตอบสนองต่อความสัมพันธ์ด้วยการตัดสินใจที่รุนแรง ขณะที่ลินดาซึ่งต้องอยู่ในบทบาทของผู้รอคอย ก็ต้องเผชิญกับความสูญเสียทางความรู้สึกเช่นกัน จากความขัดแย้งนี้จึงทำให้เห็นว่าสงครามไม่ได้สร้างบาดแผลเฉพาะในสนามรบ แต่ยังส่งผลต่อความสัมพันธ์และจิตใจของผู้คนที่อยู่ห่างไกลจากสงครามด้วย

ในบทสรุปของเรื่อง จะตีความว่าทั้งสองได้กลับมาพบกันหรือไม่ได้พบกันอีกเลย จริงๆก็ไม่ได้ถูกกำหนดไว้อย่างตายตัว แต่ผู้กำกับเลือกที่จะเปิดพื้นที่ให้ผู้ชมแต่ละคนได้ใช้ประสบการณ์และมุมมองของตนเองเข้ามาร่วมตีความ ผู้เขียนมองว่าความคลุมเครือดังกล่าวเป็นเสน่ห์สำคัญของเรื่อง เพราะตัวเรื่องไม่ได้พยายามให้คำตอบที่ชัดเจนว่าปลายทางของการรอคอยคืออะไร เช่นเดียวกับความเป็นจริง ในช่วงเวลาของสงครามที่ไม่มีใครสามารถรับประกันได้ว่าการรอจะนำไปสู่การได้พบกันอีกครั้งหรือไม่ อย่างไรก็ตาม การตีความที่น่าเสนอในบทความนี้ก็เป็นเพียงมุมมองส่วนหนึ่งของผู้เขียนต่อการแสดงละครเวทีเรื่องนี้เท่านั้น ซึ่งอาจแตกต่างไปจากการรับรู้หรือประสบการณ์ของผู้ชมคนอื่น ๆ ได้เช่นกัน

ภัทรานิษฐ์ แก้วอุดม (มิสเบลล์) 308

ภาพที่ 3.110 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ปล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง (8)

ที่มา : 30 pakakrong

ปล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง

“War is over if you want it.” คำกล่าวของ John Lennon หนึ่งในสมาชิกวง The Beatles และ Yoko Ono ภรรยาของเขา ซึ่งถูกใช้เป็นทั้งสโลแกนและเนื้อหาของบทเพลง ในการรณรงค์ต่อต้านสงครามเวียดนาม ที่ได้ยืนแล้วดูเหมือนจะเป็นไปได้ แต่ในโลกความเป็นจริง สงครามไม่เคยจบลงเพียงเพราะเราอยากให้มันจบ เพราะมันไม่ได้หมายถึงแค่การต่อสู้ของประเทศหรืออุดมการณ์เท่านั้น หากยังหมายถึง การปรากฏตัวออกจากกัน และทำให้การพบกันของคนสองคนกลายเป็นเรื่องที่ต้องรอคอยอย่างยาวนาน

“ปล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง” คือเรื่องราวของคนสองคนที่ต้องทำความเข้าใจกัน ผ่านตัวอักษรในจดหมาย เพราะพวกเขาไม่อาจพบหน้ากัน เนื่องจากสงคราม สิ่งที่น่าสนใจของละครเวทีเรื่องนี้คือการเปลี่ยน “ข้อจำกัด” ให้กลายเป็น “วิธีการ” ของการเล่าเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นการมองไม่เห็นกัน การสื่อสารที่ต้องผ่านจดหมาย หรือแม้กระทั่งการมีตัวละครเพียงสองคนบนเวที ข้อจำกัดเหล่านี้ไม่ได้ทำให้จังหวะของเรื่องราวเนิบช้าลง แต่กลับเปิดพื้นที่ให้คนดูได้มองเห็นรายละเอียดบางอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น ผ่านองค์ประกอบที่ช่วยชูภาพบนเวทีให้ชวนมอง และการหยิบยกเรื่องราวในประวัติศาสตร์ ณ ช่วงเวลานั้นมา ไม่ว่าจะ เป็น สงครามเวียดนาม การก้าวเหยียบดวงจันทร์ของนิล อาร์มสตรอง นวนิยายข้างหลังภาพ รวมไปถึงการเอ่ยถึงบุคคลและสถานที่ต่าง ๆ ที่อยู่ในยุคนั้น ซึ่งการสอดแทรกเรื่องจริงเหล่านี้เข้ามาในเรื่องราว ไม่เพียงช่วยขยายบริบทของช่วงเวลาให้ชัดเจนขึ้น แต่ยังทำให้เราได้รู้จัก และเข้าใจบาดแผลของสงครามผ่าน “ชีวิตของคน” ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง

หากมีใครสักคนหนึ่งที่มักแสดงความเข้มแข็งของตนเองออกมาอยู่เสมอ โดยมี “หน้าที่” คอยย้ำเตือนเขาตลอดเวลา แต่ในวันหนึ่ง สถานการณ์อันโหดร้ายกลับทำให้เขาพูดคำว่า “กลัว” ออกมาเป็นครั้งแรก ช่วงเวลานั้นเองที่ทำให้เราเห็นผลกระทบโดยตรง ที่จอมได้รับจากสงคราม แม้สงครามจะเป็นสิ่งที่ไม่มีใครอยากให้เกิดขึ้น แต่ในความเป็นจริง หลายครั้งผู้คนที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงมันได้ สำหรับคนตัวเล็ก ๆ อย่างเรา บางสิ่งที่ทำได้ อาจมีเพียงการหวัง หรือถึงขั้นต้องสวดมนต์ อย่างที่ลินดาทำ ผู้หญิงที่เกลียดสงคราม และไม่เคยเข้าใจการเมืองของมัน แต่ถึงอย่างนั้น เธอก็ไม่เคยยอมแพ้ต่อความหวัง ว่าสักวันหนึ่งเขาจะได้อีกกลับมา

สิ่งที่ทำงานกับคนดูได้อย่างชัดเจนอีกอย่างหนึ่ง คือการ “เข้าไปในพื้นที่ของจอม” ที่เกิดขึ้นเพียงสามครั้ง ราวกับเป็นพื้นที่เล็ก ๆ ที่ค่อย ๆ เผยให้เห็นความหวังของลินดาในแต่ละช่วงเวลา ครั้งแรกคือการที่ทั้งคู่ยอมเปิดประตูให้กันและกัน ยอมให้ใครอีกคนก้าวเข้ามาในพื้นที่ส่วนตัวของตนเอง ครั้งที่สองคือการเข้าไปในห้องพร้อมกับจดหมายในมือ และความหวังว่าเขาจะต้องกลับมา ส่วนครั้งสุดท้ายคือการกลับเข้าไปในห้องเดิมอีกครั้ง แม้เวลาจะผ่านไปนานเพียงใด ลินดาก็ยังคงไม่ยอมแพ้ต่อเรื่องของจอม และเมื่อการรอคอยอันยาวนานนำไปสู่การพบกันอย่างเรียบง่ายในตอนสุดท้าย การเข้าไปในพื้นที่นั้นของลินดา มันยิ่งทำให้การรอคอยมีค่า และเพลง Something ของ The Beatles ก็ค่อย ๆ ดังขึ้น ราวกับเป็นเสียงสะท้อนของความรู้สึกที่ตัวละครไม่อาจอธิบายออกมาเป็นคำพูดได้ เพราะเนื้อหาของเพลงเองก็พูดถึงบางสิ่งบางอย่างในตัวใครคนหนึ่งที่ทำให้เราหลงรักโดยไม่จำเป็นต้องมีเหตุผลใด ๆ การเลือกใช้เพลงนี้จึงทำให้การพบกันไม่ตึงเครียด แต่ยิ่งใหญ่ในความรู้สึก เป็นช่วงเวลาธรรมดาที่กลับเต็มไปด้วย “ความหมาย” ของการรอคอย ที่สิ้นสุดลงเสียที

ถึงแม้สงครามจะทำให้ใครหลายคนรู้สึกถึงชัยชนะ ผลประโยชน์ หรือความยิ่งใหญ่ แต่ในอีกด้านหนึ่ง มันก็ทิ้งความหวาดกลัว ความสูญเสีย และความประมาทไว้ในชีวิตของผู้คนที่ต้องอยู่กับมันโดยตรง และหากสงครามจบไป ก็อาจถูกบันทึกไว้ในฐานะเหตุการณ์สำคัญของโลก แต่สำหรับคนที่ต้องใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางมัน เขาอาจจะต้องการแค่ช่วงเวลาธรรมดา ๆ ที่สำคัญในชีวิตของเขา กลับคืนมา และละครเวทีเรื่องนี้ก็ทำให้เรารู้สึกว่า การรอคอย การคิดถึง และการพบกันของคนสองคน เป็นเรื่องที่ยากมากกว่าจะได้มา

อ้างอิง

รัฐกรณ์ ศิริฤกษ์. (2025, 29 กรกฎาคม). จอห์น เลนนอน & โยโกะ โอนโอะ : “WAR IS OVER!” สาธารณแห่งสันติภาพที่เริ่มขึ้นจาก ‘เตียงนอน’. THE PEOPLE. <https://www.thepeople.co/social/the-never-die/55432>

ภาพที่ 3.111 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ปล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง (9)

ที่มา : 30 pakakrong

"สงคราม – ระยะห่าง – ความรัก" สามคำที่ดูสวนทางกัน แต่หากเมื่อวางอยู่ท่ามกลางสงคราม กลับยิ่งทำให้เขา และเธอรู้จักกันลึกซึ้งกว่าที่เคย

ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง ละครเวทีในเทศกาลศิลปะการแสดงนิพนธ์ รุ่น 29 กุมภาพันธ์ เล่าเรื่องอย่างเรียบง่าย ผ่าน "จักรกฤษณ์" แพทย์ทหารผู้ก้าวเข้าสู่สนามรบ และ "รินดา" หญิงสาวผู้ไฝ่ฝันจะเป็นนักแสดง ความสัมพันธ์ของทั้งคู่เริ่มต้นจากคำแนะนำของผู้ใหญ่ ก่อนจะค่อย ๆ ผลิบานผ่านจดหมายที่ส่งถึงกัน การเขียนจดหมายจึงไม่ใช่เพียงการสื่อสาร หากเป็นการย่นระยะทางของสงครามให้เหลือเพียง "ระยะคิดถึง..."

จากหลังของเรื่องตั้งอยู่ในปี 2510-2513 ช่วงที่ไทยเข้าร่วมรบในฐานะพันธมิตรของสหรัฐฯ ภายใต้ความหวาดกลัวคอมมิวนิสต์ อันเป็นผลพวงจาก สงครามเวียดนาม และการถูกควบคุมทางความคิดจากระบบความเชื่อแบบอเมริกา ประโยคของรินดาที่ว่า "เรากลัวคอมมิวนิสต์ไม่ต่างจากผี" จึงสะท้อนการตั้งคำถามต่อความกลัวที่อาจถูกปลูกฝัง มากกว่าจะเกิดจากความเข้าใจอย่างแท้จริง และชวนให้ผู้ชมครุ่นคิดถึงทศวรรษที่ผู้ได้รับผลประโยชน์จริงๆ จากการเกิดสงครามในครั้งนั้น

จักรกฤษณ์ คือ ภาพแทนของอุดมการณ์ชายชาติตรีในยุคสมัยนั้น เขาละทิ้งความฝันอยากเป็นนักดนตรี เลือกเดินตามความคาดหวังของพ่อ และรับหน้าที่แพทย์อาสาในสนามรบ ท่ามกลางเสียงปืน และความสูญเสีย เขาค่อย ๆ ตั้งคำถาม กับตัวตนจริง ๆ ของตนเอง เขียนรู้ว่าเกียรติยศไม่อาจมีได้อย่างแท้จริง หากต้องแลกมาด้วยความเจ็บปวดของการสูญเสีย

รินดาในอีกด้าน คือหญิงสาวหัวสมัยใหม่ที่กล้าเลือกเส้นทางชีวิต เธอออกจากบ้านเข้ามาในกรุงเทพฯ เป็นนักร้องที่โลดเต้นไม่หวั่นไหว ย่นราชดำเนิน เพื่อไล่ตามความฝันในการเป็นนักแสดง บุคลิกของเธอสะท้อนความเป็นอิสระ และการรักตนเอง เธอเข้าใจโลก เข้าใจสถานการณ์ และพยายามเข้าใจชายคนรัก แม้ต้องเผชิญความไม่แน่นอนของความสัมพันธ์ระยะไกลก็ตาม

รอยร้าวเกิดขึ้นเมื่อ จักรกฤษณ์ ขอร้องให้ รินดา ไปเยี่ยมเพื่อนของเค้าที่โรงพยาบาล เพื่อให้เพื่อนได้เจอกับคนที่พอจะทำให้อาการบาดเจ็บทุเลาลงบ้าง แต่ความหวังดีกลายเป็นความเข้าใจผิด ทำให้ทั้งคู่ขาดการติดต่อกัน ความรักถูกทดสอบ ทว่าในท้ายที่สุด ความคิดถึงกลับทำหน้าที่เยียวยา หลังเสร็จสิ้นภารกิจในสนามรบ จักรกฤษณ์เดินทางกลับประเทศไทย เพื่อไปหารินดา หญิงสาวผู้เป็นตั้งดวงใจของเขา ความห่างไกล และบาดแผลจากสงครามไม่อาจทำให้ความรู้สึกจางลงได้ ตรงกันข้าม มันยิ่งทำให้ทั้งคู่ตระหนักว่าความรักของพวกเขามีคุณค่ามากเพียงใด

ในเชิงการออกแบบ จากที่มีระแนงในห้องของทั้งสองตัวละคร ทำหน้าที่เสมือนภาพสะท้อนตัวตน ห้องของจักรกฤษณ์มืดทึบมากกว่า เป็นระเบียบ ซึ่งอาจจะสื่อถึงกรอบหน้าที่ และความคาดหวัง ขณะที่ห้องของรินดาโปร่ง และเปิดกว้าง อาจจะแสดงถึงเสรีภาพทางความคิด รายละเอียดพร็อพ เช่น ขวดน้ำหอมแบบบับลูกยาง สะท้อนกลิ่นอายของยุคสมัยอย่างมีเสน่ห์ เครื่องแต่งกายค่อย ๆ เปลี่ยนโทนสีตามพัฒนาการของตัวละคร สีชมพูที่ปรากฏบนเสื้อของจักรกฤษณ์ และสีเขียวที่เพิ่มขึ้นในชุดของรินดา ในตอนท้าย สื่อถึงการหลอมรวมของความรู้สึก และความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ การเลือกใช้สีไฟ ในแบบที่อิงตามสิ่งที่มันควรจะเป็น ทั้งในแง่ของความรู้สึก และในแง่ของความเป็นจริง ทำให้เวลามองภาพรวมแล้ว มันอิงตามเนื้อเรื่องได้มากขึ้นกว่าเดิมอีกด้วย

ท้ายที่สุด ละครเรื่องนี้ไม่ได้เป็นเพียงเรื่องรักในห้วงสงคราม หากคือบทสนทนาระหว่างอุดมการณ์กับความเป็นมนุษย์ และย้ำเตือนว่า แม้โลกจะเต็มไปด้วยความขัดแย้ง ความรักยังคงเป็นพื้นที่ปลอดภัยที่สุดเสมอ

ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง...

ภาพที่ 3.112 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง (10)
ที่มา : 30 pakakrong

โปรตุเกสในระบอบคิดถึง : ความรัก จดหมาย และการรอยท้อมกลางสงคราม

ท่ามกลางเสียงปืนและความไม่แน่นอนของสงคราม บางครั้งสิ่งเดียวที่สิ่งจะเชื่อมคนสองคนเข้าหากันได้ อาจเป็นเพียง “ความคิดถึง” ที่ถูกส่งผ่านตัวอักษรในจดหมาย

ละครเวที โปรตุเกสในระบอบคิดถึง พาผู้ชมย้อนกลับไปสู่ช่วงเวลาราว พ.ศ. 2510 ในบริบทของสงครามเวียดนาม ช่วงเวลาที่ทหารไทยจำนวนหนึ่งถูกส่งไปร่วมรบ จัดถูกซ์ หรือ “จอม” เป็นหนึ่งในทหารที่ต้องออกไปทำหน้าที่ในสนามรบ ขณะที่ลินดา หรือ “หลิน” ใช้ชีวิตเป็นนักร้องประจำคลับโลลิต้า แม้ทั้งสองจะเคยรู้จักกันมาตั้งแต่เด็ก แต่เมื่อได้กลับมาเจอกันอีกครั้งในวัยผู้ใหญ่ ความผูกพันในอดีตค่อย ๆ พัฒนาเป็นความรัก ทว่าความรักของทั้งคู่กลับต้องเผชิญกับอุปสรรคสำคัญ คือ “ระยะห่าง” ที่เกิดจากสงคราม

ตลอดทั้งเรื่อง ละครค่อย ๆ พาผู้ชมมองเห็นพัฒนาการของความสัมพันธ์ระหว่างคนสองคนที่ห้องเรียนรัฐจะรักกันผ่านระยะเวลา สิ่งทีโดดเด่นที่สุดในเรื่องจึงไม่ใช่เพียงความรัก หากคือ “ความคิดถึง” ที่เกิดขึ้นจากการรอคอยคนที่อยู่ห่างไกล การสื่อสารของทั้งสองเกิดขึ้นผ่านจดหมาย การเขียน การรอคอย และการตอบกลับ กลายเป็นกระบวนการที่ทำให้ทุกตัวอักษรมีน้ำหนักทางความรู้สึก เพราะกว่าจะเดินทางจากมือหนึ่งไปถึงอีกมือหนึ่ง ต้องผ่านทั้งเวลาและระยะทางของสงคราม

แม้แนวเรื่องมีเพียงสองตัวละคร แต่เรื่องราวกลับถูกขยายให้มีชีวิตชีวาผ่านองค์ประกอบการแสดง ทั้งเพลง ภาพมีเดีย และการจัดแสงไฟ ตัวอย่างที่ชัดเจนคือฉากที่ลินดาร้องเพลง โดยมีภาพพระจันทร์ปรากฏขึ้นบนฉากหลัง พระจันทร์จึงกลายเป็นสัญลักษณ์ของระยะห่างระหว่างทั้งสองคน เพราะแม้จะอยู่คนละที่ แต่ต่างก็มองเห็นพระจันทร์ดวงเดียวกันในยามที่คิดถึงกัน เพลงที่ถูกเลือกใช้คือ “เสน่ห์หา” ซึ่งสะท้อนความรู้สึกของลินดา ที่กำลังตกหลุมรัก ขณะที่ตัวกันที่เต็มไปด้วยความกังวลต่อความเงิของจักรกัอยู่ที่อยู่ในสนามรบ ส่วนการใช้ไฟฟลิวโอบในฉากกลางคืนก็ช่วยสร้างบรรยากาศ ของความโดดเดี่ยวและความคิดถึง ทำให้ผู้ชมสามารถสัมผัสสภาวะทางอารมณ์ของตัวละครที่กำลังรอคอยอยู่ห่างไกลได้อย่างชัดเจน

ในด้านกรกำกับเวที การออกแบบพื้นที่การแสดงถูกแบ่งออกอย่างชัดเจน การลดทอนรายละเอียดของฉากทำให้เราสามารถกลายเป็นสถานที่ใดก็ได้ ขณะที่ฉากก็เปิดพื้นที่ให้แสง สี และเสียงทำหน้าที่เล่าเรื่องราวของตัวละครทางกายภาพ ฉากกลางฉากหมอกและกระดาษที่จุ่มกับหมึกเขียนถึงกับ ถูกตีความเพื่อแบ่งพื้นที่ออกเป็นส่วนสองฝั่งของเวที โลกหลอนอยู่ทางซ้ายขวา ส่วนจอมอยู่ทางซ้ายซ้าย ขณะที่พื้นที่ตรงกลางทำหน้าที่เสมือน จุดเชื่อมต่อระหว่างทั้งสองคนเปรียบเสมือนพื้นที่ของจดหมายที่ทำให้คนสองคนซึ่งอยู่ห่างไกลยังสามารถสื่อสารถึงกันได้

รายละเอียดเล็ก ๆ ที่น่าสนใจอีกอย่างคือ ตลอดทั้งเรื่อง ผู้ชมจะไม่เห็นจอมและหลินสบตากันเลย รายละเอียดนี้ทำให้เข้าใจได้ทันทีว่าทั้งสอง ไม่ได้อยู่ในพื้นที่เดียวกัน แม้จะมีการเคลื่อนไหวข้ามพื้นที่ของเวทีอยู่บ้าง โดดเฉพาะหลินที่มีกเดินเข้าไปในพื้นที่ของจอม ไม่ว่าจะเป็นฉากที่เธอ ไปเยี่ยมบ้านของเขา หรือฉากที่เธอได้รับข่าวว่าจอมหายตัวไป การเคลื่อนไหวเช่นนี้จึงสะท้อนความคิดถึง ความหวัง และความเชื่อมั่นของหลิน ที่ยังคงรอวันที่จะ ได้พบกับเขาอีกครั้ง

ขณะเดียวกัน ละครยังสะท้อนความไม่แน่นอนของชีวิตในช่วงสงครามผ่านบทสนทนาสั้น ๆ ของจอม ที่กล่าวว่าเขาไม่รู้เลยว่าตัวเองจะถูกกระสุนเมื่อไร ประโยคเพียงไม่กี่คำนี้ทำให้เห็นความจริงของชีวิตทหารในสนามรบ ว่าทุกวันนี้อาจเป็นวันสุดท้ายก็ได้เสมอ และในขณะที่คนหนึ่งต้องเผชิญกับความเสี่ยง ของความตาย อีกคนก็ทำได้เพียงรอคอยอยู่ห่างไกล โดยไม่อาจรู้ได้เลยว่าในสนามรบนั้นกำลังเกิดอะไรขึ้น

เมื่อเรื่องราวดำเนินมาถึงตอนจบ ละครไม่ได้เพียงเล่าเรื่องความรักของคนสองคนเท่านั้น หากยังชวนให้ผู้ชมย้อนกลับมามองโลกในปัจจุบัน ที่ความขัดแย้งจำนวน มากมักเริ่มต้นจากการแบ่งชิงอำนาจหรือความ ไม่ลงรอยกันของผู้นำ แต่ผู้ที่ต้องรับผลกระทบกลับเป็นผู้คนธรรมดาที่ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง กับกรตัดสินใจเหล่านั้นเลย ในฐานะคนนอก เรามักรับรู้ข่าวคราวของสงครามเพียงผิวเผิน แต่แทบไม่เคยมองเห็นชีวิตของผู้คนที่กำลัง “รอ” อยู่ในพื้นที่ของความขัดแย้ง ว่า ความคิดถึง ความหวัง และความกลัวของพวกเขาหนักหนาเพียงใด

ดังนั้น โปรตุเกสในระบอบคิดถึง จึงไม่ใช่เพียงละครรักธรรมดา หากเป็นเรื่องราวที่ทำให้เราได้มองเห็นความรู้สึกของผู้คนธรรมดาที่ต้องใช้ชีวิตท่ามกลางสงคราม และตั้งคำถามกับผู้อื่นอย่างเงิบบ ๆ ว่า ระยะของ “ความคิดถึง” ของคนที่กำลังรอคอยอยู่ในสงครามนั้น อาจไกลเกินกว่าที่เราจะจินตนาการได้

ปล. ขอให้ทุกความคิดถึง มีวันได้เดินทางถึงกัน

ภาพที่ 3.113 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรตุเกสในระบอบคิดถึง (11)

ที่มา : 30 pakakrong

ละครเวทีเรื่องนี้สามารถดึงดูดผู้ชมเข้าไปสู่โลกของสงครามได้อย่างน่าประหลาดใจ แต่สงครามที่เกิดขึ้นนั้นไม่ได้อยู่บนสนามรบ หากมันคือสงครามที่ค่อยๆ ระเบิดในใจคนดู

โปรดอยู่ในระยะคิดถึง...

เป็นละครเวทีที่พูดถึงระยะห่างระหว่างคนสองคนที่ไกลกันเกินกว่าจะพบเจอได้ง่าย ตัวละครหลักอย่าง “จอม” และ “ลินดา” ต่างใช้ชีวิตอยู่คนละเส้นทาง จอมคือทหารที่ยอมทิ้งความฝันของตนเองเพื่อไปรบในสงครามเวียดนาม ขณะที่ลินดาเป็นหญิงสาวที่พยายามไล่ตามความฝันของตนในฐานะนักร้อง

เรื่องราวจึงดำเนินไปท่ามกลางระยะห่างที่ห่างไกล เปรียบเสมือน พระอาทิตย์และดวงจันทร์ที่โคจรรอบในจักรวาลเดียวกัน แต่ยากจะโต้ตอบกัน โดยมีสงครามเป็นเสมือน “โลก” ที่คั่นกลางระหว่างพวกเขา แม้จะอยู่ไกลกันเพียงใด แต่ทั้งสองต่างก็รู้ว่าอีกฝ่ายยังคงมีตัวตนอยู่ในจักรวาลเดียวกัน

ละครเรื่องนี้เป็นมากกว่าละครเวทีทั่วไป หากแต่เป็นเรื่องราวของความโหยหาถึงคนที่อยู่ห่างไกลอย่างเจ็บปวด จนเมื่อผู้เขียนพยายามจะเขียนคำวิจารณ์ถึงมัน กลับรู้สึกทราบดีว่ามีลูกกระสุนแห่งตัวอักษรค่อย ๆ รัวขึ้นในหัวใจ จนกลายเป็นถ้อยคำเหล่านี้

• ไอ้ดวงจันทร์ ฉันเฝ้ามองเธอทุกคำคืน
ดวงเดือนเอย เจ้าจะเป็นเช่นไร
ข้าได้แต่ฝากความคิดถึงไว้กับแสงจันทร์
แม้เป็นเพียงกระต่ายหมายจันทร์
ก็ยังเฝ้าฝันถึงเธอทุกคำคืน

“ฉันเป็นดั่งกระต่ายหมายจันทร์ที่เฝ้ารอเธอในทุกคำคืนวัน”

แม้สงครามจะทำให้ลินดาและจอมต้องใช้ชีวิตอยู่กับความหวาดกลัวในทุก ๆ วัน ว่าคนที่เฝ้ารออยู่ปลายทางนั้นจะยังมีโอกาสได้กลับมาพบกันอีกหรือไม่ ไม่มีใครรู้ได้เลยว่าลูกกระสุนจากทิศทางใดจะลั่นไกพุ่งเข้ามาหาชีวิตของเขาในวันที่ถัดไป

ความหวาดกลัวนี้สะท้อนผ่านเรื่องเล่าที่จอมเล่าถึงเพื่อนทหารของเขา “สมภพ” และหญิงคนรัก “บุษบา” คู่รักที่ถูกพรากจากกันด้วยสงคราม เพราะในท้ายที่สุดสมภพก็ไม่ได้กลับมาชม “ดวงเดือน” ของเขา – บุษบา ที่ยังคงเฝ้ารออยู่

เรื่องราวนี้จึงไม่ใช่เพียงแค่เรื่องเล่าของเพื่อนทหาร หากแต่เป็นความกลัวที่ซ่อนอยู่ลึก ๆ ในใจของจอมเอง เขากลัวว่าสักวันหนึ่งเรื่องเดียวกันนี้อาจเกิดขึ้นกับเขา และเขาไม่ต้องการให้ “ดวงเดือน” ของเขา – ลินดา ต้องกลายเป็นคนที่ได้แต่เฝ้ารออย่างไร้ความหวัง

แต่ต่างออกไปจากเรื่องเล่าของลินดา

เธอเล่าถึง “กิริติ” ชายหนุ่มที่สมภพหลงใหลอย่างถอนตัวไม่ขึ้น ทั้งสองเป็นคู่รักจากละครโทรทัศน์เรื่องโปรดของเธอ เป็นความรักที่มีกรหยาบกร้าน หวงเนื้อหวนตัวตามแบบฉบับละครไทย ราวกับจะบอกว่า แม้จะต้อตึงเพียงใด สุดท้ายหัวใจก็ยังยอมแพ้ให้กับความรักอยู่ที่

ทว่าเรื่องเล่าของลินดานั้นไม่ได้เกิดขึ้นจริง หากเป็นเพียงภาพสมมุติที่เธอจินตนาการขึ้นมา ทว่าทุกใบหนึ่งถูกใช้แทนจอม หมอนรองศีรษะถูกใช้แทนตัวเธอเอง ราวกับจากละครเล็กๆ ที่ถูกสร้างขึ้นกลางห้องเรียนๆ ของเรา มันคือโลกที่เธอสร้างขึ้นเพื่อปลอบโยนหัวใจโลกที่เธอหวังว่า...สักวันหนึ่งมันอาจกลายเป็นเรื่องจริง เป็นความโหยหาที่ทั้งสองส่งถึงกันผ่านระยะห่างของสงคราม

ถ้าจะพูดในแบบของกันบ้าง มันก็เหมือนการเดินทางไปถึงจุดสุดท้ายของเขา ผ่านเพียงตัวอักษรในจดหมาย พวกเขาได้แต่เขียนได้แต่อ่าน และจินตนาการถึงกัน แต่เพียงเท่านั้น ก็ทำให้ความคิดถึงเบาบางลงได้บ้างและทำให้ยังมีหวังว่า สักวันหนึ่งพวกเขาจะได้ไปยืนอยู่บนยอดเขาหนึ่ง
เคียงข้างกันจริงๆ

พอดูเสร็จก็มีคำถามหนึ่งผุดขึ้นมาในใจว่า

“ทำไมเรารักกันได้ ทั้งที่ยังไม่เคยเจอกัน”

แต่ไม่นานนัก ก็พอได้คำตอบว่า บางทีความรักมันอาจเกิดขึ้นจากเพียง “ความรู้สึก” เท่านั้นเอง

ถ้าพูดตามภาษาของสังคม เราอาจบอกว่าสเปคของเราคือ สูง ขาว หล่อ หอมว แต่สุดท้ายแล้ว “สเปค” ก็เป็นเพียงกรอบที่เราตั้งขึ้นมาเท่านั้น เพราะเมื่อความรักเกิดขึ้นจริง มันไม่ได้เดินเข้ามาพร้อมเงื่อนไขใดๆ มันแค่เกิดขึ้น...เพราะเรารู้สึก

เหมือนกับจอมและลินดา ที่แทบไม่เคยพบหน้ากันเลยตั้งแต่เติบโตมา พวกเขาเคยเจอกันเพียงตอนเด็กๆ ใครจะไปคิดว่า คนที่เคยผ่านเข้ามาในช่วงเวลาสั้นๆ ของชีวิตวันนั้น จะกลายเป็นคนที่เรามอบหัวใจให้ทั้งหมดในวันนี้ โดยไม่มีข้อแม้ใดๆ มันก็ไม่ต่างจากพ่อแม่ที่ตั้งท้องเรา พวกเขาไม่รู้หรอกว่าเราจะเกิดมาหน้าตาเหมือนใคร จะสวยหรือไม่ จะเก่งหรือเปล่า แต่ความรักมันเกิดขึ้นไปแล้วตั้งแต่ก่อนที่เราจะลืมตาดูโลกเสียอีก เพียงเท่านี้ก็มากพอที่จะตอบคำถามข้างต้นได้ว่า บางครั้งความรักก็ไม่ต้องการเหตุผลอะไรเลย

สุดท้ายนี้ อยากให้ทุกคนลองหันกลับมามองคนที่กำลังรอเราอยู่บ้างบางทีในคำคืนที่มีมิติ เราอาจวิ่งตามหาสิ่งที่ตัวเองต้องการ จนลืมหันกลับมามองรอบข้าง ว่าจริง ๆ แล้วมีใครบางคนกำลังยืนรอเราอยู่ และคอยซัพพอร์ตเราเสมอ เมื่อเราแบกรับ สมรรถนะของความต้องการในชีวิตไม่ไหว และถ้าวันหนึ่งคุณรู้สึกเหนื่อยเกินจะรับต่อ ก็ขอให้วิ่งกลับมา อย่าหันมองข้างหลัง แล้วเงยหน้ามองฟ้า เพื่อที่จะรู้ว่าคนที่เรารัก อาจกำลังเงยหน้ามองดวงจันทร์ดวงเดียวกับเราอยู่

ภาพที่ 3.114 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง (12)

ที่มา : 30 pakakrong

ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง : สงคราม ความรัก และการรอคอย

หลายคนคงเข้าใจถึงความรู้สึกของการต้องรอคอยบางสิ่ง บางสิ่งที่ต้องอาศัยเวลา ข้อดีของการรอคอย อาจเป็นเสมือนบทพิสูจน์ของความโยเยหา หรืออาจเป็นเครื่องยกระดับขั้นดีที่ทำให้เมื่อสิ่งนั้นมาปรากฏอยู่ตรงหน้า มันกลับพิเศษยิ่งกว่าที่เคยคิดไว้ แต่ในระหว่างทางนั้นยังมีช่วงเวลาหนึ่งที่เรียกว่า **"ระยะคิดถึง"** ช่วงเวลาที่ต้องแลงมาด้วยความห่างไกล เพื่อให้ความพิเศษเหล่านั้นเกิดขึ้นได้ และละครเวทีเรื่องนี้ก็ชวนให้ผู้ชมได้สัมผัสความรู้สึกนั้นอย่างชัดเจน

ภายในเรื่องใช้ "จดหมาย" เป็นเครื่องมือการสื่อสารหลัก นอกจากจะมอบรสชาติของความหวานละมุนแล้ว ยังเผยให้เห็นถึงพลังของภาษา ที่ทั้งลินดาและจอมใช้สื่อสารถึงกัน จดหมายของทั้งคู่ไม่ใช่เพียงการ เขียน หรือ อ่าน เท่านั้น แต่มันคือการ พุด และ ฟัง หลายครั้งที่ตัวละครแทนคำว่าอ่านหรือเขียนด้วยคำว่าฟังและพูด ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองดูใกล้ชิดและเปี่ยมด้วยความนับถือต่อกันและกัน

ความสัมพันธ์นั้นถูกถ่ายทอดออกมาบนเวทีผ่านการจัดวางพื้นที่ ที่เว้น **"ระยะ"** ตรงกลางเอาไว้ ช่องว่างระหว่างกัน นั้นทำให้ผู้ชมไม่ลืมถึงระยะห่างที่ทั้งสองกำลังเผชิญอยู่ มีอยู่สามหรือสี่ช่วงที่ตัวละครลับกันหายไป เหลือเพียงความเจ็บปวดลุ่มพุ่มพุ่มของอีกฝ่าย แต่ความเจ็บเหล่านั้นกลับทำให้ผู้ชมรู้สึกใจหาย เพราะในช่วงเวลานั้นเราก็กลายเป็น "คนที่กำลังรอคอย" ไปพร้อมกับตัวละคร และมันยังสะท้อนคำพูดของจอมที่ว่า

"สิ่งที่น่ากลัวมากกว่าสงคราม นั่นคือความเจ็บ"

เพราะในโลกของสงคราม คนคนหนึ่งสามารถหายไปได้ในพริบตา ไม่เหลือแม้กระทั่งร่องรอยของกายหายาบ ไม่มีสิ่งใดเที่ยงแท้ และนั่นอาจเป็นเหตุผลที่ทำให้ความเจ็บนั้นน่ากลัวเสียยิ่งกว่าสิ่งใด

เมื่อมองลึกลงไปอีก ละครเรื่องนี้ยังชวนให้เราตระหนักถึงความเปราะบางของมนุษย์ จนนำไปสู่คำถามเกี่ยวกับสงคราม สงครามที่ต้องแลงมาด้วยการสูญเสีย และชัยชนะที่ไม่อาจทดแทนความเสียใจนั้นได้เลยแม้แต่น้อย ฉนวนสำคัญของความขัดแย้งเหล่านี้ อาจเริ่มต้นจากสิ่งเล็กน้อยอย่าง "ความคิดเห็นที่แตกต่างกัน" ดังที่เราเห็นในช่วงเวลาที่ลินดาและจอมเริ่มไม่เข้าใจกัน ไฟของความขัดแย้งค่อย ๆ ก่อตัวขึ้นอย่างช้า ๆ ก่อนจะปะทุออกมาในที่สุด

และในฉากสุดท้าย เมื่อทั้งสองได้กลับมาเจอกันอีกครั้งตรงกลางเวที มันไม่ใช่เพียงการ "พบกัน" เท่านั้น แต่เป็นการได้สัมผัส ได้ยิน ได้มองเห็น และได้รับรู้ถึงการมีอยู่ของกันและกัน หลังจากการรอคอยที่ยาวนาน คอสดูมของทั้งคู่ก็สะท้อนการเปลี่ยนแปลงนั้นเช่นกัน—จอมสวมชุดสีชมพูสีของลินดา ขณะที่ลินดาสวมสีเขียวของจอม ราวกับเป็นสัญลักษณ์ของการแลกเปลี่ยนมุมมอง และการยอมรับความแตกต่างของกันและกัน

ท้ายที่สุดแล้ว ละครเรื่องนี้อาจไม่ได้เพียงเล่าเรื่องของความรักท่ามกลางสงคราม แต่กำลังชวนให้เราตั้งคำถามกับ **"ระยะห่าง"** ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้คน เพราะบางครั้งสิ่งที่ทำให้เรากลับมาเข้าใจกันได้ก็ครั้ง อาจไม่ใช่ชัยชนะของใครคนหนึ่ง หากแต่เป็นการยอมก้าวเข้ามาอยู่ในระยะ **"คิดถึง"** กันและกัน ไม่ว่าจะอยู่ที่ใดในจักรวาลอันกว้างใหญ่นี้ก็ตาม

ภาพที่ 3.115 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง (13)

ที่มา : 30 pakakrong

ถ้าเราไม่ทำตามความฝันของตัวเอง แล้วใครจะทำให้ ?

คำถามนี้ไม่ได้เป็นเพียงประโยคของตัวละคร

แต่ยังสะท้อนไปถึงการต่อสู้ระหว่างความรัก ความฝัน และแรงกดดันของสังคม ในช่วงเวลาที่โลกกำลังอยู่ท่ามกลางสงคราม

“ปล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง” เป็นเรื่องราวที่ถูกวางไว้ในช่วงปี พ.ศ. 2510 - 2513 ช่วงเวลาที่สงครามเวียดนามเต็มไปด้วยสถานการณ์ที่รุนแรง และประเทศไทยก็ได้มีบทบาทสำคัญ ในฐานะพันธมิตรของสหรัฐอเมริกา ที่ได้ร่วมส่งกองกำลังเข้าไปสนับสนุน นอกจากนี้ยังได้มีการกล่าวถึงกรอบของสังคมผ่านภูมิหลังของตัวละคร การเลือกเส้นทางชีวิต และผลกระทบของสงครามที่แทรกซึมเข้ามาไม่เว้นแม้แต่ความรักของผู้คน จึงทำให้สงครามไม่ใช่แค่เพียงฉาก ในสนามรบ แต่เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสังคม ที่จะสร้างแรงกดดัน และค่อย ๆ แทรกซึมเข้าไปในชีวิตและส่งผลกระทบต่ออย่างแนบเนียน

การดำเนินเรื่องผ่านจดหมายคือจุดเด่นสำคัญของละครเรื่องนี้ โดยเป็นเรื่องราวความรักระหว่างจักรกฤษณ์ นายแพทย์ทหาร และลินดา นักร้องในคลับที่เติบโตขึ้นท่ามกลางระห่ำหลายพันกิโล จึงมีเพียงแค่อักษรผ่านจดหมายเท่านั้นที่เป็นพื้นที่ที่สามารถสื่อสาร แสดงอารมณ์และความรู้สึกต่อกันได้ นอกจากนี้ยังมีการดำเนินเรื่องราวสถานการณ์ของสงครามผ่านเสียงข่าวจากวิทยุ สื่อทั้งสองรูปแบบนี้ ทำหน้าที่กลายเป็นความหมายของการตัดสินใจระหว่างโลกความจริง ที่เต็มไปด้วยการเมืองและสงคราม กับ โลกที่เต็มไปด้วยความรักที่เกิดขึ้นของทั้งสองคน

ลินดาถูกสร้างให้เป็นภาพแทนของผู้หญิงยุคใหม่ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความฝัน และพยายามที่จะหลุดพ้นจากกรอบของสังคม โดยได้มีการพูดถึง รองเท้าส้นสูง ซึ่งไม่ได้เป็นเพียงเครื่องแต่งกาย แต่คือเครื่องหมายของความทะเยอทะยานและการประกาศตัวตน จากที่เล่าเรื่องรองเท้าส้นสูงติดอยู่ในรองเท้า กลายเป็นจากที่นำเสนอจุดเปลี่ยนสำคัญของชีวิต โดยสามารถสื่อแทนภาพนั้นได้ด้วยความหมายของผู้หญิงที่ถูกกรอบสังคมดูรั้ง ติดอยู่กับพื้นที่เล็ก ๆ ไม่สามารถไปไหนได้ แต่สุดท้ายเมื่อรองเท้าส้นสูงหลุดออกมา การตัดสินใจที่จะย้ายออกจากเพชรบูรณ์ก็เกิดขึ้น ลินดาไม่ได้ยอมถูกปิดกั้น แต่กลับสู้และยืนหยัดด้วยตัวเอง เพื่อเลือกที่จะเดินตามความฝัน และเป็นผู้หญิงสมัยใหม่อย่างที่เธอต้องการ

ในทางตรงกันข้าม จักรกฤษณ์คือภาพแทนของผู้ติดอยู่ในกรอบและถูกควบคุมด้วยอำนาจ ทั้งความฝันที่ถูกลบเลือนตั้งแต่วัยเด็ก จากเหตุการณ์ที่ถูกลูกพาตึง นั่นไม่ใช่เพียงแค่สิ่งของเท่านั้นที่ถูกทำลาย หากแต่รวมไปถึงความฝันของเขาที่ถูกฝังลงด้วยอำนาจของคนอื่น การนำเสนอแต่ละองค์ประกอบของตัวละครนั้น ไม่ว่าจะเป็น ชุดเครื่องแบบทหาร กิจวัตรซ้ำซาก และการเขียนจดหมาย ในช่วงต้นที่ค่อนข้างชัดเจน ไม่มีลำดับสำนวน ล้วนสะท้อนถึงการถูกเลี้ยงดูมาให้อยู่ภายใต้การเชื่อฟัง มากกว่าจะคิดหรือตัดสินใจเอง แม้กระทั่งคำสัญญาสุดท้ายก่อนจะเสียแม่ไป ก็ทำหน้าที่กลายเป็นพันธะผูกพันเขาเอาไว้ไม่ต่างจากหน้าที่ทางทหารที่เขาทำแล้ว แม้เขาไม่ได้หยุดเลิกทำตามฝัน แต่ก็ไม่เคยมีพื้นที่ใหม่ที่ได้เติบโต

ตัวละครทั้งสองที่เติบโตมาในบริบทชีวิตที่ต่างกัน ถูกนำเสนอผ่านแนวคิดที่ตัดกันอย่างชัดเจน ทั้งในการออกแบบพื้นที่ ช่องว่างของฉากที่มีทั้งพื้นที่ที่บีบและโปร่งไม่เท่ากัน รวมถึงเครื่องแต่งกายที่เปลี่ยนแปลงไปตามช่วงเวลาของลินดา ตรงข้ามกับจักรกฤษณ์ที่ยังคงอยู่ในภาพของเครื่องแบบทหาร และสามารถสะท้อนได้ถึงเส้นทางชีวิตที่ต่างได้เลือกเดิน จักรกฤษณ์ที่เลือกเป็นทหารเพราะพ่อ และเป็นหมอมเพราะแม่ แสดงถึงการเติบโตภายใต้การเชื่อฟังและทำตามคำสั่ง มากกว่าการฟังเสียงหัวใจของตนเอง ในขณะที่ลินดากลับเป็นตัวแทนของผู้หญิงยุคใหม่ที่กล้าทำตามความฝัน แม้จะต้องเผชิญกับการคัดค้านจากครอบครัว ความรักระหว่างทั้งสองจึงไม่ใช่เพียงความรักของคนที่ต้องห่างไกลกันทางระยะทางเท่านั้น แต่ยังเป็นความสัมพันธ์ของคนเติบโตมาภายใต้แนวคิดที่ต่างกัน จักรกฤษณ์ สะท้อนค่านิยมแบบเก่า ที่ยึดถือระเบียบ วินัย และหน้าที่ ในขณะที่ ลินดา มีความคิดสมัยใหม่ ให้ความสำคัญกับความฝันและอิสระในการเลือกเส้นทางของตนเอง ถึงแม้ทั้งสองจะมีความรู้สึกรักให้แก่กัน แต่สุดท้าย การบีบด้วยอำนาจของกรอบสังคมก็อาจสามารถทำให้เกิดความไม่เข้าใจในความสัมพันธ์ได้ เป็นผลกระทบที่ส่งต่อมาอย่างแนบเนียน

ประเด็นนี้ยิ่งชัดเจนขึ้น เมื่อได้มีการอ้างอิงถึง ช่างหลังภาพ ของ ศรีบูรพา ซึ่งเล่าเรื่องราวความรักที่ไม่สมหวังระหว่าง คุณหญิงกิติ และ นพพร ที่ถูกจำกัดด้วยกรอบของสังคมและชนชั้น การที่ลินดาถูกทาบทาม ให้รับบทคุณหญิงกิตินั้น จึงทำหน้าที่เป็นภาพสะท้อนความเป็นไปได้ของความสัมพันธ์ระหว่างเธอกับจักรกฤษณ์ ว่าความรักในแนวคิดสมัยใหม่นั้น จะสามารถหลุดพ้นจากกรอบสังคมได้หรือไม่ นอกจากนี้ บทบาทของคุณหญิงกิติ เป็นในฐานะของผู้หญิงที่ยอมจำนนต่อกรอบสังคม นั้นยังตอกย้ำความขัดแย้งกับตัวลินดาให้มากขึ้น ในฐานะของผู้ที่ต้องการจะเป็นผู้หญิงยุคใหม่ ที่มีสิทธิในการเลือกเส้นทางชีวิตของตนเอง การอ้างอิงนี้จึงช่วยขยายประเด็นเรื่องสิทธิสตรีภายใต้โครงสร้างสังคมปิตาธิปไตยได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ จากคุณป้าทั้งห้าของจักรกฤษณ์ ก็ล้วนเต็มไปด้วยภาพสะท้อนของสังคมที่มีการใช้อำนาจในการกดทับผู้หญิง ทั้งกล่าวถึงการชักใช้ประวัติวิจารณ์การแต่งตัว บังคับให้เล่าเรื่องหน้าที่การงาน ชวนเข้าสังคม และบังคับทานอาหาร เป็นกำหนดบทบาทให้อย่างไม่เปิดให้ปฏิเสธ สิ่งเหล่านี้คือความรุนแรงที่ไม่ได้เกิดจากสงคราม หรือเกิดจากปืนแต่อย่างใด แต่มันคือความรุนแรงที่เข้ามาในรูปแบบของปิตาธิปไตยที่ผู้หญิงจำนวนมากต้องเผชิญ

โดยรวมแล้ว ละครเรื่องนี้ไม่ได้เป็นเพียงเรื่องราวความรักของคนสองคนที่อยู่ไกลกัน หากแต่ยังเป็นเรื่องราวของการพยายามรักษาความฝันเอาไว้ท่ามกลางแรงกดดันและกรอบของสังคม การตั้งคำถามต่อระบบที่เข้ามามีบทบาทและกำหนดเส้นทางชีวิต กิตติารชองจักรกฤษณ์ และรองเท้าส้นสูงของลินดา คือสัญลักษณ์ของเสียงเล็ก ๆ ที่พยายามประกาศถึงจุดยืนในการมีอยู่ของความฝัน ท่ามกลางสงคราม อำนาจ และกรอบของสังคม

ท้ายที่สุด สงครามในเรื่องนี้จึงไม่ได้เกิดขึ้นเพียงแคในสนามรบ

แต่กลับเกิดขึ้นแม้ภายในชีวิตของผู้คน สงคราม ระหว่างความรักและหน้าที่ ระหว่างความฝันและกรอบของสังคม

ละครเรื่องนี้ จึงเป็นภาพสะท้อนของมนุษย์ที่ต้องเผชิญกับสงครามของตัวเองที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ ไม่ว่าโลกจะเปลี่ยนแปลงไปมากเท่าไรก็ตาม

ภาพที่ 3.116 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ปล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง (14)

ที่มา : 30 pakakrong

ถ้ารู้ว่าสุดท้ายต้องจากกัน เราจะยังเลือก “รอ” เพื่อได้พบกับรักนั้นสักครั้งไหม?

“ปล. โปรดอยู่ในระยะความคิดถึง” ละครเรื่องนี้ตั้งคำถามนี้กับเราตั้งแต่วินาทีแรกที่ตัวละครปรากฏตัว

เรื่องราวความรักของ จอม ชายหนุ่มผู้เลือกการเป็นทหารตามความต้องการของครอบครัว และ ลินดา หญิงสาวผู้เคารพในความฝันของตัวเอง จอมจึงเป็นตัวละครที่เต็มไปด้วยความกลัว และเลือก “ทำตามคำสั่ง” มากกว่าเสียงหัวใจ และลินดาจึงเป็นตัวละครที่เต็มไปด้วย “ความหวัง” และเลือก “ทำตามเสียงหัวใจ” มากกว่าความกลัว ละครเลือกว่าตัวละครทั้งคู่ไว้คนละฝั่งของชีวิตตั้งแต่ต้น ทั้งระยะทาง และ การใช้ชีวิต

ความรักของทั้งคู่เกิดขึ้นเป็นความรักระยะไกล จากการพบกันที่ไม่เคยเกิดขึ้นจริง แม้ภาพที่เห็นจะปรากฏว่าทั้งคู่อยู่ใกล้กันมากเท่าไรบนเวที แต่ในความเป็นจริงกลับไกลเกินกว่าจะรับรู้ถึงกัน ไกลเกินกว่าจะสามารถสบตากันได้ แต่ใจของทั้งสองไม่ได้ไกลเกินจะทำให้ “การรอคอย” ต้องจบลง

พื้นที่เวทีถูกแบ่งออกเป็นสองฝั่ง ราวกับมีเส้นบาง ๆ กั้นระหว่าง โลกของสงครามกับ โลกของความรัก จึงเป็นเหตุผลที่ทั้งสองไม่เคยเชื่อมถึงกัน โดยตรงเลย

แต่สิ่งที่เชื่อมพวกเขาไว้คือ “จดหมาย”

จดหมายที่ถูกเขียนส่งถึงกันกลับไปกลับมา ถูกอ่านออกมาทางสายตาและเสียงที่พุ่งตรงมาถึงผู้ชม ทำให้ผู้ชมรู้สึกเหมือนได้เป็นผู้รับสารไปด้วย เราไม่ได้แค่ดูเรื่องราวของพวกเขา แต่เราได้รู้ถึงความคิด ความรัก ความกลัว และความหวัง ไปพร้อม ๆ กับตัวละครอีกฝ่ายหนึ่ง การแสดงของนักแสดงจึงต้องชัด ทั้งน้ำเสียง แววตา และจังหวะการเล่า เพื่อให้เรามองเห็นภาพเรื่องราวในจดหมายได้อย่างชัดเจน

ตลอด 1 ชั่วโมงครึ่ง ละครเล่าเวลายาวนานถึง 3 ปีของตัวละคร ผ่านเรื่องราว รายละเอียดเล็ก ๆ รวมไปถึงคอสมดุมของนักแสดง ที่ทำให้เรารับรู้เวลาที่เดินไปข้างหน้า แม้ตัวละครจะยังยืนอยู่ที่เดิม คนละฝั่งเวทีก็ตาม

และเพราะเรื่องราวเกิดขึ้นในยุค 60 ที่ยังต้องใช้ “จดหมาย” ในการสื่อสารถึงกัน การรอจึงถูกขยาย ความหมายออกมาได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น และการรอในสงครามที่โอกาสรอดแทบจะเป็นปาฏิหาริย์ จึงทำให้ผู้ชม “รอ” และ “ตั้งความหวัง” ไปพร้อม ๆ กับตัวละคร

ความรักของทั้งคู่จึงไม่ต่างอะไรมากกับสงคราม สงครามที่ไม่ได้เกิดขึ้นแค่ในสนามรบ แต่ยังเกิดขึ้นเป็นพัน ๆ ครั้ง ในใจของคนที่กำลัง “รอ”

ลินดาจึงเป็นตัวแทนของตัวละครที่เต็มเปี่ยมไปด้วย การรอคอย และ ความหวัง ถึงแม้เธอจะรู้ว่าการได้พบกันแล้วสุดท้ายอาจต้องบอกลา แต่บางครั้ง การไม่ได้พบกันเลย อาจกลายเป็นความเจ็บที่ค้างอยู่ตลอดไป

ในสนามรบที่ควบคุมอะไรไม่ได้ ความรักและความหวังจึงเป็นสิ่งเดียวที่ทำให้ทั้งคู่ได้มาเจอกัน ไม่ว่าจะเกิดขึ้นจริง หรือเกิดขึ้นเพียงในพื้นที่ของความ “คิดถึง” ก็ตาม

เมื่อตอนจบ คำถามแรกเมื่อตัวละครปรากฏขึ้นครั้งแรก ก็ย้อนกลับมา และถูกตอบเมื่อไฟค่อย ๆ ดับลง

“ถ้ารู้ว่าสุดท้ายของการรอ แล้วจะได้พบกับรักนั้นสักครั้ง ถึงสุดท้ายจะต้องจากกัน ยังไงก็รอ”

ภาพที่ 3.117 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ปล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง (15)

ที่มา : 30 pakakrong

ป.ล. โปรตุเกสในระบอบคิง : เมื่อสงครามกับความรัก...

เป็นการนำเสนอเรื่องราวของความสัมพันธ์ที่ค่อย ๆ ก่อตัวขึ้นท่ามกลางระยะทางและสถานการณ์ที่ไม่อาจควบคุมได้ ผ่านตัวละครหลักสองคน คือ “จ๊กกฤษณ์” ทหารเสนาบดีแห่งกรมแพทย์ทหารบก และ “ลินดา” ลูกสาวของเพื่อนพ่อ ทั้งสองเริ่มต้นความสัมพันธ์ผ่านการเขียนจดหมายถึงกัน การแลกเปลี่ยนเรื่องราวในชีวิตประจำวันผ่านตัวอักษรทำให้คนสองคนที่ไม่ได้พบกันบ่อยนักค่อย ๆ สร้างความผูกพันและความรู้สึกที่ลึกซึ้งขึ้นทีละน้อย การเล่าเรื่องของละครอาศัย “จดหมาย” เป็นแกนสำคัญในการดำเนินเรื่อง จดหมายแต่ละฉบับไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือสื่อสาร แต่ยังมีหน้าที่เปิดเผยความคิด ความรู้สึก และโลกภายในของตัวละคร ผู้ชมจึงได้ค่อย ๆ ทำความรู้จักตัวละครผ่านถ้อยคำที่พวกเขาเลือกจะบอกเล่า และผ่านสิ่งที่บางครั้งพวกเขาเลือกจะเก็บงำไว้

อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ที่กำลังค่อย ๆ เติบโตนี้ต้องเผชิญกับจุดเปลี่ยนสำคัญ เมื่อ “จ๊กกฤษณ์” พลาดเขียนจดหมายถึงลินดา เนื่องจากเขาคิดสั้นใจอาสาเข้าร่วมการฝึกเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่สนามรบ เหตุการณ์ดังกล่าวพาผู้ชมย้อนเข้าสู่บริบทของ สงครามเวียดนามในช่วง พ.ศ. 2507–2515 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ความขัดแย้งทางอุดมการณ์ระหว่างฝ่ายคอมมิวนิสต์และฝ่ายต่อต้านคอมมิวนิสต์ขยายตัวอย่างรุนแรงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้แม้ว่าสงครามครั้งนี้จะเกิดขึ้นในเวียดนามเป็นหลัก แต่ประเทศไทยก็มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนฝ่ายเวียดนามใต้ โดยมี การส่งกำลังทหารไทยเข้าร่วมปฏิบัติการในสงครามครั้งนี้หลายหมื่นนาย การตัดสินใจของจ๊กกฤษณ์ในการเข้าร่วมสงครามจึงสะท้อนความจริงของทหารจำนวนมากในช่วงเวลานั้น ที่ต้องออกจากชีวิตปกติและคนที่ตนรักเพื่อไปเผชิญกับความไม่แน่นอนในสนามรบ เขาไม่อาจรู้ได้ว่า กระสุนนัดใดจะพุ่งมาหาเขา หรือวันพรุ่งนี้จะมีโอกาสได้กลับมาเขียนจดหมายอีกหรือไม่ สิ่งเดียวที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของเขาไว้ท่ามกลางสถานการณ์อันโหดร้ายของสงคราม คือความหวังว่าจะได้กลับมาพบกับลินดาอีกครั้งตามคำสัญญาที่เคยให้ไว้

ในอีกด้านหนึ่ง ละครยังชวนให้ผู้ชมตั้งคำถามถึงความมั่นคงของความสัมพันธ์เมื่อระยะทางและสถานการณ์ภายนอกเริ่มเข้ามากดดัน เมื่อจ๊กกฤษณ์ขอให้ลินดาไปเยี่ยมเพื่อนของเขาที่กำลังรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาล เหตุการณ์ที่ดูเหมือนเล็กน้อยกลับกลายเป็นจุดเริ่มต้นของความเข้าใจผิดและความขัดแย้ง จนนำไปสู่การทะเลาะกันและการเลิกกันในที่สุด ความรักที่เคียดแค้นอยู่ผ่านตัวอักษรจึงเริ่มสั่นคลอนภายใต้ความไม่แน่นอนของระยะทาง เวลา และสถานการณ์ของสงคราม นอกจากนี้เนื้อหาที่สะท้อนความประหลาดของจิตใจทหารที่ออกไปทำสงครามกับความสัมพันธ์ของคนสองคนแล้ว ละครยังใช้องค์ประกอบด้านภาพและเสียง เพื่อขับเน้นอารมณ์ของเรื่องอย่างน่าสนใจ โดยเฉพาะการออกแบบแสงที่มักใช้โทนแสงที่นุ่มและค่อนข้างหม่น บางครั้งทำให้บรรยากาศบนเวทีเต็มไปด้วยความรู้สึกของความเหงา ความอ่อนแอ และความโศกเศร้าการเฝ้ารอของตัวละครอย่างฉากที่ จ๊กกฤษณ์และลินดา ชิมมองแสงจันทร์ที่หน้าค่าง แสงที่ตกกระทบตัวละครเพียงบางส่วนของเวทีช่วยสร้างภาพของ “ระยะห่าง” ทั้งในเชิงกายภาพและเชิงอารมณ์ ทำให้ผู้ชมสัมผัสได้ถึงความรู้สึกของตัวละครที่ต้องใช้ชีวิตอยู่ห่างไกลกัน

หากพูดถึงบทสรุปของเรื่องราวละครไม่สามารเขียนสิ่งนี้ออกมาได้ว่าเรื่องราวจะจบแบบไหน สิ่งที่น่าสนใจคือ ละครไม่ได้บอกอย่างชัดเจนว่าเรื่องราวของตัวละครจะจบลงอย่างไร ความสัมพันธ์ของจ๊กกฤษณ์และลินดาถูกทิ้งไว้ในลักษณะของ ตอนจบแบบปลายเปิด ทำให้ผู้ชมแต่ละคนสามารถตีความและจินตนาการต่อได้ด้วยตัวเองการจบแบบปลายเปิดทำให้ผู้ชมไม่ได้เป็นเพียงคนดูที่รอรับคำตอบจากเรื่องราวเท่านั้น แต่ยังมีส่วนร่วมในการคิดต่อว่าอนาคตของตัวละครจะเป็นอย่างไร บางคนอาจมองว่าทั้งสองอาจได้กลับมาพบกันอีกครั้ง ในขณะที่บางคนอาจคิดว่าระยะทาง เวลา และสงครามอาจทำให้ความสัมพันธ์ของพวกเขาไม่เหมือนเดิมอีกต่อไป และตอนจบของละครจึงไม่ได้เป็นเพียงการปิดเรื่อง แต่ยังมีโอกาสให้ผู้ชมได้เชื่อมโยงเรื่องราวกับประสบการณ์ของตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความรัก การรอคอย หรือความคิดถึงที่อาจเกิดขึ้นในชีวิตของแต่ละคนท้ายที่สุดแล้ว “ป.ล. โปรตุเกสในระบอบคิง” จึงเป็นละครที่ไม่ได้ให้คำตอบที่ตายตัว แต่ชวนให้ผู้ชมกลับไปคิดและตีความเรื่องราวของตัวเอง และบางทีประสบการณ์หรือความทรงจำของผู้ชมแต่ละคน อาจกลายเป็นบทสรุปของเรื่องนี้ในแบบที่แตกต่างกันออกไป

ป.ล. หากการออกไปที่ไหนไกลๆ เมื่อย้อนกลับมาจะพบตัวเองในอีกมุมหนึ่ง

ป.ล. โปรตุเกสในระบอบคิง

ภาพที่ 3.118 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรตุเกสในระบอบคิง (16)

ที่มา : 30 pakakrong

วันนี้ได้มีโอกาสดูละครเรื่อง ปล.โปรตุเกส ในระยะคิดถึง ทำให้คิดถึงได้ว่า สงครามทำอะไรเรา ? ถ้าเป็นคนใหญ่คนโตการโยนประชาชนนับแสนนับล้านลงไป ในสมรภูมินั้นไปคงทำอะไรเรามากมาย ทั้งอำนาจ พื้นที่ อิทธิพลทางการเมือง หรือแนวคิดสิ่งประวิทยาศาสตร์ที่ประชาชนคนธรรมดาไม่มีวันเข้าใจ ด้วยซ้ำ แต่ต้องแลกด้วยชีวิตพวกเขา บางที่ถ้าเรา โชคร้าย เป็นคนคนนั้น เราทำอะไรบ้าง นอกจากความสูญเสีย และถ้าเล็กกว่านั้นอีกเราเป็นคนนอกสมรภูมิรบ นอกความขัดแย้งของประเทศนั้น เราเป็นแค่ประชาชนคนธรรมดาคนหนึ่ง ที่มีความรัก มีคนรัก คนที่แค่ถ้าได้เจอหน้าก็พร้อมที่จะเข้าไปกอดเขา เป็นสิ่งที่คู่รักหลายคู่ทำได้เป็นเรื่องปกติ แต่มีคู่รัก คู่หนึ่ง ที่พวกเขาทำได้มากที่สุดคือ เขียน และ รอ เพราะ สงคราม

ปล.โปรตุเกส ในระยะคิดถึง เล่าเรื่องของ ลินดา โสภาวดี (หลิน)สาวสวย ที่นิสัยกล้าได้กล้าเสีย ชัดกับภาพลักษณ์อ่อนหวานของเธอ กับ จักรกฤษ เจริญสุข (จอม) นายแพทย์ที่หารายศนายร้อย รูปหล่อ ตัวใหญ่ ใจเล็ก ที่เขียนจดหมายหวานซึ่งจับกันไปมา ในยุคสงครามเวียดนาม ทั้งสองเคยเจอกันตอนเด็ก ๆ เพราะพ่อเป็นเพื่อนกัน ไม่มีอะไรมากกว่านั้น จนได้เขียนจดหมายหากัน ทั้งสองที่ดูแตกต่างกัน แต่นำแปลกที่กลับมีความฝันเป็นดนตรีเหมือนกัน ถึงอย่างนั้นแล้ว หลิน เธอเลือกเดินตามฝัน เธอได้เป็นนักร้องและยังฝันอยากเป็นดาราที่ร้องเพลงเก่งที่สุดในประเทศไทย ส่วน จอม เขาเป็นลูกที่ดี เป็นทหารตามรอยพ่อ และคงจะเป็นอย่างนั้นต่อไปถ้าอ่านจดหมายของหลิน ฉบับนั้นเธอว่าพ่อเธอหนีออกจากบ้านเพราะความเห็นไม่ตรงกับพ่อ เธอก็ได้มีโอกาสไปประกวดนางงาม แต่ขณะที่พูดแนะนำตัวเอง สันรองทำเธอเดินไปติดกับร้องพื้น เธออายมากจนไม่อยากจะกลับไปเพรชบุรีอีก นั่นคือจุดที่ทำให้จอมอยากเริ่มทำตามฝันตัวเองอย่างเธอ

ในส่วนขององค์ประกอบศิลปะเล่าเรื่องของความรัก ความฝัน และ จดหมาย เป็นหลัก จากของเรื่องนี้จากมุมมองเป็นรูป หัวใจสามดวง ดวงใหญ่ ดวงเล็ก และ ดวงใหญ่แต่กลับข้าง เรียงกันตามลำดับ ดวงใหญ่แรกเป็นที่พักของจอม ผนังมีความทึบเป็นส่วนใหญ่สื่อถึงความเนียบ เป็นระเบียบ และอาชีพของเขาที่จำเป็นต้องมีวินัย และหัวใจดวงใหญ่แต่กลับข้างหัวท้าย คือห้องพักในกรุงของหลิน ผนังห้องมีความโปร่งมาก เพราะหลินเธอเป็นคนเปิดกว้าง หัวสมัยใหม่ การที่หัวใจทั้งสองต้องกลับหัวท้ายคงสื่อถึงความแตกต่างกันมากของจอมและหลิน สุดท้ายหัวใจดวงเล็กตรงกลางเป็นตัวเชื่อมของหัวใจสองดวง เหมือนกับดนตรี ที่เชื่อมพวกเขาไว้ด้วยกัน แต่อีกนัยยะหนึ่งก็เป็นตัวแบ่งแยก เหมือนกับมหาสมุทรกลาง ที่แบ่งแยกทั้งสองห่างกัน ในอุปกรณ์ประกอบฉากจะมีไอเดียของการพับอยู่มาก เหมือนการพับกระดาษจดหมาย ทั้ง ม่านกันห้องของหลิน และ โต๊ะ เติงของจอม

ส่วนของเครื่องแต่งกาย จอมจะอยู่ในชุดเดิม ๆ เปลี่ยนบ้างเล็กน้อย มีความเนียบ เป็นระเบียบ สะอาด ตามประสาทหารประจำการในสงคราม จะเน้นสีขาว เขียว เป็นหลักตามยูนิฟอร์มทหาร ของหลินในตอนเริ่มเรื่องเธอสวมชุดเดรสสีชมพูแป้ว สดใส และจะค่อย ๆ หม่นลงมาเรื่อย ๆ ในตอนที่เธอกับจอมทะเลาะกัน ในตอนท้ายจอมจะมีสีชมพูมากขึ้นในชุด เช่นเดียวกับหลินเธอมีสีเขียวในชุดมากขึ้น เหมือนทั้งคู่ค่อย ๆ ซึมซับและโหยหาในตัวตนอีกฝ่าย

เรื่องราวของหลินและจอมสะท้อนให้เห็นว่าความรัก ในช่วงเวลาของสงครามไม่ใช่เพียงการรักกัน แต่คือการรอคอยและยึดเหนี่ยวกันผ่านจดหมายและความทรงจำ เพราะในท้ายที่สุดแล้ว สงครามไม่ได้เกิดขึ้นแค่ในสนามรบ แต่ยังเกิดขึ้นกับคนที่ต้องรออยู่ห่างไกลเช่นกัน

อิสริยา โฆษณิกิจ 66110010284

ภาพที่ 3.119 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ปล.โปรตุเกสในระยะคิดถึง (17)

ที่มา : 30 pakakrong

“ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง”
เพราะบางความรักไม่เคยมีระยะปลอดภัย โดยเฉพาะในวันที่โลกกำลังทำสงคราม

“เราทุกคนต่างมีหน้าที่บางอย่างในชีวิต ไม่ว่าจะชอบหรือไม่และบางครั้งการทำมันให้ดีที่สุด คือสิ่งเดียวที่เราทำมันให้ดีที่สุดได้” –
 ลินดา ไสกาสติ

ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง ละครเวทีที่เล่าเรื่องความรัก หน้าที และเส้นทางชีวิตของหนุ่มสาว ในปี 2510 เมื่อการได้พูดคุยกันกลายเป็นจุดเริ่มต้นของการเข้าใจตัวเองเสมือนกับ การพบความหวัง ในชีวิต ท่ามกลางบริบทของสงครามเวียดนาม เสียงปืนและเสียงระเบิดดังแทรกเป็นระยะตลอดการดำเนินเรื่อง ทำหน้าที่ไม่เพียงสร้างบรรยากาศ หากแต่คอยเตือนผู้ชมอยู่เสมอว่า ความสัมพันธ์ครั้งนี้กำลังเกิดขึ้นในโลกที่พร้อมจะแตกสลายได้ทุกเมื่อ

เนื้อหาของ “ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง” แสนจะเรียบง่ายผ่านบทสนทนาที่เขียนหากันผ่าน ‘จดหมาย’ ขว่นลุ่นไปในทุกมิติกับการตัดสินใจในความสัมพันธ์ ในเส้นทางชีวิตของตัวละคร เรื่องราวพาเราไปพบกับ ทหารแพทย์ ที่เป็นอาสาสมัครไปช่วยในสงครามเวียดนาม “นายจิกฤทฤณต์ เจริญสุข” เดิมโตมากับคำว่า “หน้าที” ในครอบครัวทหารที่วางรากฐานชีวิตของเขาไว้เรียบร้อยแล้ว การรับใช้ชาติ การเสียสละ และการทำในสิ่งที่ถูกต้องตามความคาดหวัง ดูเป็นเส้นทางที่มั่นคงและน่าอภยง ในยุคนั้น แต่ละครเรื่องนี้คือย ๆ ขว่นตั้งคำถามว่า ความถูกต้องนั้นสอดคล้องกับความต้องการของเจ้าตัวจริงหรือไม่ ในขณะที่ “ลินดา ไสกาสติ” สาวสวยผู้หลงรัก ในการร้องเพลงและการแสดง เดิมโตมากับคำว่า “ความฝัน” เธอเลือกเวที เลือกชีวิต และเลือกจะยืนอยู่บนเส้นทางที่ตัวเองตัดสินใจ แม้จะไม่มั่นคงเท่าจักรกรฤณต์และถูกมองว่าเป็นอาชีพที่ผู้หญิงไม่ควรทำงาน ในคลับ แต่กลับชัดเจนในความกล้าของตัวเองถึงแม้จะอยู่ในครอบครัวคนจีนก็ไม่มื่อไรมาหยุดยั้งเธอได้ สิ่งนี้คงเปรียบได้กับ ‘รองเท้าส้นสูงของลินดา’ ที่แม้จะติดข้อมันแต่ก็ครั้งต่อที่ครั้งลินดาที่ยังก้าวเท้าเดินต่อไปเสมอ ความสัมพันธ์ของทั้งสองจึงไม่ใช่แค่เรื่องรักต่างความคิด แต่คือการพยายามประคองความรู้สึกไว้ ท่ามกลางชีวิตที่กำลังพาแต่ละคนไปคนละทาง

ชื่อละครเรื่องนี้ ‘ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง’ เรามองว่าชื่อเรื่องคงสื่อถึง ระยะที่ทั้งสองได้ใช้ชีวิตทำความรู้จักกันผ่านจดหมายกันทุกฉบับ อย่างไรก็ตามความรักของลินดาและจอมก็ไม่ได้ราบรื่นไปตลอด ระยะห่างที่เคยทำ ให้จดหมายยังคงมา กลับค้อย ๆ กลายเป็นช่องว่างของความไม่แน่ใจ เมื่อจอมเริ่มมีความรู้สึกที่ห่างตัวของตัวเองและการเอาตัวเองไปเปรียบเทียบกับอาานที่เพื่อนสนิทของตน นำพาไปสู่การไม่เชื่อใจลินดาจากการที่เธอได้พบและพูดคุยและดูเข้ากันได้กับอาานที่มากกว่าอื่น ความสัมพันธ์ที่เติบโตผ่านตัวอักษรเพียงอย่างเดียวจึงเริ่มสั่นคลอน ในความสัมพันธ์ที่ไม่อาจเห็นสีหน้า แววตา หรือสัมผัสกันได้โดยตรง ตัวอักษรอาจไม่เพียงพอจะยืนยันความรู้สึกทั้งหมด ความเจ็บระหว่างฉบับจดหมายอาจขยายความกลัว ให้ใหญ่กว่าความจริง และเมื่อความไม่เชื่อใจเริ่มเกิดขึ้น มันก็ยากจะประคองไว้ได้เหมือนเดิม จุดนี้ทำให้เรื่องไม่ได้โรแมนติคจนเกินไป หากแต่สะท้อนความเปราะบางของความรักที่ต่ออยู่ภายใต้ระยะห่างและแรงกดดันจากภายนอก สงครามไม่ได้ทำให้ทั้งคู่เจ็บปวดแค่เพราะต้องพลัดพราก แต่ยังทำให้ความไม่มั่นคงค้อย ๆ กัดกินความสัมพันธ์จากภายใน

หนึ่งในความโดดเด่นของ “ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง” คือการสอดแทรกความรู้สึกไม่แน่นอนและการสอดแทรกการเมืองของยุคสงครามเวียดนามที่ละครไม่ได้ชี้ชัดว่าสงครามถูกหรือผิด หากแต่ปล่อยให้คำถามลอยอยู่ในบทสนทนา เช่น การฆ่ากันคือทางออกจริงหรือไม่ และผลของนั้นตกอยู่กับใครกันแน่ คนที่ตัดสินใจ หรือคนที่ต้องไปรบ เมื่อมองย้อนกลับมาที่ปัจจุบัน ในวันที่โลกยังคงมีสงครามเกิดขึ้น ในหลายพื้นที่ คำถามเหล่านี้กลับไม่ได้หายไปไหนเลย ละครเรื่องนี้จึงไม่ใช่แค่เรื่องของปี 2510 แต่เป็นกระจกที่สะท้อนให้ผู้ชมเห็นว่า ไม่ว่ายุคสมัยจะเปลี่ยนไปแค่ไหน คนที่ต้องแบกรับผลของสงครามก็มักเป็นคนธรรมดาที่เพียงแต่กำลังใช้ชีวิตของตัวเอง

การเลือกเล่าผ่านภาพผ่านแสงและเสียงที่ทำเอาผู้ชม ใจหายไปในช่วงเวลาหนึ่งที่ ผู้กำกับ อย่าง ‘ภราดร ชงคุณาภูมิจิ’ เองก็ตอบได้อย่างมั่นใจว่า เขาจะใจที่ ทำให้ภาพมันออกมาเป็นแบบนี้ ภายจากที่ จอมหายตัวไป 8 เดือน ภาพบนเวทีกลับฉายแสงสีแดงออกมาซึ่งคนดูก็ไม่รู้ว่าอะไรจะเกิดขึ้นกับตัวละครจอมเมื่อไหร่และทั้งคู่จะได้พบกันมัย ในท้ายที่สุด ไม่ว่าจะอย่างไรมันพาผู้ชมสามารถนำไปคิดเรื่องราวต่อไปในมุมมองของตนเองได้ว่าเป็นเช่นไรต่อไป จึงทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกลึกลับกับผลลัพธ์ของความสัมพันธ์ ‘จอม และ ลินดา’

เพลงประกอบในเรื่องก็เป็นตัวประกอบสำคัญ ด้วยความที่เรื่องราวเกิดขึ้น ในยุค 60 เราจึงได้ยินเพลงอย่างเพลง ‘เสน่ห์หา’ ของ สุเทพ วงศ์กำแหง มันกลับส่งผลให้ละครเวทีเรื่องนี้ เพราะเราจะเห็นได้ว่าพาร์ทสำคัญของเรื่องเพลนี้ถูกลินดาหยิบจับขึ้นมาร้องอย่างเช่น ในตอนที่ ลินดา ได้รับจดหมายของครอบครัวจอมที่ส่งมาถึงลินดาว่าพวกเขาเองก็ไม่สามารถติดต่อจอมได้เลยเป็นระยะเวลา 8 เดือนเพลงเสน่ห์หาถูกจับร้องด้วยเสียงของ ลินดา ที่สื่อความคิดถึงไปทางจอม

เมื่อเรื่องดำเนินมาถึงตอนจบ จาก ในคลับกลายเป็นช่วงเวลาที่ยืดเยื้อที่สุดสำหรับผู้ชม ที่สร้างความตื่นเต้นถึงขนาดกับร้องดีใจ ในขณะที่จอมเดินเข้ามาทุกอย่างบนเวทีเหมือนหยุดนิ่งลงทันทีที่สายตาของทั้งคู่สบกัน ไม่มีคำอธิบายชัดเจน มีเพียงแววตาและน้ำตาที่เอ่อคลอ ความดีใจ ความโล่งใจ และความคิดถึงที่สะสมมาตลอดระยะเวลาหลายเดือน ถูกสื่อออกมาผ่านความเจียบเนียนอย่างชัดเจน ประโยค “ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง” ที่เธอยกมาในตอนท้าย ไม่ได้เป็นเพียงคำพูดธรรมดา แต่เหมือนเป็นการยืนยันว่าความสัมพันธ์ครั้งนี้มีความหมายสำหรับทั้งคู่ แม้จะต้องผ่านระยะห่างและความไม่แน่นอนมามากเพียงใด

พูดตามตรง ละครเรื่องนี้ทำให้อากกล้าขึ้นอีกนิด กล้าที่จะรัก แม้มันมีปลายทาง และกล้าที่จะข้ามเส้นบางเส้นที่เราเคยตั้งไว้เพราะความกลัว เพราะสุดท้ายแล้ว “ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง” ไม่ได้เป็นแค่ชื่อของละครเวทีของในคำคืนนี้ แต่กลายเป็นความรู้สึกบางอย่างที่ยังติดอยู่ในใจหลังเดินออกจากโรงละคร

ป.ล.จากหญิงสาวที่ครั้งหนึ่งเราเคยอยู่ในระยะคิดถึงของกันและกัน

ภาพที่ 3.120 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง (18)

ที่มา : 30 pakakrong

ปล.โปรตออยู่ในระยะคิดถึง

“สงครามมันไม่ได้เกิดขึ้นในสนามรบเพียงอย่างเดียว แต่สงครามก็เกิดขึ้นในคนที่รออยู่เหมือนกัน” - พี่อ่อง (ผู้กำกับ)

ปล.โปรตออยู่ในระยะคิดถึง เรื่องราว “ความรักระยะไกล” ของจักรกฤษณ์ หรือจอม แพทย์ทหารอาสา และลินดา หญิงสาวที่เปี่ยมไปด้วยฝัน ด้วยภาระหน้าที่ของจอมที่จำเป็นต้องลงสนามรบในสงครามเวียดนาม - อเมริกา ทำให้ทั้งสองต้องสื่อสารกันผ่านจดหมายเป็นระยะเวลา 3 ปี โดยความสัมพันธ์ของทั้งคู่ก็พัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ จากตัวอักษรในจดหมาย แต่จดหมายกว่าจะถึงมือผู้รับก็ใช้เวลานานอยู่พอสมควร โดยที่เราไม่รู้เลยว่าระหว่างที่จดหมายกำลังเดินทางไปหาผู้รับนั้นจะเกิดอะไรขึ้นบ้าง

เสน่ห์ของเรื่องนี้คือการที่ทั้งสองสร้างความสัมพันธ์เล็ก ๆ ผ่านจดหมายจนกลายเป็นความรัก โดยไม่มีการเจอหน้ากันตลอดระยะเวลา 3 ปี สังเกตได้ชัด ๆ จากการพัฒนาระดับภาษาที่ใช้ เช่น การเรียกชื่อ ชื่อจริงสู่ชื่อเล่น “เรียกผมจอมเฉยๆก็ได้ครับ. จอมเฉยๆค่ะ.” บทตรงนั้นน่ารักมาก ๆ และถูกนำมาใช้บ่อย ๆ จนกลายเป็นความน่ารักและถูกจดจำในเรื่องนี้ได้เลย และที่เราชอบมาก ๆ คือฉากถ้ามองจากมุม Bird eye view จะเห็นเป็นรูปหัวใจสามดวงต่อกัน คือความรักของทั้งสองที่รวมกันกลายเป็นหัวใจสามดวง โดยผู้ออกแบบฉากได้ตีใจหัวใจจากปีกจดหมายนำมาต่อกันเหมือนต่อเลโก้ หรือสีเสื้อผ้าของลินดาที่ทำให้เราเห็นถึงความเติบโตในตลอดระยะเวลา 3 ปี เป็นเรื่องยากที่จะทำให้ Silhouette เปลี่ยนไปตามระยะเวลาแต่ทางผู้ดีไซน์คือสุดมู เลือกใช้สีแทนการเติบโตและความรู้สึกของลินดา จากเปิดมาจะเป็นสีชมพูๆเยอะ เมื่อเนื้อเรื่องดำเนินมาถึงจุดที่ทั้งสองทะเลาะกันสีก็ค่อย ๆ หม่นลงตามความรู้สึกตัวละคร แต่ในตอนสุดท้ายที่ทั้งคู่ได้พบกัน จอมที่ใส่แค่ชุดทหารมาโดยทั้งเรื่องกลับกลายเป็นสีชมพู ในขณะที่ลินดาเป็นสีเขียว ถูกนำมา Blend กันจนลงตัว เป็นภาพปิดเรื่องได้ดีเลย

มาพูดถึงสิ่งที่เห็นได้ชัดในเรื่องนี้ “ความรักระยะไกลมันเกิดขึ้นได้จริง ๆ หรือ ?” คำถามแรกที่ขึ้นมาในหัวตอนที่จอมเอ่ยคำว่า “รักนะครับ” กับลินดา เพราะความรู้สึกรักเป็นสิ่งยากที่จะรู้สึกจริง ๆ แต่ด้วยความสัมพันธ์ของทั้งคู่ถูกเลี้ยงมาโดยต่างคนต่างค่อย ๆ เข้าใจในกันและกัน สิ่งหนึ่งที่เรายกย่องมาที่เป็นส่วนในการช่วยเรื่องความสัมพันธ์ คือเรื่องความฝันของทั้งคู่ “สันสูงและกิตาร์” สันสูงของลินดาอยากขอปิดร่องฟันทำให้เธอมีกะสบะตูด และบังเอิญสะดุดในเหตุการณ์สำคัญของเธอ แต่เธอก็ยังไม่หยุดที่จะก้าวต่อ ยึดรั้งกับอุปสรรคนั้นได้เสมอ ลินดาเธออยากเป็นผู้หญิงยุคใหม่ พุดและทำตามสิ่งที่หัวใจคิด มีความฝันอยากเป็นนักแสดงที่ร้องเพลงเก่งที่สุด ที่เธอเองมองว่ามันไร้สาระ แต่กลับเป็นแรงบันดาลใจให้จอม เพราะจอมยังคงต้องคอยทำตามคำสั่ง และจอมเองก็มีความฝันว่าอยากเป็นนักดนตรีแต่พ่อของจอมไม่เห็นด้วยเลยทุ่มเทให้เธอเรียนไป ซึ่งพลังบวกของลินดาก็มาเติมเต็มในส่วนที่จอมตรงนี้ได้โอเคเลย

รักระยะไกลแน่นอนว่าต้องแลกกับการรอ แต่เป็นการรอที่เราไม่มีทางรู้เลยว่า เขาจะกลับมาเมื่อไหร่ หรือเขาจะกลับมาพร้อมกับอะไร นี่สินะที่ผู้กำกับบอกไว้ว่า “สงครามก็เกิดขึ้นในใจคนรอได้” โดยเล่าผ่านมุมมองลินดา ซึ่งในเรื่องมีการพูดถึงหญิงม่ายชาวเวียดนาม (บุษบา) ที่ต้องเสียสามี (สมภพ) ไปเพราะสงคราม ก็ยังทำให้ลินดา รวมถึงตัวเรากลัว กลัวว่าสุดท้ายจะต้องเสียคนที่รักไปโดยไม่ได้เห็นหน้าหรือบอกลาเป็นครั้งสุดท้าย เรื่องราวนี้กลับสร้างสงครามความรู้สึกในใจคนรอได้อย่างไม่ปราณีเลย แต่อย่างน้อยเรื่องราวความรักของบุษบาและสมภพก็ทำให้เข้าใจว่าภายใต้สงครามก็มีเรื่องราวดี ๆ เกิดขึ้นได้ นั่นคือ “ความรัก” เพราะเมื่อมวลความรักก่อตัวมักจะทำให้คนเรารู้สึกดีโดยไม่ต้องอาศัยปัจจัยภายนอกอะไร

ปล. โปรตออยู่ในระยะคิดถึง

ภาพที่ 3.121 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ปล.โปรตออยู่ในระยะคิดถึง (19)

ที่มา : 30 pakakrong

"ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง"

ถ้า...เมื่อสงครามมันพรากชีวิตคนนับล้าน แล้วความรักจะยังพาเรากลับมาพบกันได้อีกครั้งไหมนะ

ท่ามกลางโลกที่เต็มไปด้วยความสูญเสีย ความรักของคนสองคนยังคงพยายามฝ่าฟันผ่านระยะทาง เวลา และชะตากรรม เพื่อได้กลับมาพบกันอีกครั้งหนึ่ง

ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง พาผู้ชมย้อนกลับไปสู่ช่วงเวลาประมาณปี พ.ศ. 2511 ในโลกที่ยังอยู่ภายใต้เงาของสงคราม การตัดสินใจของรัฐบาล การเข้าร่วมกองทัพ และการสูญเสียชีวิตของผู้คนจำนวนมาก ทั้งหมดกลายเป็นเบื้องหลังของเรื่องราวความรักระหว่าง "จักรกฤษณ์" และ "ลินดา" ที่เริ่มต้นจากการเขียนจดหมายถึงกัน ความสัมพันธ์ของทั้งคู่เริ่มต้นจากตัวอักษรบนกระดาษ จดหมายจึงไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือสื่อสาร แต่เป็นพื้นที่ที่ความรู้สึก ความผูกพัน ความหวัง และความฝันถูกถ่ายทอดออกมา

ความรักของพวกเขาจึงเริ่มต้นจากการจินตนาการถึงใครบางคนที่ยังไม่เคยพบหน้า แต่ในขณะเดียวกัน โลกภายนอกกลับไม่ได้เรียบง่ายเหมือนตัวอักษรในจดหมาย สงครามทำให้จอมต้องกลายเป็นแพทย์สนาม ใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางความตายของผู้คนทุกวัน ความสัมพันธ์ของทั้งสองจึงดำเนินไปพร้อมกับเงาของสงครามที่ค่อยๆ แทรกเข้ามาในชีวิต

โครงสร้างของเวทีที่แบ่งออกเป็นสองฝั่ง ห้องของจักรกฤษณ์และห้องของลินดา สะท้อนให้เห็นถึงระยะห่างที่สงครามสร้างขึ้น แม้ทั้งสองจะมีชีวิตอยู่ในช่วงเวลาเดียวกัน แต่พื้นที่ของพวกเขากลับไม่เคยทับซ้อนกันอย่างแท้จริงเลย

สิ่งเดียวที่เชื่อมโลกทั้งสองเข้าหากันคือ "จดหมาย"
จดหมายในเรื่องจึงเป็นสัญลักษณ์ของ "ระยะห่าง" และ "ความรัก"

การตายของสมภพในสนามรบ และการยืนมองศพคนรักของบุษบาอย่างเงิบงั้นนั้น ทำให้เห็นความโหดร้ายของสงครามในอีกด้านหนึ่ง สงครามไม่ได้เพียงคร่าชีวิตของนายทหาร และเรื่องราวของสงครามไม่ได้ส่งผลต่อผู้ที่อยู่ในสนามรบเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อผู้ที่กำลังรอพวกเขาอยู่ข้างหลังด้วยเช่นกัน

ท้ายที่สุด เมื่อจักรกฤษณ์กลับมาพบกับลินดาหลังจากหายไปแปดเดือน เรื่องราวกลับไม่ได้ให้คำตอบอย่างชัดเจนว่าทั้งสองกำลังยืนอยู่ในโลกเดียวกันจริงหรือไม่ การที่ทั้งสองพูดถึงการได้อยู่ด้วยกันตลอดไป ทำให้ตอนจบของเรื่องมีลักษณะของความคลุมเครือ มันไม่ได้ให้คำตอบกับคนดูอย่างชัดเจน หรือบางทีมันอาจจะทิ้ง ป.ล.ไว้ให้ตีความต่อเอง

ป.ล.บางที่การพบกันของทั้งสองอาจเป็นเพียงการพบกันหลังจากทุกอย่างจบลงแล้ว
ป.ล.บางที่ความรักของทั้งสองอาจดำรงอยู่ในพื้นที่ที่สงครามไม่สามารถตามไปทำลายได้
ป.ล.บางที่...พวกเขาอาจกำลังมองโลกใบเดิมจากที่ ที่ไกลออกไปกว่านั้น

คำตอบของเรื่องอาจไม่ได้อยู่ที่การรอดชีวิตจากสงคราม หรือการได้ทำตามความฝัน แต่อยู่ที่ความรักยังคงทำให้พวกเขา "ได้พบกันอีกครั้ง" ในที่ใดที่หนึ่ง

ป.ล.บางที่คนเราอาจต้องออกเดินทางไปที่ ที่ไกลมาก ๆ เพื่อหาสิ่งที่สำคัญที่สุดของชีวิต มันคงคือการได้พบกับใครสักคนอีกครั้ง แม้โลกจะพยายามแยกเราออกจากกันก็ตาม

ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง

ภาพที่ 3.122 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง (20)

ที่มา : 30 pakakrong

ท่ามกลางโลกที่กำลังหมุนไปอย่างรวดเร็ว การจำหน้าของเขียนจดหมายถึงใครสักคนคงเป็นสิ่ง que เชื่อมความสัมพันธ์ และการรอ อย่างมีความหมาย หากว่าในอีกซีกโลกหนึ่งที่สงครามแผ่ขยายจดหมายคงเป็นเครื่องยืนยันของการรอมีชีวิตอยู่

เรื่องราวความรักที่ค่อยๆเติบโตผ่านตัวอักษรของ จักรกฤษณ์ และ ลินดา จากละครเวทีเรื่อง ป.ล. อยู่ในระยะคิดถึง ทำให้ย้อนกลับไปในยุคที่ความเป็นผู้ใหญ่สมัยใหม่ ต้องพิสูจน์ตัวเองและต่อสู้กับรากเหง้าเดิมของครอบครัว และเป็นยุคที่ "จดหมาย" ไม่ได้เป็นเพียงกระดาษส่งข่าว แต่เป็นพื้นที่เพียงแห่งเดียวที่คนสองคนจะสามารถเปลือยตัวตนและก้าวข้ามความห่างไกลจากสงครามไปหากันได้ "หลิน (ลินดา)" ตัวแทนหญิงสาวยุคใหม่ที่หนีออกจากบ้านเพื่อทำเพื่ออนาคตโดยการทำตามความฝันที่อยากจะเป็นดารา และเผชิญหน้ากับการถูกตัดพ่อตัดลูก "จอม (จักรกฤษณ์) ชายหนุ่มที่ต้องละทิ้งความฝันในการเป็นนักดนตรี มาสวมเครื่องแบบและเข้าร่วมกองพลทหารอาสาสมัครในสงครามเวียดนาม เพื่อพิสูจน์ตัวเองว่ามีประโยชน์กับครอบครัว ความสัมพันธ์ของทั้งเหมือนคู่ชานานกันทั้งสนามรบและความห่างไกล เราจะเห็นถึงความรู้สึกที่ละเอียดบอบช้ำของตัวละครผ่านเนื้อความในจดหมายการไต่ระดับของความสัมพันธ์ไปเรื่อยๆ การยอมรับซึ่งกันและกันของทั้งคู่เป็นเรื่องราวดีๆที่ทำให้ยิ้มได้ แม้ในวันที่ต่างฝ่ายต่างเจอเรื่องที่ยากและหนักหน่วง ทั้งสองคุยกันจนจอมเริ่มอยากเล่าความฝันตัวเองให้หลินฟังบ้าง ว่าที่แท้จริงแล้วเขาก็มีสิ่งที่ชอบนั่นก็คือการเล่นกีตาร์และอยากเป็นนักดนตรี พวกเขาเหมือนคุยกันผ่านบทละครที่มีเสียงเพลงรักเอยเป็นตัวแทนความรู้สึกของช่วงเวลานั้น พุทธศักราช 2512 จดหมายฉบับนี้จากจอมที่อยู่เวียดนาม จอมเปิดเผยความกลัวของตัวเอง ในสนามรบให้หลินฟังอย่างที่เขาไม่เคยบอกใคร จอมเป็นหมอและเป็นทหารด้วย และสิ่งที่จอมอยากทำคือการช่วยเหลือผู้คนไม่ใช่การทำให้ใครได้รับบาดเจ็บเพราะคนเหล่านั้นก็คงต่างมีครอบครัว คนที่รักและรักเขาเช่นกัน แต่ทั้งหมดจอมต้องทำเพราะมันเป็นหน้าที่ ขณะที่หลินเองก็ถ่ายทอดความโดดเดี่ยวของการดิ้นรนในเมืองหลวงให้จอมได้รับรู้ ความสัมพันธ์เริ่มพิเศษขึ้นไปตามถ้อยคำ ทั้งอยากเจอกัน คิดถึง และคำวาทะที่ไต่เอ่ยออกมาจากกันและกัน บรรยากาศของเรื่องราวถูกร้อยเรียงผ่านเสียงเพลงจากหลินอย่างนุ่มนวลแต่กลับมีความขมขื่นซ่อนอยู่เป็นระยะ

ท่ามกลางเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ที่บีบ อาร์มสตรอง ก้าวเท้าลงบนดวงจันทร์ แต่ในอีกซีกโลกหนึ่งยังมีสงครามในใจที่ต้องก้าวข้ามของจอมและหลิน กลับเกิดขึ้นผ่านความหึงหวงและการควบคุมจากความห่างไกล จดหมายใบหนึ่งจากคนไกลห่าง ใจจอมเฝ้าตั้งคำถามถึงความมั่นคงในรักเมื่อหลินเล่าถึง "อานนท์" ทหารหนุ่มซึ่งเป็นเกลอของจอมที่โดนสะกดระเบิด ซึ่งจอมได้ส่งหลินไปเยี่ยมอานนท์ ที่ดูจะเข้าใจสัจนิยมสมัยใหม่ของเธอมากกว่าทหารที่อยู่ท่ามกลางดงกระสุน ขณะที่หลินเองก็ต้องเผชิญกับความจริงที่เจ็บปวดผ่านเรื่องราวของ "นุชบา" หญิงเวียดนามผู้สูญเสียคนรักในสงคราม ซึ่งเป็นเกลอของจอมเช่นกัน ซึ่งสุดท้ายเธอก็ต้องนำความรู้สึกนั้นมาสวมบทบาทเป็น "นุชบา" ในภาพยนตร์เรื่อง หุ่นไล่กา ราวกับโชคชะตาต้องการเยาะเย้ยว่าการรอคอยของเธออาจจบลงด้วยความสูญเสียเช่นกัน และความกลัวนี้ก็ทำให้ทั้งสองจบความสัมพันธ์ผ่านจดหมายฉบับนั้น

ในตอนจบจดหมายจาก "จิตตรา" แจ้งข่าวการหายตัวไปของจอมในสนามรบ ทั้งให้หลินจมอยู่กับความรู้สึกบนกองจดหมายในใจที่มีเป็นภูเขา และอากาศที่เริ่มหนาวเหมือนวันแรกที่คุยกัน สุดท้ายนี้ สงครามไม่ได้เกิดขึ้นแค่ในสนามรบ แต่มันเกิดขึ้นตลอดเวลาโดยเฉพาะในหัวใจของผู้ที่ต้องรอคอยใครสักคนอย่างมีความหวัง ในทุกๆ เช้าหน้าฟ้าที่เคลื่อนไป

ภาพที่ 3.123 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรตุเกสอยู่ในระยะคิดถึง (21)

ที่มา : 30 pakakrong

เมื่อสงครามทำให้ความรักต้องอยู่ใน “ระยะคิดถึง”

ละครเวทีเรื่อง ป.ล. โปรตุเกสอยู่ในระยะคิดถึง เล่าเรื่องราวความสัมพันธ์ระหว่าง จักรกฤษ และ ลินดา ผ่านการเขียนจดหมายถึงกัน การเขียนจดหมายในเรื่องทำให้ผู้ชมอย่างเราสัมผัสได้ถึงความรู้สึกของการรอคอย ระยะทางของความคิดถึงที่ค่อย ๆ มากขึ้นตามกาลเวลา และยิ่งพูดถึงความสัมพันธ์ของคนท่ามกลางสถานการณ์ทางประวัติศาสตร์ ช่วงปี พ.ศ. 2510 ซึ่งเป็นช่วงที่สงครามเวียดนามส่งผลกระทบต่อชีวิตของผู้คนจำนวนมาก แม้สงครามจะดูเหมือนเป็นเรื่องไกลตัว แต่สงครามที่เกิดขึ้นไม่ได้เกิดขึ้นแคในสนามรบเท่านั้น แต่ยังเกิดขึ้นในชีวิตของผู้ที่ต้องรอคอย ต้องจากลา และต้องอยู่กับความคิดถึง

“จักรกฤษ” นายแพทย์ทหารหนุ่ม ที่ดูเหมือนจะใช้ชีวิตตามกรอบและคำสั่งของพ่อมากกว่าการทำตามหัวใจของตัวเอง ในขณะที่ “ลินดา” หญิงสาวที่นิยามตัวเองว่าเป็น “ผู้หญิงยุคใหม่” กล้าที่จะฝันและกล้าที่จะกำหนดชีวิตของตัวเอง ความสัมพันธ์ของทั้งสองสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างของค่านิยมระหว่างความคิดแบบเดิม และความคิดสมัยใหม่ โดยเฉพาะในยุคที่สังคมยังคงมีกรอบกำหนดบทบาทของผู้หญิงและผู้ชายอย่างชัดเจน

เมื่อจักรกฤษต้องเข้าร่วมสงครามเวียดนาม ความสัมพันธ์ของทั้งสองต้องเผชิญกับระยะทางและความไม่แน่นอน จดหมายที่ทั้งสองเขียนถึงกันจึงกลายเป็นสิ่งเดียวที่ยังคงเชื่อมโยงความรู้สึกของพวกเขาไว้ การเล่าเรื่องผ่านจดหมายทำให้เราได้เห็นความเปลี่ยนแปลงของความคิด ความกลัว และความฝันของทั้งสอง ไปจนถึงความโหดร้ายของสงคราม ที่ทำให้ตัวละครตั้งคำถามกับความหมายของการมีอยู่ของตัวเองว่า “บางทีเราเกิดมาเพื่อตามหาอะไรบางอย่าง ที่ต้องใช้เวลานานแสนนานกว่าจะได้พบ” ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าชีวิตของคนเราอาจเป็นการเดินทางเพื่อค้นหาบางสิ่งที่สำคัญกับตัวเอง และบางครั้งสิ่งนั้นอาจต้องผ่านเวลา ประสบการณ์ หรือการจากลาจากก่อน จึงจะเข้าใจหรือได้พบมันจริง ๆ เหมือนกับตัวของจักรกฤษเองที่ต้องเดินทางไปเข้าร่วมสงคราม จึงจะได้รู้ว่าสิ่งที่เขาค้นหามาตลอดคืออะไร ไม่ว่าจะเป็นความรัก ความหมายของชีวิต หรือการเข้าใจตัวเอง

นอกจากเรื่องของจักรกฤษและลินดา ยังมีเรื่องราวของ “สมภพ” เพื่อนทหารของจักรกฤษ และ “บุษบา” หญิงสาวชาวเวียดนาม ที่ถูกเล่าผ่านจดหมายของจักรกฤษ ซึ่งเป็นอีกคู่หนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากสงคราม ในตอนแรกไม่มีใครรู้ว่าสมภพรู้จักกับบุษบาได้อย่างไร จนกระทั่งวันที่เพื่อนทหารได้รู้ว่าบุษบาคำลังตั้งครรภ์ และสมภพก็ได้เปลี่ยนไปเป็นคนละคน การเปลี่ยนแปลงของสมภพเกิดขึ้นจากความรัก ทำให้จักรกฤษเริ่มคิดได้ว่าแม้ท่ามกลางสงครามที่โหดร้าย คนเราก็ยังสามารถพบเจอความรักได้ แต่แล้วเรื่องราวก็ไม่ได้จบลงอย่างที่ตั้งใจ สองคนก่อนที่นั่น อาร์มสตรองจะเหยียบดวงจันทร์เป็นคนแรกของโลก สมภพถูกยิงเสียชีวิต บุษบาจึงต้องเผชิญชะตากรรมเพียงลำพังในฐานะหญิงหม้าย เรื่องราวความรักของบุษบาทำให้จักรกฤษเรียนรู้ว่า “บางทีเราต้องเดินทางไปทั่วโลก ๆ เพื่อที่จะย้อนกลับมาเข้าใจตัวเองมากขึ้น” และนั่นทำให้เขาเริ่มทบทวนตัวเองว่าแท้จริงแล้วเขาอยากใช้ชีวิตแบบไหน และความรักที่เขามีต่อลินดามีความหมายกับเขามากเพียงใด

อย่างไรก็ตาม ละครเรื่องนี้ไม่ได้เล่าเรื่องสงครามเพียงในฐานะความรุนแรงเท่านั้น แต่ยังแสดงให้เห็นว่าคนเรายังคงพยายามยึดเหนี่ยวความหวังเอาไว้ผ่านสิ่งเล็กๆ เช่น เสียงเพลง ฉากที่ลินดาร้องเพลงใต้แสงพระจันทร์ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่สำคัญ เพราะเสียงเพลงไม่ได้เป็นเพียงการแสดงออกถึงตัวตนของลินดาเท่านั้น แต่ยังเป็นสิ่งที่จักรกฤษชื่นชอบและจดจำได้เสมอ การร้องเพลงของลินดาจึงกลายเป็นเหมือนสายใยบาง ๆ ที่เชื่อมโยงความรู้สึกของทั้งสองคนเข้าด้วยกัน แม้จะต้องอยู่ห่างกันท่ามกลางสถานการณ์ของสงคราม เสียงเพลงจึงกลายเป็นพื้นที่เล็กๆ ๆ ที่ทำให้พวกเขาทั้งสองสามารถคิดถึงกันได้

ท้ายที่สุด ละครเรื่องนี้ไม่ได้เพียงแค่อ้างอิงถึงความโหดร้ายของสงคราม แต่ยังตั้งคำถามถึงความหมายของการรอคอยและความคิดถึง เมื่อความรักต้องอยู่ผ่านแค่ตัวอักษรในจดหมายและระยะทางที่ห่างไกล “ระยะคิดถึง” จึงไม่ใช่แค่ระยะทาง แต่เป็นพื้นที่ของความทรงจำ ความหวัง และความรู้สึกที่ยังคงเชื่อมโยงกันได้ แม้ว่าสงครามจะพรากพวกเขาออกจากกันก็ตาม เพราะบางครั้ง ความรักอาจไม่ได้หมายถึงการได้อยู่ด้วยกันเสมอไป แต่อาจหมายถึงการยังคงคิดถึงใครบางคนอยู่เสมอ แม้ในวันที่ชีวิตจะพาเราไปไกลจากกันเพียงใดก็ตาม

ป.ล. โปรตุเกสอยู่ในระยะคิดถึง....

ภาพที่ 3.124 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรตุเกสอยู่ในระยะคิดถึง (22)

ที่มา : 30 pakakrong

ระยะ...ที่ คิด...ถึง

“สงครามไม่ได้เกิดขึ้นแค่ในสนามรบ แต่มันเกิดขึ้นกับคนที่รอเหมือนกัน” ประโยคจากผู้กำกับละคร ป.ล. โปรตอยู่ในระยะที่คิดถึง สงครามไม่ได้คิดถึงแค่ชีวิต แต่รวมไปถึงคนข้างหลังที่รออยู่ แล้วเรายังจะมีความหวังอยู่หรือไม่

ละครเวทีเรื่อง ป.ล. โปรตอยู่ในระยะที่คิดถึง เป็นเรื่องราวเกิดขึ้นตั้งแต่ในปี พ.ศ. 2511 เกี่ยวกับ ลินดา หญิงสาวที่โตมาในบ้านคนจีน เป็นนักร้องสาว ที่เข้ามาทำงานในเมืองกรุง เพื่อความฝันการเป็นนักแสดงของเธอและการอยากเป็นหญิงสมัยใหม่ทำให้เธอที่มีความแตกต่างไปจากหญิงสาวอื่นในสังคม และ จักรกฤษณ์ นายแพทย์ทหาร ชายหนุ่มที่โตมากับครอบครัวที่มีพ่อเป็นทหาร ถูกปลูกฝังมาด้วยความอนุรักษ์นิยม ทั้งคู่ได้รู้จักกันจากพ่อของทั้งสองฝ่าย เขาและเธอทำความรู้จักและติดต่อกันผ่านการเขียนจดหมายแต่ก็ยังไม่เคยได้พบเจอกันในชีวิตจริงเลยสักครั้ง การดำเนินเรื่องในตอนเริ่มนั้นพาคนดูได้รู้จักตัวละคร ผ่านการที่ตัวละครเขียนจดหมายเล่าเรื่องถึงกันและกัน ช่วงเวลาที่เกิดขึ้นอยู่ในช่วงที่เกิดสงครามเวียดนาม และเมื่อวันหนึ่งจักรกฤษณ์ต้องไปเป็นทหารอาสา ระยะห่างของทั้งสองมีมากขึ้น แต่การที่ยังคงเขียนจดหมายติดต่อกันก็ยังคงทำให้ความรู้ที่มีต่อกันนั้นมากขึ้นเรื่อย ๆ “ยังอยู่ในระยะที่คิดถึง” แต่เวลาผ่านไปสงครามดำเนินมาระยะเวลานาน ทั้งคู่ต้องรักษาความสัมพันธ์นี้ เมื่อต้องเผชิญระหว่างสงครามกับความรัก ละครไม่ได้พาให้เราล้นปลายนางความรักของตัวละครทั้งสองอย่างเดียว แต่กลับทำให้เราได้กลับมาคิดทบทวนชีวิตมนุษย์ผ่านชีวิตและมุมมองของตัวละคร

การหยิบนำให้ตัวละครต้องเดินทางไปสู่รบในที่ห่างไกล กับ เรื่องความสัมพันธ์เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดถึงการเปลี่ยนแปลงและความไม่แน่นอน เราจะเห็นได้จากการเขียนจดหมายถึงกัน ทั้งคู่ได้เคยเล่าถึงความฝันของตนเอง ทำให้เราเห็นมุมมองชีวิตของ ลินดากับความสมัยใหม่ ออกจากกรอบของสังคม กล้าที่จะฝัน ฝันให้ไกล มีความหวังกับชีวิต รู้จักชีวิตของตนเอง ในขณะที่ จักรกฤษณ์นั้นตรงกันข้าม เขามีคำถามถึงการมีชีวิต เพราะว่าเขาโตมากับการมีพ่อเป็นทหาร และการเป็นหมอเพราะอยากรักษาแม่ แต่จริงใจความฝันของเขาคือการเป็นนักดนตรี แต่ด้วยบริบทสังคมในสมัยนั้นกับสังคมที่โตมา ทำให้เขาก็กลายเป็นเลือกจะเป็นทหาร ทั้งที่เคยบอกว่าจะไม่เดินตามรอยพ่อ การถูกปลูกฝังว่าการเป็นทหารคือการทำเพื่อชาติ นั้นทำให้ตอนที่เรารู้สึกว่าคือการทำเพื่อคนอื่นแต่ผูกไว้กับหน้าที่หรือไม่ว่า แล้วเมื่อไหร่เขาจะทำได้ทำเพื่อตัวเอง ต่างจากลินดาที่ไม่เห็นด้วยกับการไปเข้าร่วมสู้เพื่ออุดมการณ์ของคนที่ไม่มีอำนาจ แต่การที่ได้เดินทางออกไปที่ไกลนั้นก็กลับทำให้เขาเข้าใจตัวเองและชีวิตมากขึ้น นับวันมันทำให้สิ่งที่คิดก่อนมากับหลังมาเปลี่ยนไปคือเมื่อได้มาอยู่ในสมรภูมิจริง ๆ เขาเกลียดสงคราม การใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาแล้วยังการได้เห็นความไม่แน่นอนกับชีวิตบนเส้นตายมันใกล้ตัวเข้ามาเรื่อย ๆ กลับทำให้ตัวละครเริ่มไม่ยอมมีความหวังว่าจะได้กลับไปหาคนที่รอ จึงเลือกให้ลินดาไปเจอกับอานนท์เพื่อนของเขา ที่มีความคล้ายกับลินดา คิดว่าต้องปล่อยให้คนที่รัก รออยู่กับความไม่แน่นอน ความไม่แน่นอนมันก็เกิดกับชีวิตทุกคน รวมถึงลินดา ที่สุดท้ายเธออดใจไม่ไหวแสดงไม่ได้ในบทคุณหญิงกิริติ แต่เป็นหุ่นไล่กา ในเรื่องคุณครูที่รัก ส่วนจักรกฤษณ์ก็ติดต่อกันไม่ได้เลยหลังจากนั้น องค์ประกอบต่าง ๆ ในตอนท้ายเรื่อง ตั้งแต่เฟสแสดงหลังการยุติจดหมายครั้งสุดท้าย ชุดสีแดงเลือดหมูที่หม่นเข้มขึ้นของลินดา และภาพที่ทั้งคู่ได้เจอกันอีกครั้ง ขวนให้คิดว่าสุดท้ายการกลับมาเจอกันของทั้งคู่คือเรื่องจริงหรือภาพที่อยากให้เป็น แคในระยะที่คิดถึง

ในช่วงที่สถานการณ์บางพื้นที่ในโลกปัจจุบันกำลังเกิด “สงคราม” อยู่ ประจวบกับที่ละครเรื่องนี้ได้ทำการแสดงมาข้างตรงกันเหลือเกิน เวลาผ่านไปนานเท่าใด กลับยังมีการทำสงครามเพื่อจัดการความขัดแย้งอยู่ มันยิ่งตอกย้ำความโหดร้ายของสงครามไม่ว่าจะจากข่าวที่เราเห็นตามสื่อ และเรายังไม่ควรที่ให้มันเกิดขึ้น ความไม่แน่นอนของชีวิตมนุษย์เราในแต่ละวัน ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นชีวิตเรายังคงจะมีความหวังอยู่ต่อไป และละครเรื่องนี้ได้ทำหน้าที่ของมันแล้ว

ภาพที่ 3.125 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง (23)

ที่มา : 30 pakakrong

ถ้ารู้ว่าสุดท้ายต้องจากกัน เราจะยังเลือก “รอ” เพื่อได้พบกับรักนั้นสักครั้งไหม?

“ปล. โปรตอยู่ในระยะความคิดถึง” ละครเรื่องนี้ตั้งคำถามนี้กับเราตั้งแต่วันที่แรกที่ตัวละครปรากฏตัว

เรื่องราวความรักของ จอม ชายหนุ่มผู้เลือกการเป็นทหารตามความต้องการของครอบครัว และ ลินดา หญิงสาวผู้เคารพในความฝันของตัวเอง จอมจึงเป็นตัวละครที่เต็มไปด้วยความกลัว และเลือก “ทำตามคำสั่ง” มากกว่าเสียงหัวใจ และลินดาจึงเป็นตัวละครที่เต็มไปด้วย “ความหวัง” และเลือก “ทำตามเสียงหัวใจ” มากกว่าความกลัว ละครเลือกว่าตัวละครทั้งคู่ไว้คนละฝั่งของชีวิตตั้งแต่ต้น ทั้งระยะทาง และ การใช้ชีวิต

ความรักของทั้งคู่เกิดขึ้นเป็นความรักระยะไกล จากการพบกันที่ไม่เคยเกิดขึ้นจริง แม้ภาพที่เห็น จะปรากฏว่าทั้งคู่อยู่ใกล้กันมากเท่าไรบนเวที แต่ในความเป็นจริงกลับไกลเกินกว่าจะรับรู้ถึงกัน ไกลเกินกว่าจะสามารถสบตากันได้ แต่ใจของทั้งสองไม่ได้ไกลเกินจะทำให้ “การรอคอย” ต้องจบลง

พื้นที่เวทีถูกแบ่งออกเป็นสองฝั่ง ราวกับมีเส้นบาง ๆ กั้นระหว่าง โลกของสงครามกับ โลกของความรัก จึงเป็นเหตุผลที่ทั้งสองไม่เคยเชื่อมถึงกัน โดยตรงเลย

แต่สิ่งที่เชื่อมพวกเขาไว้คือ “จดหมาย”

จดหมายที่ถูกเขียนส่งถึงกันกลับไปกลับมา ถูกอ่านออกมาทางสายตาและเสียงที่พุ่งตรงมาถึงผู้ชม ทำให้ผู้ชมรู้สึกเหมือนได้เป็นผู้รับสารไปด้วย เราไม่ได้แค่ดูเรื่องราวของพวกเขา แต่เราได้รู้ถึงความคิด ความรัก ความกลัว และความหวัง ไปพร้อม ๆ กับตัวละครอีกฝ่ายหนึ่ง การแสดงของนักแสดงจึงต้องชัด ทั้งน้ำเสียง แววตา และจังหวะการเล่า เพื่อให้เรามองเห็นภาพเรื่องราวในจดหมายได้อย่างชัดเจน

ตลอด 1 ชั่วโมงครึ่ง ละครเล่าเวลายาวนานถึง 3 ปีของตัวละคร ผ่านเรื่องราว รายละเอียดเล็ก ๆ รวมไปถึงคอสมอสของนักแสดง ที่ทำให้เรารับรู้เวลาที่เดินไปข้างหน้า แม้ตัวละครจะยังยืนอยู่ที่เดิม คนละฝั่งเวทีก็ตาม

และเพราะเรื่องราวเกิดขึ้นในยุค 60 ที่ยังต้องใช้ “จดหมาย” ในการสื่อสารถึงกัน การรอจึงถูกขยาย ความหมายออกมาได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น และการรอในสงครามที่โอกาสรอดแทบจะเป็นปาฏิหาริย์ จึงทำให้ผู้ชม “รอ” และ “ตั้งความหวัง” ไปพร้อม ๆ กับตัวละคร

ความรักของทั้งคู่จึงไม่ต่างอะไรมากกับสงคราม สงครามที่ไม่ได้เกิดขึ้นแค่ในสนามรบ แต่ยังเกิดขึ้น เป็นพัน ๆ ครั้ง ในใจของคนที่กำลัง “รอ” ลินดาจึงเป็นตัวแทนของตัวละครที่เต็มเปี่ยมไปด้วย การรอคอย และ ความหวัง ถึงแม้เธอจะรู้ว่าการได้พบกันแล้วสุดท้ายอาจต้องบอกลา แต่บางครั้ง การไม่ได้พบกันเลย อาจกลายเป็นความเจ็บที่ค้างอยู่ตลอดไป

ในสนามรบที่ควบคุมอะไรไม่ได้ ความรักและความหวังจึงเป็นสิ่งเดียวที่ทำให้ทั้งคู่ได้มาเจอกัน ไม่ว่าจะเกิดขึ้นจริง หรือเกิดขึ้นเพียงในพื้นที่ของความ “คิดถึง” ก็ตาม

เมื่อคุณจบ คำถามแรกเมื่อตัวละครปรากฏขึ้นครั้งแรก ก็ย้อนกลับมา และถูกตอบเมื่อไฟค่อย ๆ ดับลง

“ถ้ารู้ว่าสุดท้ายของการรอ แล้วจะได้พบกับรักนั้นสักครั้ง ถึงสุดท้ายจะต้องจากกัน ยังไงก็รอ”

ภาพที่ 3.126 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ปล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง (24)

ที่มา : 30 pakakrong

ป.ล. โปรดยอยู่ในระยะคิดถึง : สงคราม ความรัก และการรอคอย

หลายคนคงเข้าใจถึงความรู้สึกของการต้องรอคอยบางสิ่ง บางสิ่งที่ต้องอาศัยเวลา ข้อดีของการรอคอย อาจเป็นเสมือนบทพิสูจน์ของความโหยหา หรืออาจเป็นเครื่องยกระดับชั้นดีที่ทำให้เมื่อสิ่งนั้นมาปรากฏอยู่ตรงหน้า มันกลับพิเศษยิ่งกว่าที่เคยคิดไว้ แต่ในระหว่างทางนั้นยังมีช่วงเวลาหนึ่งที่เรียกว่า “ระยะคิดถึง” ช่วงเวลาที่ต้อง แลกมาด้วยความห่างไกล เพื่อให้ความพิเศษเหล่านั้นเกิดขึ้นได้ และละครเวที่เรื่องนี้ก็ชวนให้ผู้ชมได้สัมผัส ความรู้สึกนั้นอย่างชัดเจน

ภายในเรื่องใช้ “จดหมาย” เป็นเครื่องมือการสื่อสารหลัก นอกจากจะมอบรสชาติของความหวานละมุนแล้ว ยังเผยให้เห็นถึงพลังของภาษา ที่ทั้งลินดาและจอมใช้สื่อสารถึงกัน จดหมายของทั้งคู่ไม่ใช่เพียงการ เขียน หรือ อ่าน เท่านั้น แต่มันคือการ พุด และ ฟัง หลายครั้งที่ตัวละครแทนคำว่าอ่านหรือเขียนด้วยคำว่าฟังและพูด ทำให้ ความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองดูใกล้ชิดและเปี่ยมด้วยความนับถือต่อกันและกัน

ความสัมพันธ์นั้นถูกถ่ายทอดออกมาบนเวทีผ่านการจัดวางพื้นที่ ที่เว้น “ระยะ” ตรงกลางเอาไว้ ช่องว่างระหว่างกัน นั้นทำให้ผู้ชมไม่ลืมถึงระยะห่างที่ทั้งสองกำลังเผชิญอยู่ มีอยู่สามหรือสี่ช่วงที่ตัวละครสลับกันหายไป เหลือเพียง ความเยียบปกคลุมพื้นที่ของอีกฝ่าย แต่ความเยียบเหล่านั้นกลับทำให้ผู้ชมรู้สึกใจหาย เพราะในช่วงเวลานั้นเราก็ กลายเป็น “คนที่กำลังรอคอย” ไปพร้อมกับตัวละคร และมันยังสะท้อนคำพูดของจอมที่ว่า

“สิ่งที่น่ากลัวมากกว่าสงคราม นั่นคือความเยียบ”

เพราะในโลกของสงคราม คนคนหนึ่งสามารถหายไปได้ในพริบตา ไม่เหลือแม้กระทั่งร่องรอยของกายหายบ ไม่มี สิ่งใดเที่ยงแท้ และนั่นอาจเป็นเหตุผลที่ทำให้ความเยียบนั้นน่ากลัวเสียยิ่งกว่าสิ่งใด

เมื่อมองลึกลงไปอีก ละครเรื่องนี้ยังชวนให้เราตระหนักถึงความเปราะบางของมนุษย์ จนนำไปสู่คำถามเกี่ยวกับ สงคราม สงครามที่ต้องแลกมาด้วยการสูญเสีย และชัยชนะที่ไม่อาจทดแทนความเสียใจนั้นได้เลยแม้แต่น้อย ฉนวนสำคัญของความขัดแย้งเหล่านี้อาจเริ่มต้นจากสิ่งเล็กน้อยอย่าง “ความคิดเห็นที่แตกต่างกัน” ดังที่เราเห็นในช่วงเวลาที่ลินดาและจอมเริ่มไม่เข้าใจกัน ไฟของความขัดแย้งค่อย ๆ ก่อตัวขึ้นอย่างช้า ๆ ก่อนจะปะทุออกมาในที่สุด

และในฉากสุดท้าย เมื่อทั้งสองได้กลับมาเจอกันอีกครั้งตรงกลางเวที มันไม่ใช่เพียงการ “พบกัน” เท่านั้น แต่เป็นการได้สัมผัส ได้ยิน ได้มองเห็น และได้รับรู้ถึงการมีอยู่ของกันและกัน หลังจากการรอคอยที่ยาวนาน คอสมงของทั้งคู่ก็สะท้อนการเปลี่ยนแปลงนั้นเช่นกัน—จอมสวมชุดสีชมพูสีของลินดา ขณะที่ลินดาสวมสีเขียวของจอม ราวกับเป็นสัญลักษณ์ของการแลกเปลี่ยนมุมมอง และการยอมรับความแตกต่างของกันและกัน

ท้ายที่สุดแล้ว ละครเรื่องนี้อาจไม่ได้เพียงเล่าเรื่องของความรักท่ามกลางสงคราม แต่กำลังชวนให้เราตั้งคำถามกับ “ระยะห่าง” ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้คน เพราะบางครั้งสิ่งที่ทำให้เรากลับมาเข้าใจกันได้อีกครั้ง อาจไม่ใช่ชัยชนะของใครคนหนึ่ง หากแต่เป็นการยอมก้าวเข้ามาอยู่ในระยะ “คิดถึง” กันและกัน ไม่ว่าจะอยู่ที่ใดในจักรวาล อันกว้างใหญ่นี้ก็ตาม

ภาพที่ 3.127 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรดยอยู่ในระยะคิดถึง (25)

ที่มา : 30 pakakrong

ปล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง

วันนี้ผู้เขียนได้ไปปรับชม ละครเวทีเรื่อง“ปล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง” ที่ว่าด้วยเรื่องของชายหนุ่ม(จอม) และหญิงสาว(ลินดา) ความรักของจอมและลินดาค่อย ๆ ก่อรูปขึ้นผ่านการโต้ตอบทางจดหมาย ในช่วงเวลาที่ทั้งสองยังไม่สามารถพบปะกันได้โดยสะดวก เนื่องจากจอมต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นทหารในสมรภูมิสงครามเวียดนาม ขณะที่ลินดากำลังก้าวเดินตามความฝันของตนเองในการเป็นนักร้องและนักแสดงที่มีชื่อเสียง แม้เส้นทางชีวิตของทั้งสองจะดำเนินไปคนละทิศทาง และระยะทางจะกั้นขวางการพบเจอ แต่ถ้อยคำที่ถูกถ่ายทอดผ่านจดหมายกลับกลายเป็นสะพานที่เชื่อมโยงความคิดถึง ความหวัง และความรู้สึกดีๆที่มีระหว่างกัน

ความรักระหว่างจอมและลินดาถูกวางไว้ท่ามกลางบริบทในยุคของสงครามเวียดนาม-อเมริกา ซึ่งไม่ได้เป็นเพียงฉากหลังทางประวัติศาสตร์ของเรื่องเท่านั้น แต่ยังทำหน้าที่สร้าง “ภาวะของการรอคอย” ให้เกิดขึ้นอย่างชัดเจน ในยุคสมัยนั้นการติดต่อสื่อสารยังต้องอาศัยการเขียนจดหมาย ทำให้ระยะทางและเวลายิ่งทวีความหมายของความคิดถึงและความไม่แน่นอน ผู้เขียนจึงมองว่าการเลือก ใช้บริบทของอดีตอาจเป็นความตั้งใจของผู้กำกับที่ต้องการเล่าเรื่องเกี่ยวกับความคิดถึงและการรอคอย เพราะความรู้สึกเช่นนี้มักปรากฏได้เด่นชัดในยุคที่การสื่อสารยังไม่รวดเร็วเหมือนปัจจุบัน เมื่อการรับรู้ข่าวสารของคนรักต้องผ่านตัวอักษรในจดหมายเพียงไม่กี่บรรทัด ความเจ็บปวดระหว่างการรอคำตอบจึงกลายเป็นช่วงเวลาที่ยืดไปด้วยจินตนาการ ความหวัง และความกังวลไปพร้อมกัน ในแง่นี้ เรื่องราวของจอมและลินดาจึงไม่ได้เป็นเพียงเรื่องราวความรักของคนสองคนเท่านั้น แต่ยังสะท้อนบรรยากาศของยุคสมัยที่ความสัมพันธ์ต้องดำรงอยู่ท่ามกลางระยะห่างของเวลาและพื้นที่ การเล่าเรื่องผ่านบริบทของสงครามในอดีตจึงช่วยขับเน้นให้ “ความคิดถึง” และ “การรอคอย” กลายเป็นอารมณ์หลักของเรื่องได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ในอีกมุมหนึ่ง สงครามในเรื่องไม่ได้เกิดขึ้นเพียงกับจอมที่ต้องเผชิญหน้ากับสนามรบเท่านั้น แต่ยังเกิดขึ้นกับลินดาในฐานะผู้ที่ต้องเฝ้ารออยู่เช่นกัน การรอคอยของลินดาจึงเปรียบเสมือน “สงครามของการรอ” ที่เต็มไปด้วยความไม่แน่นอนและความหวังในเวลาเดียวกัน ความเปราะบางของสถานการณ์เช่นนี้ยังสะท้อนออกมาในฉากที่จอมตัดสินใจบอกแยกทางกับลินดาเพียงเพราะความหึงหวง เมื่อได้ยินลินดาพูดถึงอานนท์ซึ่งเป็นเพื่อนของเขาเอง แม้เหตุผลดังกล่าวอาจดูเล็กน้อย แต่ก็เผยให้เห็นสภาวะทางอารมณ์ที่ตึงเครียดของตัวละคร จอมซึ่งกำลังอยู่ท่ามกลางสงครามและความไม่แน่นอนของชีวิต อาจรู้สึกว่าตนเองไม่สามารถควบคุมสิ่งใดได้อีก จึงตอบสนองต่อความสัมพันธ์ด้วยการตัดสินใจที่รุนแรง ขณะที่ลินดาซึ่งต้องอยู่ในบทบาทของผู้รอคอย ก็ต้องเผชิญกับความสูญเสียทางความรู้สึกเช่นกัน จากความขัดแย้งนี้จึงทำให้เห็นว่าสงครามไม่ได้สร้างบาดแผลเฉพาะในสนามรบ แต่ยังส่งผลต่อความสัมพันธ์และจิตใจของผู้คนที่อยู่ห่างไกลจากสงครามด้วย

ในบทสรุปของเรื่อง จะตีความว่าทั้งสองได้กลับมาพบกันหรือไม่ได้พบกันอีกเลย จริงๆก็ไม่ได้ถูกกำหนดไว้อย่างตายตัว แต่ผู้กำกับเลือกที่จะเปิดพื้นที่ให้ผู้ชมแต่ละคนได้ใช้ประสบการณ์และมุมมองของตนเองเข้ามาร่วมตีความ ผู้เขียนมองว่าความคลุมเครือดังกล่าวเป็นเสน่ห์สำคัญของเรื่อง เพราะตัวเรื่องไม่ได้พยายามให้คำตอบที่ชัดเจนว่าปลายทางของการรอคอยคืออะไร เช่นเดียวกับความเป็นจริงในช่วงเวลาของสงครามที่ไม่มีใครสามารถรับประกันได้ว่าการรอจะนำไปสู่การได้พบกันอีกครั้งหรือไม่ อย่างไรก็ตาม การตีความที่น่าเสนอในบทความนี้ก็เพียงมุมมองส่วนหนึ่งของผู้เขียนต่อการแสดงละครเวทีเรื่องนี้เท่านั้น ซึ่งอาจแตกต่างไปจากการรับรู้หรือประสบการณ์ของผู้ชมคนอื่น ๆ ได้เช่นกัน

ภาพที่ 3.128 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ปล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง (26)

ที่มา : 30 pakakrong

เมื่อสงครามไม่เคยอยู่แค่ในสนามรบ

ในขณะที่พวกเรากำลังอยู่ในโลกที่เทคโนโลยีทำให้เราส่งข้อความหากันได้ภายในเสี้ยววินาที ละครเวที "ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง" กลับเลือกพาเราย้อนกลับไปสู่ยุคที่ความรู้สึกต้องเดินทางผ่านกระดาษหนึ่งแผ่น

ละครเรื่องนี้เล่าถึงช่วงที่สงครามเวียดนามกำลังปะทุ เป็นเรื่องราวของแพทย์สนาม "จักรกฤษณ์" และนักร้องในคลับอย่าง "ลินดา" แม้ทั้งสองจะไม่ได้พบกันตั้งแต่ต้น แต่ความสัมพันธ์ของพวกเขากลับค่อย ๆ เติบโตจากการเล่าเรื่องชีวิตให้กันฟังผ่านจดหมาย ความน่าสนใจของละครไม่ได้อยู่แค่โครงเรื่องรักแบบ long-distance relationship หากแต่อยู่ที่คำถามที่ค่อย ๆ โผล่ขึ้นระหว่างบรรทัดของจดหมาย "ผมถามตัวเองว่าทำสงครามไปเพื่อใคร" คำถามของจักรกฤษณ์ทำให้สงครามในเรื่องไม่ได้ถูกมองในฐานะวีรกรรมหรือหน้าที่อันยิ่งใหญ่ แต่เป็นภาระที่คนตัวเล็ก ๆ ต้องแบกรับ เพราะ "เรามีหน้าที่ที่ต้องทำ จะชอบหรือไม่ชอบก็ตาม"

ประโยคนี้สะท้อนความจริงที่เกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำเล่าในประวัติศาสตร์มนุษย์ สงครามมักถูกตัดสินใจจากเบื้องบน แต่ผลลัพธ์กลับตกอยู่กับชีวิตของผู้คนธรรมดาที่ถูกดึงเข้าไปอยู่ในเกมการเมืองระดับรัฐ ไม่ว่าจะเป็นทหารในสนามรบ หรือคนที่ต้องเฝ้ารออยู่ที่บ้าน

"ป.ล." จึงทำหน้าที่เหมือนกระจกสะท้อนว่า สงครามในระดับมหภาคนั้นอาจถูกอธิบายด้วยคำว่า "ยุทธศาสตร์" แต่ในระดับมนุษย์ มันคือเรื่องของความรักที่ต้องหยุดชะงัก ความฝันที่ถูกเลื่อนออกไป และจดหมายที่อาจไม่มีวันถูกตอบกลับ

ในมิติของความรัก ละครยังพูดถึงความสัมพันธ์แบบ long-distance ได้อย่างงดงามและเจ็บแสบในเวลาเดียวกัน ความรักของจักรกฤษณ์กับลินดาเติบโตจากจินตนาการ ความคาดหวัง และการเล่าเรื่องของกันและกัน พวกเขาแทบไม่รู้จักกันจริง ๆ แต่กลับรู้จัก "โลกภายใน" ของกันและกันมากกว่าคนที่อยู่ใกล้ตัว

"บางทีคนเราต้องออกไปที่ไกล ๆ เพื่อย้อนกลับมาเข้าใจตัวเอง" สงครามทำให้จักรกฤษณ์ต้องออกไปไกลจากบ้าน จากคนที่รัก จากตัวตนที่เขาอยากเป็น และความฝันที่อยากจะเป็นนักดนตรี แต่การเดินทางนั้นกลับทำให้เขาตั้งคำถามกับชีวิตของตัวเอง เขาเป็นทหารเพราะหน้าที่ หรือเพราะเขาเชื่อในมันจริง ๆ

ถึงแม้ในปัจจุบันโลกอาจยังคงหมุนต่อไปพร้อมความขัดแย้งและสงคราม แต่ในพื้นที่เล็ก ๆ ของความสัมพันธ์ระหว่างคนสองคน ความรักยังคงมีพลังพอที่จะรอคอย "ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง" จึงไม่ใช่เพียงละครรักท่ามกลางสงคราม หากแต่เป็นการทำให้เห็นว่า ทุกครั้งที่โลกพูดถึงสงครามในระดับประเทศ ยังมีใครบางคนกำลังเขียนจดหมายรอการตอบกลับอยู่เสมอ และบางที สิ่งที่มีมนุษย์ต้องการจริง ๆ อาจไม่ใช่ชัยชนะในสนามรบ แต่เป็นวันที่เราจะไม่ต้องเขียนจดหมายบอกคนที่รักว่า "ถ้าผมไม่กลับมา..."

ป.ล. โปรตอยู่ในระยะคิดถึง

ภาพที่ 3.129 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง (27)

ที่มา : 30 pakakrong

วันนี้ได้มีโอกาสดูละครเรื่อง ปล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง ทำให้คิดถึงได้ว่า สงครามให้อะไรเรา ? ถ้าเป็นคนใหญ่คนโตการโยนประชาชนนับแสนนับล้านลงไป ในสมรภูมินั้นไปคงให้อะไรเรามากมาย ทั้งอำนาจ พื้นที่ อิทธิพลทางการเมือง หรือแนวคิดสิ่งประวิทยาศาสตร์ที่ประชาชนคนธรรมดาไม่มีวันเข้าใจ ด้วยซ้ำ แต่ต้องแลกด้วยชีวิตพวกเขา บางทีถ้าเราโชคดี เป็นคนคนนั้น เราได้อะไรบ้าง นอกจากความสูญเสีย และถ้าเล็กกลกว่านั้นอีกเราเป็นคนนอกสมรภูมิรบ นอกจากความขัดแย้งของประเทศนั้น เราเป็นแค่ประชาชนคนธรรมดาคนหนึ่ง ที่มีความรัก มีคนรัก คนที่แค่ถ้าได้เจอหน้าก็พร้อมที่จะเข้าไปกอดเขา เป็นสิ่งที่คู่รักหลายคู่ทำได้เป็นเรื่องปกติ แต่มีคู่รัก คู่หนึ่ง ที่พวกเขาทำได้มากที่สุดคือ เขียน และ รว เพราะ สงคราม

ปล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง เล่าเรื่องของ ลินดา โสภาวดี (หลิน)สาวสวย ที่มีสี่ยก้าได้ก้าเสีย ชัดกับภาพลักษณ์อ่อนหวานของเธอ กับ จักรกฤษ เจริญสุข (จอม) นายแพทย์ทหารยศนายร้อย รูปหล่อ ตัวใหญ่ ใจเล็ก ที่เขียนจดหมายหวานซึ่งจับกันไปมา ในยุคสงครามเวียดนาม ทั้งสองเคยเจอกันตอนเด็ก ๆ เพราะพ่อเป็นเพื่อนกัน ไม่มีอะไรมากกว่านั้น จนได้เขียนจดหมายหากัน ทั้งสองที่ดูแตกต่างกัน แต่มาแปลกที่กลับมีความฝันเป็นคนตรีเหมือนกัน ถึงอย่างนั้นแล้ว หลิน เธอเลือกเดินตามฝัน เธอได้เป็นนักร้องและยังฝันอยากเป็นดาราที่ร้องเพลงเก่งที่สุดในประเทศไทย ส่วน จอม เขาเป็นลูกที่ดี เป็นทหารตามรอยพ่อ และคงจะเป็นอย่างนั้นต่อไปถ้าอ่านจดหมายของหลิน ฉบับนั้นเธอว่าพอเธอหนีออกจากบ้านเพราะความเห็นไม่ตรงกับพ่อ เธอก็ได้มีโอกาสไปประกวดนางงาม แต่ขณะที่พูดแนะนำตัวเอง สั้นรองเท้าเธอตันไปติดกับรองเท้า เธออายมากจนไม่อยากจะกลับไปเพرشู่อีก นั่นคือจุดที่ทำให้จอมอยากเริ่มทำตามฝันตัวเองอย่างเธอ

ในส่วนขององค์ประกอบศิลปะจะเล่าเรื่องของความรัก ความฝัน และ จดหมาย เป็นหลัก จากของเรื่องนี้จากมุมมองเป็นรูป หัวใจสามดวง ดวงใหญ่ ดวงเล็ก และ ดวงใหญ่แต่กลับข้าง เรียงกันตามลำดับ ดวงใหญ่แรกเป็นที่พักของจอม ผนังมีความทึบเป็นส่วนใหญ่สื่อถึงความเนียบ เป็นระเบียบ และอาชีพของเขาที่จำเป็นต้องมีวินัย และหัวใจดวงใหญ่แต่กลับข้างหัวท้าย คือห้องพัก ในกรุงเทพของหลิน ผนังห้องมีความโปร่งมาก เพราะหลินเธอเป็นคนเปิดกว้าง หัวสมัยใหม่ การที่หัวใจทั้งสองต้องกลับหัวท้ายคงสื่อถึงความแตกต่างกันมากของจอมและหลิน สุดท้ายหัวใจดวงเล็กตรงกลางเป็นตัวเชื่อมของหัวใจสองดวง เหมือนกับดนตรี ที่เชื่อมพวกเขาไว้ด้วยกัน แต่อีกนัยยะหนึ่งก็เป็นตัวแบ่งแยก เหมือนกับมหาสมุทรกลาง ที่แบ่งแยกทั้งสองห่างกัน ในอุปกรณ์ประกอบฉากจะมีไอเดียของการพับอยู่มาก เหมือนการพับกระดาษจดหมาย ทั้ง ม่านกันห้องของหลิน และ โต๊ะ เติงของจอม

ส่วนของเครื่องแต่งกาย จอมจะอยู่ในชุดเต็ม ๆ เปลี่ยนบ้างเล็กน้อย มีความเนียบ เป็นระเบียบ สะอาด ตามประสาทหารประจำการ ในสงคราม จะเน้นสีขาว เขียว เป็นหลักตามยูนิฟอร์มทหาร ของหลิน ในตอนเริ่มเรื่องเธอสวมชุดเดรสสีชมพูแป้ว สดใส และจะค่อย ๆ หม่นลงมาเรื่อย ๆ ในตอนที่เจอกับจอม ทะเลาะกัน ในตอนท้ายจอมจะมีสีชมพูมากขึ้นในชุด เช่นเดียวกับกับหลินเธอมีสีเขียว ในชุดมากขึ้น เหมือนทั้งคู่ค่อย ๆ ซึมซับและโหยหาในตัวตนอีกฝ่าย

เรื่องราวของหลินและจอมสะท้อนให้เห็นว่าความรัก ในช่วงเวลาของสงครามไม่ใช่เพียงการรักกัน แต่คือการรอคอยและยึดเหนี่ยวกันผ่านจดหมายและความทรงจำ เพราะในท้ายที่สุดแล้ว สงครามไม่ได้เกิดขึ้นแค่ในสนามรบ แต่ยังเกิดขึ้นกับคนที่ต้องรออยู่ห่างไกลเช่นกัน

ภาพที่ 3.130 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ปล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง (28)

ที่มา : 30 pakakrong

ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง : เมื่อสงครามกับความรัก...

เป็นการนำเสนอเรื่องราวของความสัมพันธ์ที่ค่อย ๆ ก่อตัวขึ้นท่ามกลางระยะทางและสถานการณ์ที่ไม่อาจควบคุมได้ ผ่านตัวละครหลักสองคนคือ “จ๊กกฤษณ์” ทหารเสนารักษ์แห่งกรมแพทย์ทหารบก และ “อินดา” ลูกสาวของเพื่อนพ่อ ทั้งสองเริ่มต้นความสัมพันธ์ผ่านการเขียนจดหมายถึงกัน การแลกเปลี่ยนเรื่องราวในชีวิตประจำวันผ่านตัวอักษรทำให้คนสองคนที่ไม่ได้พบกันบ่อยนักค่อย ๆ สร้างความผูกพันและความรู้สึกที่ลึกซึ้งขึ้นทีละน้อย การเล่าเรื่องของละครอาชีพ “จดหมาย” เป็นแกนสำคัญในการดำเนินเรื่อง จดหมายแต่ละฉบับไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือสื่อสาร แต่ยังเป็นพื้นที่ที่เปิดเผยความคิด ความรู้สึก และโลกภายในของตัวละคร ผู้ชมจึงได้ค่อย ๆ ทำความรู้จักตัวละครผ่านถ้อยคำที่พวกเขาเลือกจะบอกเล่า และผ่านสิ่งที่บางครั้งพวกเขาเลือกจะเก็บงำไว้

อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ที่ถักถักค่อย ๆ เติบโตขึ้นต้องเผชิญกับจุดเปลี่ยนสำคัญ เมื่อ “จ๊กกฤษณ์” พுகเขียนจดหมายถึงอินดา เนื่องจากเขาตัดสินใจลาออกเพื่อเข้าร่วมการฝึกเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่สนามรบ เหตุการณ์ดังกล่าวพาผู้ชมย้อนเข้าสู่บริบทของ สงครามเวียดนามในช่วง พ.ศ. 2507-2515 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มีความขัดแย้งทางอุดมการณ์ระหว่างฝ่ายคอมมิวนิสต์และฝ่ายต่อต้านคอมมิวนิสต์ชายชาติอย่างรุนแรงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้แม้ว่าสงครามครั้งนี้จะเกิดขึ้นในเวียดนามเป็นหลัก แต่ประเทศไทยที่มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนฝ่ายเวียดนามใต้ โดยมีการส่งกำลังทหารไทยเข้าร่วมปฏิบัติการในสงครามครั้งนี้หลายหมื่นนาย การตัดสินใจของจ๊กกฤษณ์ในการเข้าร่วมสงครามจึงสะท้อนความจริงของทหารจำนวนมากในช่วงเวลานั้น ที่ต้องออกจากชีวิตปกติและคนที่ตนรักเพื่อไปเผชิญกับความไม่แน่นอนในสนามรบ เขาไม่อาจรู้ได้ว่ากระสุนนัดใดจะพุ่งมาหาเขา หรือวันหนึ่งจะมีโอกาสได้กลับมาเขียนจดหมายอีกหรือไม่ สิ่งเดียวที่ชัดเจนคือจิตใจของเขาไว้ท่ามกลางสถานการณ์อันโหดร้ายของสงคราม คือความหวังว่าจะได้กลับมาพบกับอินดาอีกครั้งตามคำสัญญาที่เคยให้ไว้

ในอีกด้านหนึ่ง ละครยังชวนให้ผู้ชมตั้งคำถามถึงความมั่นคงของความสัมพันธ์เมื่อระยะทางและสถานการณ์ภายนอกเริ่มเข้ามากดดัน เมื่อจ๊กกฤษณ์ขอให้อินดาไปเยี่ยมเพื่อนของเขาที่กำลังรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาล เหตุการณ์ที่ดูเหมือนเล็กน้อยกลับกลายเป็นจุดเริ่มต้นของความเข้าใจผิดและความขัดแย้ง จนนำไปสู่การทะเลาะกันและการเลิกกันที่ที่สุด ความรักที่เคยดำรงอยู่ผ่านตัวอักษรจึงเริ่มสั่นคลอนภายใต้ความไม่แน่นอนของระยะทาง เวลา และสถานการณ์ของสงคราม นอกจากนี้เนื้อหาของสะท้อนความเปราะบางของจิตใจทหารที่ออกไปทำสงครามกับความสัมพันธ์ของคนที่สองแล้ว ละครยังใช้ องค์ประกอบด้านภาพและเสียง เพื่อขับเน้นอารมณ์ของเรื่องอย่างน่าสนใจ โดยภาพการออกแบบแสงที่มักใช้โทนแสงที่นุ่มและค่อนข้างหม่น บางครั้งทำให้บรรยากาศทึมทึบที่เต็มไปด้วยความรู้สึกของความเหงา ความอ่อนแอ และความโดดเดี่ยวการเฝ้ารอของตัวละครอย่างจ๊กกฤษณ์และอินดา ยืนมองแสงจันทร์ที่หน้าต่าง แสงที่ตกกระทบตัวละครเพียงบางส่วนของเวทีช่วยสร้างภาพของ “ระยะห่าง” ทั้งในเชิงกายภาพและเชิงอารมณ์ ทำให้ผู้ชมสัมผัสได้ถึงความรู้สึกของตัวละครที่ต้องใช้ชีวิตอยู่ห่างไกลกัน

หากพูดถึงบทสรุปของเรื่องราวเราคงไม่สามารถเขียนถึงนี่ออกมาได้ว่าเรื่องราวจะจบแบบไหน สิ่งที่น่าสนใจคือ ละครไม่ได้บอกอย่างชัดเจนว่าเรื่องราวของตัวละครจะจบลงอย่างไร ความสัมพันธ์ของจ๊กกฤษณ์และอินดาถูกทิ้งไว้ในลักษณะของ ลอนจบแบบปลายเปิด ทำให้ผู้ชมแต่ละคนสามารถตีความและจินตนาการต่อได้ด้วยตัวเองการจบแบบปลายเปิดทำให้ผู้ชมไม่ได้เป็นเพียงคนดูที่รอรับคำตอบจากรายการเท่านั้น แต่ยังสามารถร่วมในการคิดต่อว่าอนาคตของตัวละครจะเป็นอย่างไร บางคนอาจมองว่าทั้งสองอาจได้กลับมาพบกันอีกครั้ง ในขณะที่บางคนอาจคิดว่าระยะทาง เวลา และสงครามอาจทำให้ความสัมพันธ์ของพวกเขาไม่เหมือนเดิมอีกต่อไป และตอนจบของละครจึงไม่ได้เป็นเพียงการบิศเรื่อง แต่ยังเปิดโอกาสให้ผู้ชมได้เชื่อมโยงเรื่องราวกับประสบการณ์ของตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการความรัก การรอคอย หรือความคิดถึงที่อาจเกิดขึ้นในชีวิตของแต่ละคนท้ายที่สุดแล้ว “ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง” จึงเป็นละครที่ไม่ไว้ใจให้คำตอบที่ตายตัว แต่ชวนให้ผู้ชมกลับไปคิดและตีความเรื่องราวด้วยตัวเอง และบางทีประสบการณ์หรือความทรงจำของผู้ชมแต่ละคน อาจกลายเป็นบทสรุปของเรื่องนี้ในรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป

ป.ล. หากการออกไปที่ไกลๆ เมื่อย้อนกลับมาจะพบตัวเองในอีกมุมหนึ่ง

ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง

ภาพที่ 3.131 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง (29)

ที่มา : 30 pakakrong

ถ้าเราไม่ทำตามความฝันของตัวเอง แล้ว ใครจะทำได้ ?

คำถามนี้ไม่ได้เป็นเพียงประโยคของตัวละคร

แต่ยังสะท้อนไปถึงการต่อสู้ระหว่างความรัก ความฝัน และแรงกดดันของสังคม ในช่วงเวลาที่โลกกำลังอยู่ท่ามกลางสงคราม

“ปล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง” เป็นเรื่องราวที่ถูกวางไว้ในช่วงปี พ.ศ. 2510 - 2513 ช่วงเวลาที่สงครามเวียดนามเต็มไปด้วยสถานการณ์ที่รุนแรง และประเทศไทยก็ได้มีบทบาทสำคัญ ในฐานะพันธมิตรของสหรัฐอเมริกา ที่ได้ร่วมส่งกองกำลังเข้าไปสนับสนุน นอกจากนี้ยังได้มีการกล่าวถึงกรอบของสังคมผ่านภูมิหลังของตัวละคร การเลือกเส้นทางชีวิต และผลกระทบของสงครามที่แทรกซึมเข้ามาไม่เว้นแม้แต่ความรักของผู้คน จึงทำให้สงครามไม่ใช่แค่เพียงฉากในสนามรบ แต่เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสังคม ที่จะสร้างแรงกดดัน และค่อย ๆ แทรกซึมเข้าไปในชีวิตและส่งผลกระทบต่ออย่างแนบเนียน

การดำเนินเรื่องผ่านจดหมายคือจุดเด่นสำคัญของละครเรื่องนี้ โดยเป็นเรื่องราวความรักระหว่างจักรกฤษณ์ นายแพทย์ทหาร และลินดา นักวิ่งในศัลยกรรมที่เติบโตขึ้นท่ามกลางระห่ำหลายพันกิโล จึงมีเพียงแค่ตัวอักษรผ่านจดหมายเท่านั้นที่เป็นพื้นที่ให้สามารถสื่อสาร แสดงอารมณ์และความรู้สึกต่อกันฝ่ายใด นอกจากนี้ยังมีการดำเนินเรื่องราวสถานการณ์ของสงครามผ่านเสียงข่าวจากวิทยุ สื่อทั้งสองรูปแบบนี้ ทำหน้าที่กลายเป็นความหมายของการตัดสินใจระหว่างโลกความจริง ที่เต็มไปด้วยการเมืองและสงคราม กับ โลกที่เต็มไปด้วยความรักที่เกิดขึ้นของทั้งสองคน

ลินดาถูกสร้างให้เป็นภาพแทนของผู้หญิงยุคใหม่ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความฝัน และพยายามที่จะหลุดพ้นจากกรอบของสังคม โดยได้มีการพูดถึง รองเท้าส้นสูง ซึ่งไม่ได้เป็นเพียงเครื่องแต่งกาย แต่คือเครื่องหมายของความทะเยอทะยานและการประกาศตัวตน จากที่เล่าเรื่องราวเหล่านี้สูงติดอยู่ในรองเท้าเวทีก กลายเป็นฉากที่นำเสนอจุดเปลี่ยนสำคัญของชีวิต โดยสามารถสื่อแทนภาพนั้นได้ด้วยความหมายของผู้หญิงที่ถูกกรอบสังคมจุดรั้ง ติดอยู่กับพื้นที่เล็ก ๆ ไม่สามารถไปไหนได้ แต่สุดท้ายเมื่อรองเท้าส้นสูงหลุดออกมา การตัดสินใจที่จะย้ายออกจากเพชรบูรณ์ก็เกิดขึ้น ลินดาไม่ได้ยอมถูกปิดกั้น แต่กลับสู้และยืนหยัดด้วยตัวเอง เพื่อเลือกที่จะเดินตามความฝัน และเป็นผู้หญิงสมัยใหม่อย่างที่เธอต้องการ

ในทางตรงกันข้าม จักรกฤษณ์คือภาพแทนของผู้ติดอยู่ในกรอบและถูกควบคุมด้วยอำนาจ ทั้งความฝันที่ถูกทำลายตั้งแต่วัยเด็ก จากเหตุการณ์กบฏที่ถูกล้อมปราบที่นั่น ไม่ใช่เพียงแค่สิ่งของเท่านั้นที่ถูกทำลาย หากแต่รวมไปถึงความฝันของเขาที่ถูกฝังลงด้วยอำนาจของคนอื่น การนำเสนอแต่ละองค์ประกอบของตัวละครนั้น ไม่ว่าจะเป็น ชุดเครื่องแบบทหาร กิจวัตรซ้ำซาก และการเขียนจดหมาย ในช่วงต้นที่ค่อนข้างชัดเจน ไม่มีลำดับส่วน ส่วนสะท้อนถึงการถูกเสียดมาให้อยู่ภายใต้การเฝ้าระวัง มากกว่าจะคิดหรือตัดสินใจเอง แม้กระทั่งคำสัญญาสุดท้ายก่อนจะเสียดแม่ไป ก็ทำหน้าที่กลายเป็นพันธะซึ่งผูกเราเอาไว้ ไม่ต่างจากหน้าที่ทางทหารที่เขาทำแล้ว แม้เขาไม่ได้หยุดเลิกทำตามฝัน แต่ก็ไม่เคยมีพื้นที่ให้มันได้เติบโต

ตัวละครทั้งสองที่เติบโตมาในบริบทชีวิตที่ต่างกัน ถูกนำเสนอผ่านแนวคิดที่ตัดกันอย่างชัดเจน ทั้งในการออกแบบพื้นที่ ช่องว่างของฉากที่มีทั้งพื้นที่ที่ปิดและโปร่งไม่เท่ากัน รวมถึงเครื่องแต่งกายที่เปลี่ยนแปลงไปตามช่วงเวลาของลินดา ตรงข้ามกับจักรกฤษณ์ที่ยังคงอยู่ในภาพของเครื่องแบบทหาร และสามารถสะท้อนได้ถึงเส้นทางชีวิตที่ต่างได้เลือกเดิน จักรกฤษณ์ที่เลือกเป็นทหารเพราะพ่อ และเป็นหมอมเพราะแม่ แสดงถึงการเติบโตภายใต้การเฝ้าระวังและทำตามคำสั่ง มากกว่าการฟังเสียงหัวใจของตนเอง ในขณะที่ลินดากลับเป็นตัวแทนของผู้หญิงยุคใหม่ที่กล้าทำตามความฝัน แม้จะต้องเผชิญกับการคัดค้านจากครอบครัว ความรักระหว่างทั้งสองจึงไม่ใช่เพียงความรักของคนที่ต้องห่างไกลกันทางระยะทางเท่านั้น แต่ยังเป็นความสัมพันธ์ของคนเติบโตมาภายใต้แนวคิดที่ต่างกัน จักรกฤษณ์ สะท้อนค่านิยมแบบเก่า ที่ยึดถือระเบียบ วินัย และหน้าที่ ในขณะที่ ลินดา มีความคิดสมัยใหม่ ให้ความสำคัญกับความฝันและอิสระ ในการเลือกเส้นทางของตนเอง ถึงแม้ทั้งสองจะมีความรู้สึกรักให้แก่กัน แต่สุดท้าย การบีบตัวเข้าหาของกรอบสังคมก็อาจสามารถทำให้เกิดความไม่เข้าใจ ในความสัมพันธ์ได้ เป็นผลกระทบที่ส่งต่อมาอย่างแนบเนียน

ประเด็นนี้ยังชัดเจนขึ้น เมื่อได้มีการอ้างอิงถึง ช่างหลังภาพ ของ ศรีบูรพา ซึ่งเล่าเรื่องราวความรักที่ไม่สมหวังระหว่าง คุณหญิงกิติ และ นพพร ที่ถูกจำกัดด้วยกรอบของสังคมและชนชั้น การที่ลินดาถูกทาบถามให้รับบทคุณหญิงกิตินั้น จึงทำหน้าที่เป็นภาพสะท้อนความเป็นไปได้ของความสัมพันธ์ระหว่างเธอกับจักรกฤษณ์ ว่าความรักในแนวคิดสมัยใหม่นั้น จะสามารถหลุดพ้นจากกรอบสังคมได้หรือไม่ นอกจากนี้ บทบาทของคุณหญิงกิติ เป็นในฐานะของผู้หญิงที่ยอมจำนนต่อกรอบสังคม นั่นยิ่งตอกย้ำความขัดแย้งกับตัวลินดาให้มากขึ้น ในฐานะของผู้ที่ต้องการจะเป็นผู้หญิงยุคใหม่ ที่มีสิทธิในการเลือกเส้นทางชีวิตของตนเอง การอ้างอิงนี้จึงช่วยขยายประเด็นเรื่องอิทธิพลภายใต้โครงสร้างสังคมปิดอับโดยได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ จากคุณป้าทั้งห้าของจักรกฤษณ์ ก็ล้วนเต็มไปด้วยภาพสะท้อนของสังคมที่มีการใช้อำนาจในการกดทับผู้หญิง ทั้งกล่าวถึงการชักโปงประวัติ วิจารณ์การแต่งตัว บังคับให้เล่าเรื่องที่การงาน ขวนขวายสังคม และบังคับทานอาหาร เป็นกำหนดบทบาทให้อย่างไม่เปิดให้ปฏิเสธ สิ่งเหล่านี้คือความรุนแรงที่ไม่ได้เกิดจากสงคราม หรือเกิดจากปืนแต่อย่างใด แต่มันคือความรุนแรงที่เข้ามาในรูปแบบของปิดอับโดยที่ผู้หญิงจำนวนมากต้องเผชิญ

โดยรวมแล้ว ละครเรื่องนี้ไม่ได้เป็นเพียงเรื่องราวความรักของคนสองคนที่อยู่ไกลกัน หากแต่ยังเป็นเรื่องราวของการพยายามรักษาความฝันเอาไว้ท่ามกลางแรงกดดันและกรอบของสังคม การตั้งคำถามต่อบทบาทที่เข้ามาบีบหนทางและกำหนดเส้นทางชีวิต กิตารของจักรกฤษณ์ และรองเท้าส้นสูงของลินดา คือสัญลักษณ์ของเสียงเล็ก ๆ ที่พยายามประกาศถึงจุดยืนในการมีอยู่ของความฝัน ท่ามกลางสงคราม อำนาจ และกรอบของสังคม

ท้ายที่สุด สงครามในเรื่องนี้จึงไม่ได้เกิดขึ้นเพียงแค่นสนามรบ

แต่กลับเกิดขึ้นแม้ภายในชีวิตของผู้คน สงคราม ระหว่างความรักและหน้าที่ ระหว่างความฝันและกรอบของสังคม

ละครเรื่องนี้ จึงเป็นภาพสะท้อนของมนุษย์ที่ต้องเผชิญกับสงครามของตัวเองที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ ไม่ว่าโลกจะเปลี่ยนแปลงไปมากเท่าไรก็ตาม

ภาพที่ 3.132 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ปล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง (30)

ที่มา : 30 pakakrong

ละครเวทีเรื่องนี้สามารถดึงดูดผู้ชมเข้าไปสู่โลกของสงครามได้อย่างน่าประหลาดใจ แต่สงครามที่เกิดขึ้นนั้นไม่ได้อยู่บนสนามรบ หากมันคือสงครามที่ค่อยๆ ระเบิดในใจคนดู

โปรตุเกสอยู่ในระยะคิดถึง...

เป็นละครเวทีที่พูดถึงระยะห่างระหว่างคนสองคนที่ไกลกันเกินกว่าจะพบเจอได้ง่าย ตัวละครหลักอย่าง “จอม” และ “ลินดา” ต่างใช้ชีวิตอยู่คนละเส้นทาง จอมคือทหารที่ยอมทิ้งความฝันของตนเองเพื่อไปรบในสงครามเวียดนาม ขณะที่ลินดาเป็นหญิงสาวที่พยายามไล่ตามความฝันของตนในฐานะนักร้อง

เรื่องราวจึงดำเนินไปท่ามกลางระยะทางที่ห่างไกล เปรียบเสมือน พระอาทิตย์และดวงจันทร์ที่โคจรอยู่ในจักรวาลเดียวกัน แต่ยากจะได้อยู่ใกล้กัน โดยมีสงครามเป็นเสมือน “โลก” ที่คั่นกลางระหว่างพวกเขา แม้จะอยู่ไกลกันเพียงใด แต่ทั้งสองต่างก็รู้ว่าอีกฝ่ายยังคงมีตัวตนอยู่ในจักรวาลเดียวกัน

ละครเรื่องนี้เป็นมากกว่าละครเวทีทั่วไป หากแต่เป็นเรื่องราวของความโหยหาถึงคนที่อยู่ห่างไกลอย่างเจ็บปวด จนเมื่อผู้เขียนพยายามจะเขียนคำวิจารณ์ถึงมัน กลับรู้สึกราวกับว่ามีลูกกระสุนแห่งตัวอักษรค่อย ๆ รัวขึ้นในหัวใจ จนกลายเป็นถ้อยคำเหล่านี้

•ไอ้ดวงจันทร์ ฉันเฝ้ามองเธอทุกคำคืน
ดวงเดือนเอย เจ้าจะเป็นเช่นไร
ข้าได้แต่ฝากความคิดถึงไว้กับแสงจันทร์
แม้เป็นเพียงกระต่ายหมายจันทร์
ก็ยังเฝ้าฝันถึงเธอทุกคำคืน

“ฉันเป็นดั่งกระต่ายหมายจันทร์ที่เฝ้าเธอในทุกคำคืนวัน”

แม้สงครามจะทำให้ลินดาและจอมต้องใช้ชีวิตอยู่กับความหวาดกลัวในทุก ๆ วัน ว่าคนที่เฝ้ารออยู่ปลายทางนั้นจะยังมีโอกาสได้กลับมาพบกันอีกหรือไม่ ไม่มีใครรู้ได้เลยว่าลูกกระสุนจากทิศทางใดจะลั่นโกฟ่งเข้ามาหาชีวิตของเขาในวันที่ถัดไป

ความหวาดกลัวนี้สะท้อนผ่านเรื่องเล่าที่จอมเล่าถึงเพื่อนทหารของเขา “สมภพ” และหญิงคนรัก “บุษบา” คู่รักที่ถูกพรากจากกันด้วยสงคราม เพราะในท้ายที่สุดสมภพก็ไม่ได้กลับมาชม “ดวงเดือน” ของเขา – บุษบา ที่ยังคงเฝ้ารออยู่

เรื่องราวนี้ซึ่งไม่ใช่เพียงแต่เรื่องเล่าของเพื่อนทหาร หากแต่เป็นความกลัวที่ซ่อนอยู่ลึก ๆ ในใจของจอมเอง เขากลัวว่าสักวันหนึ่งเรื่องเดียวกันนี้อาจเกิดขึ้นกับเขา และเขาไม่ต้องรอให้ “ดวงเดือน” ของเขา – ลินดา ต้องกลายเป็นคนที่ได้แต่เฝ้ารออย่างไร้ความหวัง

แต่ต่างออกไปจากเรื่องเล่าของลินดา เธอเล่าถึง “กิริติ” ชายหนุ่มที่นภภพหลงใหลอย่างถอนตัวไม่ขึ้น ทั้งสองเป็นคู่รักจากละครโทรทัศน์เรื่องโปรดของเธอ เป็นความรักที่มีการหยอกเย้า หัวเราะหัวเราะตามแบบฉบับละครไทย ราวกับจะบอกว่า แม้จะต้องเพียงใด สุดท้ายหัวใจก็ยังยอมแพ้ให้กับความรักอยู่ดี

ทว่าเรื่องเล่าของลินดาไม่ได้เกิดขึ้นจริง หากเป็นเพียงภาพสมมุติที่เธอจินตนาการขึ้นมา หมวกใบหนึ่งถูกใช้แทนจอม หมอนรองศีรษะถูกใช้แทนตัวเธอเอง ราวกับฉากละครเล็ก ๆ ที่ถูกสร้างขึ้นกลางห้องเตียงของเธอ มันคือโลกที่เธอสร้างขึ้นเพื่อปลอมโยนหัวใจโลกที่เธอหวังว่า...สักวันหนึ่งมันอาจกลายเป็นเรื่องจริง เป็นความโหยหาที่ทั้งสองส่งถึงกันผ่านระยะทางของสงคราม

ถ้าจะพูดในแบบของกันปิง มันก็เหมือนการเดินทางไปถึงจุดสุดยอดเขา ผ่านเพียงตัวอักษรในจดหมาย พวกเขาได้แต่เขียนได้แต่อ่าน และจินตนาการถึงกัน แต่เพียงเท่านั้น ก็ทำให้ความคิดถึงเบาบางลงได้บ้างและทำให้ยังมีความหวังว่า สักวันหนึ่งพวกเขาจะได้ไปยืนอยู่บนยอดเขานั้นเคียงข้างกันจริงๆ

พอดูเสร็จก็มีคำถามหนึ่งผุดขึ้นมาในใจว่า “ทำไมเรารักกันได้ ทั้งที่ยังไม่เคยเจอกัน” แต่ไม่นานนัก ก็พอได้คำตอบว่า บางทีความรักมันอาจเกิดขึ้นจากเพียง “ความรู้สึก” เท่านั้นเอง ถ้าพูดตามภาษาของสังคม เราอาจบอกว่าสเปคของเราคือ สูง ขาว หล่อ หมวย แต่สุดท้ายแล้ว “สเปค” ก็เป็นเพียงกรอบที่เราตั้งขึ้นมาเท่านั้น เพราะเมื่อความรักเกิดขึ้นจริง มันไม่ได้เดินเข้ามาพร้อมเงื่อนไขใดๆ มันแค่เกิดขึ้น...เพราะเรารู้สึก

เหมือนกับจอมและลินดา ที่แทบไม่เคยพบหน้ากันเลยตั้งแต่เติบโตมา พวกเขาเคยเจอกันเพียงตอนเด็กๆ ใครจะคิดว่า คนที่เคยผ่านเข้ามาในช่วงเวลาสั้นๆ ของชีวิตวันนั้น จะกลายเป็นคนที่เรารอบหัวใจให้ทั้งหมดในวันนี้ โดยไม่มีชื่อแม่ใดๆ มันก็ไม่ต่างจากพ่อแม่ที่ตั้งท้องเรา พวกเขาไม่รู้หรือรู้ว่าเราจะเกิดมาหน้าตาเหมือนใคร จะสวยหรือไม่ จะเก่งหรือเปล่า แต่ความรักมันเกิดขึ้นไปแล้วตั้งแต่ก่อนที่เราจะลืมตาดูโลกเสียอีก เพียงเท่านั้นก็มากพอที่จะตอบคำถามข้างต้นได้ว่า บางครั้งความรักก็ไม่ต้องการเหตุผลอะไรเลย

สุดท้ายนี้ อยากให้ทุกคนลองหันกลับมามองคนที่กำลังรอเราอยู่บ้างบางทีในคำคืนที่มีมิติ เราอาจวิ่งตามสิ่งที่ตัวเองต้องการ จนลืมหันกลับมามองรอบข้าง ว่าจริง ๆ แล้วมีใครบางคนกำลังยืนรอเราอยู่ และคอยซัพพอร์ตเราเสมอ เมื่อเราแบกรับ สรรพภูมิของความต้องการในชีวิตไม่ไหว และถ้าวันหนึ่งคุณรู้สึกเหนื่อยเกินจะวิ่งต่อ ก็ขอให้อิงกลับมา อย่าหันมองข้างหลัง แล้ววางหมอนองฟ้าเพื่อที่จะรู้ว่าคนที่เรารัก อาจกำลังเงยหน้ามองดวงจันทร์ดวงเดียวกับเราอยู่

ภาพที่ 3.133 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรตุเกสอยู่ในระยะคิดถึง (31)

ที่มา : 30 pakakrong

ปล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง

“War is over if you want it.” คำกล่าวของ John Lennon หนึ่งในสมาชิกวง The Beatles และ Yoko Ono ภรรยาของเขา ซึ่งถูกใช้เป็นทั้งสโลแกนและเนื้อหาของบทเพลง ในการณรงค์ต่อต้านสงครามเวียดนาม ที่ได้ยืนแล้วดูเหมือนจะเป็นไปได้ แต่ในโลกความเป็นจริง สงครามไม่เคยจบลงเพียงเพราะเราอยากให้มันจบ เพราะมันไม่ได้หมายถึงแค่การต่อสู้ของประเทศหรืออุดมการณ์เท่านั้น หากยังหมายถึง การพรากผู้คนออกจากกัน และทำให้การพบกันของคนสองคนกลายเป็นเรื่องที่ต้องรอคอยอย่างยาวนาน

“ปล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง” คือเรื่องราวของคนสองคนที่ต้องทำความเข้าใจกัน ผ่านตัวอักษรในจดหมาย เพราะพวกเขาไม่อาจพบหน้ากัน เนื่องจากสงคราม สิ่งที่น่าสนใจของละครเวทีเรื่องนี้คือการเปลี่ยน “ข้อจำกัด” ให้กลายเป็น “วิธีการ” ของการเล่าเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นการมองไม่เห็นกัน การสื่อสารที่ต้องผ่านจดหมาย หรือแม้กระทั่งการมีตัวละครเพียงสองคนบนเวที ข้อจำกัดเหล่านี้ไม่ได้ทำให้จังหวะของเรื่องราวเนิบช้าลง แต่กลับเปิดพื้นที่ให้คนดูได้มองเห็นรายละเอียดบางอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น ผ่านองค์ประกอบที่ช่วยชูภาพบนเวทีให้ชวนมอง และการหยิบยกเรื่องราวในประวัติศาสตร์ ณ ช่วงเวลานั้นมา ไม่ว่าจะเป็น สงครามเวียดนาม การก้าวเหยียบดวงจันทร์ของนิล อาร์มสตรอง นวนิยายข้างหลังภาพ รวมไปถึงการเอ่ยถึงบุคคลและสถานที่ต่าง ๆ ที่อยู่ในยุคนั้น ซึ่งการสอดแทรกเรื่องจริงเหล่านี้เข้ามาในเรื่องราว ไม่เพียงช่วยขยายบริบทของช่วงเวลาให้ชัดเจนขึ้น แต่ยังทำให้เราได้รู้จัก และเข้าใจฉากหลังของสงครามผ่าน “ชีวิตของคน” ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง

หากมีใครสักคนหนึ่งที่มักแสดงความเข้มแข็งของตนเองออกมาอยู่เสมอ โดยมี “หน้าที่” คอยย้ำเตือนเขาตลอดเวลา แต่ในวันหนึ่ง สถานการณ์อันโหดร้ายกลับทำให้เขาพูดคำว่า “กลัว” ออกมาเป็นครั้งแรก ช่วงเวลานั้นเองที่ทำให้เราเห็นผลกระทบโดยตรง ที่จอมได้รับจากสงคราม แม้สงครามจะเป็นสิ่งที่ไม่มีความหวัง แต่ในความเป็นจริง หลายครั้งผู้คนก็ไม่อาจหลีกเลี่ยงมันได้ สำหรับคนตัวเล็ก ๆ อย่างเรา บางทีสิ่งที่ทำได้ อาจมีเพียงการหวัง หรือถึงขั้นต้องสวดมนต์ อย่างที่ลินดาทำ ผู้หญิงที่เกลียดสงคราม และไม่เคยมองเข้าใจการมีอยู่ของมัน แต่ถึงอย่างนั้น เธอก็ไม่เคยยอมแพ้ต่อความหวัง ว่าสักวันหนึ่งเขาจะได้อีกกลับมา

สิ่งที่ทำงานกับคนดูได้อย่างชัดเจนอีกอย่างหนึ่ง คือการ “เข้าไปในพื้นที่ของจอม” ที่เกิดขึ้นเพียงสามครั้ง ราวกับเป็นพื้นที่เล็ก ๆ ที่ค่อย ๆ เผยให้เห็นความหวังของลินดาในแต่ละช่วงเวลา ครั้งแรกคือการที่ทั้งคู่ยอมเปิดประตูให้กันและกัน ยอมให้ใครอีกคนก้าวเข้ามาในพื้นที่ส่วนตัวของตนเอง ครั้งที่สองคือการเข้าไปในห้องพร้อมกับจดหมายในมือ และความหวังว่าเขาจะต้องกลับมา ส่วนครั้งสุดท้ายคือการกลับเข้าไปในห้องเดิมอีกครั้ง แม้เวลาจะผ่านไปนานเพียงใด ลินดาก็ยังคงไม่ยอมแพ้ต่อเรื่องของจอม และเมื่อการรอคอยอันยาวนานนำไปสู่การพบกันอย่างเรียบง่ายในตอนสุดท้าย การเข้าไปในพื้นที่นั้นของลินดา มันยิ่งทำให้การรอคอยมีค่า และเพลง Something ของ The Beatles ก็ค่อย ๆ ดังขึ้น ราวกับเป็นเสียงสะท้อนของความรู้สึกที่ตัวละครไม่อาจอธิบายออกมาเป็นคำพูดได้ เพราะเนื้อหาของเพลงเองก็พูดถึงบางสิ่งบางอย่างในตัวใครคนหนึ่งที่ทำให้เราหลงรักโดยไม่จำเป็นต้องมีเหตุผลใด ๆ การเลือกใช้เพลงนี้จึงทำให้การพบกันไม่ต้องยิ่งใหญ่ แต่ยิ่งใหญ่ในความรู้สึก เป็นช่วงเวลาธรรมดาที่กลับเต็มไปด้วย “ความหมาย” ของการรอคอย ที่สิ้นสุดลงเสียที

ถึงแม้สงครามจะทำให้ใครหลายคนรู้สึกถึงชัยชนะ ผลประโยชน์ หรือความยิ่งใหญ่ แต่ในอีกด้านหนึ่ง มันก็ทิ้งความหวาดกลัว ความสูญเสีย และความเปราะบางไว้ในชีวิตของผู้คนที่ต้องอยู่กับมันโดยตรง และหากสงครามจบไป ก็อาจถูกบันทึกไว้ในฐานะเหตุการณ์สำคัญของโลก แต่สำหรับคนที่ต้องใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางมัน เขาอาจจะต้องการแค่ช่วงเวลาธรรมดา ๆ ที่สำคัญในชีวิตของเขา กลับคืนมา และละครเวทีเรื่องนี้ก็ได้ทำให้เรารู้สึกว่า การรอคอย การคิดถึง และการพบกันของคนสองคน เป็นเรื่องที่ยากมากกว่าจะได้มา

อ้างอิง

รัฐธรรม ศิริฤกษ์. (2025, 29 กรกฎาคม). จอห์น เลนนอน & โยโกะ โอนโอะ : “WAR IS OVER” สาธารณแห่งสันติภาพที่เริ่มต้นจาก ‘เตียงนอน’. THE PEOPLE. <https://www.thepeople.co/social/the-never-die/55432>

ภาพที่ 3.134 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ปล.โปรตอยู่ในระยะคิดถึง (32)

ที่มา : 30 pakakrong

"สงคราม - ระยะเวลา - ความรัก" สามคำที่อยู่สวนทางกัน แต่หากเมื่อวางอยู่ท่ามกลางสงคราม กลับยิ่งทำให้เขา และเธอรู้จักกันลึกซึ้งกว่าที่เคย

ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง ละครเวทีในเทศกาลศิลปะการแสดงนิพนธ์ รุ่น 29 กุมภาพันธ์ เล่าเรื่องอย่างเรียบง่าย ผ่าน "จักรกฤษณ์" แพทย์ทหารผู้ก้าวเข้าสู่สนามรบ และ "รินดา" หญิงสาวผู้ฝันจะเป็นนักแสดง ความสัมพันธ์ของทั้งคู่เริ่มต้นจากคำแนะนำของผู้ใหญ่ ก่อนจะค่อย ๆ ผลิบานผ่านจดหมายที่ส่งถึงกัน การเขียนจดหมายจึงไม่ใช่เพียงการสื่อสาร หากเป็นการขยับระยะทางของสงครามให้เหลือเพียง "ระยะคิดถึง..."

ฉากหลังของเรื่องตั้งอยู่ในปี 2510-2513 ช่วงที่ไทยเข้าร่วมรบในฐานะพันธมิตรของสหรัฐฯ ภายใต้ความหวาดกลัวคอมมิวนิสต์ อันเป็นผลพวงจาก สงครามเวียดนาม และการถูกควบคุมทางความคิดจากระบบความเชื่อแบบอเมริกา ประโยคของรินดาที่ว่า "เรากลัวคอมมิวนิสต์ไม่ต่างจากผี" จึงสะท้อนการตั้งคำถามต่อความกลัวที่อาจถูกปลูกฝัง มากกว่าจะเกิดจากความเข้าใจอย่างแท้จริง และชวนให้ผู้ชมครุ่นคิดถึงความสูญเสีย รวมถึงผู้ใดที่ได้รับผลประโยชน์จริงๆ จากการเกิดสงครามในครั้งนั้น

จักรกฤษณ์ คือ ภาพแทนของอุดมการณ์ชายชาติรักในยุคสมัยนั้น เขาละทิ้งความฝันอยากเป็นนักดนตรี เลือกเดินตามความคาดหวังของพ่อ และรับหน้าที่แพทย์อาสาในสนามรบ ท่ามกลางเสียงปืน และความสูญเสีย เขาค่อย ๆ ตั้งคำถาม กับตัวตนจริง ๆ ของตนเอง เยียนรู้ว่าเกียรติยศไม่อาจมีได้อย่างแท้จริง หากต้องแลกมาด้วยความเจ็บปวดของการสูญเสีย

รินดาในอีกด้าน คือหญิงสาวหัวสมัยใหม่ที่กล้าเลือกเส้นทางชีวิต เธอออกจากบ้านเข้ามาในกรุงเทพฯ เป็นนักร้องที่โลดลิ่วในคลับ ย่านราชดำเนิน เพื่อไล่ตามความฝันในการเป็นนักแสดง นุคลิกของเธอสะท้อนความเป็นอิสระ และการรักตนเอง เธอเข้าใจโลก เข้าใจสถานการณ์ และพยายามเข้าใจชายคนรัก แม้ต้องเผชิญความไม่แน่นอนของความสัมพันธ์ระยะไกลก็ตาม

รอยร้าวเกิดขึ้นเมื่อ จักรกฤษณ์ ขอร้องให้ รินดา ไปเยี่ยมเพื่อนของเค้าที่โรงพยาบาล เพื่อให้เพื่อนได้เจอกับคนที่พอจะทำให้อาการบาดเจ็บทุเลาลงบ้าง แต่ความหวังดีกลายเป็นความเข้าใจผิด ทำให้ทั้งคู่ขาดการติดต่อกัน ความรักถูกลดทอน ทว่าในท้ายที่สุด ความคิดถึงกลับทำหน้าที่เยียวยา หลังเสร็จสิ้นภารกิจในสนามรบ จักรกฤษณ์เดินทางกลับประเทศไทย เพื่อไปหารินดา หญิงสาวผู้เป็นดวงใจของเขา ความห่างไกล และบาดแผลจากสงครามไม่อาจทำให้ความรู้สึกจางลงได้ ตรงกันข้าม มันยิ่งทำให้ทั้งคู่ตระหนักว่าความรักของพวกเขาคุ้มค่ามากเพียงใด

ในเชิงการออกแบบ ฉากที่มีระแนงในท้องของทั้งสองตัวละคร ทำหน้าที่เสมือนภาพสะท้อนตัวตน ห้องของจักรกฤษณ์เปิดทึบมากกว่า เป็นระเบียบ ซึ่งอาจจะสื่อถึงกรอบหน้าที่ และความคาดหวัง ขณะที่ห้องของรินดาโปร่ง และเปิดกว้าง อาจแสดงถึงเสรีภาพทางความคิด รายละเอียดหรือพ เช่น ขวดน้ำหอมแบบบับลูกยาง สะท้อนกลิ่นอายของยุคสมัยอย่างมีเสน่ห์ เครื่องแต่งกายค่อย ๆ เปลี่ยนโทนสีตามพัฒนาการของตัวละคร สีส้มพุดที่ปรากฏบนเสื้อของจักรกฤษณ์ และสีเขียวที่เพิ่มขึ้นในชุดของรินดา ในตอนท้าย สื่อถึงการหลอมรวมของความรู้สึก และความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ การเลือกใช้สีไฟ ในแบบที่อิงตามสิ่งที่มันควรจะเป็น ทั้งในแง่ของความรู้สึก และในแง่ของความเป็นจริง ทำให้ตัวละครกลมกลืนกันแล้ว มันอินตามเนื้อเรื่องได้มากขึ้นกว่าเดิมอีกด้วย

ท้ายที่สุด ละครเรื่องนี้ไม่ได้เป็นเพียงเรื่องรักในห้วงสงคราม หากคือบทสนทนาระหว่างอุดมการณ์กับความเป็นมนุษย์ และย้ำเตือนว่า แม้โลกจะเต็มไปด้วยความขัดแย้ง ความรักยังคงเป็นพื้นที่ปลอดภัยที่งดงามที่สุดเสมอ

ป.ล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง...

ภาพที่ 3.135 : ภาพเขียนวิจารณ์ละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง (33)

ที่มา : 30 pakakrong

In The Distance of Missing You

ปล. โปรดอยู่ในระยะคิดถึง

ตัวละคร

จักรกฤษณ์

ลินดา

สถานที่

กรุงเทพมหานคร

บ้านพักของจักรกฤษณ์

บ้านพักของลินดา

โลลิต้าไนท์คลับ

ศิริราช

ที่ใดใด อาทิ ทำน้ำ ถนน

กาญจนบุรี

ค่าย

เวียดนาม

ในสงคราม

ช่วงเวลา

ธันวาคม 2510 (ฤดูหนาว) ถึง ธันวาคม 2513 (ฤดูหนาว)

ฉากที่	ชื่อฉาก	เดือน/ปี ที่เริ่ม	เดือน/ปี ที่จบ	รายละเอียด
1	ระยะแรกพบ	ธันวาคม 2510	กุมภาพันธ์ 2511	- 3 เดือน - ฤดูหนาว / ปีใหม่
2	ประสบปรารถนา	ปลายเมษายน 2511	มกราคม 2512	- กองพลเสือด่า (ที่มา) จัดตั้ง 17 ธค 2511 - จบที่ไปเวียดนาม (ถึงเวียดนาม 30 สค 2511) - เสน่ห์หา
3	รวนเรทุกเวลา	มกราคม 2512	เมษายน 2512 ?	- สงครามเวียดนาม - รายละเอียดในเรื่อง 7-8 วัน - แบร์แคท
4	คณิงหาแม่จากไป	กรกฎาคม	ต้นมีนาคม	- การรบที่เวียดนาม

		2512 อะพอลโล	2513	- จบที่สงครามเพือกหญิงน กพ 2513 - เสน่ห์หา สงสารใจฉันบ้าง
5	สุขใจเมื่อใกล้กัน	ธันวาคม 2513		- จบที่งานกาชาด

Keywords: ตัวตน แตกต่าง เต็มเต็ม

Important

<https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%97%E0%B8%A8%E0%B9%84%E0%B8%97%E0%B8%A2%E0%B9%83%E0%B8%99%E0%B8%AA%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B9%80%E0%B8%A7%E0%B8%B5%E0%B8%A2%E0%B8%94%E0%B8%99%E0%B8%B2%E0%B8%A1>

<https://cheewajit.com/news/115378.html>

<https://youtu.be/mwb0LfzuXec>

https://youtu.be/7UkmrR_t4NU

ภาคผนวก ก

บทละครเวทีเรื่อง ป.ล.โปรดอยู่ในระยะคิดถึง

ฉากที่ 1 ระยะเวลาแรกพบ

ช่วงเวลา ธันวาคม 2510 - มีนาคม 2511 ฤดูหนาวถึงต้นฤดูร้อน

สถานที่ บ้านพักของจักรกฤษณ์และลินดา / ทำน้ำศิริราช / ห้องแต่งตัวบาร์โลลิต้า / ที่ใดใด

ในความมืด บนผนังด้านหลังเวที จะปรากฏวันที่

ธันวาคม พ.ศ. 2510

จากนั้น ผู้ชมจะได้ยินเสียงข่าวจากวิทยุรายการข่าวหกโมงเช้าดังขึ้น โดยเริ่มจากเพลงเปิดรายการตามด้วยเนื้อหาที่พูดถึงสภาพอากาศ และข่าวนอกประเทศที่ว่าด้วยสงครามเวียดนาม ชั่วครู่หนึ่ง

เสียงวิทยุ สวัสดีครับ ท่านผู้ฟังที่เคารพ ข่าว 6 โมงเช้าของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยมาพบกันอีกแล้วนะครับ วันนี้ วันที่ 18 ธันวาคม พุทธศักราช 2510 ตรงกับวันจันทร์ แรม 2 ค่ำ เดือน 1 ปีมะแม นี่เหลือเวลาอีกไม่นานก็จะเข้าปีใหม่แล้วนะครับ ลมหนาวยังคงพัดมาต่อเนื่อง และก็คาดว่าจะเย็นเช่นนี้ไปตลอดทั้งเดือน

ภาพข่าวสงครามในเวียดนาม และภาพเครื่องบินลาดตระเวนที่บินผ่านไปพร้อมกับภาพกองกำลังทหารอเมริกันที่เข้าร่วมรบ

เสียงวิทยุ แต่เรื่องสำคัญในวันนี้ ยังคงอยู่ที่ประเด็นสงครามเวียดนาม ซึ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น

จนทำให้กองกำลังประเทศสหรัฐอเมริกาต้องเพิ่มจำนวนทหารในเขตไซ่ง่อน พร้อม ๆ กับที่ฝ่ายกองกำลังเวียดนามเอง ก็ยังคงก่อเหตุซุ่มโจมตีตามแนวชายแดนอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะ ๆ ...

จากนั้น เสียงและภาพข่าวจะเลือนหายไป พร้อมกับที่ไฟบนเวทีจะค่อย ๆ สว่างขึ้น ทำให้ผู้ชมได้เห็นนักแสดงทั้งสองคนบนเวทีที่แบ่งออกเป็น 2 ฝั่งอย่างชัดเจน บนเวทีที่ยกพื้นขึ้นมาเป็น steps สูงต่ำไม่เท่ากันนี้ ที่ด้านหนึ่งคนดูจะเห็นตัวละครฝ่ายชายที่ยืนอยู่ในห้องที่บ้านพัก เขากำลังปิดวิทยุ (อันเป็นที่มาที่ทำให้เสียงข่าวเงียบลง) ขณะที่ฝ่ายหญิงยืนหันหลังให้กับผู้ชมราวกับว่าอยู่บนเวทีที่ยกพื้นขึ้นมาในบาร์ เธอกำลังร้องเพลง

จากนั้นฝ่ายชายจะเดินไปที่โต๊ะเขียนหนังสือ หยิบกระดาษปากกา นั่งลงถอนหายใจ ก่อนที่จะเริ่มเขียนจดหมาย

เมื่อจดหมายฉบับแรกเริ่มขึ้น ฝ่ายชายจะเขียนจดหมายไปอ่านออกเสียงไป พร้อม ๆ กับที่ฝ่ายหญิงร้องเพลงจบพอดี เธอจะเดินเข้ามาในห้องแต่งตัว เปิดกระเป๋า และหยิบจดหมายฉบับที่ฝ่ายชายเขียนถึงขึ้นมาอ่าน

* * * ทั้งนี้ จังหวะของตัวละคร

ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกันในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเริ่มเขียนหรือเริ่มอ่านจดหมาย แต่ควรทำราวกับว่า ต่างคนต่างกำลังเขียนและอ่านจดหมายถึงอีกฝ่ายจริง ๆ โดยระหว่างนั้น ทั้งนักแสดงฝ่ายหญิงและฝ่ายชาย ก็สามารถที่จะดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ ไปได้พร้อมกันด้วย เพียงแต่ว่าทั้งคู่กำกับและนักแสดง ต่างต้องร่วมกันสร้างสรรค์กิจกรรมต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติ เพื่อที่หลังจากนี้ การเปลี่ยนเวลา เปลี่ยนสถานที่ และเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย จะสามารถดำเนินต่อไปได้อย่างที่ไม่จำเป็นต้องยึดโยงอยู่กับสภาพของความเป็นจริง

ห้องพักของจักรกฤษณ์ - (เลื้อยดี กางเกงขาวาว)

จักรกฤษณ์ เรียน คุณ ลินดา โสภาวดี, (1)

สวัสดีครับ (หยุด) ผมร้อยตรีจักรกฤษณ์ เจริญสุข
 นายทหารเสนารักษ์ประจำกรมแพทย์ทหารบก (หยุดคิด เหมือนกับกำลังขังใจ
 ก่อนจะเขียนต่อ) อย่างที่คุณอาจจะทราบอยู่แล้วในเบื้องต้นว่า คุณพ่อของคุณ
 และพ่อของผมนั้น เป็นเพื่อนรักกันตั้งแต่ท่านทั้งสองยังเป็นเด็ก (คิด)
 และก็อย่างที่คาดว่าคุณจะพอทราบอยู่แล้วว่า พวกเขาอยากให้ผม ... กับผม
 (หยุดคิด แล้วเขียนต่อ) ได้พบปะ และทำความรู้จักกัน (หยุด คิดหาคำ)
 ในฐานะที่เป็นผู้ชาย ผมเลยคิดว่า ... หากเราทั้งสองคน
 จำเป็นที่จะต้องพบกันตามคำแนะนำของผู้ใหญ่ ก็คงจะต้องเป็นผม
 ที่ควรเริ่มเขียนจดหมายถึงคุณก่อนตามมารยาท
 (หยุดคิด ชมวดคิ้ว) จริง ๆ แล้ว
 ผมเองยังไม่รู้ด้วยซ้ำว่าจะต้องเริ่มต้นอย่างไรในสถานการณ์เช่นนี้ ... แต่เอาเป็นว่า
 (ถอนใจยาว รีบเขียนต่อเร็ว ๆ) คุณลินดาจะสะดวกพบกับผมที่ไหนดีครับ ?

ขอแสดงความนับถือ,
 ร้อยตรี จักรกฤษณ์ เจริญสุข

นายทหารเสนารักษ์ กรมแพทย์ทหารบก

จักรกฤษณ์อ่านจดหมายที่เพิ่งเขียนเพื่อทวนอีกครั้ง ก่อนจะสายหัว ถอนใจ แล้วรีบพับจดหมายใส่ซอง วางลงบนโต๊ะ เขาจำหน้าซองอย่างรวดเร็ว ดิดแสตมป์ ก่อนจะหยุดมองจดหมายในมือนิ่งอยู่อย่างนั้น

ห้องแต่งตัว คลับโลลิต้า - ชุตราตรี

ลินดา (2) เรียน คุณ ร้อยตรี จักรกฤษณ์ เจริญสุข,

ฉันดีใจที่ได้รับจดหมายจากคุณนะค่ะ (หยุดคิด ก่อนขำเบา ๆ)

"การได้พบปะและทำความรู้จักกันตามคำแนะนำของผู้ใหญ่" นี้ ... หมายถึงการ "ไปเดท" หรือเปล่าคะ?

(ยิ้ม) ถ้าใช่ คำตอบคือ ตกกลางค่ะ !!! (รีบ) แต่ ... อย่าเพิ่งเข้าใจผิดนะค่ะ

การที่ฉันรีบตอบตกลงเนี่ย เป็นเพราะฉันเชื่อมาตลอดว่า ผู้ชายที่ลายมือสวย

มักจะเป็นสุภาพบุรุษ แล้วในจดหมาย คุณก็ลายมือสวยมากด้วย ... (ขำ

ก่อนยิ้มคนเดียว) ฉันชอบคนลายมือสวยค่ะ

(คิด ยิ้มขำ ก่อนจะเขียนต่อ) ถ้าคุณไม่ว่าอะไร

เราไปพบปะและทำความรู้จักกันแถววังบูรพา คุณจักรกฤษณ์จะสะดวกไหมคะ ?

ที่นั่นมีร้านอาหารอร่อย ๆ อยู่หลายร้าน (คิด)

หรือจะไปเดินเล่นแถวราชดำเนินต่อก็ได้ ช่วงใกล้ปีใหม่แบบนี้

ไปประดับถนนสวยมากเลยนะค่ะ

ขอแสดงความนับถือ,

ลินดา โสภาวดี

ประชาชนชาวไทยคนหนึ่ง ... ที่ไม่ได้เป็นทหาร

(หัวเราะแล้วหยุดคิด) ปล. พอจะเล่าเรื่องของคุณให้ฉันรู้เพิ่มจากตอนเด็ก ๆ

อีกสักนิดได้ไหมคะ?

ลินดา ยิ้ม ตอนที่พับจดหมายแล้วใส่เข้าในซอง

เธอทำท่าเหมือนกับจะแลบลิ้นเพื่อเลียที่ขอบกาว่าที่ปากของจดหมาย ก่อนจะนึกขึ้นได้ว่าไม่ควรทำ

เธอหยุด ขำตัวเองเบา ๆ ที่ลิ้มตัว ก่อนจะมองที่จดหมายซึ่งถืออยู่ในมือ

ห้องพักของจักรกฤษณ์ สัปดาห์ถัดมา - สวมเสื้อยืด

อีกฟากหนึ่งของเวที จักรกฤษณ์ที่สวมเสื้อยืดตัวใหม่เสร็จ

เพิ่งจะอ่านจดหมายฉบับล่าสุดของลินดาจบ เขายืนมองกองกระดาษเขียนจดหมายที่วางตั้งอยู่บนโต๊ะ

ก่อนจะเอาดินสอในมือที่ปลายงมูกไปมา ในแบบที่เขาชอบทำเวลาเปลว

โดยเฉพาะในตอนที่ประหม่า หรือคิดอะไรไม่ออก ก่อนจะตัดสินใจนั่งลง แล้วเริ่มเขียนจดหมาย

จักรกฤษณ์ เรียน คุณ ลินดา โสภาวดี, (3)

คุณบอกว่าอยากรู้เรื่องเกี่ยวกับผม (หยุด) แต่คุณลินดาครับ ผมเกรงว่า
คุณอาจจะผิดหวัง ด้วยเหตุที่ชีวิตของผมมันไม่ได้มีอะไรหวือหวา
ในแบบที่คุณน่าจะพอเดาได้จากลายมือในจดหมาย (คิด) จริง ๆ แล้ว ...
ผมว่าชีวิตของผม มันไม่ได้มีอะไรน่าสนใจเลยด้วยซ้ำ /
อย่างที่คุณอาจจะรู้อยู่แล้วในเบื้องต้นนะครับ ว่าหลังจากที่คุณพ่อของคุณ
ปิดกิจการร้านขายผลไม้ที่ตลาดทำน่านนท์ เพื่อกลับไปเพชรบูรณ์บ้านเกิด
ครอบครัวของผมก็ยังอยู่ที่นนทบุรีต่อมาเรื่อย ๆ จนถึงปัจจุบัน / เห็นไหมครับ
ไม่มีอะไรน่าสนใจจริง ๆ / น่าเบื่อเหมือนลายมือของผมเลยนะครับ

ขอแสดงความนับถือ,
ร้อยตรี จักรกฤษณ์ เจริญสุข

ห้องพักของลินดา เวลาต่อเนื่อง - เปลี่ยนชุดบนเวที (1)

ลินดา เรียน คุณร้อยตรี จักรกฤษณ์, (4)

เล่าเรื่องชีวิตของคุณให้สนุกกว่านี้หน่อยสิคะ (ฮา)

เพราะถ้าฉันไม่พอใจแล้วซักประวัติคุณเพิ่มอีก

ฉันกลัวว่ากว่าจะถึงเวลาที่เราได้พบกัน บุรุษไปรษณีย์อาจจะต้องทำงานหนักนะคะ

ขอแสดงความนับถือ,
ลินดา โสภาวดี
ประชาชนชาวไทยคนหนึ่ง ... ที่ชอบอ่านจดหมาย

ของผมพูดถึงคุณบ่อย ๆ เพราะพอคุณไม่อยู่ เธอก็ไม่มีเพื่อนผู้หญิงแวะมาเล่นตุ๊กตา
ในสวนที่บ้านตอนบ่ายวันอาทิตย์อีก

ลินดา ฉันท้าได้ค่ะ (หยุด) ฉันท้าได้ด้วยว่าทุกบ่ายวันอาทิตย์ที่เล่นตุ๊กตา จะมีเด็กผู้ชายตัวสูง ๆ
คนนึงยื่นมองฉันจากประตูเรือนหลังใหญ่ จนอดคิดไม่ได้ว่า ... ทำไม
เค้าไม่เดินมาคุยกับฉันให้รู้เรื่องไปเลยนะ ?

จักรกฤษณ์ ผมไม่ชอบเล่นตุ๊กตาครับ

ลินดา (หัวเราะ) ฉันท้าไม่ได้หมายความว่าอย่างนั้นค่ะ (ยังขำอยู่ มองจักรกฤษณ์) จิตรรา
สบายดี
นะคะ ?

จักรกฤษณ์ สบายดีครับ (พยักหน้า หยุด แล้วพูดต่อ) หลังจากผมจบ ม.ศ.5
แล้วได้ทุนเข้าเรียนต่อที่โรงเรียนนายร้อย จปร. ก็มีจิตรานี้แหละครับ
ที่คอยดูแลพ่อกันมาจนถึงปัจจุบัน รวมถึงตอนที่ผมย้ายไปเรียนแพทย์ที่ศิริราช
แล้วก็ไม่ได้กลับบ้านเป็นปี จิตราก็ไม่เคยบ่น เธอเป็นน้องสาวที่ประเสริฐมากจริง ๆ
นะครับ / ตอนนี้ ... คุณก็รู้ทุกอย่างเกี่ยวกับผมแล้ว /
ผมขอโทษที่ไม่ชอบเล่นตุ๊กตานะครับ

ลินดา (มองจักรกฤษณ์ ประหลาดใจ) นี่คุณเป็นหมอหรือคะ?

จักรกฤษณ์ ... ใช่ครับ !!!

ลินดา แล้วทำไมคุณไม่บอกฉันคะ ?

จักรกฤษณ์ (เกาหัว เดินไปที่โต๊ะเขียนหนังสือ) ผมบอกคุณไปเมื่อสองฉบับที่แล้วครับ

ลินดา (หยุดคิดครู่หนึ่ง ก่อนจะยิ้มขำ เดินไปที่โต๊ะหนังสือ) จักรกฤษณ์คะ
ถ้าคุณไม่ใช่ผู้ชายที่

ถ่อมตัวที่สุดในโลก คุณก็คงเป็นผู้ชายที่ ... (ยิ้มมุมปาก) ช่างเถอะค่ะ !!!
ฉันว่าฉันเข้าใจเรื่องไม่ชอบเล่นตุ๊กตาของคุณแล้วละ / ถ้าจั้น ...
คุณชอบร้องเพลงไหมคะ ?

ลินดาเดินไปที่ตู้เสื้อผ้า แล้วสวมชุดราตรี ขณะที่คุยกับจักรกฤษณ์ไปด้วย

จักรกฤษณ์ (ทันที) ไม่ครับ

ลินดา ทำไมล่ะคะ?

จักรกฤษณ์ ผม ... ร้องเพลงไม่เพราะครับ

ลินดา ฉันสอนคุณได้นะคะ ฉันเป็นนักร้อง แล้วก็ร้องเพลงเก่งมาก ๆ เลย

จักรกฤษณ์ อ้อ...เลยครับ

ลินดา ทำไมล่ะคะ?

จักรกฤษณ์ เพราะผมกลัวว่า คุณอาจจะหมดความอดทน แล้วก็พาลเบื้อ ... ที่จะคุยกับผม

คลับโลลิต้า - ชุดราตรี

เมื่อสวมชุดเสร็จ ลินดากำลังอยู่บนเวที เธอเหมือนกับกำลังร้องเพลง แต่ในห้วงคำนึงนั้น เธอกำลังเขียนจดหมายถึงจักรกฤษณ์ ขณะที่จักรกฤษณ์สวมเสื้อกาวน์ คว่ำกระเป๋าแพทย์ และออกเดินไปที่โรงพยาบาล

ลินดา เรียน คุณจักรกฤษณ์ !!! (8)

นั่นเป็นเรื่องที่ไร้สาระที่สุดเท่าที่ฉันเคยได้ยินมาเลยนะคะ
การร้องเพลงมันทำให้เรามีความสุข (ฝัน) ท่วงทำนองของคนตรี
และความสวยงามของภาษาในบทเพลง

มันสามารถพาเราไปไกลจากเรื่องน่าเบื่อทั้งหลายในชีวิตประจำวันได้เลยนะคะ !!!
(คิดได้) คุณรู้ไหม เขาบอกว่า การร้องเพลงเนี่ย ช่วยในเรื่องของความจำ
แถมยังพัฒนาทักษะการสื่อสาร แล้วก็ ... ช่วยกระชับความสัมพันธ์ด้วย (ยิ้ม)

ปล. สักวันฉันจะต้องเป็นนักแสดงที่ร้องเพลงเก่งที่สุดในประเทศไทยให้ได้เลยคะ
(หยุดคิด)

ปล. อีกครั้ง ฉันเรียกคุณว่า จอม ได้ไหมคะ ฉันเคยได้ยินจิตรารายชื่อเล่นของคุณ
แบบนั้น (หยุด) คุณ ... จะได้เรียกฉันว่า หลินเฉย ๆ บ้าง

จักรกฤษณ์ หลินเฉย ๆ (งง) จุ้นเหอครับ ???

ลินดา (หัวเราะ) แค่ หลิน ค่ะ ไม่ใช่ หลินเฉย ๆ (คิดได้) นั่นเป็นมุขของคุณเหอคะ?

จักรกฤษณ์ มุขอะไรเหอครับ ? (นึกได้) อ้อ ...

จักรกฤษณ์และลินดา หันมาหากันโดยบังเอิญ ในตอนนั้นเองที่ราวกับว่า นั่นเป็นครั้งแรก
ที่ทั้งคู่เหมือนจะมองเห็นกันและกันได้

พร้อมกัน (หัวเราะ) แล้ว ผม / ฉัน จะเขียนมาใหม่ นะครับ / นะคะ

จักรกฤษณ์หยุด เขามองไปทางลินดา คราวนี้ เขาไม่ต้องขังใจเหมือนแต่ก่อนแล้ว

จักรกฤษณ์ ปล. อีกครั้ง คุณลินดาครับ คุณช่วยเล่าเรื่องของ คุณ หลังจากย้ายกลับไป
ที่เพชรบูรณ์ให้ผมฟังได้ไหมครับ? (9)

ลินดา เปิดจดหมาย เธอหยุดเมื่ออ่านประโยคนั้น ความทรงจำหลายต่อหลายเรื่องไหลเวียน
ย้อนกลับเข้ามา เธอนั่งลงที่ห้องแต่งตัวในคลับโลลิต้า (ชุดต่อเนื่อง)

ลินดา (10) (เงียบไปครู่หนึ่ง) จริง ๆ แล้ว ฉันไม่ค่อยชอบเพชรบูรณ์เท่าไรหรอกนะคะ

คือ ... ฉันเข้าใจดีว่าบางครั้งผู้ใหญ่ก็มีเรื่องจำเป็นในแบบของเขา (หยุดคิด)
 ตอนไปที่นั่นใหม่ ๆ ฉันยังเด็กเลยไม่เคียดร้ออะไรนัก ออกจะสนุกด้วยซ้ำ
 ที่ได้ทำความรู้จักกับเพื่อนใหม่ ๆ โลกใหม่ ๆ / แต่พอจบม.ศ.5 ฉันก็เริ่มรู้สึกว่
 เพชรบูรณ์กำลังเล็กลงทุกวัน ที่นั่น ฉันเหมือนกับไม่มีชีวิต ... และไม่มีคามฝัน /
 แต่ทุกอย่างก็เปลี่ยนไปในวันที่เรียนจบ เพราะอยู่ดี ๆ
 คุณนายเจ้าของร้านทองในตลาด ก็อยากส่งฉันเข้าประกวดนางงามเพชรบูรณ์ ...

ในตอนนั้นเองที่จักรกฤษณ์ จะรีบร้อนเดินออกจากเวทีไป ราวกับมีอะไรบางอย่างเกิดขึ้น ขณะที่ลินดา
 ยังคงพูดเนื้อความในจดหมายต่อ

(พูดต่อ) ตอนแรกพ่อก็ไม่ยอมนะคะ แต่ก็ด้านการรับเข้าของคุณนายไม่ไหว
 จนสุดท้ายในวันประกวด ฉันก็ทำทุกอย่างพัง
 เพราะฉันทำสำรอกเท้าติดกับรองเท้าที่ ตั้งแต่รอบแนะนำตัว (ข้า)
 คุณลองนึกภาพนะคะ ฉันต้องโอบมือพร้อมกับ เดินเท้าเปล่ากะแผลก ๆ
 กลับเข้าด้านหลังเวที โดยทิ้งรองเท้าส้นสูงข้างหนึ่ง ไว้ให้กรรมการดูต่างหน้า
 ทุกคนหัวเราะฉันดั่งล้น / มันน่าอายเสียจนคืนนั้น ฉันต้องเก็บเสื้อผ้าใส่กระเป่า
 แล้วก็หนีขึ้นรถทัวร์เข้ากรุงเทพตอนเช้าวันรุ่งขึ้น
 ในแบบที่ไม่คิดจะกลับไปเพชรบูรณ์อีก !!!

เงียบ ลินดาเดินไปทางห้องพักของจักรกฤษณ์ เธอหยุดมองที่โต๊ะเขียนหนังสือของเขา
 บนผนังมีตัวอักษรปรากฏวันที่ขึ้นที่ด้านหลัง

กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2511

ลินดา จอม ค่ะ คุณหายไป หลายสัปดาห์แล้ว (หยุด) คุณไม่เห็นด้วยที่ฉันหนีครอบครัว
 เข้ากรุงเทพ หรือ เพราะฉันทิ้งรองเท้าส้นสูงไว้บนเวทีในคืนวันประกวดคะ (หยุด)
 ฉันขอโทษ แต่ คุณทำให้ฉันรู้สึกว่ ฉันสามารถพูดกับคุณตรง ๆ ได้ ...
 เล่าเรื่องความฝันของฉัน ... ให้คุณฟังได้ (หยุด) เด็กผู้ชายตัวสูงที่ยืนมองฉัน
 จากประตูบ้านนทบุรีคนนั้น ... หายไปแล้วหรือคะ ?

เงียบ

ปล. ถ้ามีอะไรที่ฉันพูด แล้วทำให้คุณไม่พอใจ ... ฉันขอโทษนะค่ะ

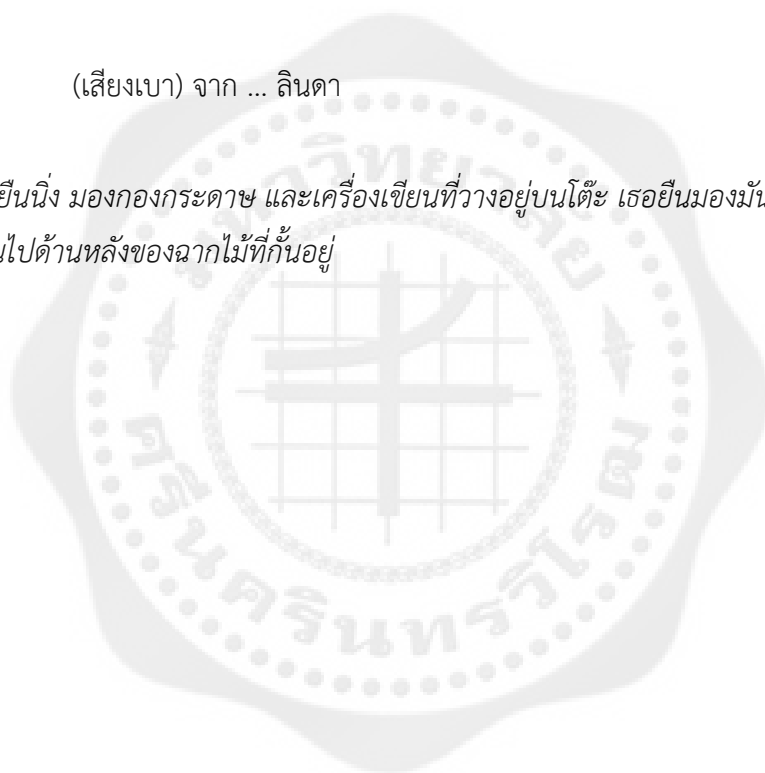
เจียบ ลินดาเดินกลับมาที่ห้องพักของเธอ

(เสร์รา) ยินดีที่ได้รู้จักนะค่ะ จอม

เจียบ ลินดาหันไปทางห้องของจักรกฤษณ์

(เสียงเบา) จาก ... ลินดา

ลินดาหยุดยืนนิ่ง มองกองกระดาษ และเครื่องเขียนที่วางอยู่บนโต๊ะ เธอยืนมองมันแบบนั้นครู่หนึ่ง ก่อนจะเดินไปด้านหลังของฉากไม้ที่กั้นอยู่

ฉากที่ 2 ประสบปรารถนา

ช่วงเวลา เมษายน พ.ศ.2511 ถึง มกราคม 2512 ฤดูร้อนถึง

ในความมืดสลัว

*เราจะได้ยินเสียงสัมภาษณ์ทหารผ่านศึกเล่าถึงเรื่องเหตุการณ์การตัดสินใจที่จะไปรบที่เวียดนาม
ขณะที่บนผนังเวที มีภาพข่าวจากหน้าหนังสือพิมพ์ขึ้นเรียงสลับไปมา
ก่อนที่วันที่จะปรากฏขึ้นบนผนังเวที*

พฤษภาคม พ.ศ. 2511

*จักรกฤษณ์ในชุดเครื่องแบบทหาร รีบเดินเข้ามาในเวที
เขามีท่าทางเหนื่อยราวกลับเพิ่งจะกลับมาจากการฝึก ภาพทั้งหมดก็จะค่อย ๆ เลื่อนหายไป
ก่อนที่จักรกฤษณ์จะเริ่มพูด*

ค่ายฝึก กาญจนบุรี - เครื่องแบบชุดฝึก

จักรกฤษณ์ (11) ลินดาครับ ... ผมขอโทษที่หายไปนาน และไม่ได้ส่งข่าวถึงคุณเลย อย่าเพิ่งโกรธนะครับ / ผมเดาว่า คุณคงจะได้ยินเรื่องสงครามที่เกิดขึ้นในเวียดนาม และการที่สหรัฐอเมริกาส่งกำลังช่วยเหลือเวียดนามใต้ รวมถึงข่าวที่ไทยส่งหน่วยจงอางศึกเข้าร่วมรบ / ในตอนนี้สงครามยังไม่มีทีท่าว่าจะยุติลงง่าย ๆ (ซึ้งใจ) ลินดาครับ หลังจากที่จงอางศึกเอาชนะพวกเวียดกงได้ที่ยุทธการฟูโก๊ว กองทัพไทยก็มีนโยบายที่จะส่งกองทหารอาสาสมัครเพื่อไปปลดปล่อยนกำลังพล ...

ห้องพักของลินดา - ชุดอยู่บ้าน

ลินดา (ตกใจ รีบเดินออกมาจากด้านหลังฉากไม้) จอม อย่าบอกนะ ... ว่าคุณ ?

จักรกฤษณ์ (พยักหน้า) ผมตัดสินใจเข้าร่วมกองพลอาสาสมัคร ภายใต้ความร่วมมือของไทยกับอเมริกาครับ และในตอนนี้ / ผมกำลังฝึกภาคสนามอยู่ที่กาญจนบุรี เพื่อรอกำหนดเดินทางไปเวียดนาม ... ในอีกไม่กี่สัปดาห์

ลินดา (ทวนคำ) ในอีกไม่กี่สัปดาห์ ? ... คนใจร้าย !!! (หยุดคิด) ...
 คุณอาจจะมองฉันว่าเป็นคนเห็น
 แก่ตัว ... แต่จอมคะ สงครามครั้งนี้ ไม่ใช่สงครามของเรา นะคะ !!! (หยุด ก่อนพูดต่อ)
 เราถูกทำให้กลัวคอมมิวนิสต์ ไม่ต่างจากกลัวผี และนั่นก็เป็นสิ่งที่อเมริกาต้องการ /
 เรากำลังตกเป็นเครื่องมือของสงครามอุดมการณ์ ที่เราไม่ได้เป็นคนก่อ
 และผลของมัน ก็มีแต่จะทำให้ ...

จักรกฤษณ์ (ตัดบท) ผมเข้าใจที่คุณพูดครับ ผมเอง ... ก็คิดไม่ต่างกัน (หยุด) แต่ คุณรู้มั๊ย การได้
 คุยกับคุณ ทำให้ผมเข้าใจตัวเองมากขึ้น / ผมเกิดมาในครอบครัวทหาร
 เป็นทหารก็เพราะพ่อเป็นทหาร เรื่องเรียนหมอ
 ก็เพราะสัญญาที่ให้ไว้กับแม่ก่อนท่านจะเสีย (คิด) ผม ...
 ยังไม่เคยได้ตัดสินใจทำอะไร เพื่อตัวเองเลยสักครั้ง (หยุด) ลินดา ...
 เรื่องรองเท้าของคุณบนเวทีประกวดคืนนั้น ทำให้ผมเข้าใจว่า
 ผมต้องกล้าที่จะเลือกอนาคตให้ตัวเองบ้าง / คุณ ...
 ทำให้ผมกล้าที่จะเป็นตัวของตัวเอง

ลินดา แต่ มันมีทางเลือกอีกตั้งเยอะ ที่คุณจะได้พิสูจน์ แล้วก็ไม่ต้องเสี่ยง ... (หยุด
 ก่อนจะพูดต่อ) สัญญา กับฉันได้ไหมคะ ว่าคุณจะไม่ดูแลตัวเอง

จักรกฤษณ์ (เงยไปครู่หนึ่ง ก่อนจะยิ้ม) ผมสัญญาครับ (หยุด)

ปล. ที่นี่ ไม่มีอะไรทำให้ผมยิ้มได้เลย เล่าเรื่องสนุก ๆ ของคุณที่กรุงเทพฯ
 ให้ผมฟังได้ไหมครับ เรื่องของคุณเป็นสิ่งเดียวที่ทำให้ผมยิ้มทุกอย่างที่นี่

ด้วยความคิดถึง

จักรกฤษณ์

ลินดาเดินไปที่ตู้เสื้อผ้า เริ่มเปลี่ยนชุดราตรี พร้อมกับพูดเนื้อความในจดหมายถึงจักรกฤษณ์

ลินดา (12) ถึงจอม, ฉันไม่เคยคิดเลย ว่าเรื่องไร้สาระของฉัน มันจะเป็นประโยชน์กับใครได้

(ยิ้ม) อย่างที่คุณรู้ว่าฉันร้องเพลงอยู่ที่ โอลิต้า ไนท์คลับที่ดังที่สุดบนถนนราชดำเนิน แต่จริง ๆ แล้ว (หยุด มองตัวเองในกระจก) ฉันฝันมากกว่านั้น
 อยากไปให้ไกลมากกว่านั้น
 (ยิ้มเศร้า) การใช้ชีวิตคนเดียวที่กรุงเทพฯ ห่างจากบ้าน (หยุด) ห่างจากพ่อ ...
 ที่जनपानนี้ ก็ยังโกรธและไม่ยอมพูดด้วย มันไม่สนุกเลยนะคะ (หยุด
 หันไปมองที่จักรกฤษณ์ทันที)

- ลินดา จอม ... ฉันเล่าความฝันของฉันให้คุณฟังได้มั๊ย ?
- จักรกฤษณ์ ได้สิครับ
- ลินดา (ลั้งเล) ฉันทัน ...
- จักรกฤษณ์ (หัวเราะ) คุณอยากเป็นนักแสดงที่ร้องเพลงได้เก่งที่สุด
- ลินดา (แปลกใจ) คุณรู้ได้ยังไงเนี่ย
- จักรกฤษณ์ คุณเคยเขียนแบบนี้ เมื่อหลายฉบับก่อนครับ ผมเลยเดาว่า ...
- ลินดา (เขิน) ฉันทันเลย
- จักรกฤษณ์ (มองลินดานิ่ง ๆ จริงจัง) มันไม่น่าอายเลยนะครับ ที่จะเล่าความฝัน ให้ใครสักคนได้ฟัง
- ลินดา คุณคิดแบบนี้หรือคะ ?
- จักรกฤษณ์ ใช่ครับ (ยิ้ม) แล้ว ... ผมก็อยากเห็นคุณเป็นนักแสดงมาก ๆ ด้วย
- ลินดา (ดีใจ) คุณจะแฟนคลับคนแรกของฉันเลยคะ
- จักรกฤษณ์ แฟน ... คลับ ?

ลินดา (ยิ้มกว้าง ไม่ทันคิด) ไซค์ะ คนแรกเลย

จักรกฤษณ์ ผมดีใจจังครับ

ลินดาแต่งตัวไปพลาจ (ติดตัวหุไปพลาจ ทำได้แม้กระทั่งเลือกรองเท้าให้เข้ากับชุด ขณะที่พูดบท)
ลินดาจะเดินออกจากบ้าน และจบจดหมายฉบับนี้ เมื่อถึงที่ไนท์คลับ พร้อมกับวันที่เปลี่ยนไป

ลินดา รู้ไหมคะ ฉันกำลังจะได้ไปลองทดสอบหน้ากล้องด้วย (ยิ้ม หมุนตัวหน้ากระจก
หยุดเล่าต่อ)

วันก่อนที่ไนท์คลับ หลังจากร้องเพลงจบ ผู้ชายคนหนึ่งก็เดินตรงมาหาฉัน
แนะนำตัวว่ากำลังมองหานักแสดง ไปร่วมในละครเรื่องใหม่ของช่อง 4 บางขุนพรหม
(ทวนคำ) ช่อง 4 บางขุนพรหม เลยนะคะ จอม !!! (ฝัน) นงลักษณ์ โรจนพรรณ,
นันทวัน เมฆใหญ่, เมตตา รุ่งรัตน์ (หยุด นึกได้) แล้วก็ อรัญญา นามวงศ์ /
คุณรู้ใช่ไหมคะ ว่าอรัญญา เป็นนางเอกจอเงินคนแรกของวงการ
ที่รับเล่นละครโทรทัศน์ ฉันชอบเธอจัง สักวันฉันจะต้องเป็นอย่างเธอให้ได้
(พยายามเทียบเคียง) เธอเคยประกวดนางสาวไทย แล้วก็ร้องเพลงเพราะมากด้วย /
มันอดไม่ได้เลยที่บางครั้ง ฉันจะเผลอเทียบชีวิตของเธอ กับชีวิตของตัวเอง
ฉันอยากเป็นแบบเธอ มีชื่อเสียงแบบเธอ เป็นผู้หญิงยุคใหม่
แล้วก็กล้าที่จะทำอะไรหลาย ๆ อย่าง ในแบบที่นางเอกละครคนอื่น
หรือว่าผู้หญิงคนอื่น ๆ ... ไม่กล้าทำ (พับจดหมายใส่ซอง)
คุณคิดว่าฉันจะเป็นผู้หญิงยุคใหม่ แบบนั้นได้ไหมคะ ?

ลินดา มาถึงที่ไนท์คลับ พร้อมกับเวลาที่เปลี่ยนไป เธอหยุดที่ห้องแต่งตัว เขียนจดหมาย

ลินดา (13) ถึงจอม ... คุณหายไปอีกแล้ว ฉันไม่ชอบเลย เวลาที่ไม่ได้ข่าวจากคุณ /
อาทิตย์ที่ผ่านมา

ฉันเอาแต่คิดว่า คุณไม่พอใจสิ่งที่ฉันเขียนไปหรือเปล่านะ ? / คุณไม่ชอบที่ฉันบอกว่า
อยากจะเป็นผู้หญิงยุคใหม่อย่างนั้นหรือคะ ? / คุณรู้มั๊ย
การเป็นผู้หญิงนี้มันลำบากมากเลย โดยเฉพาะผู้หญิงไทย ... ที่เป็นลูกคนจีนอย่างฉัน

(ข้าเศร้่า) การต้องตกอยู่ในกรอบที่ไม่รู้ว่าใครเป็นคนกำหนด มีบางอย่างทำได้ แต่ก็มีหลายอย่างที่ไม่ได้ (คิด) ตอนที่ฉันหนีออกจากบ้าน แม่เขียนมาเล่าว่าพ่อโกรธเป็นฟืนเป็นไฟ ยิ่งพอมารู้ว่าฉันได้เป็นนักร้อง ต้องใช้ชีวิตกลางคืน ... เป็นผู้หญิงกลางคืน ก็ประกาศตัดพ่อตัดลูก / แม่ถึงกับร้องไห้ ตอนที่เขียนมาขอให้ฉันกลับบ้าน ให้ทำเพื่อพ่อ (คิด) แต่ฉันมีชีวิตของฉัน มีความฝันของฉัน ถ้าฉันไม่สร้างอนาคตให้ตัวเอง แล้วใคร ... จะทำให้

ลินดาหยุด พับจดหมายใส่ในซอง เธอหนึ่งมองจดหมายฉบับนั้น ก่อนจะมองตัวเองในกระจก อีกด้านหนึ่งของเวที จักรกฤษณ์เดินเข้ามา ชุดฝึกของเขาเปียกเหงื่อและเปื้อนโคลน เขาจะพูดเนื้อความในจดหมายที่เขียนถึงลินดาไปพร้อม ๆ กับกระบวนการฝึกแบบต่าง ๆ ตั้งแต่คลาน ม้วนตัว ไปจนถึงฝึกประกอบปืน

จักรกฤษณ์ (14) ลินดาครับ ผมขอโทษที่ไม่ค่อยมีเวลาได้เขียนถึงคุณ / ตอนนี้ที่กาญจนบุรี เราฝึก

กันหนักมาก / ในกองทหารอาสา มีพลเรือนจากทุกอาชีพ ระดับความรู้เรื่องการรบก็หลากหลาย ผมเองเป็นหมอทหาร เรื่องอาวุธสงคราม ถึงจะรู้อ่าง แต่ก็ไม่ค่อยถนัด / ยิ่งบรรดายุทธโศภกรณ์จากอเมริกา ยิ่งต้องฝึกให้คล่อง ทั้งปืนเล็ก ปืนยาว ระเบิดมือ แล้วก็ เอ็ม 16 / ทุกวันต้องฝึกลาดตระเวน ฝึกโจมตี และตั้งรับ ในป่าโคลน เพื่อให้ชินกับสภาพป่าชายเลนของเวียดนาม / ทุกวันเสื้อผ้าของพวกเราเปียกเหงื่อและโคลน แต่ก็จำเป็นต้องใส่ต่อจนแห้ง พอแห้งก็กลับมาเปียกอีก / ตกเย็นก็หมดแรงเพราะเหนื่อยล้า / บางวันถึงกับผลอหลับไปโดยไม่ได้อาบน้ำ พอรุ่งเช้าก็ต้องลืมหัดใหม่ (ข้า) ตอนนี้ผมตัวเหม็นและสกปรก ในแบบที่ ... คุณคงไม่อยากจะอยู่ใกล้ (หยุด) แต่ไม่น่าเชื่อนะครับ ว่าความซ้าซากจำเจที่เต็มไปด้วยวินัยพวกนี้ จะค่อย ๆ ทำให้ผมเข้าใจคำว่าอดทน แล้วก็สอนผม ให้เข้มแข็งมากขึ้น

จักรกฤษณ์หยุด จากนั้นหันไปมองทางลินดา

จักรกฤษณ์ (ยิ้ม) ผมขอบนะครับ ที่คุณบอกว่าอยากเป็นผู้หญิงยุคใหม่ ผมคิดว่ามันเข้ากับคาร์แรก

เตอร์ของคุณมากมายทีเดียว (หยุด)
 แต่เสียดายที่ผมไม่ค่อยรู้จักรายชื่อนักแสดงที่คุณเขียนถึง (คิด) จริง ๆ แล้ว
 ผมไม่ค่อยมีเวลาได้ดูหนังสักเท่าไร (หยุด) นั่นหมายความว่า
 ถ้าเรามีโอกาสได้พบกัน และคุณมีเวลาว่าง เรา ... ไปดูหนังด้วยกันไหมครับ ปล.
 เรื่องเทศน์หน้ากล้อง เป็นอย่างไรบ้างครับ

ลินดา (ทันที) (15) มันแย่มากค่ะ ใจร้ายที่สุด !!! (หยุด) ขอโทษนะคะที่ฉันทงุดหงิด
 แต่คุณรู้ไหม

ว่าบทที่พวกเค้าติดต่อให้ฉันทงุดหงิดคือบทอะไร ? (งุดหงิด)
 หม่อมราชวงศ์หญิงกิริติ จาก ข้างหลังภาพ ค่ะ (งอน) ข้างหลังภาพ !!! ให้อายเออะ
 !!! ฉันทชอบนิยายเรื่องนี้นะคะ ชอบมากเลยด้วย แต่ ... ฉันทเนี่ยนะ กิริติ ผู้หญิงอายุ
 35 (มองกระจก ไม่พอใจ) ฉันทเพิ่งจะอายุ 22 อายุเท่ากับบนพร พระเอกในเรื่อง !!!
 ใจร้าย !!! ใจร้าย !!! แล้วก็ไม่มียุติธรรมเลยจริง ๆ !!! ที่สำคัญ จอมคะ
 ฉันทเพิ่งบอกคุณว่า ฉันทอยากเป็นผู้หญิงยุคใหม่ ... ให้อายเออะ !!!

จักรกฤษณ์ คุณดูหงุดหงิดนะครับ หลิน (ขำ) ว่าแต่ ทำไมข้างหลังภาพ
 ถึงทำให้คุณหัวเสียได้ขนาดนี้
 กิริติ ไม่ใช่ผู้หญิงยุคใหม่แบบที่คุณอยากเป็นหรือครับ ?

ลินดา ตรงกันข้ามเลยคะ !!! (มองบน) คุณเคยอ่าน “ข้างหลังภาพ” ไหมคะ ?
 นวนิยายที่เขียน

โดยศรีบูรพา หรือ กุหลาบ สายประดิษฐ์ / เล่าเรื่องความรักผิดที่ผิดทาง ของบนพร
 นักเรียนไทยในญี่ปุ่น กับหม่อมราชวงศ์หญิงกิริติ หญิงสาวอายุมากกว่า
 ภรรยาใหม่ของเจ้าคุณอธิการบดี ผู้เป็นเพื่อนสนิทของพ่อ /
 บนพรกับกิริติพบกันขณะที่เจ้าคุณฯ พากิริติไปฮันนีมูนที่ประเทศญี่ปุ่น

ในตอนนี้ ทั้งเวทิจะเปลี่ยนเป็นฉากในห้องอดิชั่น เสียงหวูดที่สถานีรถไฟดังขึ้น

ลินดาเดินออกมาในชุดสีน้ำเงินมีลายจุด สวมหมวกสีขาว และรองเท้าสีขาว
 เช่นเดียวกับภาพของคุณหญิงกิริติที่ถูกบรรยายไว้โดยศรีบูรพา ในขณะที่จักรกฤษณ์จะค่อย ๆ
 เริ่มเปลี่ยนเสื้อผ้าเป็นเสื้อเชิ้ตขาว ผูกเนคไท และคาดสาย suspender

ลินดา เหตุการณ์และความรู้สึก ที่บันดาลให้คน ๆ
 หนึ่งเข้ามาแนบอยู่ในชีวิตของเราตั้งแต่แรก
 พบนั้น ย่อมประทับอยู่ในความทรงจำไม่มีวันลืม /
 เครื่องแต่งกายชุดสีน้ำเงินมีจุดขาวเล็ก ๆ / หมวกสีขาว และรองเท้าสีขาว
 เป็นเครื่องแต่งกายที่ฝังอยู่ในหัวใจของข้าพเจ้า เป็นชุดที่ข้าพเจ้ารู้สึกว่
 งามสง่าและภาคภูมิใจอย่างยิ่ง / โดยเฉพาะดวงหน้าที่เมื่อสังเกตโดยใกล้ชิด
 ก็ยิ่งประจักษ์ในความสวยงาม จนข้าพเจ้าต้องยอมสารภาพว่า
 ไม่เคยเห็นดวงหน้าใดที่จะงดงามได้ถึงปานนั้น

ภาพบนเวทีกลับมาเป็นปกติตามเดิม จักรกฤษณ์ที่แต่งตัวเสร็จแล้วเดินเข้ามาในพื้นที่ของลินดา

จักรกฤษณ์ นพพรพูดถึงกิริยาแบบนั้นเธอครับ

ลินดา (มองจักรกฤษณ์) ใช่ค่ะ เขาตกหลุมรักเธอตั้งแต่แรกพบ

จักรกฤษณ์ แล้วกิริยาล่ะครับ (มองตาลินดา ถามจริงจัง) ตกหลุมรักนพพรบ้างไหม ?

ลินดา (ยิ้ม มองจักรกฤษณ์) ฉันคิดว่าเธอก็ชอบเขาอยู่มากทีเดียวค่ะ

จักรกฤษณ์ ถ้าอย่างนั้น ทำไมคุณถึงคิดว่าเธอไม่ใช่ผู้หญิงยุคใหม่

จักรกฤษณ์ (มองจักรกฤษณ์ พูดกับเขา) เพราะเธอเก็บความรักที่เกิดขึ้นไว้นะสิคะ

จักรกฤษณ์เงียบ

ลินดา (เดินห่างออกไปจากจักรกฤษณ์ แล้วเล่าต่อ) ตลอดแปดสัปดาห์ที่ญี่ปุ่น
 นพพรรับหน้าที่

เป็นไกดต์ พาคุณหญิงเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ ทั้งคู่สนิทสนมกันมากขึ้น
รู้สึกต่อกันมากขึ้น จนกระทั่งในวันที่ไปเที่ยวตามลำพังสองต่อสอง ที่น้ำตกกมิตาเกษ
นพพรจึงยอมทำตามเสียงหัวใจตัวเอง

ในตอนนี ทั้งเวทีจะเปลี่ยนไปราวกับตกอยู่ในห้วงจินตนาการ เสียงน้ำตกดังอยู่ไกล ๆ
จักรกฤษณ์กลายเป็นนพพร ขณะที่ลินดา กลายเป็นคุณหญิงกิริติเต็มตัว จักรกฤษณ์
เดินเข้าไปคว้าข้อมือลินดา แล้วดึงตัวเธอเข้ามากอดแนบอก
กระโปรงสีน้ำเงินลายจุดของลินดาหมุนคว้าง เสียงนกแตกตื่น ก่อนที่ทุกอย่างจะหยุดนิ่ง

ลินดา (พยายามดันตัวออก) “นพพร เธอช่างไม่รู้เลยว่าเธอได้ทำอะไรลงไป !!!”

จักรกฤษณ์ “ผมรู้ตัวแล้วว่า ผมรักคุณหญิง!!!”

ลินดา (ส่ายหน้า) “เป็นการสมควรแล้วหรือ ที่เธอจะแสดงความรักของเธอต่อฉัน
โดยวิธีเช่นนี้”

จักรกฤษณ์ “ผมไม่ทราบว่าเป็นการสมควรหรือไม่ แต่ตอนนี้ความรักมีอำนาจเหนือผม ความรัก
ผูกมัดหัวใจของผม !!!”

ลินดา (เศร้า) “เธอแสดงความรักของเธอในเวลาที่ไม่ไร้สติ ? เธอไม่รู้หรือว่า
ไม่มีการกระทำใด ที่
จะทำให้อีกฝ่ายเสียใจ ได้เท่ากับการทำสิ่งใดลงไป ในเวลาที่ไม่ไร้สติ”

จักรกฤษณ์ “ผมรู้แล้วว่า ผมรักคุณหญิงด้วยความซื่อสัตย์สุจริต”

ลินดา (ยกมือจับแก้มจักรกฤษณ์) “คนดีของฉัน การแสดงความรักในเวลาที่ไม่ไร้สตินั้น
มันจะมี
ความหมายได้อย่างไร ?”

จักรกฤษณ์ “ผมรักคุณหญิงด้วยชีวิตจิตใจของผม ผมรักคุณหญิงอย่างเที่ยงแท้ ทุกสิ่งที่ผมได้ทำลงไป ล้วนเป็นความตั้งใจ ที่มาจากดวงใจของผม”

ลินดาผละออกจากจักรกฤษณ์ ทิ้งให้เขายืนนิ่ง สับสนกับสิ่งที่เกิดขึ้น ไฟเปลี่ยนกลับสู่สภาพเดิม พร้อมกับที่ลินดาและจักรกฤษณ์ กลับมาสู่สภาวะเดิม

จักรกฤษณ์ นพพรนี่ คุณจะเป็นคนยุคใหม่จริง ๆ เลยนะครับ

ลินดา ใช่ค่ะ ผู้ชายคนนั้น พูดและทำตามสิ่งที่หัวใจคิด

จักรกฤษณ์และลินดา
เริ่มถอดชุดออกเพื่อกลับไปสวมชุดฝึกแบบจักรกฤษณ์และชุดราตรีแบบลินดาตามเดิม

จักรกฤษณ์ เสียตาย ที่ผม ... ไม่ใช่คนแบบนั้น

ลินดา ทำไมล่ะคะ ?

จักรกฤษณ์ ผมเคยชินกับการถูกเลี้ยงดูมาอีกแบบครับ เป็นพี่ชายคนโต ในครอบครัวทหาร
ถูกฝึก

ให้ทำตามคำสั่ง ถูกฝึกให้ปฏิบัติตามกฎ มากกว่าทำตามสิ่งที่คิดหรือรู้สึกในหัวใจ (หยุด) บางที ผมอาจจะเหมือนกิริติก็ได้ ... ในสายตาของคุณ

ลินดา (ช้า) แล้วตอนนี้คุณใส่ชุดสีน้ำเงินมีลายจุดหรือเปล่าล่ะคะ (หยุด)

ลองซื้อตรงกับเสียงใน

หัวใจคุณสักครั้งได้ไหมคะ (หยุด ยิ้มเศร้า) พล. ฉันไม่ผ่านการออ디션ค่ะ แต่ช่วงมันเถอะ ฉันไม่อยากจะคิดถึงมันอีกแล้ว คุณรักษาสุขภาพด้วยนะคะ หลังจากอ่านเรื่องการฝึกของคุณ ฉันได้แต่ภาวนาว่า ขออย่าให้คุณต้องป่วยหรือเป็นไข้ป่าไปเสียก่อน (หยุด)
พล.อีกครั้ง ฉันจะคิดถึงคุณนะคะ

หาก่อนแบ่ง moment ตรงนี้ให้หน่อยครับ คิดว่าควรมีอะไรเปลี่ยน mood ของเรื่อง

จักรกฤษณ์ (16) ลินดาครับ วันนี้เป็นวันคริสต์มาสต์ พวกเราได้รับอนุญาตให้หยุดฝึกในช่วงบ่าย
ผม

เลยถือโอกาสนี้เขียนจดหมายถึงคุณ
ก่อนที่สัปดาห์หน้าจะต้องออกเดินทางไปเวียดนาม / การฝึกหนักกว่า 6
เดือนกำลังจะยุติ พร้อมกับที่กองทหารอาสาถูกเปลี่ยนชื่อเป็น “กองพลเสือด้า”
จากแนวคิดของ พลตรี ทวี ดำรงหัด ที่เห็นว่า เสือด้า นั้น
นอกจากจะมีถิ่นอาศัยอยู่ในประเทศไทยแล้ว ยังสง่างาม ปราดเปรียว
และเป็นที่น่าเกรงขามต่อผู้พบเห็น
เหมาะสมกับภารกิจของทหารไทยผลัดแรกที่จะเดินทางไปประจำการที่เวียดนาม /
ผมเองกำลังจะตามไปสมทบที่เวียดนาม เป็นผลัดที่ 2 ด้วยเรือขนส่งของอเมริกัน
จากท่าเรือคลองเตย / จากนั้นไป ผมยังไม่รู้เลยว่า อนาคต ... จะเป็นอย่างไร (ถอนใจ)
แปลกดีนะครับ ผมสมัครเข้าร่วมการรบในครั้งนี้ ด้วยความมุ่งมั่น
อดทนฝึกซ้อมไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย แต่พอถึงเวลาที่จะต้องออกเดินทางจริง ๆ
มันก็อดหวั่นใจไม่ได้ / บางคืน ตอนที่ไฟทั้งค่ายดับลง ผมนอนดูดวงจันทร์บนฟ้า
แล้วก็คิดถึงคุณ (หยุด)
ลินดาครับ ผมเล่าความฝันของผม ให้คุณฟังบ้างได้ไหม

ลินดา ได้สิคะ จอม ฉันทอยากฟังความฝันของคุณ

จักรกฤษณ์ (17) ตอนเด็ก ๆ ผมอยากเป็นนักดนตรีครับ (ยิ้ม)
ครั้งหนึ่งแม่เคยพาผมไปซื้อของที่ห้างแถววังบูรพา
ที่นั่นผมเห็นกีตาร์โปร่งตัวหนึ่งที่แผนกเครื่องดนตรี ในจังหวะแรกที่เห็น
ผมหยุดนิ่งเหมือนถูกสะกด ก่อนจะค่อย ๆ ตะมุ้มลงไปที่สายกีตาร์
รู้สึกว้าวตลอดเส้นสะเทือนที่ปลายนิ้ว แล้วจากนั้นผมก็ได้ยินเสียงของมัน ดนตรี
ตอนนั้นผมไม่รู้ว่เสียงของมันเกิดขึ้นได้อย่างไร แต่ ผมหลงรักกีตาร์ตัวนั้น
หลงรักเสียงเพลง จนแม่ต้องยอมซื้อกีตาร์นั้นให้กับผม (หยุด) คุณเคยคิดไหมครับ
ว่าบางทีเราก็กินมาเพื่ออะไรบางอย่าง ที่อาจต้องใช้เวลาตามหาแสนนาน ...
กว่าจะได้พบ

- ลินดา เหมือนกับที่ฉันอยากเป็นนักแสดง ... อย่างนั้นหรือคะ ?
- จักรกฤษณ์ ใช่ครับ สำคัญเพียงแค่ว่า คุณต้องไม่หยุดพยายาม
- ลินดา เล่าเรื่องความฝันของคุณต่อสิคะ
- จักรกฤษณ์ มันเป็นเพียงแค่ว่าความฝันครับ พ่อมองว่าดนตรีเป็นเรื่องไร้สาระ เขาบอกผมว่า ศิลปะไม่ช่วยให้ออม และแม้ผมจะเพียรฝึกหนักแค่ไหน พอถึงเวลา เขาก็ทำลายมันจนแหลกคามือได้ในเสี้ยวนาที่ (หยุด) วันที่ผมบอกกับเขาว่า ไม่อยากเป็นทหาร แต่ฝันเป็นนักดนตรี เขาคิดว่ากีตาร์จากมือของผม แล้วฟาดลงกับพื้น ผมได้ยินเสียงมันร้องลั่นเหมือนกับเจ็บบวด แล้วก็หยุดนิ่ง ไร้ชีวิต (หัวเราะ) วันรุ่งขึ้นผมเขียนจดหมายถึงเขา 3 หน้ากระดาษ บอกเขาว่า ผมไม่มีวันจะเดินตามรอยเท้าของเขา และเขาไม่มีความหมายอะไรกับผมอีก ผมคิดว่ากระเป่าที่มีซอกกีตาร์อยู่ในนั้น แล้วหนีออกจากบ้าน ...
- ลินดา จอมคะ ฉันไม่เคยรู้เรื่องนี้เลย ?
- จักรกฤษณ์ ตอนนั้น เรายังเด็กกันเกินไปนะครับ หัวรั้นและมูทะลุ (ถอนใจ) ผมหลบไปอยู่บ้านเพื่อน ได้ 2-3 วัน จนแม่ตามมาพบ แม่ร้องไห้ บอกว่าให้เห็นแก่เธอ ... ที่อาจจะมีชีวิตอยู่ได้อีกไม่นาน (หยุด) ตกเย็นวันนั้น ผมเลยกลับบ้าน กลายเป็นทหารแบบพ่อ และเป็นหมอ ... เพื่อแม่
- ลินดา กีตาร์ของคุณ ก็บรองเท้าส้นสูงของฉัน (หยุด) ตอนนี้ คุณยังไม่หยุดทำตามความฝันใช่ไหมคะ
- จักรกฤษณ์ ไม่มีอะไรหยุดผมจากดนตรีได้หรอกครับ หลังจากวันนั้น ผมเก็บเงินซื้อกีตาร์ด้วยตัวเอง และแม้ว่าจะไม่มีตัวไหนแทนตัวแรกได้ แต่ดนตรีก็ยังคงอยู่กับผม

- ลินดา ฉันดีใจที่ได้ยินนะคะ
- จักรกฤษณ์ แล้วชีวิตของ นพพร กับกীরติ ละครับ เป็นอย่างไร หลังจากเหตุการณ์ที่มีตาเกะ
- ลินดา คุณหญิงเดินทางกลับเมืองไทยพร้อมกับเจ้าคุณอธิการบดีค่ะ นพพรพยายามเขียนจดหมายถึงคุณหญิงเพื่อยื้อความรักของเขา แต่เธอก็ได้แต่ข่มเก็บความรู้สึกไว้ในใจ เพราะรู้ดีว่าเป็นไปไม่ได้ (หยุด)
-
- ลินดา จอม ให้ฉันไปส่งคุณได้ไหมคะ
- จักรกฤษณ์ อย่าเลยครับ ผมกลัวว่าถ้าได้พบกัน ผมอาจจะเดินทางต่อไปไม่ได้ (หยุด) รอผมได้ไหมครับ รอ ให้ผมกลับมาพบหน้าคุณ ในแบบที่ไม่ต้องจากไปไหนอีก
- ลินดา ฉันไม่ชอบให้คุณพูดแบบนี้เลย คนโบราณเค้าถือนะคะ
- จักรกฤษณ์ แต่คุณเป็นผู้หญิงสมัยใหม่ คุณคงไม่เชื่อเรื่องอะไรพวกนั้น
- ลินดา แต่สำหรับเรื่องนี้ (หยุด) ฉันขอไม่ตอบได้ไหมคะ
- จักรกฤษณ์ ผมจะกลับมา ลินดา รอผมนะครับ
-

ในตอนนั้นเองที่แสงทั้งเวทียเปลี่ยนเป็น

ท่าเรือ บนผนังเวทีมีภาพทหารกำลังขึ้นเรือ เพื่อออกเดินทาง
ภาพทั้งหมดนั้นเกิดขึ้นราวกับในความฝันและจินตนาการ ราวกับเป็นโลกในนวนิยายข้างหลังภาพ
ลินดากลายเป็นคุณหญิงกิริติ ขณะที่จักรกฤษณ์จะค่อย ๆ เก็บกระเป๋า เพื่อออกเดินทาง

ลินดา (ถอนใจ) “เราหลีกเลี่ยงความจริงไม่ได้, นพพร”

จักรกฤษณ์ “ความจริงอะไรหรือครับ?”

ลินดา “ความจริงที่เราจะต้องจากกันในเวลาไม่นานต่อจากนี้”

จักรกฤษณ์ “ความจริงที่ร้ายกาจ!”

ลินดา “เราไม่ควรได้มาพบกันเลย ... การตั้งต้นของเรานั้นดีเหลือเกิน แต่ทำไมสิ่งนั้น

จึงหวน

กลับมาเป็นเครื่องทรมานใจฉันแบบนี้

จักรกฤษณ์ “สำหรับผม แม้ว่าความรักจะทรมานเพียงใด

แต่มันก็เป็นพรอันประเสริฐสำหรับชีวิต ผม

ไม่ได้เข้าใจผิดใช่ไหมครับ ว่าคุณหญิงก็รักผมด้วยความรัก

เช่นเดียวกันที่ผมรักคุณหญิง ด้วยชีวิตและจิตใจ”

ลินดา (เงิบไปครู่หนึ่ง) นพพร คนดีของฉัน จากนี้ ที่มหาสมุทรทางกันเราออกจากกัน

ฉันจะไม่

ห้ามและไม่ขอให้เธอหยุดคิดถึงฉัน แต่ฉันขอวิงวอนเธอให้ควบคุมอารมณ์ให้มั่นคง

อย่าร้องรำคร่ำครวญ แต่โปรดคิดถึงฉันอย่างเรียบง่าย ๆ อย่างที่เธอจะพึงคิดถึงเพื่อนรัก

หรือพี่สาว เพราะถึงเวลานี้ เธอคงจะรู้แล้วว่า เรื่องของเรา มันเป็นไปได้ไม่ได้ (หยุด)

ลาก่อนมิตรน้อยของฉัน ฉันสัญญาว่าจะคิดถึงเธอชั่ววันรันดร

และฉันจะรอคอยวันกลับมาของเธอ ผู้ที่ฉันกล่าวได้ว่า

เป็นมิตรแท้ของฉันแต่เพียงผู้เดียว

คิดถึงคนดีของฉันเสมอ

กิริติ”

ในตอนนี้อักรกฤษณ์จะจัดกระเป๋าเสื้อผ้าเสร็จพร้อมเดินทางไปขึ้นเรือ

ในขณะที่ลินดาสวมชุดราตรีเสร็จเรียบร้อย ทั้งคู่เดินออกมายืนที่ตรงกลางเวที ไฟเปลี่ยน พร้อม ๆ กับที่ทำนองเพลงเสนาห์ค่อย ๆ ดังขึ้น

https://www.youtube.com/watch?v=WyZZebTD34M&list=RDWyZZebTD34M&start_radio=1

ในเวลาเดียวกับที่ภาพของกองทหารอาสากำลังออกเดินทางจากท่าเรือคลองเตย

เพื่อไปรบยังประเทศเวียดนาม ภาพที่เกิดขึ้นนั้น จะทับทับไปบนร่างของจักรกฤษณ์และลินดา

ก่อนที่จักรกฤษณ์จะค่อย ๆ เดินออกจากเวที ทิ้งให้ลินดาร้องเพลงเสนาห์จนจบท่อนแรก

ลินดา ความรักเอ๋ย เจ้าลอยลมมาหรือไร

 มาดลจิต มาดลใจ เสน่ห์

 รักนี้จริง จากใจหรือเปล่า

 หรือเฝ้า เราให้เฝ้ารำหา

 หรือแกล้งเพียง แต่แลตา

 ยั่วอุรา ให้หลงลำพอง

<https://www.youtube.com/watch?v=yIGy6LMAVHg&t=380s>

<https://www.youtube.com/watch?v=fJ3YC2BAY68>

ฉากที่ 3 รวนเรทุกเวลา

ช่วงเวลามกราคม 2512

ค่ายทหาร / การรบ / พระเครื่อง / เทียบบ้านจอม / รักระหว่างรบ / เพื่อนจอม / ออดิชั่น

บนเวทีปรากฏตัวอักษร

20 มกราคม พ.ศ. 2512

เราจะเห็นภาพเรือโดยสารเคลื่อนที่ออกช้า ๆ จากท่าเรือ

ผู้ประกาศ สวัสดีครับ ท่านผู้ฟังที่เคารพ กลับมาพบกับ ข่าว 6
โมงเช้าของสถานีวิทยุกระจายเสียง

แห่งประเทศไทยอีกแล้วนะครับ วันนี้ วันที่ 20 มกราคม พุทธศักราช 2512

ตรงกับวันจันทร์ ขึ้น 3 ค่ำ เดือน 3 ปีวอก

ช่วงนี้อากาศยังคงหนาวอย่างต่อเนื่องเลยนะครับ ถือเป็นโชคดีจริง ๆ

สำหรับคนไทยที่ได้มีโอกาสสัมผัสกับลมหนาวเป็นเวลานานขนาดนี้

แต่จะว่าไปนี่ก็ไม่ใช่โอกาสดี เพียงโอกาสเดียวของปีนี้นะครับ

เพราะหลังจากการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับที่ 8 ที่ใช้เวลาดำเนินการกว่า 9 ปี

พวกเราคนไทยก็จะได้ใช้สิทธิ์เลือกตั้งเป็นครั้งแรกในรอบ 12 ปี

ในเดือนกุมภาพันธ์ที่จะมาถึงนี้ ไม่น่าเชื่อเลยนะครับว่าเราคนไทย

ต้องรอใช้สิทธิ์ใช้เสียงของตัวเองมานานมากถึงขนาดนี้ ...

เสียงจากวิทยุจะค่อย ๆ เบาลง พร้อมกับที่จักรกฤษณ์เดินออกมาด้านหน้าเวที เขาอยู่ในชุดปฏิบัติภารกิจ

มีรอยเปื้อนโคลนและฝุ่นจับอยู่ทั่วไป ถึงแม้ว่าภายนอกเขาจะดูสบายดี

แต่เราก็รู้สึกได้ว่าเขากำลังเหนื่อยทั้งทางกายและทางใจ

จักรกฤษณ์ ลินดาครับ นี่เป็นจดหมายฉบับแรกที่ผมพอจะเขียนถึงคุณได้จากเวียดนาม
ผมหวังว่ามัน

จะเดินทางอย่างปลอดภัยไปถึงมือคุณนะครับ (หยุด) ตอนนี่

ผมอยู่ที่ค่ายแบร์แคตของอเมริกัน ห่างจากไซ่ง่อนมาประมาณ 30 กิโลเมตร

(ถอนใจ) แต่กว่าจะมาถึงที่นี่ได้ ก็ทุลักทุเลพอสมควรเลย (หยุด) อย่างที่คุณทราบ

พวกเราต้องไปลงเรือขนส่งของอเมริกันที่ท่าเรือคลองเตยเพื่อเดินทางมาที่นี่ (ยิ้ม)
 คุณคงหัวเราะ ถ้าผมจะบอกคุณว่า ตั้งแต่เกิดมา ผมไม่เคยเห็นเรือลำใหญ่
 แล้วยิ่งสูงหลายชั้นขนาดนี้มาก่อนเลยในชีวิต เรือที่สามารถบรรจุทหารได้กว่าพันคน
 พร้อมอาวุธยุทโธปกรณ์ แล้วก็รถหุ้มเกราะ (หยุด) บนเรือ
 ทหารอเมริกันแยกพวกเราให้อยู่กันชั้นละกองร้อย ผมกับเพื่อน ๆ
 ต้องช่วยกันจำว่าเราอยู่ที่ชั้นไหน เดินไปทางไหน ต้องเลี้ยวตรงไหนบ้าง (ข้า)
 ไม่อยากคิดเลยครับ ว่าเรือใหญ่ขนาดนั้นกับคนเป็นร้อย ๆ ถ้าหลงทางขึ้นมา
 คงแทบจะหาทางกลับห้องพักไม่ถูก
 (ถอนใจ) แต่ถึงอย่างนั้น พื้นที่ทุกอย่างในเรือกลับแคบมากครับ
 มีห้องอาหารแค่ห้องเดียว แคมป์รับคนได้ครั้งละ 30 คน (หยุด) ตอน 7
 โมงเช้าพวกเราต้องไปต่อแถวเพื่อรับอาหาร
 รอกันหลายชั่วโมงจนคนที่กินข้าวเช้าเสร็จแล้ว วนกลับมาต่อคิวเพื่อกินข้าวเที่ยง
 เป็นวงกินทางอยู่อย่างนั้น จนคนสุดท้ายบางทีก็ได้กินข้าวกลางวันตอนหนึ่งทุ่ม

ลินดาเดินเข้ามาในฉาก เธออยู่ที่โต๊ะแต่งงานในบาร์ เหมือนกับว่าเพิ่งร้องเพลงเสร็จ

ลินดา จอมคะ จดหมายของคุณ มาถึงฉันอย่างปลอดภัยค่ะ แค่นี้หลายมือของคุณ
 ฉันก็ดีใจมากที่สุดเลย (หยุด) คุณรู้ไหมคะ ว่าฉันอยากไปส่งคุณมากแค่ไหน
 แต่การที่คุณห้ามฉันเอาไว้ ก็อาจจะถูกแล้วนะคะ เพราะไม่อย่างนั้น
 คุณอาจจะได้เห็นน้ำตาของฉัน
 เราไม่ควรพบกันเพื่อบอกลาด้วยความเศร้าแบบนั้นเลย จริงไหมคะ ? (หยุด)
 เล่าเรื่องของคุณให้ฉันฟังต่อสิคะ

จักรกฤษณ์ (ยิ้ม) หลังออกจากท่าเรือคลองเตย พวกเราต้องใช้เวลาอยู่ในทะเลเกือบ 3 วัน 3 คืน
 ผมเองไม่เคยได้ออกทะเลมาไกลขนาดนี้ สองวันแรกยังพอทนนะครับ แต่พอเช้าวันที่
 3 ทุกคนก็เมาเรือกันหมด ห้องน้ำแต่ละชั้นแทบจะดูไม่ได้
 เพราะนอกจากจะมีแต่กองอาเจียนแล้ว กลิ่นยังเหม็นคลุ้งไปทั่ว (ข้า)
 ผมเองขนาดเป็นหมอ เห็นอะไรต่ออะไรมาพอสมควร ยังสู้อยู่ไม่ไหว (หยุด)
 จนคืนสุดท้ายตอนใกล้รุ่ง เรือก็เริ่มเข้าเขตน่านน้ำของเวียดนาม
 ผมสะดุ้งตื่นเพราะเสียงประกาศให้เตรียมอาวุธปืนเพื่อระงับการชุมนุมโจมตี

(หยุด) ในตอนนั้นเอง ที่ผมรู้สึกประหลาด จนบอกไม่ถูก (เงิบไปครู่หนึ่ง)
 เหมือนกำลังยืนอยู่บนขอบหน้าผา รู้ตัวว่าทำอะไรไม่ได้ นอกจาก ... กระโดด
 (หยุด) ลินดาครับ ผมกลัว ... (หยุด) นั่นเป็นครั้งแรกในชีวิต ที่ผมรู้สึกว่าคุณกลัว
 เป็นอย่างไร (หยุด) มือที่จับไกปืนของผมเย็นจนชา ผมนึกถึง พ่อ แม่ จิตรรา ... แล้วก็
 ... คุณ
 (คิด) ผมไม่รู้หรอกนะครับ ว่าอนาคตจะเป็นอย่างไร แต่ผมจะกลับไป ผมสัญญา

ลินดา ฉันรู้ค่ะ ว่าความกลัวเป็นอย่างไร การรอดหมายของคุณเป็นวัน เป็นสัปดาห์ ก็ไม่
 ต่างกัน มันตรงตรงที่เราไม่รู้เลยว่าความเงิบนั้น หมายถึงอะไร (หยุด)
 ฉันถามตัวเองทุกวัน ว่าคุณจะเป็นอย่างไรบ้างนะ (ลังเล) แล้ว ... ฉันก็เริ่มสวดมนต์
 ขอให้พระคุ้มครองคุณ (ข้า) มันดูไม่เป็นผู้หญิงสมัยใหม่เลยใช่ไหมคะ แต่ตอนนี้
 ฉันไม่สนแล้ว เพราะฉันรู้แล้วว่า ฉันอยากให้คุณปลอดภัย (หยุด) จริงสิ ปีนี้
 ที่กรุงเทพฯอากาศหนาวนานกว่าทุกปี คุณ ... คิดถึงฉันบ้างไหมคะ

จักรกฤษณ์ (หัวเราะ) คิดถึงสิครับ ผมคิดถึงคุณมากจนสิ่งแรกที่ทำเมื่อมาถึงค่าย คือถามหา
 ไปรษณีย์ทหาร (ข้า) ค่ายแบร์แคตนี้ แต่เดิมเป็นป่าที่น้ำจะกว้างหลายร้อยไร่
 พวกอเมริกันเข้ามาปรับพื้นที่ แล้วก็สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกไว้พอสมควร (ข้า)
 คีนแรก ผมนอนไม่หลับ โลกทั้งใบยังโคลงเคลงเหมือนอยู่บนเรือ
 พวกอเมริกันเหมือนจะเข้าใจ เลยให้เราปรับตัวอยู่ในค่ายก่อนหนึ่งสัปดาห์
 แล้วค่อยออกลาดตระเวน คีนหนึ่งที่ตั้งฐานค้ำคีนอยู่นอกค่าย ในคีนนั้น
 พวกเวียดนามก็ลอบโจมตี

ลินดา ตายจริง คุณเป็นอย่างไรบ้างคะ บาดเจ็บหรือเปล่า

จักรกฤษณ์ ผมปลอดภัยดีครับ พวกเราไม่มีใครได้รับบาดเจ็บ

ทุกอย่างเกิดขึ้นและจบลงแบบไม่ทัน

ตั้งตัว ในตอนนี้ ผมยังแทบไม่แน่ใจด้วยซ้ำว่า สิ่งที่เกิดขึ้น เป็นความจริง หรือฝันร้าย
 (หยุด) พวกมันน่าจะมากันไม่เกิน 4-5 คน
 ชุ่มจุใจเราด้วยการยิงเปิดฉากในความมืด ไม่มีอะไรเหมือนในตำราที่ผมเคยอ่าน
 ไม่มีเสียงตะโกน ไม่มีการปะทะซึ่ง ๆ หน้า ทุกอย่างไม่ต่างจากกองโจร (คิด)
 ผมได้แต่ลั่นไกออกไป เพื่อป้องกันตัว มองไม่ออกด้วยซ้ำว่าใครเป็นใคร

ก่อนที่ทหารอเมริกันคนหนึ่ง จะตัดสินใจขว้างระเบิดมือเข้าไปในกลุ่มของพวกเขา มันตอนนั้น มีแสงสว่างวาบขึ้นพร้อมเสียงดังสนั่น แล้วทุกอย่างก็กลับเข้าสู่ความเงียบ

ลินดา (กังวล) ฉันใจไม่ดีเลยคะจอม มันน่ากลัวเกินไป แล้วก็ ... จริงเกินไป

จักรกฤษณ์ สำหรับผมแล้ว สิ่งที่น่ากลัวที่สุด คือความเงียบหลังจากนั้นครับ ไม่มีเสียงยิงตอบโต้ ไม่มีแม้แต่เสียงลมหายใจ มันเงียบ จนเหมือนกับว่า ใครสักคนที่เพิ่งปรากฏตัวขึ้น อยู่ดี ๆ ก็หายไปกับความมืด (หยุดหายใจ) พวกเราชุมนุมอยู่ที่กำบังจวนรุ่งสาง แล้วค่อยออกเคลียร์พื้นที่ ผมเห็นรอยเลือดอยู่บนพื้นดิน ไม่มาก แต่ก็ไม่น้อย ไม่มีศพ ไม่มีใคร ไม่มีแม้แต่คำอธิบาย ผมยืนมองกองเลือดนั้นอยู่นาน แล้วก็คิดว่า นี่ผม ... กำลังทำสงครามเพื่ออะไรอยู่

ลินดา (เป็นห่วง) จอมคะ คุณโอเคหรือเปล่า ?

จักรกฤษณ์ (พยักหน้า ยิ้มเศร้า) มันจะฟังดูแย่ไหมครับ ถ้าผมจะบอกคุณว่า ผมเกลียดสงคราม แล้วก็ไม่เคยเชื่อว่า การลงมือฆ่าแกงกัน จะนำไปสู่คำตอบของปัญหาที่เกิดขึ้น (หยุด) ผมเป็นหมอ มีหน้าที่ช่วยชีวิตคนให้อยู่รอด แต่ขณะเดียวกัน ผมก็เป็นทหาร มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่ง (หยุด) ผมไม่รู้ว่าเจ้าของกองเลือดนั้นเป็นใคร มีลูก มีเมีย มีคนที่เขารัก หรือรักเขาไหม และถึงแม้ว่าสงครามนี้ จะไม่ใช่สงครามของเรา แต่การไม่ลงมือทำอะไรสักอย่าง คือ ทางออกที่ดีที่สุดแล้วอย่างนั้นหรือครับ

ลินดา ฉันเข้าใจคุณนะคะ เข้าใจอย่างดีเลยทีเดียว (หยุด) ผู้ชายตัวสูง ๆ ที่ฉันรู้จัก คนที่เมื่อตอนยังเด็ก แอบมองฉันจากประตูหน้าบ้าน เขาไม่ใช่คนหัวรุนแรง แล้วก็ไม่ใช่คนชอบทำสงคราม (คิด) ทุกคนมีหน้าที่ ต้องรับผิดชอบในชีวิต อย่างที่คุณพูด ไม่ว่าจะชอบ หรือไม่ก็ตาม (ถอนใจ) ตอนนี้คุณอยู่ที่นั่น ไม่ใช่เพราะอยากฆ่าใคร แต่เมื่ออยู่ที่ตรงนั้น แล้ว จอมคะ หน้าที่ของคุณ ก็คือต้องทำทุกอย่าง ... เพื่อให้มีชีวิตอยู่ เพื่อที่จะได้กลับมาหาฉันนะคะ

จักรกฤษณ์ ผมไม่อยากให้ใครต้องตาย

- ลินดา** ฉันทู้คะ และนั่นก็ยิ่งทำให้ฉันทึ่งสงสัยว่าสงคราม
เกิดขึ้นเพราะผลประโยชน์ของใครกันแน่
(ไม่พอใจ) ที่สำคัญมันทำให้ฉันทึ่งทุกคนที่เป็นต้นเหตุของการที่ทำให้คนแบบคุณ
ต้องมานั่งตั้งคำถามว่า การต้องมีชีวิตอยู่ในสถานการณ์แบบนี้ มันผิด หรือถูก
- จักรกฤษณ์** ผม อยากฟังคุณร้องเพลงจังเลยครับ อยากฟังเสียงของคุณ อยากฟังเพลงของคุณ
เวลาที่เสียงปี่มันดังเกินไป
- ลินดา** ฉันทึ่งคิดถึงคุณทุกครั้ง เวลาที่ฉันทึ่งร้องเพลงนะคะ แล้วฉันทึ่งก็จะรอคุณกลับมา ทุก ๆ
วัน
- ที่บาร์ ลินดาพบจดหมายใส่ซอง เธอยืนมองมันอย่างเงิบ ๆ
ในขณะที่จอมจัดสัมภาระของตนเองในค้าย จากนั้น ลินดาจะสังเกตเห็นการ์ดฉบับหนึ่งบนโต๊ะ
เธอหยิบขึ้นมาอ่าน ลายมือในการ์ดนั้นดูไม่คุ้นตา เธอขมวดคิ้วเล็กน้อยก่อนจะรีบเดินออกไปจากเวที
- จักรกฤษณ์** (เงิบไปครู่หนึ่ง) ผมสัญญาครับ ลินดา ว่าผมจะกลับไป ผมจะไม่ยอมให้สงคราม
เปลี่ยนความคิด หรือ เปลี่ยนสิ่งที่ผมเชื่อ จนจำไม่ได้ ว่าตัวเองเป็นใคร (หยุด)
ขอบคุณนะครับ (หยุด) คิดถึงคุณเสมอ จากเวียดนาม ร้อยตรีจักรกฤษณ์ เจริญสุข
- ที่บ้านของลินดา ลินดาเดินกลับเข้าฉากมาอีกครั้ง
ท่าทางเธอแปลกไปเหมือนกับเพิ่งได้พบกับใครที่ไม่คาดว่าได้เจอ เธอจะค่อย ๆ
เปลี่ยนเครื่องแต่งกายเป็นชุดลำลอง ระหว่างที่พูดเนื้อหาในจดหมายไปด้วย
- ลินดา** จอมคะ คุณ ต้องไม่เชื่อเรื่องที่ผมกำลังจะเล่าแน่ ๆ (หยุด)
วันนี้ฉันทึ่งเจอคุณพ่อของคุณที่บาร์คะ
ท่านมาเลี้ยงสังสรรค์กับเพื่อนนายทหารสองสามคน
ท่านเขียนการ์ดมาบอกให้ฉันทึ่งไปพบหลังจากที่ร้องเพลงจบ ในตอนแรกฉันทึ่งตกใจมาก
จนยืนตัวเกร็งไปหมด สายตาท่านดูอย่างไร ตอนที่ฉันทึ่งยังเด็ก ตอนนั้นก็ยังไม่เปลี่ยน (คิด)
ฉันทึ่งนึกถึงเรื่องกีตาร์ของคุณตลอดเวลาที่ท่านยืนคุยกับฉันทึ่ง
เหมือนกำลังถูกจับได้ว่าแอบเขียนจดหมายถึงลูกชายของท่านเป็นร้อยฉบับ (ข้า)
แต่คุณพ่อกลับบอกฉันทึ่งว่า ท่านรู้เรื่องที่เราติดต่อกัน แล้วท่านเองก็ตั้งใจที่เป็นแบบนี้

(หยุด) ฉันกำลังคิดว่า หรือที่ท่านมาที่บาร์ อาจจะไม่ใช่ว่างเรื่องบังเอิญ ท่านก็เอ่ยปากชวนฉันไปพบกับจิตรดา แล้วก็ทานข้าวกลางวันที่บ้านนนทบุรี ในอีกสองสัปดาห์ข้างหน้า (หยุด) ท่านบอกว่า นอกจากจิตรดาจะกลับมาบ้านเพราะได้หยุดงานแล้ว ป้า ๆ ของคุณทั้งห้าคน ก็จะลงมาเยี่ยมจากทางเหนือด้วย (คิด) ฉันทำอะไรไม่ได้ นอกจากตอบตกลง (หยุด) ฉันทำถูกแล้วใช่ไหมคะ

จักรกฤษณ์ ไม่ครับ (ตกใจ) ได้โปรด หนีไปนะครับ อย่าไป

ลินดา (ประหลาดใจ) ทำไมล่ะคะ

จักรกฤษณ์ มันอันตราย

ลินดา คุณหมายความว่ายังไง (ทวนคำ) นั่นคุณล้อเล่นใช่ไหมคะ

จักรกฤษณ์ ไม่ครับ ลินดา คือ ผมดีใจที่พ่อชวนคุณไปพบกับจิตรดา เพราะรู้ว่าน้องก็น่าจะดีใจที่ได้พบคุณ (คิด) แต่ป้า ๆ ทั้ง 5 คนของผม (หยุด) คุณเขียนจดหมายไปบอกพ่อว่า ไม่สบายก็ได้ แต่ได้โปรด อย่าไป !!!

ลินดา แต่ท่านเป็นผู้ใหญ่ (อีกอ้อ) แล้วฉันก็ตอบตกลงไปแล้ว

จักรกฤษณ์ ป้าพิสมัย จะชักประวัติของคุณ ป้าสายสมร จะบังคับให้คุณเล่าเรื่องงาน ป้าอรุณี จะวิจารณ์การแต่งตัว ขณะที่ป้าประไพศรีจะเอาแต่ชวนคุณเล่นไพ่ แล้วที่แย่ที่สุด ป้ากัลยาคนสุดท้อง จะทำแกงรัญจวนให้คุณทาน

ลินดา แกงอะไรนะคะ

จักรกฤษณ์ แกงรัญจวนครับ รสชาติไม่ต่างจากยาพิษ

ลินดา จริงหรือคะ แต่ฉันว่า ซื้อมันน่าจะใจจิง (ยิ้ม เจ้าเล่ห์)
ฉันเริ่มอยากลองชิมซะแล้วสิคะ

จักรกฤษณ์ ผมเตือนคุณแล้วนะ

ลินดาไม่ตอบ เธอแต่งตัวเสร็จแล้ว เป็นชุดสวยแต่ดูสุภาพ พร้อมทั้งจะไปพบกับญาติของจักรกฤษณ์ เธอคว้ากระเป๋าถือ ส่องตัวเองในกระจก ยิ้มแล้วหมุนตัว ก่อนจะเดินออกไปจากห้องอย่างอารมณ์ดีและมั่นใจ

จักรกฤษณ์ ลินดาครับ ยืนยันกับผมว่าคุณจะไม่ไป ได้ไหมครับ (กังวล) ให้ตายเถอะ คุณรู้ไหมว่าพวกป่า ๆ ของผมร้ายกาจแค่ไหน ที่สำคัญ ฝีมือทำอาหารของป่าก็လာ รุนแรงกว่าพวกเวียดกงที่นี้อีกนะครับ ลินดา (ส่งเสียงเรียก) ลินดาครับ คุณยังอยู่หรือเปล่า บอกผมสิครับ ว่าคุณจะไม่ไป ลินดา ...

ไม่มีจดหมายตอบจากลินดา จอมหงุดหงิด เขากระสับกระส่ายไปมา เดินไปที่โต๊ะ หากกระดาษและดินสอ ก่อนจะเริ่มลงมือเขียนจดหมาย

จักรกฤษณ์ เรียนคุณลินดา โสภาวดี ผมรีบเขียนจดหมายฉบับนี้ โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสถานการณ์ ทางฝั่งนันทบุรีของคุณจะยังคงเป็นปกติ และคุณยังจะสามารถเขียนจดหมายตอบผมได้ (หยุด) ลินดาครับ ผมพยายามจะไม่คิดมาก แต่ก็อดเป็นห่วงคุณไม่ได้ มีอีกกลางวันที่บ้าน เป็นอย่างไรบ้างครับ ถึงตอนนี้ คุณเข้าใจผมหรือยังว่าทำไม ผมถึงอยากให้คุณหนีไปตั้งแต่แรก รอฟังข่าวจากคุณอยู่นะครับ จักกรกฤษณ์

ในตอนนั้น ลินดาจะเดินออกมา แม้จะอยู่ในชุดสวยชุดเดิม แต่ในคราวนี้แขนซ้ายของเธอกลับอยู่ในสายคล้องไหล่ เธอพยายามจะเขียนจดหมายตอบจักรกฤษณ์ในแบบที่ค่อนข้างทุลักทุเลพอสมควร

ลินดา เรียนคุณร้อยตรีจักรกฤษณ์ สถานการณ์ที่นันทบุรีไม่ค่อยจะสู้ดีเท่าไรหะ (ข้า) ฉันทิ้งกลับมาจากบ้านของคุณ พร้อมแขนซ้ายที่หัวไหล่หลุด และคำสั่งของหมอที่ให้ล้างานสองสัปดาห์

- จักรกฤษณ์** ลินดา (กังวล) เกิดอะไรขึ้นครับ
- ลินดา** (ช้า) ฉันทื่นล้มที่บันไดหน้าบ้านของคุณค่ะ ตรงจุดที่คุณชอบยืนแอบมองฉัน
ตรงนั้นเลย
- จักรกฤษณ์** นั่นคุณกำลังทำอะไรอย่างนั้นหรือ ลินดา มันไม่ตลกเลยสักนิด คุณเจ็บมากไหมครับ
- ลินดา** ไม่เลยค่ะ มันไกลหัวใจตั้งเยอะ แค่ว่าคิดย้อนกลับไป ก็อดตลกตัวเองไม่ได้
- จักรกฤษณ์** ป้า ๆ ไม่ได้เป็นคนทำร้ายคุณใช่ไหมครับ
- ลินดา** (หัวเราะ) ป้าของคุณน่ารักกับฉันมากนะคะ (ช้า)
คุณกำลังกล่าวหาพวกเธอจนเกินกว่าเหตุ ฐัมย์
- จักรกฤษณ์** เล่าให้ผมฟังตั้งแต่ต้นสิครับ ว่าเกิดอะไรขึ้น
- ลินดา** รับทราบค่ะ ผู้หมวด (ช้า ก่อนจะหยุดไปครู่หนึ่ง จากนั้นจึงเริ่มเล่าเรื่อง)
ถึงแม้เวลาจะผ่านไปเป็นสิบปี แต่บ้านนันทบุรีของคุณ ก็ไม่เปลี่ยนแปลง
ตอนที่ฉันไปถึง ทุกคนมายืนเข้าแถวรอรับอยู่ที่บันไดหน้าบ้าน
ฉันเขินเสียจนทำตัวไม่ถูก ดีที่จิตราอยู่ตรงนั้น เธอยิ้มและรีบเข้ามาจับมือฉันไว้
แล้วนั่น ก็ทำให้คลายกังวลลงไปได้เยอะมาก
- จักรกฤษณ์** จิตราเหมาะกับการเป็นครูมากนะครับ
เธอเป็นมีความสามารถในการจับความรู้สึกคนอื่น ๆ ได้ดีแบบนั้นเสมอเลย
- ลินดา** คุณพ่อของคุณแต่งตัวเต็มยศ และยังคงภูมิลานในแบบที่ท่านเป็นเสมอ
ขณะที่คุณป้าทั้งห้าแต่งตัวสวยกันหมด ราวกับว่าไม่มีใครยอมใคร (หยุด
นึกถึงย้อนแล้วช้า) จากนั้น ก็อย่างที่พูดเลยค่ะ ที่โต๊ะอาหาร
ป้าพิศมัยเป็นคนแรกที่เริ่มชักประวัติของฉัน
ถึงแม้คุณพ่อจะบอกว่าท่านเป็นเพื่อนสนิทกับพ่อของฉันมานานแค่ไหน ก็ไม่มีใครฟัง
แล้วในขณะที่ป้าอรุณี เอาแต่ชมชุดที่ฉันใส่อยู่ไม่ขาดปาก จนฉันเริ่มสงสัยว่า

นี่กำลังมาอดิชั่นละครโทรทัศน์เรื่องใหม่อยู่หรือเปล่านะ ป้าสายสมร ก็พูดว่า
สุขภาพสตรีที่ดีในมุมมองของเธอนั้น ไม่ควรใช้ชีวิตกลางคืนมาร้องเพลงอยู่ตามผับบาร์
ในตอนนั้นทุกคนเงยบกริบกันหมด มีแต่จิตราที่พยายามส่งสายตาให้กำลังใจ

จักรกฤษณ์ ผมนี่ก็อยู่แล้วเขียว คุณทำอะไรครับ

ลินดา ฉันได้แต่ยิ้มค่ะ แล้วก็ตอบไปว่า เราทุกคนมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบ

ฉันรักในงานที่ทำอยู่

มันเป็นงานสุจริต ที่สำคัญ ที่นั่นก็เป็นบาร์ชั้นดี มีนักร้องชั้นนำ ทั้งคุณสวลี ผกาพันธุ์
คุณผุสดี อนัญมนตรี แล้วก็คุณสุเทพ วงศ์กำแหง
เท่านั้นเองป้าสายสมรกับป้าอรุณดีก็ทำตาโต ฉันเพิ่งจะรู้ณะคะ
ว่าพวกเธอชอบคุณสุเทพมาก คราวนี้เลยเอาแต่รับเร้าว่า ถ้ามีเวลาว่าง
เธออยากขอแวะไปฟังเพลงที่บาร์บ้าง ฉันก็เลยต้องตอบตกลง

จักรกฤษณ์ คุณเก่งมากที่จัดการพวกป้า ๆ ของผมได้อยู่หมัด ... ว่าแต่
ได้ลองชิมแกงรัฐจวนหรือเปล่าครับ

ลินดา ไม่พลาดหรอกค่ะ มันอร่อยมากเลยนะคะ (ข้า) ฉันยืนยันว่า
บางที่คุณก็ออกจะใจร้ายกับป้า ๆ ของคุณเกินไป คุณรู้ไหมคะ
ว่าป้ากัลยาไม่หยุดยิ้มเลย ตอนที่เห็นฉันขอรบสมือของเธอ เธอบอกฉันด้วยนะคะ
ว่าที่มาของมัน คือการนำของเหลือในครัว ไม่ว่าจะป็นเนื้อหมู เนื้อไก่
แล้วก็น้ำพริกกะปิถ้วยเก่า เอามารวมปรุงใหม่ แถมสูตรนี้ก็ได้มาจากตำรับชาววังแท้
ๆ ตอนนั้น ป้าประไพศรีถึงกับข้าพรวด แล้วเอนตัวมากกระซิบกับฉันว่า
ป้ากัลยาโฆษณาแบบนี้เหมือนกันทุกครั้ง จากนั้น ก็ออกปากชวนฉัน
ไปเล่นไฟหลังของหวาน ถึงแม้ว่าฉันจะยืนยันว่าเล่นไม่เป็น แยกก็บอกว่าจะสอนให้

จักรกฤษณ์ คุณเล่าเสียจนผมอยากไปอยู่ตรงนั้นด้วยคนเลยครับ

ลินดา ฉันก็อยากให้คุณมาช่วยฉันค่ะ เพราะคำว่า “สอน” ของป้าประไพศรี
คือการทำให้ฉันแพ้เกมหลุดลุ่ย ถึงแม้จิตราจะเข้ามาช่วย แต่ฉันก็สู้ทางพวกป้า ๆ
ไม่ได้สักคน (หยุดยิ้ม) แล้วฉันก็ได้ดูอัลบั้มรูปของคุณสมัยเด็ก ๆ

รวมถึงรูปตอนสงกรานต์ ที่คุณอายุ 3 ขวบ แล้วก็ ...
ไม่ค่อยจะชอบใส่เสื้อผ้าเท่าไรนัก

จักรกฤษณ์ (ตกใจ) อะไรระครับ !!!

ลินดา จอมคะ ฉันว่า คราวนี้ ฉันได้เห็นคุณหมดทั้งตัวแล้วจริง ๆ (ซ่า) มันน่ารักมากคะ

จักรกฤษณ์ (เขิน แต่ก็อดหัวเราะไม่ได้) ที่ว่าน่ารัก นั้น คุณหมายถึงอะไรหรือครับ ลินดา ...

ลินดา (หัวเราะ) หมายถึงคุณสิคะ น่ารักมากจริง ๆ (ยิ้ม) รู้ไหมคะ ว่าบายนั้น
พวกเราหัวเราะ

กันไม่หยุด ฉันเหลือบไปเห็นคุณพอมองพวกเรา ยิ้มน้อยยิ้มใหญ่
แล้วฉันก็รู้สึกมีความสุข (หยุด) ตอนที่ขอตัวกลับ ฉันบอกท่านว่าฉันเป็นห่วงคุณมาก
ท่านก็ได้แต่นิ่ง พูดกับฉันเพียงแค่ว่า มันเป็นหน้าที่ของลูกผู้ชาย (หยุด)
แต่นัยน์ตาของท่าน (หยุด) จอมคะ ไม่ว่าท่านจะเป็นอย่างไร ...
ฉันรู้ว่าท่านเป็นห่วงคุณมากนะคะ

จักรกฤษณ์ (เสียงอ่อน) ผมทราบครับ

ลินดา แล้วในตอนที่คุณคิดว่าทุกอย่างกำลังเป็นไปได้ด้วยดี
ในตอนที่ไม่น่าจะมီးอะไรพลาดอีก

รองเท้าส้นสูงของฉันก็ตัดสินใจที่จะไม่ไปต่อ (หยุด)
ทุกอย่างเกิดขึ้นเหมือนกับคืนนั้นบนเวทีประกวด จะต่างกันก็แค่
ครั้งนี้ฉันเสียหลักแล้วก็ตกลงจากบันได ป้าของคุณร้องขึ้นพร้อมกัน
จิตรารีบเข้ามาพยุงฉันไว้ ขณะที่คุณพ่อตะโกนเรียกคนขับรถ ป้าประไพศรีก็พิมพ์ว่า
ต้องเป็นเพราะแกงรัญจวนแน่ ๆ จากนั้นก็หันไปทะเลาะกับป้ากัลยา
แล้วทั้งป้าพิสมัย สายสมร อรุณี ก็ต้องเข้ามาห้าม
ทุกอย่างวุ่นวายกว่าเดิมเป็นร้อยเท่า (ซ่า) แต่ท้ายที่สุด
ฉันก็มาถึงโรงพยาบาลพร้อมกับแขนซ้ายที่หัวไหล่หลุด
และคำสั่งของหมอให้พักรักษาอีก 2 สัปดาห์ คืนนั้น
ฉันก็เลยต้องค้างคืนที่บ้านของคุณ ... ในห้องนอนของคุณ

- จักรกฤษณ์** (เป็นห่วง) คุณเจ็บมากไหมครับ
- ลินดา** (ส่ายหัว) ไม่ค่ะ แค่ปวดนิดหน่อย แต่ก็ไม่ถึงกับทำให้ออนไม่หลับ
จิตราเข้ามานั่งคุยกับ
ฉันอยู่พักใหญ่ เราคุยกันถึงเรื่องสมัยเด็ก ๆ แล้วก็เรื่องอนาคต
ฉันว่าเธอเหมาะมากนะคะที่ได้เป็นครู เด็ก ๆ ที่โรงเรียนคงจะรักเธอไม่เบา
(หยุดครู่หนึ่ง คิด) ห้องของคุณเจ็บมากเลยรู้ไหมคะ
- จักรกฤษณ์** ผมไม่ได้อยู่ห้องนั้นสักพักแล้ว มันน่าจะรกรกพอสมควรครับ
- ลินดา** ไม่เลยคะ ทุกอย่างยังคงเป็นระเบียบ แล้วก็ดูเป็น ... คุณ (นึก)
ฉันเห็นรูปถ่ายของคุณเต็ม
ไปหมด ทั้งรูปในเครื่องแบบ แล้วก็รูปที่คุณเล่นกีตาร์ (หยุด) มันทำให้ฉันรู้สึกแปลก
ๆ เหมือนได้รู้จักคุณ ในโลกส่วนตัวของคุณ แบบที่ไม่ค่อยจะมีใคร
มีโอกาสได้ทำความรู้จัก (ยิ้ม) คินนั้น ... ถึงแม้ว่าข้างนอกจะหนาว
แต่ในเตียงของคุณ ฉันรู้สึก ... อุ่นมากนะคะ จอม
- จักรกฤษณ์** (นั่งไปครู่หนึ่ง) ผมไม่คิดว่า คุณจะได้อยู่ที่นั่น เวลานั้น
- ลินดา** ฉันก็เหมือนกันค่ะ
- จักรกฤษณ์** ลินดาครับ ถ้าเป็นไปได้ (ลังเล) ผมอยากให้คุณรู้ว่า ถ้าผมอยู่ที่นั่นกับคุณ
ไม่ได้อยู่ไกล
เกินไปแบบนี้ (หยุด) ผมจะไม่มีวัน ปล่อยให้คุณ ... ต้องเจ็บตัว ผมขอโทษนะครับ
- ลินดา** อย่าขอโทษฉันสิคะ คุณไม่ได้ผิดอะไร สงครามต่างหากที่เป็นฝ่ายต้องขอโทษเราทั้งคู่
- จักรกฤษณ์** (หัวเราะ) ก็จริงครับ และอย่างน้อย ในคืนที่คุณได้อยู่ในห้องของผม
มันก็ทำให้ผมได้รู้ตัว
เองว่า ผมคิดถึงคุณ มากกว่าที่ผมเคยยอมรับกับตัวเอง
- ลินดา** ฉันดีใจนะคะ

จักรกฤษณ์ ผมก็ดีใจครับ

ลินดา ฉันทจะเขียนถึงคุณบ่อย ๆ นะคะ

จักรกฤษณ์ ผมจะรอครับ (หยุด และในทันใดนั้น) ผมรักคุณนะครับ !!!

ลินดา (ไม่ทันตั้งตัว) อะไรระคะ เมื่อครู่คุณบอกว่า

จักรกฤษณ์ ผมกำลังบอกคุณว่า ผมรักคุณนะครับ ลินดา โสภาวดี

ลินดา ปล. ฉันทก็เช่นกันค่ะ

ทั้งคู่มองหน้ากันและในจังหวะนั้น ไฟจะค่อย ๆ ดิมลงอย่างช้า ๆ

<https://www.youtube.com/watch?v=bjJD13ku7bE&t=255s>

<https://www.youtube.com/watch?v=hKpxeVwiW6I>

ฉากที่ 4 คณิงหาแม่จากไป

บนผนังเวทีปรากฏตัวอักษร

21 กรกฎาคม พ.ศ. 2512

จากนั้นจะค่อย ๆ ปรากฏภาพการถ่ายทอดทางโทรทัศน์ถึงการลงจอดของยานอวกาศอะพอลโล 11 ขององค์การนาซา ประเทศสหรัฐอเมริกา บนพื้นผิวของดวงจันทร์เป็นครั้งแรก พร้อมเสียงบรรยาย

ผู้ประกาศกรรฎาคม ท่านผู้ชมที่เคารพ ขณะนี้เป็นเวลาประมาณ 3 นาฬิกา 20 นาที ของวันที่ 21 กรกฎาคม

พุทธศักราช 2512 ตามเวลาประเทศไทย ท่านผู้ชมครับ วันนี้จะถูกบันทึกไว้ในหน้าประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ ในฐานะวันที่มนุษย์สามารถก้าวออกจากโลกใบเดิม และได้ยืนอยู่บนดวงจันทร์เป็นครั้งแรก

เมื่อไม่กี่นาที่ที่ผ่านมา นักบินอวกาศ นีล อาร์มสตรอง ได้ก้าวลงสู่พื้นผิวของดวงจันทร์ พร้อมกล่าวประโยคสำคัญที่ว่า “ถึงแม้ว่านี่จะเป็นเพียงก้าวเล็ก ๆ ของมนุษย์คนหนึ่ง แต่ก็เป็นก้าวกระโดดอันยิ่งใหญ่ของมวลมนุษยชาติ”

คำพูดสั้น ๆ เพียงประโยคเดียววนะครับ

ที่ชวนสะท้อนให้คิดว่าขณะที่เรากำลังออกไปไกลถึงอวกาศ แต่ในเวลาเดียวกัน อีกซีกหนึ่งของโลก ก็ยังมีเสียงปืน มีการต่อสู้ และยังมีผู้คนที่ต้องพรากจากกัน

เราก้าวไปถึงดวงจันทร์ ได้แล้วนะครับ แต่คำถามที่ยังค้างคาอยู่คือ เราจะก้าวข้ามความขัดแย้ง ความเกลียดชัง และสงคราม บนโลกใบนี้ได้หรือไม่

และนี่คือรายงานพิเศษ จากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ในคำคืนที่มนุษย์ ได้ก้าวขึ้นไปยืนอยู่บนดวงจันทร์ เป็นครั้งแรก

จักรกฤษณ์เดินเข้ามาบนเวที เขายังอยู่ในชุดเครื่องแบบ แต่คราวนี้มันดูสกปรก
เปื้อนดินและโคลนมากขึ้นกว่าเดิม

จักรกฤษณ์ ลินดาครับ

เมื่อคืนทหารอเมริกันทั้งค่ายหยุดปฏิบัติการเพื่อล้อมวงฟังข่าวจากสถานีวิทยุ
ของกองทัพ เรื่องการลงจอดของยานอะพอลโล 11 บนดวงจันทร์
ขนาดผมเป็นคนไทยก็ยังตื่นเต้นมาก ขณะที่พวกอเมริกันนั้นส่งเสียงเชียร์กันไม่หยุด
โดยเฉพาะในจังหวัดที่นี่ล อาร์มสตรอง พูดว่า
มันเป็นก้าวกระโดดที่สำคัญของมนุษยชาติ
เพื่อนฝรั่งหลายคนของผมถึงกับปาดน้ำตา ผมเข้าใจพวกเขาดีเลยนะครับ
ทั้งความรู้สึกคิดถึงบ้าน ทั้งเรื่องอนาคตที่ไม่แน่นอน ที่พอรวม ๆ กัน
มันก็กลับกลายเป็นการตั้งคำถามว่า เพราะอะไร เราถึงมาอยู่ที่นี่
และถ้าคุณย้อนถามผมกลับว่า ในเมื่อผมเป็นคนเลือก
แล้วทำไมถึงยังมาตั้งคำถามอะไรแบบนั้น (หยุด) ผมคิดว่า
ผมจะขอตอบว่าเป็นเพราะนี่ล อาร์มสตรองครับ (เงยหน้ามองท้องฟ้า) บางครั้ง
คนเราก็จำเป็นที่จะต้องออกเดินทางออกไปให้ไกล ๆ
(ยิ้ม) ถึงจะย้อนกลับมาเข้าใจตัวเองได้ จริงไหมครับ

ลินดา ซ่อนัน ฉันไม่เถียงคุณเลยคะ จอม เพราะสำหรับฉันแล้ว ถ้าคุณยังอยู่ที่กรุงเทพฯ
ฉันก็ยัง
ไม่แน่ใจว่าจะได้ยินคำนั้นจากคุณเมื่อไหร่

จักรกฤษณ์ ยังไงนะครับ

ลินดา (งอน) ซ่างมันเถอะคะ ถ้าคุณจะลืมสิ่งที่ตัวเองเคยพูดเอาไว้ ได้ง่ายขนาดนี้

จักรกฤษณ์ ผม ยังไม่ลืมสิครับ ลินดา

ลินดา แล้วฉันจะรู้ได้ยังไงล่ะคะ

- จักรกฤษณ์ ผมแค่สนุกที่ได้เห็นพวกเขาหัวเราะกันบ้างในบางวันครับ
โดยเฉพาะในเวลาที่กลับมา
จากลาดตระเวนโดยปลอดภัย (หยุด) บางครั้งเรื่องไร้สาระในชีวิต
ก็เยี่ยวยาหัวใจในทางอ้อมนะครับ มันทำให้เราได้รู้ว่า ... ยังมีความรู้สึก
- ลินดา ฉันทใจค่ะ แล้วตอนนี้ ก็เริ่มรู้สึกไร้สาระนิดหน่อย เพราะฉันคิดว่า กำลังหึงคุณ
- จักรกฤษณ์ หึงผม ผมยังไม่ได้ทำอะไรเลยนะครับ
- ลินดา นั่นแหละค่ะ แต่ช่างเถอะ มันแค่เรื่องความรู้สึกของผู้หญิงที่ห่างไกลจากคนรัก
ซึ่งบางที
คุณอาจจะไม่เข้าใจ
- จักรกฤษณ์ ผู้หญิงนี้เข้าใจยากจังนะครับ (หยุด) แล้ว บุษบา ก็น่าจะคิดแบบนั้น
- ลินดา ใครคือบุษบาเหรอกะ
- จักรกฤษณ์ แม่บ้านชาวเวียดนามครับ เธออายุแค่ 18 ปี ที่จริง เธอมีชื่อว่า บิอาน (bí ản)
ที่แปลว่าความลับ
- ลินดา ความลับ จังเหรอกะ
- จักรกฤษณ์ ใช่ครับ ผมว่า มันแปลกมากเลยที่พ่อแม่จะตั้งชื่อลูกแบบนั้น โดยเฉพาะเด็กผู้หญิง
พวก
เราพยายามถามถึงความหมายจริง ๆ แต่ภาษาก็กลายเป็นอุปสรรค จนท้ายที่สุด
พวกเราเลยเรียกเธอว่า บุษบา
- ลินดา (ช้า) แบบนี้ ก็ต้องมีอิเหนาด้วยสิคะ
- จักรกฤษณ์ ใช่ครับ แต่คราวนี้ อิเหนา มีชื่อว่า สมภพ

- ลินดา เจ้าชู้เหมือนกับต้นฉบับหรือเปล่าคะเนี่ย
- จักรกฤษณ์ ตรงกันข้ามเลยครับ (ยิ้ม) สมภพ เป็นเด็กหนุ่มอายุ 20 ปี พี่นเพเป็นชาวประมงจากระยอง เขาบอกผมว่า ที่อาสามารถ ก็เพราะว่าเศรษฐกิจที่บ้านไม่ค่อยจะดี
- ลินดา อายุแค่ 20 เท่านั้นเองหรอคะ
- จักรกฤษณ์ ใช่ครับ แล้วเขาก็เป็นคนเจียบ ๆ ประเภทที่มักจะใช้เวลาว่างในการนั่งมองท้องฟ้าได้นาน ๆ
- ลินดา สมภพกับบุษบา
- จักรกฤษณ์ ไม่มีใครรู้ว่าเกิดอะไรขึ้น หรือสองคนพบกันได้อย่างไร เพราะตอนที่พวกเรารู้ข่าวบุษบาก็ตั้งท้องกับสมภพได้ประมาณสามเดือนแล้ว
- ลินดา เป็น ความลับ เหมือนชื่อของเธอเลย
- จักรกฤษณ์ ใช่ครับ แต่ที่มากกว่านั้นก็คือ ความลับ ทำให้สมภพเปลี่ยนเป็นคนละคน เขายิ้มมากขึ้น หัวเราะมากขึ้น แล้วก็เผลอฮัมเพลงอยู่บ่อย ๆ พอผมถามว่า หลังคลอดแล้วจะทำอย่างไร สมภพก็ยิ้มบอกว่า เขาอยากพาบุษบากลับบ้าน
- ลินดา ดีจังเลยนะคะ อย่างน้อย สงครามก็ได้โหดร้าย อย่างที่ฉันคิด
- จักรกฤษณ์ แต่สุดท้ายแล้ว โลกไม่ได้ใจดีแบบนั้นนะสิครับ
- ลินดา คุณหมายความว่ายังไง จอม
- จักรกฤษณ์ สองวันก่อนที่จะมีข่าวนี้ล อาร์มสตรอง เขี่ยบบนดวงจันทร์ มีคำสั่งด่วนจากหน่วยเหนือ

ให้พวกเราตีวงล้อมทหารเวียดกงเพื่อกระชับพื้นที่ให้ได้มากที่สุด
 ซึ่งวิธีการแบบพวกอเมริกันก็คือใช้รถแทรกเตอร์ไถป่าออกเป็นช่องกว้าง ๆ
 เหมือนตารางหมากรุก แล้วส่งหน่วยลาดตระเวนเข้าไปกวาดล้างข้าศึกทีละช่อง
 ชุกกองร้อยของผมรับผิดชอบพื้นที่ห่างจากค่ายหลายสิบกิโลเมตร
 พวกเราใช้เส้นทางชาวบ้านเพื่อเดินสำรวจ
 แต่แล้วฝนก็ตกหนักจนต้องตัดสินใจพักค้างแรมกันในป่า
 เพื่อนในกองร้อยคนหนึ่งอาสาออกสำรวจพื้นที่
 ก่อนจะกลับมาบอกว่ามีหมู่บ้านอยู่ไม่กี่ไกลนัก และที่นั่นมีแต่เพียงผู้หญิงกับเด็ก
 แต่เมื่อพวกเราไปถึง กลับพบว่าทุกอย่างเป็นกับดัก
 ผู้หญิงทั้งหมดในหมู่บ้านเป็นสายให้กับพวกเวียดกง
 พวกเราถูกข่มขู่โจมตีด้วยการระดมยิง จนต้องตัดสินใจยกเลิกปฏิบัติการ
 ต่างคนต่างออกวิ่ง แต่ภูมิประเทศก็เต็มไปด้วยโคลนและต้นไม้ใหญ่
 แม้พยายามจะขว้างระเบิดมือตอบโต้กลับ ก็ติดกิ่งไม้ร่วงลงก่อนจะถึงเป้าหมาย
 (หยุด) สมภพถูกเอเค 47 เจาะเข้าที่ท้ายทอย เขาล้มลงไปต่อหน้าผม
 แล้วก็ล้มลุกขึ้นมาอีก ตอนนั้นข้าศึกยังคงกราดยิงมารอบทิศ
 พวกเราพยายามที่จะเอาร่างของสมภพออกมาจากพื้นที่
 ผู้กองหันมาสั่งให้ทิ้งร่างสมภพเอาไว้ก่อน เพราะต้องรักษาชีวิตคนอื่นที่ยังเหลืออยู่
 แต่รองผู้บังคับหมวดไม่ยอม เขาสวนกลับมาว่า แล้วบุษบาละ ถ้าเราทิ้งสมภพไว้ที่นี่
 แล้วจะกลับไปมองหน้าบุษบาได้อย่างไร
 ผมเลยตัดสินยิงปืนกลสวนกลับเข้าไปที่ข้าศึกเพื่อสกัดทาง
 ให้คนที่เหลือช่วยกันหามสมภพออกมาจนถึงที่มั่น
 แล้ววอเรียกเฮลิคอปเตอร์กลับมาจนถึงค่าย

ลินดา

แย่มากที่สุด (ทรุดตัวลงนั่ง) ทุกอย่างมันช่าง ... โหดร้ายที่สุด

จักรกฤษณ์

บุษบาสามารถรอพวกเราอยู่แล้วที่หน้าค่าย ไม่มีน้ำตาสักหยด เธอยืน
 มองร่างไร้ลมหายใจของสมภพ มือทั้งสองข้างกุมอยู่ที่หน้าท้อง
 พิมพ์อะไรบางอย่างเป็นภาษาเวียดนาม แล้ววันรุ่งขึ้น บุษบาก็หายตัวไป
 เธอไม่กลับมาทำงาน แล้วก็ไม่มีใครเห็นเธออีก นับจากวันนั้น
 ความลับของสมภพหายไปอย่างเงียบ ๆ
 พร้อมกับประโยคสุดท้ายที่ไม่มีใครรู้ความหมายของบุษบา

- ลินดา คุณทำให้ฉันเกลียดสงครามขึ้นอีกเท่าทวีคูณ
- จักรกฤษณ์ แล้วข่าวของนีล อาร์มสตรอง ก็ทำให้ผมได้คิด
- ลินดา บางครั้ง คนเราก็จำเป็นที่จะต้องออกเดินทางออกไปไกล ๆ (เศร้า)
เพื่อให้ย้อนกลับมาเข้าใจตัวเองได้ ใช่ไหมคะ
- จักรกฤษณ์ ใช่ครับ สมภพกับบุษบา ทำให้ผมเข้าใจอะไร ๆ มากขึ้น (หยุด) ที่นี้
ทำให้ผมเข้าใจอะไร ๆ
มากขึ้น
- ลินดา เวียดนามทำให้คุณเปลี่ยนไปนะคะ
- จักรกฤษณ์ ในทางที่ดีใช่ไหมครับ
- ลินดา ในทางที่ทำให้ฉัน ... รักคุณมากยิ่งขึ้น
- จักรกฤษณ์ ถ้าผมกลับไป ผมอยากไปพบคุณพ่อคุณแม่ของคุณ
- ลินดา ไว้คุณเขียนจดหมายถึงท่านก็ได้นี่คะ
- จักรกฤษณ์ แต่ผมคิดว่า ผมมีเรื่องสำคัญที่ต้องเรียนท่านทั้งสองด้วยตัวเอง ผมจะไม่ปล่อยให้
โอกาสนั้นลอยผ่านไป ผมจะไม่ปล่อยให้คุณต้องผ่านไปจากผม
- ลินดา จอม คุณกำลังหมายถึงอะไรหะคะ
- จักรกฤษณ์ ลินดา คุณรังเกียจผมไหมครับ
- ลินดา ฉันไม่เคยคิดอย่างนั้นกับคุณเลย

- จักรกฤษณ์ แล้วถ้าผมอยากจะบอกกับคุณว่า
- ลินดา ค่ะ
- จักรกฤษณ์ นั้นหมายความว่าอย่างไรครับ
- ลินดา หมายความว่าฉันตกลงค่ะ
- จักรกฤษณ์ ผมดีใจจัง
- ลินดา ฉันก็ดีใจค่ะ ... รีบกลับมาหาฉันนะคะ จอม
- จักรกฤษณ์ อีก 5 เดือน ดีไทยแลนด์ครับ
- ลินดา (หัวเราะซ้ำ) อะไรนะคะ
- จักรกฤษณ์ เป็นคำพูดของเพื่อนทหารช่างคนหนึ่งที่นี่นะครับ ทุกวัน เขาจะปีนขึ้นไปบนหลังคา บังเกอร์ แล้วตะโกนนับถอยหลังทุกวัน ว่าอีกกี่วันจะถึงวันดีที่เคยที่ได้เดินทางกลับบ้าน
- ลินดา เขาคงคิดถึงบ้านมากเลยนะคะ
- จักรกฤษณ์ เหมือนกับผม
- ลินดา แล้วก็เหมือนกับฉัน
- พร้อมกัน ปล. อีก 5 เดือน ดีไทยแลนด์นะครับ / ค่ะ (หัวเราะขึ้นพร้อมกัน)

จักรกฤษณ์และลินดา ยืนมองหน้ากันอยู่ชั่วครู่ ราวกับจะเห็นกันได้
จากนั้นต่างคนต่างแยกไปในพื้นที่ของตนเอง ลินดาเดินอ้อมหลังฉาก แล้วกลับเข้ามาใหม่

- ลินดา จอมคะ วันนี้ฉันมีข่าวที่คิดว่าคุณควรเป็นคนแรกที่จะได้รู้
ฉันถูกเรียกตัวไปออ디션อีกแล้วละคะ คุณยังจำบทคุณหญิงกิริติ จากข้างหลังภาพ
ที่ฉันไปออ디션เมื่อหลายเดือนก่อนนี้ได้ไหมคะ ฉันไม่รู้ว่าเป็นเพราะบังเอิญ
หรือว่าโชคช่วย นักแสดงคนที่ถูกเลือกตัวเอาไว้ อยู่ดี ๆ ก็มีเหตุให้แสดงไม่ได้คะ
เธ้อ้างกับทางช่องมาตลอดว่าไม่สบาย
ซึ่งทางช่องก็พยายามเลื่อนเวลาในการเปิดกล้องมาหลายเดือน
จนในที่สุดเรื่องก็แดงขึ้นมาว่า เธอแอบไปสมัครเป็นผู้ประกาศรายการโทรทัศน์
และก็ดูเหมือนว่าเธอจะเห็นตัวเองในบทบาทนั้น มากกว่าการเป็นนักแสดง
โปรเจ็คเรื่องข้างหลังภาพ ก็เลยต้องพับไป แต่เมื่อเร็ว ๆ นี้ สถานีโทรทัศน์ช่องเจ็ด
คิดที่จะรีอ์โครงการนี้ขึ้นมาใหม่ (ต้นต้น) คุณรู้ใช่ไหมคะ ว่าช่องเจ็ดเนี่ย
เป็นสถานีโทรทัศน์สีแห่งแรกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เลยนะคะ ฉันตื่นเต้นจัง
ที่จะได้ไปออ디션เป็นกิริติอีกครั้ง (หยุด จริงจัง) ฉันว่าคราวนี้
ฉันรู้แล้วว่าต้องทำอะไร และคิดอย่างไร ถึงจะเป็นกิริติได้อย่างสมบทบาท
- จักรกฤษณ์ ผมดีใจมากเลยที่ได้ยินแบบนี้ ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต
ส่งผลกับชีวิตในอนาคตเสมอเลยนะครับ อันที่จริง ถ้าคุณไม่ทำอะไร
ผมมีเรื่องที่จะต้องไหว้วานให้คุณเป็นธุระให้
ระหว่างที่ผมยังไม่มีโอกาสกลับไปเมืองไทย
- ลินดา ยินดีเสมอเลยคะ มีอะไรที่ฉันทำให้คุณไม่ได้ อย่างนั้นหรือคะ
- จักรกฤษณ์ อานนท์เป็นเพื่อนของผมที่นี่ครับ เขาเป็นกุมารแพทย์ ที่สามารถทำที่นี่ด้วยเหตุผลซึ่ง
ไม่ต่างจากผมเท่าไร (หยุด) อานนท์เพิ่งจะถูกส่งตัวกลับไปเมืองไทยครับ
เขาถูกสะเก็ดระเบิดจากการปะทะกับเวียดกงเมื่อสองเดือนก่อน
ขาข้างขวาของเขาอาการสาหัสจนต้องถูกตัดทิ้ง
ตอนนี้อานนท์ถูกส่งไปรักษาตัวต่อที่กรุงเทพฯ ครับ เขาเขียนมาเล่าว่าถึงแม้ตอนนี้
จะอาการดีขึ้นแล้ว แต่การต้องเดินไปไหนมาไหนด้วยไม้เท้า
ก็ทำให้เขารู้สึกสูญเสียอิสรภาพอย่างมากที่สุด
โดยเฉพาะเมื่อทุกวันมองเห็นแต่กำแพงแล้วก็หน้าต่างของโรงพยาบาล (หยุด)
จดหมายของเขาทำให้ผมนึกถึงคุณครับ

- ลินดา แต่ฉันไม่ได้เป็นนางพยาบาลนะคะ รักษาใครก็ไม่น่าจะเป็น รู้แค่ว่าการเข้าเฟือกที่
แขนคราวนั้นลำบากไม่เบาเลยทีเดียวนะ
- จักรกฤษณ์ นั่นแหละครับ ผมก็แค่คิดว่าประสบการณ์ส่วนตัวบวกกับความสามารถพิเศษในการ
พูดคุยของคุณ น่าจะช่วยให้ฉันหายเหงาจากห้องสี่เหลี่ยมแคบ ๆ
ของโรงพยาบาลได้บ้าง ถ้าคุณพอมีเวลา และไม่ลำบากจนเกินไป
แวะไปคุยกับฉันแทนผมได้ไหมครับ
ฝากบอกเขาด้วยว่าผมเป็นห่วงแล้วก็คิดถึงเขาเสมอ ถ้าได้กลับจากเวียดนามเมื่อไหร่
ผมจะหาโอกาสไปเยี่ยม
- ลินดา ได้สิคะ ฉันว่าเรื่องสร้างสีสันในบทสนทนาเนี่ย น่าจะเป็นพรสวรรค์พิเศษของฉัน ที่
รองลงมาจากการร้องเพลงแล้วก็การแสดงเลยนะคะ (ขำตัวเอง)
นี่ฉันพูดแบบถ่อมตัวแล้วนะคะเนี่ย (หัวเราะ)
- จักรกฤษณ์ ผมเชื่อครับ จดหมายของคุณทำให้ทุกวันนี้ของผม เต็มไปด้วยความหวังที่จะได้
กลับบ้าน
- ลินดา รับทราบค่ะผู้หมวด ฉันจะปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด !!!
(ยกมือขึ้นทำความเคารพ)
- จักรกฤษณ์ ดีมากครับ พลทหารลินดา (หัวเราะ)
- ลินดา (หัวเราะ) แล้วฉันจะเขียนเรื่องเพื่อนของคุณให้ฟังนะคะ
- จักรกฤษณ์ ได้เลยครับ (ยิ้ม) ปล. อีก 4 เดือนดีแต่ไทยแลนด์นะครับ
- ลินดา ปล. ฉันนับวันรอแล้วละค่ะ
- ...
- จักรกฤษณ์ ถึงจักรกฤษณ์ วันนี้มีเซอไพรส์ที่โรงพยาบาล เรื่องที่เกลอไม่เคยคิดมาก่อนเลยว่า

ทำให้ยิ้มและอารมณ์ดีได้ทั้งวัน

ถึงแม้เกลอจะพอรู้มาก่อนล่วงหน้าว่านายเป็นห่วงและอยากส่งใครสักคนมาเยี่ยม-
 กลอบ้าง เพื่อที่อย่างน้อยก็จะได้เป็นเพื่อนคุยคลายเหงา แต่จอมเพื่อนรัก
 เกลอไม่เคยคิดมาก่อนเลยว่า เวลาเพียงแค่วันหนึ่งวัน ลินดา
 จะเปลี่ยนเกลอไปได้ถึงขนาดนี้ วินาทีที่เธอก้าวเข้ามาในห้อง
 เธอเหมือนกับแสงสว่างที่ขับไล่ความมืดออกไปจากชีวิต
 เธอทำให้ห้องพักผู้ป่วยสดใสขึ้นมาได้ด้วยเสียงหัวเราะ
 และที่สำคัญเธอทำให้เกลอลืมไปชั่วขณะเลยว่า
 เกลอจะกลับมาเดินไม่ได้อีกแล้วในชีวิตนี้ จอม
 ทำไมนายไม่เคยเล่าเรื่องของลินดาให้เกลอได้รู้เลย
 ว่าเธอมีความสำคัญกับนายอย่างไร เป็นเพื่อนของน้องสาว
 หรือคนที่นายรู้จักตั้งแต่ยังเด็ก ขอโทษเถิดจอม
 ถ้าคำถามนี้จะทำให้นายต้องรำคาญใจ แต่ช่วงเวลาสั้น ๆ ที่เกิดขึ้นเพราะลินดา
 มีค่ามากเสียจน ถ้าเป็นไปได้
 เกลออยากจะให้ความรู้สึกนั้นดำรงอยู่ต่อไปได้นานกว่านี้ (หยุด) จอม
 นายจะว่าอะไรไหม ถ้าเกลอจะบอกว่า ลินดาคือรักแรกพบ
 และเกลอปรารถนาที่จะได้สานสัมพันธ์กับเธอ
 อย่างน้อยก็เพื่อให้ชีวิตที่เหลืออยู่มีทั้งความหวังและความสุข
 ขอขอบคุณเพื่อนเหลือเกิน จาก อานนท์

จักรกฤษณ์พับจดหมายเก็บอย่างช้า ๆ

ด้วยความรู้สึกที่ปนเปไปมาอย่างที่ไม่สามารถอธิบายออกมาได้ด้วยคำพูด ลินดาเดินเข้ามาในเวที
 เธอกลับเข้ามาด้วยความสุข และเริ่มเขียนจดหมาย

ลินดา จอมคะ ฉันได้พบกับ อานนท์ แล้วละคะ เรื่องที่ผิดคาดก็คือ เขาคุยสนุกไม่เบาเลย
 นะคะ ที่สำคัญเขาเป็นหมอเด็กคนแรกที่ฉันรู้จัก
 แล้วเขาทำให้ฉันอยากเห็นภาพของเขาเวลาอยู่กับคนไข้ตัวเล็ก ๆ ที่วิ่งวนอยู่รอบตัว
 ฉันว่าเขาคงจะน่ารักไม่เบาเลยจริง ๆ นะคะ (หยุดยิ้ม เขียนต่อ) นอกจากนั้น
 คุณรู้ไหมคะ ว่าเขายังเป็นนักอ่านตัวยงแล้วก็ชอบฟังเพลงด้วย
 เราคุยกันหลายเรื่องตั้งแต่แนวเพลงที่เขาชอบฟัง ไปจนถึงนิยายที่เขาชอบอ่าน
 อานนท์เล่าว่าเขาชอบอ่านเพชรพระอุมา ของพนมเทียน แล้วก็มี รพินทร์ ไพรวลี

เป็นฮีโร่ แม่นมากเลยนะคะเนี่ย (ซ่า) ฉันทันเลยบอกเขาว่าเรื่องเข้าป่าล่าสัตว์
 ต่อสู้กับคาถาอาคมพวกนั้นนะ ไม่ใช่แนวของฉันสักนิด
 แต่ตัวละครหม่อมราชวงศ์หญิงดาริน ที่เป็นทั้งศัลยแพทย์ นักมานุษยวิทยา
 แล้วก็นักกีฬายิงปืน นะ เป็นภาพของผู้หญิงสมัยใหม่ที่ฉันอยากจะเป็นมากที่สุด
 (เล่าสนุก) คุณรู้ไหมคะว่าพอฉันพูดไปแบบนี้
 อานนท์ถึงกับหัวเราะดังมากจนฉันกลัวว่าเสียงหัวเราะของเขาจะกระเทือนไปถึงบาด
 แผลที่ต้นขา ฉันต้องหาทางให้เขาหยุดหัวเราะ บอกเขาว่า
 การที่ฉันชอบอ่านนิยายไม่ใช่เรื่องตลกสักหน่อย แล้วการอยากเป็นผู้หญิงสมัยใหม่
 ก็เป็นความตั้งใจของฉันจริง ๆ อานนท์ขอโทษฉัน
 แล้วเราก็ก้มคุยกันเรื่องของกิริติและนพพรในข้างหลังภาพ ไม่น่าเชื่อเลยนะคะจอม
 ว่า อานนท์
 จะสามารถช่วยฉันวิเคราะห์ถึงลักษณะของผู้หญิงอย่างกิริติให้ฉันฟังได้อย่างละเอียด
 ยิบ ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภูมิหลังของเธอ
 ไปจนถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับมุมมองของผู้หญิง ในสายตาของผู้ชาย
 แล้วก็หน้าที่ที่เธอต้องตกอยู่ภายใต้ความคาดหวังของสังคมที่เธอไม่อาจจะปฏิเสธได้
 ทั้งหมดนั้น เป็นเรื่องที่ผมไม่เคยคิดถึงมาก่อนเลย
 แล้วก็ยังเป็นประโยชน์กับฉันในการอดิฉันมาก ๆ ค่ะ จนฉันคิดไปว่า
 ด้วยความช่วยเหลือของอานนท์ คราวนี้ โอกาสอาจจะเป็นของฉันก็ได้
 ที่ตลกกว่านั้นก็คือ หลังจากที่ฉันเรียกเค้าว่าคุณหมอในทุกประโยค
 ก่อนจะกลับเค้ามอบอกฉันว่า ให้เรียกเค้าว่า อานนท์ เฉย ๆ ก็ได้ ฉันทันเลยบอกเค้าว่า
 ได้ค่ะ อานนท์เฉย ๆ (หยุด) เหมือนกับที่คุณเคยเรียกฉันไงคะ (ทำท่าเลียนแบบ)
 หลิน เฉย ๆ (ซ่า) ตลกจังเลยนะคะ ...

จักรกฤษณ์

(ตัดบททันที) คุณดูจะสนิทกับอานนท์ได้เร็วจังนะครับ

ลินดา

ใช่ค่ะ ฉันไม่ค่อยเจอใครที่คุยด้วยแล้วถูกคอกันได้ไวขนาดนี้มาก่อนเลยคะ

โดยเฉพาะ

กับเพศตรงข้าม อานนท์บอกว่า อยากพบฉันอีก เค้ามอบอกว่า อยากเลี้ยงอาหารค่ำฉัน
 แล้วพอเขาเห็นฉันทำหน้าไม่เชื่อ เขาก็บอกว่า เขาจัดทุกอย่าง
 ให้เกิดขึ้นที่โรงพยาบาลได้ มันไม่ได้ยากเกินไปเลย ถ้าเขาต้องการ (กระซิบ)
 ฉันว่าเค้ากำลังขอฉันเดดแน่ ๆ เลย คุณว่าอย่างนั้นไหมคะ (ซำคิกคัก)

- จักรกฤษณ์ ผมว่า ... ผมกำลังอิจฉาครับ
- ลินดา อิจฉาฉันหรือคะ
- จักรกฤษณ์ จะเรียกว่าหึงก็ได้
- ลินดา แต่ว่า ... (นึกได้) ตายจริง จอมคะ ฉันไม่คิดเลยว่า
ฉันจะทำให้คุณคิดอะไรไปแบบนั้น
ฉันขอโทษนะคะ ฉันไม่ได้ตั้งใจที่จะ ...
- จักรกฤษณ์ จากที่คุณเล่ามา ดูเหมือนว่าจะมีหลายเรื่องที่คุณคุยกับอานนท์ได้ถูกคอ จนผมเริ่ม
ไม่แน่ใจแล้วว่า ผมจะทำหน้าที่อย่างนั้นกับคุณได้
- ลินดา ฉันไม่เคยคิดอย่างนั้นเลย
- จักรกฤษณ์ ที่นี้ ทำให้ผมห่างไกลจากคุณมาก จนทำให้ผมไม่รู้วาระยะทาง จะทำให้อะไรเปลี่ยน
ไปไหม
- ลินดา (ทันที) จอม ฟังนะคะ คุณกำลังเข้าใจผิด หรืออาจจะกำลังโกรธ แต่เชื่อเถอะ
ว่าฉัน ไม่เคยคิด ...
- จักรกฤษณ์ ผม (เศร้า) อาจจะไม่ใช่คนเดียวในโลกของคุณอีกแล้ว ไข้ไหมครับ
- ลินดา ฉันไม่ชอบเลยที่คุณพูดแบบนั้น (โกรธ) คุณเป็นคนแนะนำให้ฉันรู้จักกับอานนท์
คุณเป็นคนขอร้องให้ฉันไปพบเขา บอกให้ฉันไปคุยกับเขา
บอกให้ฉันเป็นเพื่อนกับเค้า คุยกับเขาให้หายเหงา (ไม่พอใจ) ฉันทำตามสิ่งที่คุณบอก
แต่ถ้าผลมันเป็นอย่างนี้ มันก็ไม่ยุติธรรมกับฉันเลยนะคะ !!!
- จักรกฤษณ์ (สวนทันที) ถ้าผมกลับไปหาพิการแบบอานนท์ คุณจะยอมรับผมไหมครับ ?

- ลินดา (ประหลาดใจ) คุณพูดแบบนั้นได้อย่างไร ?
- จักรกฤษณ์ หรือถ้าผมไม่ได้กลับไปเลย !!! ถ้าผมตายอยู่ที่นี้ !!!
- ลินดา คุณไม่ควรพูดแบบนั้น ไม่มีใครที่อยากจะ
- จักรกฤษณ์ เราพอกันแค่นี้เถอะครับ หยุดเรื่องทั้งหมดของเรา ... ก่อนที่จะมีใครสักคน
ต้องเสียใจ
มากไปกว่านี้
- ลินดา อะไรนะคะ
- จักรกฤษณ์ เสียใจซะวันนี้ น่าจะยังดีกว่า ไม่กล้าพูดว่า “เสียใจ” ในวันหลัง (หยุด) หักใจตั้งแต่
วันนี้ ดีกว่าต้องมาเกรงใจกัน เพราะก่อนหน้านี้พูดไปแล้วว่า “รัก” (มองลินดา)
อย่ามาสัญญาต่อกัน ในเรื่องที่เราเอง ยังไม่แน่ใจว่าจะทำได้เลยนะครับ
- ลินดา คุณใจร้าย คุณใจร้าย !!!
- จักรกฤษณ์ หยุดตั้งแต่ตอนนี้เถอะนะครับ ในช่วงเวลาที่คุณยังมีโอกาส ในช่วงเวลาที่เรายังไม่
ได้พบกัน และคุณยังสามารถที่จะเลือกชีวิต เลือกอนาคตที่เป็นของคุณได้
- ลินดา จอม พอเถอะค่ะ
- จักรกฤษณ์ ให้ผมตายไปเสียยังดีกว่าที่จะกลับไปแบบทหารผ่านศึกขาพิการ ที่ผูกคุณเอาไว้ทั้ง
ชีวิตกับความเห็นแก่ตัวของผม กับคำว่ารัก “ที่เป็นแค่เรื่องหลอกลวง”
- ลินดา แต่ฉันไม่อยากหยุด
- จักรกฤษณ์ ทั้งที่ผมไม่สามารถสร้างความแน่นอนให้กับคุณได้อย่างนั้นนะหรือ ?!?!?
- ลินดา ร้อยตรีจักรกฤษณ์คะ ฟังนะ ฉันขอออกคำสั่งให้คุณหยุดพูดไร้สาระแบบนี้ได้แล้ว

จักรกฤษณ์ ผมไม่อยากคุณต้องเสียใจเหมือนกับบุษบา

ลินดา แต่ฉันไม่ใช่บุษบา !!!

จักรกฤษณ์ เราห่างกันสักพักเถอะนะครับ

ลินดา ถ้าคุณจะไร้สาระแบบนี้ ก็ตามใจคุณเถอะค่ะ !!!

ฉันไม่เคยคิดเลยว่าในวันที่มีมนุษย์ไป

ถึงดวงจันทร์ได้แล้ว เรื่องเงาของสงครามที่เราไม่ได้ก่อ
จะทำให้คุณเป็นไปได้ถึงขนาดนี้ (หยุด) ห่างกันสักพักก็ได้ค่ะ
แล้วถ้าวันหนึ่งคุณตื่นขึ้นมาจากความฝันที่จะทำตัวเป็นวีรบุรุษ
และมองความจริงอย่างที่มีนเป็นจริงได้แล้ว ฉันจะยอมยกโทษให้

จักรกฤษณ์ ผมขอโทษนะครับ ลินดา

ลินดา เก็บคำขอโทษของคุณไว้เถอะค่ะ ฉันไม่ต้องการ !!!

จักรกฤษณ์ ลาก่อนนะครับ ลินดา ปล. ... (เงิบ)

ลินดา ปล. ... (เงิบ)

ไม่มีเสียงตอบจากใคร ทั้งคู่มองหน้ากัน ราวกับจะมองเห็นกันได้ ก่อนที่
ชั่วครู่หนึ่งจักรกฤษณ์จะตัดสินใจหันหลังเดินออกจากเวที

ลินดา (เรียก) จอมคะ จอมได้โปรด

ในตอนนั้น จักรกฤษณ์เหมือนจะหยุดอยู่ครู่หนึ่ง เขาไม่ได้หันหลังกลับ ตามเสียงเรียกของลินดา
แต่กลับยืนนิ่งอยู่อย่างนั้น ขณะที่ลินดา จ้องมองแผ่นหลังกว้าง ด้วยความปรารถนาสุดหัวใจว่า
จักรกฤษณ์ จะได้ยินเสียงของเธอ ไม่นาน เราจะเห็นร่างสูงนั่นถอนหายใจ
ก่อนจะตัดสินใจก้าวเดินออกจากเวทีอย่างเฉียบพลัน

ลินดา จอมคะ (เรียกตามหลัง) ฟังฉันก่อนได้โปรด !!!

และทันทีที่จักรภพณ์เดินออกจากเวที เสียงระเบิดก็ดังขึ้น พร้อมกับแสงไฟสว่างวาบ
ลินดารีบทรุดตัวลงกับพื้น รวากับกำลังหลบแสงจากระเบิด เสียงปืนกล ดังมาจากทุกทิศทาง
ลินดาก็หลบ

ลินดา จอม คุณอยู่ที่ไหน !!!

แสงสว่างวาบพร้อมเสียงของระเบิดดังขึ้นอีก ลินดาวิ่งหาที่หลบ ตกใจ
สถานการณ์รอบตัวเธอตอนนี้ไม่ต่างจากในสนามรบ แสงไฟวูบวาบ
พร้อมกับที่เสียงระเบิดดังขึ้นทุกทิศทาง

ลินดา จอม กลับมาเถอะคะ กลับมา !!!

เสียงปืนกลยังดังต่อเนื่อง ก่อนที่จะมี เสียงเฮลิคอปเตอร์ดังขึ้นเหนือหัว ลินดายกมือขึ้นป้องศีรษะ
ก่อนจะวิ่งเข้าหลบ

ลินดา จอม !!! ช่วยฉันด้วย !!!

เสียงเฮลิคอปเตอร์ดังขึ้น ขณะที่เสียงปืนกลค่อย ๆ เบาลง จนเมื่อทุกอย่างเงียบสงบอีกครั้ง
จดหมายฉบับหนึ่งก็ร่วงลงมาจากกลางอากาศ จดหมายฉบับนั้นลอยลิวลงมาช้า ๆ
และตกอยู่ที่กลางเวที

ลินดา ค่อย ๆ ลุกขึ้น ก่อนจะเดินไปหยิบจดหมายฉบับนั้นขึ้นมาอ่าน

ลินดา (อ่านช้า ๆ) ถึงลินดา ฉันไม่รู้ว่าจะต้องเริ่มต้นจดหมายฉบับนี้อย่างไร เพราะความ
รู้สึกทั้งหมดที่มี มันยากเกินกว่าจะบรรยายเป็นตัวอักษร (หยุด) เมื่อเช้านี้
คุณพ่อทราบข่าวจากเพื่อนของท่านที่กระทรวง
ว่าที่จอมหายตัวไประหว่างออกปฏิบัติภารกิจที่เวียดนาม (ลินดาทรุดนั่งบนเก้าอี้)
ในตอนนี้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องระดมกำลังออกตามหาอย่างสุดความสามารถ (หยุด)

ฉันรู้ว่าพี่จอมมีความสำคัญกับเธอเช่นกัน ลินดาต้องเข้มแข็งนะรู้ไหม
 เพราะสำหรับฉัน การได้เห็นคุณพ่อ
 เต็มไปด้วยความหวังในทุกนาทีที่เข้มนาฬิกาเดินผ่านไป
 กลายเป็นสิ่งเดียวที่ทำให้ฉันไม่หยุดเชื่อมั่นว่า พี่จอมจะปลอดภัย
 เราจะจับมือไปด้วยกันนะลินดา จาก จิตรรา

ลินดาวางจดหมายลงข้างตัว เธอยืนนิ่ง บรรยากาศเริ่มเปลี่ยนไปเป็นบาร์ ลินดาเดินขึ้นบนเวที
 และเริ่มร้องเพลง

ลินดา สงสารใจฉันบ้าง
 วานอย่าสร้าง รอยซ้ำ ซ้ำเป็นรอยสอง
 รักแรกซ้ำ น้ำตานอง
 ถ้าเป็นสอง ฉันคงต้องขาดใจตาย

ไฟทั้งเวทีเฟดลง ทั้งเวทีเงียบอยู่ชั่วครู่หนึ่ง

<https://www.youtube.com/watch?v=UfiWWgI5yWE>

ฉากที่ 5 สุขใจเมื่อใกล้กัน

บนผนังเวที ตัวอักษรปรากฏขึ้น จากนั้นมีภาพเหตุการณ์ข่าว และเสียงโฆษกสถานีวิทยุ

18 มีนาคม 2513

เสียงโฆษก ท่านผู้ฟังครับ วันนี้ เสาร์ที่ 18 มีนาคม ปีพุทธศักราช 2513
ได้เกิดเหตุรัฐประหารขึ้น

ในประเทศกัมพูชา โดยนายกรัฐมนตรีนโปลเอก ลอน นอล
ที่ได้รับการสนับสนุนจากสหรัฐอเมริกา
ทำการยึดอำนาจและถอดถอนสมเด็จพระนโรดม สีหนุ
ออกจากตำแหน่งประมุขในขณะเสด็จเยือนต่างประเทศ
จนนำไปสู่การสิ้นสุดระบอบราชาอาณาจักร พร้อมกับสถาปนา "สาธารณรัฐเขมร"
ขึ้นใหม่

ขณะที่สถานการณ์ในเวียดนามก็เริ่มบานปลาย
จนทำให้กองกำลังประเทศสหรัฐอเมริกา ภายใต้การร่วมมือของกองทัพอไทย
ต้องเร่งรุกเข้าสกัดกั้นการรวมกำลังของฝ่ายเขมรกับเวียดนามเหนือ
จนอาจจะกล่าวได้ว่า นี่เป็นสัญญาณที่ชี้ให้เห็นว่าความขัดแย้งในอินโดจีนนั้น
กำลังเข้าสู่ภาวะของสงครามที่ยืดเยื้อ และขยายวงกว้างออกจนน่าจับตามองครับ

เสียวจากวิทยุจะค่อย ๆ เงียบลง เวทีสว่างขึ้นจากไฟเพียงดวงเดียวที่ส่องลงเป็นวงบนพื้นเวที
ในตอนนี้เรากำลังอยู่ในห้องอัดขึ้น ลินดาเดินเข้ามาอยู่กลางวงของแสงไฟนั้น เธอหันหน้าเข้าหาผู้ชม
มีเสื้อคลุมยาวอยู่ในมือ ถึงเธอจะยิ้มน้อย ๆ แต่ก็ยังดูเศร้า

ลินดา (แนะนำตัว) ลินดาคะ (หยุด) ลินดา โสภาวดี (หยุดเหมือนฟังคำพูดจากใครสักคน)
วันนี้ ฉันจะเลือกแสดง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในฉากสุดท้ายของการได้พบกันระหว่าง
นพพรและคุณหญิงกิริติ์คะ (หยุดฟัง) ได้ค่ะ ฉัน ... คิดว่า ฉันพร้อมแล้วค่ะ

ลินดาหยุดครู่หนึ่งราวกับทำสมาธิ จากนั้นเธอจะหันหลังให้ผู้ชม เริ่มแต่งตัวด้วยการสวมเสื้อคลุมยาว
ก่อนที่จะค่อย ๆ หันมาพร้อมกับเริ่มพูด ราวกับผู้ชมได้กลายเป็นนพพร

และราวกับว่าทุกประโยคที่เธอกล่าวถึงนพพรนั้น แท้จริงแล้วเป็นความในใจของเธอ ที่ส่งถึงจักรกฤษณ์ ไม่ว่าเขาจะอยู่ที่ใด โกลแสนโกลขนาดไหนก็ตาม

ลินดา เป็นการจำเป็นเหลือเกินที่ฉันจะต้องแต่งตัวอย่างสวยงามเพื่อรับรองมิตรที่รักของฉัน (ค้อย ๆ หันมายังผู้ชม ไอ) แต่งอย่างดีที่สุดเพื่อที่ฉันจะได้เป็นคนเดิมที่เธอจำได้ (มองผู้ชม) นพพร ฉันคิดถึงเธอ (หยุด) คิดถึงเสมอ นับตั้งแต่เราจากกัน และฉันก็ค้อยเธอ ค้อยอยู่ตลอดเวลา อย่างที่ไม่คิดเลยว่า จะได้พบกับเธอในวันนี้ แม้ว่า นี่ จะเป็นครั้งสุดท้ายในชีวิตของฉัน (ไอ ลินดาพยายามฝืนพูด) ถูกแล้วที่เธอไม่เข้าใจฉัน ไม่เคยเข้าใจเลย นับตั้งแต่วันแรกที่เรารู้จักกัน เธอไม่เข้าใจทุกสิ่งของฉัน ไม่เข้าใจแม้กระทั่งตัวของเธอเอง (หยุด)

บนเวทีปรากฏภาพวาดน้ำตกมิตาเกะ

ลินดา นี่เป็นภาพที่ฉันวาดขึ้นหลังกลับจากญี่ปุ่น (ยิ้มน้อย ๆ) ฝีมือไม่ติดอกนพพร แต่ว่ามีชีวิตและดวงใจของฉันอยู่ในภาพนั้น (มองผู้ชม) จำได้ไหม ว่ามีอะไรเกิดขึ้นที่นั่น ความรักของเธอเกิดที่นั่น นพพร และก็ตายลงที่นั่น

ในตอนนี้ จากเพดานของเวที กระจดาเขียนจดหมายร่วงลงมื่ออย่างช้า ๆ ทีละแผ่น ขณะที่ลินดาพูดบไม่ต่างจากสายน้ำตกมิตาเกะ ไม่ต่างจากสายฝน ไม่ต่างจากน้ำตาของเธอ หยุดแล้วหยุดเล่า

ลินดา แต่รู้ไหมว่า ความรักของอีกคนหนึ่ง ยังรุ่งโรจน์อยู่ในร่างที่กำลังจะแตกดับ

ลินดาหยุดนิ่ง ภาพจินตนาการของกิริติจากนวนิยาย กลายมาเป็นตัวเธอในความจริงของปัจจุบัน

ลินดา นพพร มิตรน้อยของฉัน ข้างหลังภาพนั้น (หยุด ไอ ทรวดตัวลงกับพื้นเวที)

ลินดานั่งลงกับพื้นเวที เธอเงิบ ในขณะที่บนผนังปรากฏเนื้อความเขียนด้วยลายมือบรรจง บนผืนผ้าใบของข้างหลังภาพ ขณะที่บนเวทีกระจดาจดหมายร่วงหล่นลงมาราวกับสายฝน

ลินดา (พูดพร้อมกับประโยคที่ปรากฏด้านหลังเวที) ฉันตายโดยปราศจากคนที่รักฉัน แต่ฉัน ก็ภูมิใจว่า ฉันมีคนที่ยังรัก.

เสียงดนตรีเพลงเสนาหาดังขึ้น พร้อม ๆ กับที่ไฟบนเวทีค่อย ๆ ดับลงชั่วขณะใหญ่
จากนั้น บนผนังเวทีจะปรากฏตัวอักษร ระบุช่วงเวลา

เมษายน 2513

ก่อนจะปรากฏ ไตเติลและเพลงจากละครโทรทัศน์เรื่อง “หุ่นไล่กา”

<https://youtu.be/NfhV1nRq0io>

ลินดา จอมคะ หลังจากพลาดการทดสอบหน้ากล้องไปครั้งแล้วครั้งเล่า ในที่สุดฉันก็ได้รับ
เลือกให้เป็นนักแสดงรับเชิญในตอนหนึ่งของละครโทรทัศน์เรื่อง “หุ่นไล่กา” ค่ะ
ฉันตื่นเต้นมากเลย คุณรู้ไหมว่า มันเป็นละครที่ทันสมัยมากนะคะ
เพราะนอกจากจะถ่ายทำด้วยระบบภาพยนตร์ 16 มม แล้ว
ยังเป็นละครสั้นแบบจบในตอน เล่าเรื่องของแม่อดกับสมุนหัวกระโหลก
ที่มีชื่อว่าไอ้ห้อย กับ ไอ้โหน โดยในทุก ๆ ตอน แม่อดจะเสกหุ่นไล่กา
ให้กลายเป็นคน แล้วไปใช้ชีวิตปะปนกับมนุษย์ เพื่อจะได้รู้จักกับ ความรัก ความสุข
ความทุกข์ และความละมับ ก่อนจะพบว่าชีวิตมนุษย์นั้นช่างวุ่นวาย
และเต็มไปด้วยความน่ารังเกียจ
จนไม่มีอะไรดีไปกว่าการกลับไปเป็นหุ่นไล่กาที่ไร้สมองและไร้ชีวิตเหมือนเดิม (หยุด)
คุณรู้ไหมคะ ว่าฉันได้รับเลือกให้เล่นในตอนที่แม่อด
เสกหุ่นไล่กาให้เป็นผู้หญิงมายคนหนึ่ง ที่ต้องสูญเสียสามีไปเพราะสงคราม
แล้วเธอก็ต้องทำอะไรทุกอย่าง ทั้งดีและชั่วให้มีชีวิตรอดเพื่อลูก (หยุด)
ผู้หญิงในเรื่องคนนั้น ... มีชื่อว่าบุษบา ค่ะ (หยุด) แปลกนะคะ ที่อยู่ดี ๆ
เรื่องเล่าของคุณกับฉัน ก็ย้อนมาเป็นคำตอบให้กับทุกสิ่ง (หยุดไปครู่หนึ่ง
ราวกับจมอยู่ในความคิด) จอม ... แปลเดือนกว่าแล้วนะคะ
ที่คุณหายไปจากชีวิตของฉัน
ทุกเดือนฉันแวะไปที่บ้านนนทบุรีเพื่อคุยกับคุณพ่อของคุณแล้วก็จิตรา
บางเดือนถ้าโชคดี ฉันก็ได้พบป่า ๆ ทั้ง 5 ด้วยนะคะ เรายังคงเล่นไฟ
ทานแกงรัญจวน แล้วก็พูดถึงคุณ (หยุด) ทุกคนยังมีความหวัง และเชื่อจนสุดหัวใจว่า
สักวันจะต้องมีปาฏิหาริย์ (หยุด สุดลมหายใจ) ตอนนี้ ... ไกลจะสิ้นปีอีกแล้ว
ฉันเริ่มได้กลิ่นลมหนาว แล้วอากาศก็เริ่มจะเย็นขึ้นเรื่อย ๆ (มองไปรอบ ๆ นึกได้)

จริงสิ ตอนนี้อานนท์ใช้ไม้เท้าได้คล่องขึ้นมากเลยคะ แอมพอเขาเป็นคนคุยสนุก มีอารมณ์ขัน ก็เลยกลายเป็นหัวใจของนางพยาบาลไปทั้งเวิร์ด (ทำท่ากรูมกรูม) จะว่าไป ฉันกำลังสงสัยว่าเขาน่าจะกำลังผูกสัมพันธ์อยู่กับน้องพยาบาลคนหนึ่ง แล้วเธอน่าจะพอใจเขาอยู่ไม่น้อยเลยทีเดียว เรื่องแบบนี้ ผู้หญิงด้วยกันดูไม่ผิดหรอกคะ (ยิ้ม อารมณ์ดี) ช่วงปลายปี อานนท์บอกว่าจะชวนฉันไปงานกาชาดที่สวนอัมพร ฉันมีโอกาสได้ไปร้องเพลงที่นั่นด้วย เลยบอกเขาว่าคนเยอะแบบนี้ เขาจะเดินถนัดเหรอ เขาก็ทำหน้ายิ้ม ๆ บอกว่าเขามีเซอร์ไพรส์ ฉันว่า จะต้องเป็นเรื่องน้องพยาบาลคนนั้นแน่ ๆ ฉันเดาไม่ผิดหรอก (ยิ้ม) แล้วฉันจะเขียนถึงคุณอีกเรื่อย ๆ นะคะ จนกว่าคุณจะกลับมา แม้ฉันจะไม่รู้เลยว่าต้องจำหน้าของไปที่ไหน แต่ฉันก็จะเก็บมันเอาไว้ และต่อให้จดหมายพวกนี้กองทับกันจนสูงท่วมฟ้า อย่างน้อยมันยังเชื่อมโยงใจของฉันให้ไปถึงคุณได้ (หยุด) รีบกลับมานะคะ จอมกลับมาหาฉัน (คิด) ลินดา โสภาวดี คนที่ยังรอคุณอยู่เสมอ

ลินดาพับจดหมายใส่ซอง แล้วเก็บจดหมายฉบับนั้นเข้าในกล่อง เธอลุกขึ้น มองดูตัวเองในกระจก เสียงเพลงของงานกาชาดดังขึ้น

ขณะเดียวกันบนเวทีก็ปรากฏภาพของผู้คนที่เดินไปมาทาบทับไปบนร่างของลินดาที่ยืนอยู่กลางเวที เสียงเพลงดังขึ้น ลินดากระตุกชุดออกเป็นชุดโปร่งสวย เธอหันไปมา พยายามที่จะเดินกาอานนท์

ลินดา อานนท์คะ คุณอยู่ที่ไหนคะ อานนท์

ในจังหวะหนึ่ง เธอเหมือนจะสะดุดล้ม

ลินดา อู๊ย !!!

และในตอนนั้นเอง มือของใครคนหนึ่งก็เข้ามาคว้าร่างของเธอเอาไว้

จักรกฤษณ์ วันนี้อานนท์ไม่มาแล้วละครับ (หยุด) ถ้าเป็นจักรกฤษณ์มาทำหน้าที่แทน ไม่ทราบว่าคุณลินดา ... จะปฏิเสธไหมครับ

ลินดา (ไม่เชื่อในภาพตรงหน้า) จักรกฤษณ์ ?

จักรกฤษณ์ ผมกลับมาแล้วครับ

ลินดา คนบ้า ฉันคิดถึงคุณรู้ไหมคะ

ลินดา หุบมือลงที่อกของจักรกฤษณ์ และเขาจับมือเธอเอาไว้

จักรกฤษณ์ รู้สิครับ แต่ถ้าคุณลินดาจะกรุณา ช่วยเรียกผมว่าจอมเฉย ๆ ได้ไหมครับ ?

ลินดา จอมเฉย ๆ

จักรกฤษณ์ ใช่ครับ จอมเฉย ๆ

ลินดา ฉันรอวันนี้มานานเหลือเกิน คุณรู้มั๊ยคะ (ยิ้ม) ยินดีที่ได้รู้จักคะ

จักรกฤษณ์ (ยิ้ม) ยินดีที่ได้รู้จักนะครับ

ลินดา ปล

พร้อมกัน โปรดอยู่ใน ... ระยะเวลาคิดถึง

ทั้งคู่มองหน้ากันแล้วยิ้ม ไฟค่อย ๆ เฟดลง

...

ไม่นานนักบนผนังเวที ปรากฏภาพข้อมูลตัวอักษร

ผลจากการประท้วงของประชาชนชาวอเมริกันอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ในปี พ.ศ. 2516

ประธานาธิบดีริชาร์ด นิกสัน

ได้ประกาศถอนกำลังกองทัพสหรัฐอเมริกาออกจากเวียดนามและอินโดจีน หลังลงนามในข้อตกลง
“สันติภาพปารีส” พร้อมรื้อถอนฐานทัพและปล่อยตัวเชลยศึกทั้งหมด

สงครามเวียดนามยุติลงในปี พ.ศ. 2518

จากเหตุการณ์เข้ายึดกรุงไซ่ง่อนของกองทัพเวียดนามเหนือและกองกำลังเวียดกง
จนนำไปสู่การรวมประเทศ และก่อตั้งเป็น “สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม”

กองพลเสือดำพลัดที่ 3 ส่วนที่ 2 เป็นกำลังพลพลัดสุดท้าย ที่ปฏิบัติการกิจในเวียดนามใต้
ก่อนถอนกำลังกลับประเทศไทยทั้งหมด ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2515

จักรกฤษณ์และลินดา แต่งงานกันในช่วงต้นปี พ.ศ. 2514

พวกเขาตัดสินใจครองชีวิตร่วมกันโดยไม่มีบุตร

ปัจจุบันจักรกฤษณ์มีอายุ 80 ปี และลินดามีอายุ 77 ปีตามลำดับ ทั้งคู่ใช้ชีวิตอย่างเรียบง่ายที่บ้านสวน
จังหวัดนนทบุรี เพื่อเฝ้ามองความเป็นไปของโลก อย่างเงียบ ๆ เท่าที่จะทำได้ ...

แค่นั้น ... ระยะเวลาคิดถึง

บรรณานุกรม

ดั่งกมล ณ ป้อมเพชร์. (2553). จริยศาสตร์การละคร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Bachelard, G. (1994). *The poetics of space* (M. Jolas, Trans.). Boston: Beacon Press.

Bauman, Z. (2003). *Liquid love: On the frailty of human bonds*. Cambridge: Polity Press.

Bhabha, H. K. (1994). *The location of culture*. London: Routledge.

Ludwig, K. (2024). About Ken Ludwig. Ken Ludwig. <https://www.kenludwig.com/about>

Ludwig, K. (2020). *Dear Jack, dear Louise*. New York: Samuel French, Inc.

de Souza e Silva, A. (2006). From cyber space to hybrid space: Reflections on mobile internet and virtual communities. *Journal of Computer-Mediated Communication*

Pavis, P. (1998). *Dictionary of the theatre: Terms, concepts, and analysis* (C. Shantz, Trans.). Toronto: University of Toronto Press.

Freud, S. (1930). *Civilization and its discontents* (J. Strachey, Trans.). London: Hogarth Press.

Turkle, S. (2011). *Alone together: Why we expect more from technology and less* Brook, P. (2019). *The Empty Space*. London: Penguin Books.

Stanislavski, C. (1936). *An actor prepares* (E. R. Hapgood, Trans.). New York: Theatre Arts Books.

Turner, V. (2016). *The Ritual Process: Structure and Anti-Structure*. Chicago: Aldine Publishing.

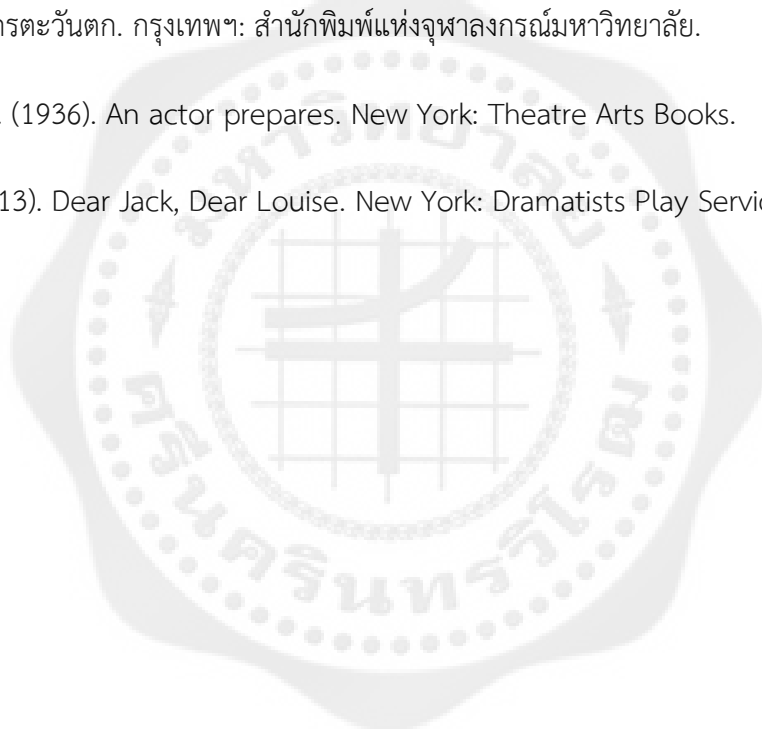
Donald Judd: *Catalogue Raisonné of Paintings, Objects, and Wood-Blocks 1960–1974*

Donald Judd, *Prints and Works in Editions: A Catalogue Raisonné* Stories and Minds: Cognitive Approaches to Literary Narrative Adler, S. (2000). *The art of acting*. Applause Theatre & Cinema Books.

Bowlby, J. (1969). *Attachment and loss: Vol. 1. Attachment*. Basic Books. Brecht, B. (1964).

Brecht on theatre: The development of an aesthetic (J. Willett, Ed. & Trans.). Hill and Wang.

- Meisner, S., & Longwell, D. (1987). Sanford Meisner on acting. Vintage Books.
- Stanislavski, K. (1936). An actor prepares (E. R. Hapgood, Trans.). Theatre Arts Books.
- Stanislavski, K. (1949). Building a character (E. R. Hapgood, Trans.). Theatre Arts Books.
- สุรพล วิรุฬห์รักษ์. (2547). นาฏศิลป์และการละคร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรพล วิรุฬห์รักษ์. (2553). ศิลปะการแสดง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรพล วิรุฬห์รักษ์. (2554). นาฏศิลป์ไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิเชษฐ กลั่นชื่น. (2558). แนวคิดการแสดงร่วมสมัย. กรุงเทพฯ: (ระบุสำนักพิมพ์ ถ้ามี). นพมาส แววหงส์.
- (2549). การละครตะวันตก. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Stanislavski, K. (1936). An actor prepares. New York: Theatre Arts Books.
- Ludwig, K. (2013). Dear Jack, Dear Louise. New York: Dramatists Play Service.

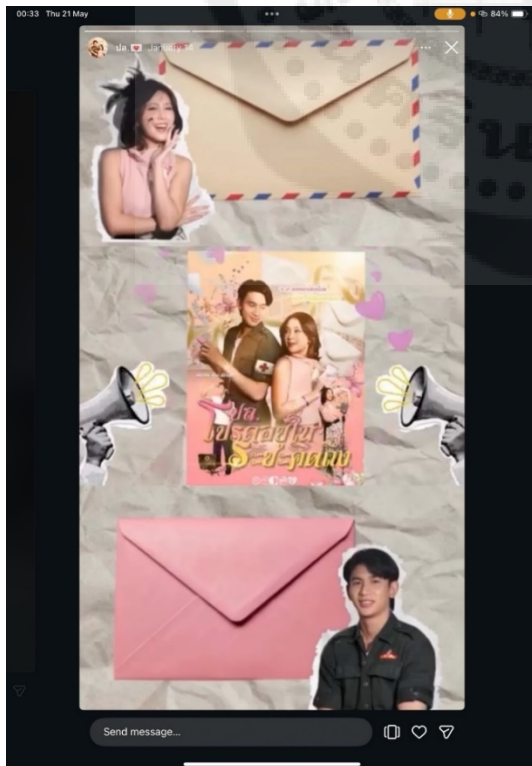
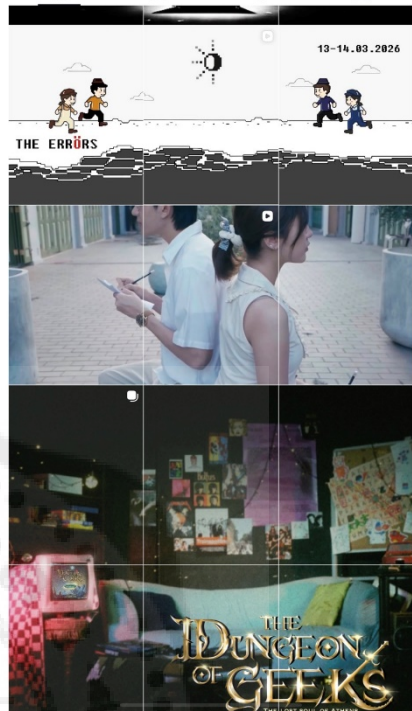
143 19 95

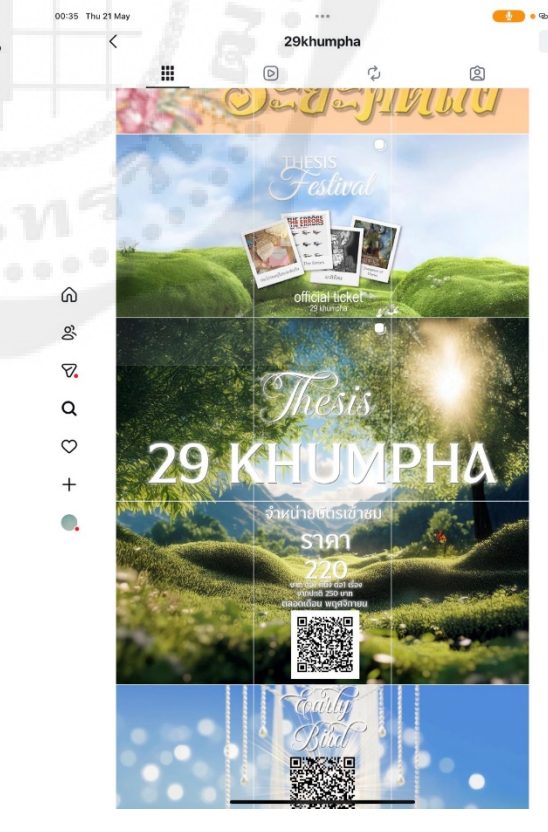
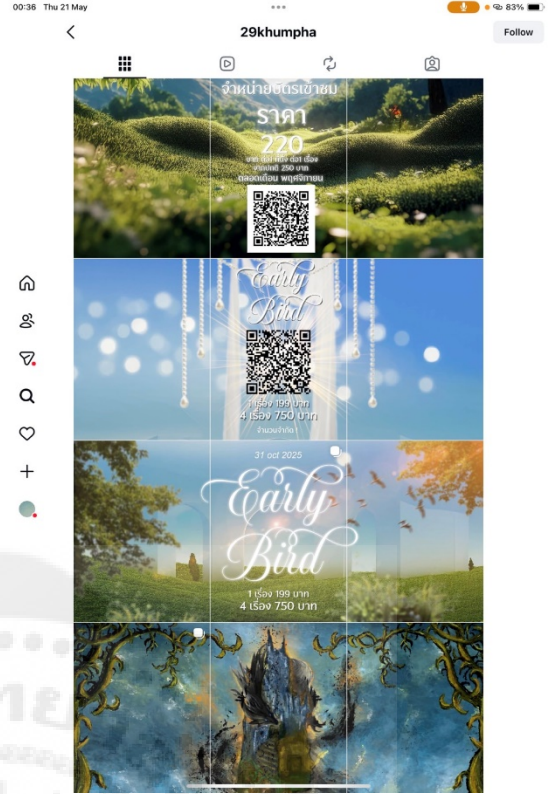
29khumphu "ตัวว่ากันว่าทุกตัวอักษรในจดหมายจะมีสติปัญญา ที่จะบอกเราถึงความสัมพันธ์ของสิ่งและตัวมัน แล้วลองนึกดูว่าพวกเรารู้สึกอะไรในขณะนี้... ส่วนผมอยู่ในระยะที่ยังแทบมองไม่ไหวที่จะได้พบคุณ"

In the distance of missing you ป.ล. โปรดอยู่ในระยะที่ดีถึง ❤️

พบกับสื่อช่างและครีเอทีฟในการแสดงนิพนธ์ ของรุ่น 29 กุมภาพันธ์ 29 กุมภาพันธ์ 12:00 วันที่ 31 ตุลาคมนี้!

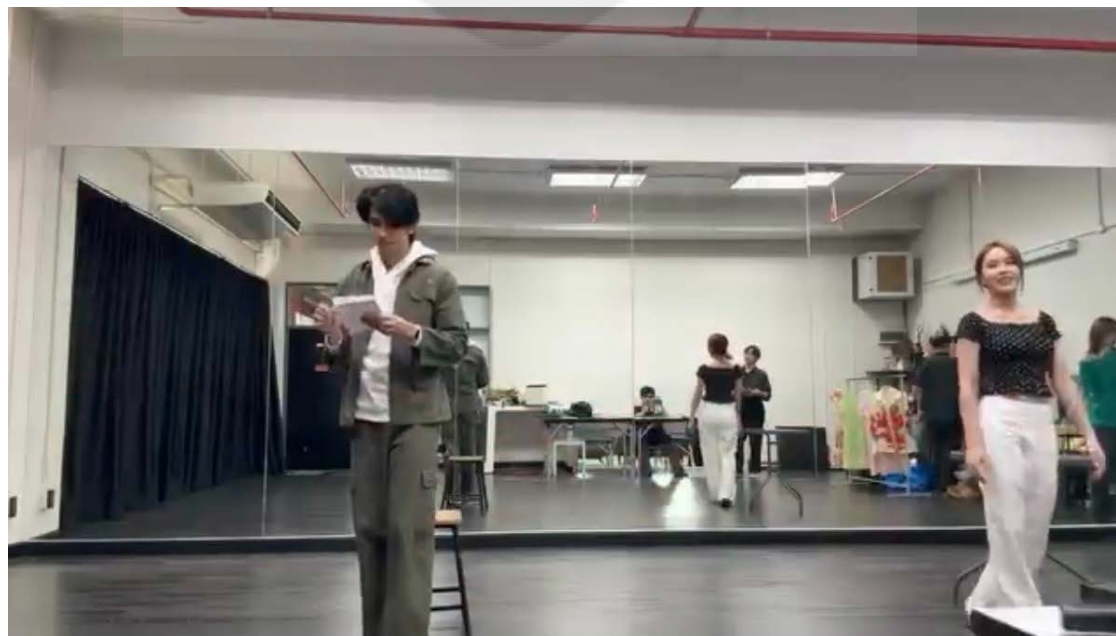
#thesis29khumphu #29khumphu #29กุมภาพันธ์ #thesis #การแสดงผลงาน #pasw

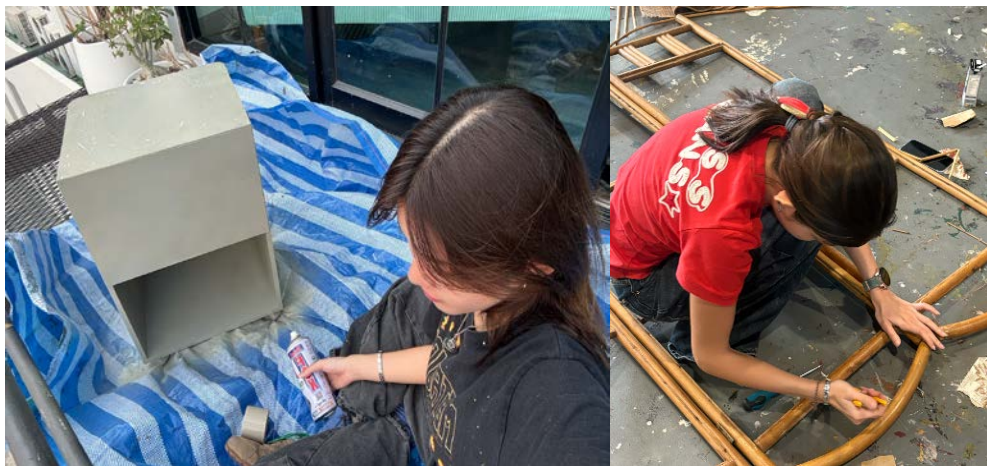

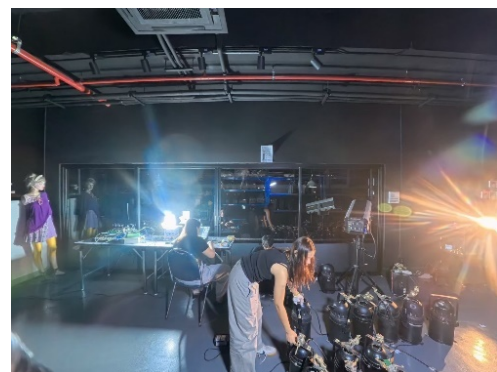

ภาคผนวก ง

ประมวลภาพการแสดงจริง

<https://youtu.be/LbTUfgOrLOO?si=LHaO1ru1ULxcrhSo>

04:32 Sat 30 May

< **29Khumpha** @29Khumpha 38 subscribers · 13 videos

Subscribed

Home Videos Playlists

For You

ปก. โปรดดูใบระคิดถึง | THESIS รุ่น 29 กุมภาพันธ์ 167 views · 2 weeks ago

THE ERRÖRS 1:52:20 110 views · 2 weeks ago

ระคิด | THESIS รุ่น 29 กุมภาพันธ์ 42 views · 11 days ago

The Dunc 23 views

Videos >

Home Shorts Subscriptions You

